Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τριμηνιαία Έκθεση **03/26**

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Οι Συγγραφείς

Η ανάλυση της πορείας της Ελληνικής Οικονομίας αποτελεί προϊόν συλλογικής εργασίας των ερευνητών του ΙΟΒΕ. Οι απόψεις που εκφράζονται εδώ δεν ανταποκρίνονται κατ' ανάγκη προς αυτές των οργανισμών που υποστηρίζουν, χρηματοδοτούν ή συνεργάζονται με το Ίδρυμα.

Το ΙΟΒΕ

Το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών είναι ιδιωτικός, μη κερδοσκοπικός, κοινωφελής ερευνητικός οργανισμός. Ιδρύθηκε με σκοπό να προωθεί την επιστημονική έρευνα για τα τρέχοντα και αναδυόμενα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και να παρέχει αντικειμενική πληροφόρηση και να διατυπώνει προτάσεις οι οποίες είναι χρήσιμες στη διαμόρφωση πολιτικής.

Copyright © 2026 Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών

ISSN 1106 – 4315

Χορηγός τεύχους

Απαγορεύεται η με οιονδήποτε τρόπο ανατύπωση ή μετάφραση οποιουδήποτε μέρους της μελέτης, χωρίς την άδεια του εκδότη.

Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ)
Τσάμη Καρατάσου 11, 117 42 Αθήνα | Τ.: 210 9211200-10
Email: info@iobe.gr, http://www.iobe.gr,

ΠΡΟΛΟΓΟΣ *5*

1 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ *11*

2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ *17*

2.1 Τάσεις και προοπτικές της διεθνούς οικονομίας 17

Α. Το παγκόσμιο περιβάλλον 17

Β. Οικονομίες της ΕΕ και της Ευρωζώνης 24

2.2 Το οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα 31

Α. Οικονομικό κλίμα 31

Β. Δημοσιονομικές εξελίξεις 38

Γ. Χρηματοπιστωτικό σύστημα 44

3 ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ *57*

3.1 Συνιστώσες του ΑΕΠ 57

Α. Πρόσφατες εξελίξεις 57

Β. Παραδοχές και προβλέψεις 61

3.2 Τάσεις σε βασικούς τομείς 79

3.3 Εξωτερικό ισοζύγιο 88

Α. Ανάλυση εξαγωγών και εισαγωγών από εθνικούς λογαριασμούς 88

Β. Ισοζύγιο Πληρωμών 93

3.4 Αγορά εργασίας 102

3.5 Τιμές καταναλωτή και παραγωγού 115

4 Η στέγαση στην Ελλάδα: προκλήσεις και προτάσεις πολιτικής *130*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ *137*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το ΙΟΒΕ εκδίδει την έκθεσή του για το γ' τρίμηνο του 2026, στο πλαίσιο των περιοδικών επισκοπήσεων της ελληνικής οικονομίας, Η έκθεση αναπτύσσεται σε τέσσερις ενότητες, ενώ συνοδεύεται από ένα παράρτημα μακροοικονομικών δεικτών, συγκρίνοντας την επίδοση της Ελλάδας με τις υπόλοιπες χώρες στην Ευρωζώνη. Προηγείται εισαγωγικό κείμενο στο οποίο επισημαίνεται η επιβεβαίωση τάσεων με ένταση της αβεβαιότητας. Οι υπόλοιπες ενότητες περιλαμβάνουν τα εξής.

Η πρώτη ενότητα συνιστά μία συνοπτική επισκόπηση της τρέχουσας έκδοσης, στην οποία αναλύονται ακροθιγώς τα βασικά ζητήματά της. Η δεύτερη ενότητα εστιάζει στο γενικότερο οικονομικό περιβάλλον και περιλαμβάνει α) την ανάλυση του διεθνούς περιβάλλοντος στο α' εννεάμηνο του 2026, καθώς και τις εξελίξεις και προοπτικές για το υπόλοιπο του 2026, β) την αποτύπωση του οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα στο γ' τρίμηνο του 2026, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ερευνών οικονομικής συγκυρίας του ΙΟΒΕ, γ) την εξέλιξη του ισοζυγίου του Κρατικού Προϋπολογισμού την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2026, και δ) τις τάσεις στο εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα έως και τον Αύγουστο του 2026.

Η τρίτη ενότητα εστιάζει στις μακροοικονομικές επιδόσεις και προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Καταγράφονται οι πρόσφατες μακροοικονομικές εξελίξεις με έμφαση στο β' τρίμηνο του 2026, ενώ παρουσιάζονται προβλέψεις για το 2026 και το 2027, στη βάση παραδοχών και λαμβάνοντας υπόψη τα πλέον πρόσφατα στοιχεία. Καταγράφονται οι εξελίξεις σε βασικούς παραγωγικούς τομείς έως και τα μέσα του 2026, ενώ παρουσιάζονται οι εξαγωγικές επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας την ίδια περίοδο, μέσα από στοιχεία τόσο εθνικών λογαριασμών όσο και ισοζυγίου πληρωμών. Κατόπιν, αναδεικνύονται οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας κατά το β' τρίμηνο του 2026. Εν συνεχεία, αναλύεται η τάση του πληθωρισμού στο α' εννεάμηνο του 2026.

Η τέταρτη ενότητα περιλαμβάνει την παρουσίαση των βασικών ευρημάτων από πρόσφατες μελέτες του ΙΟΒΕ, σχετικά με την αγορά στέγασης στην Ελλάδα (Κεφάλαιο 4). Η τρέχουσα έκθεση περιλαμβάνει τρία ειδικά πλαίσια. Το πρώτο αποτυπώνει τις πρόσφατες θετικές τάσεις στην ελληνική κεφαλαιαγορά εν μέσω αναβάθμισης της αγοράς σε ανεπτυγμένη από διεθνείς δείκτες (ενότητα 2.2Γ). Το δεύτερο αποτυπώνει τις συνιστώσες ανθεκτικότητας της ιδιωτικής κατανάλωσης μετά την κρίση σε Ελλάδα και ΕΕ (ενότητα 3.1). Το τρίτο εξετάζει τον βαθμό έντασης και συμπληρωματικότητας του διμερούς εμπορίου μεταξύ Ελλάδας και ΕΕ, σε σύγκριση με άλλες χώρες της περιφέρειας (ενότητα 3.3).

Σε μεθοδολογικό επίπεδο, η έκθεση αναφέρεται και στηρίζεται σε στοιχεία που ήταν διαθέσιμα μέχρι και τις 9/10/2026. Η επόμενη τριμηνιαία έκθεση του ΙΟΒΕ για την ελληνική οικονομία θα εκδοθεί τον Ιανουάριο του 2027.

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΑΣΕΩΝ ΜΕ ΕΝΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑΣ

Υπάρχει πλέον ευρεία αναγνώριση πως η αβεβαιότητα σε πολλές πλευρές της παγκόσμιας οικονομίας παρατείνεται και εντείνεται. Αυτές καλύπτουν τις διεθνείς αγορές ενέργειας, τα εμπορεύματα και τις εφοδιαστικές αλυσίδες, τη διείσδυση νέων τεχνολογιών στην παραγωγή σε συνάρτηση με την τεχνητή νοημοσύνη, καθώς και τη χρηματοδότηση και τις ροές κεφαλαίου. Κεντρικό μέρος του προβλήματος είναι οι συνεχιζόμενες πολεμικές επιχειρήσεις στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή, με ευρύτερες γεωπολιτικές περιπλοκές. Η οικονομική αβεβαιότητα συσχετίζεται αμφίπλευρα και με τις επιμέρους πολιτικές εξελίξεις, σε ευρωπαϊκές οικονομίες με παγκόσμιο εκτόπισμα όπως η Γαλλία και η Γερμανία, καθώς και στις ΗΠΑ.

Διεθνείς οικονομικές προκλήσεις: κόστος ενέργειας, κόστος χρηματοδότησης και δημοσιονομική στενότητα

Η αμεσότερη και πιο ευμετάβλητη διάσταση του προβλήματος αφορά το κόστος ενέργειας. Σε παγκόσμιο επίπεδο υπάρχουν συνεχιζόμενες πηγές διαταραχής της προσφοράς, ιδίως σχετιζόμενες με τη Ρωσία και το Ιράν. Τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν φέτος υψηλότερο κόστος για πετρέλαιο και φυσικό αέριο από πέρυσι, ενώ οι κρατικοί προϋπολογισμοί πιέζονται για την άμβλυνση του προβλήματος, όπως και τα εμπορικά ισοζύγια των χωρών που χρειάζεται να εισάγουν προϊόντα ενέργειας. Είναι αδύνατο να προβλεφθεί πότε θα αντιστραφεί αυτή η τάση, καθώς συναρτάται ευθέως με τις γεωπολιτικές εξελίξεις, όμως η πιθανότητα γρήγορης αποκλιμάκωσης κατά τους επόμενους μήνες δεν είναι μεγάλη. Η διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε πολλές οικονομίες, σε ένα μόνο βαθμό περιορίζει το πρόβλημα επί του παρόντος. Η θετική τους επίδραση αναμένεται σημαντικότερη

μελλοντικά όσο θα βελτιώνονται τα δίκτυα διασύνδεσης και αποθήκευσης ηλεκτρισμού.

Ο πληθωρισμός που έχει πυροδοτηθεί, σχετικά λίγο μόνο μπορεί να περιοριστεί με αυξήσεις επιτοκίων από τις κεντρικές τράπεζες, εφόσον αυτός προέρχεται πρωτίστως από την πλευρά της προσφοράς και ιδίως τις ανεξάρτητες διαταραχές στις αγορές ενέργειας. Οι αναμενόμενες αυξήσεις επιτοκίων και ευρύτερα κόστους χρήματος κατά το επόμενο χρονικό διάστημα, σηματοδοτούν αντιστροφή πορείας σε σχέση με προηγούμενες περιόδους εύκολης πρόσβασης σε χρηματοδότηση. Συνολικά, η εξισορρόπηση της οικονομικής πολιτικής ανάμεσα στην υποστήριξη της ανάπτυξης και τον περιορισμό του πληθωρισμού αποτελεί πρόκληση.

Σε σχέση με προηγούμενες περιόδους κρίσεων, όπως της πανδημίας, η τρέχουσα βρίσκει πολλές οικονομίες σε σημαντικά δυσμενέστερη θέση όσον αφορά το δημόσιο χρέος τους και τα αντίστοιχα δημοσιονομικά ελλείμματα. Συνεπώς, οι βαθμοί ελευθερίας που υπάρχουν στους κρατικούς προϋπολογισμούς είναι περιορισμένοι, ακριβώς σε μία περίοδο όπου, αφενός, πρέπει να υποστηριχτούν νοικοκυριά και επιχειρήσεις και, αφετέρου, να υποβοηθηθούν οι επενδύσεις και γενικότερες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη. Οι αγορές ομολόγων αντανακλούν σε μεγάλο βαθμό αυτό το χαρακτηριστικό, με τις αποδόσεις τους να ενσωματώνουν το αυξανόμενο ρίσκο στις οικονομίες για την επόμενη περίοδο. Οι κυβερνήσεις και συνολικά το πολιτικό σύστημα, σε πολλές σημαντικές οικονομίες, δέχονται πίεση ενόψει εκλογικών διαδικασιών. Επιπλέον επιβαρυντικό παράγοντα, κυρίως στην Ευρώπη, αποτελεί η στροφή στην ενίσχυση αμυντικών δαπανών, σε συνέχεια των πρόσφατων γεωπολιτικών εξελίξεων.

Σε αυτό το ρευστό πλαίσιο, η κρισιμότερη ερώτηση είναι το πόσο γρήγορα θα μειωθεί η αβεβαιότητα ώστε να ενισχυθούν οι επενδύσεις που θα αυξήσουν την παραγωγικότητα και τους ρυθμούς ανάπτυξης στη συνέχεια. Επί του παρόντος, η αβεβαιότητα μαζί με τον υψηλό κόστος ενέργειας και το αυξανόμενο κόστος χρηματοδότησης αποτελούν επιβαρυντικούς παράγοντες για τις επενδύσεις. Οι θετικές προοπτικές εκφράζονται κυρίως από την εκθετικά αυξανόμενη ένταση των επενδύσεων σε συστήματα τεχνητής νοημοσύνης, ιδίως στις ΗΠΑ και την Κίνα. Οι σχετικές εξελίξεις μπορούν να αλλάξουν δραστικά το επίπεδο της παραγωγικότητας και τη δομή της παραγωγής σε πολλούς κλάδους κατά τα επόμενα χρόνια.

Σε αυτό το πλαίσιο προκλήσεων, η ελληνική οικονομία επιδεικνύει σταθερότητα. Οι ρυθμοί μεγέθυνσης του ΑΕΠ δεν έχουν πληγεί σημαντικά και παραμένουν ανώτεροι του μέσου όρου της ευρωζώνης. Το ίδιο ισχύει για την πορεία της ανεργίας και της αύξησης των επενδύσεων,

όπου οι τάσεις είναι στην επιθυμητή κατεύθυνση. Δημοσιονομικά δεν υφίσταται ορατός κίνδυνος, ιδίως καθώς το δημόσιο χρέος μπορεί να παραμένει ιδιαίτερα υψηλό, όμως τα ειδικά χαρακτηριστικά του ακόμη επιτρέπουν διαχείριση που στο τρέχον διάστημα δεν έχει υψηλό κόστος. Η ιδιωτική κατανάλωση παρουσιάζει ανθεκτικότητα, παρά τη δυσμενή επίδραση του πληθωρισμού, ενώ ο τουρισμός συνεχίζει να έχει θετική συμβολή στα εισοδήματα.

Η ελληνική οικονομία επιδεικνύει σταθερότητα.

Ασφαλώς, όμως, η ελληνική οικονομία χαρακτηρίζεται ακόμη από σημαντικές αδυναμίες και η διατηρήσιμη ανάπτυξη κατά τα επόμενα χρόνια διέρχεται μέσα από την επίλυση των σχετικών προβλημάτων. Συνδυαστικά, αυτά εκφράζονται με τον πληθωρισμό, που κυμαίνεται υψηλότερα από την υπόλοιπη ευρωζώνη, το συστηματικά ελλειμματικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και το σχετικά χαμηλό επίπεδο επενδύσεων, ιδίως όσων εκφράζουν καινοτομία και ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών. Η ζήτηση στην οικονομία κατά τα τελευταία χρόνια έχει ισχυρότερη δυναμική από την προσφορά και το ονομαστικό επίπεδο εισοδήματος πολλών νοικοκυριών δεν έχει κινηθεί ανοδικά όσο το κόστος διαβίωσης.

Επίκαιρη η αντιμετώπιση δομικών αδυναμιών, περιθώρια για ενδυνάμωση της επενδυτικής βάσης

Εκτός από τα διαρθρωτικά, υπάρχουν και ειδικότερα προβλήματα που έχουν κληρονομηθεί από τη δεκαετή κρίση χρέους και λειτουργούν σαφώς ανασχετικά, όπως το συσσωρευμένο επενδυτικό κενό που επιβαρύνει την παραγωγικότητα, η επιτάχυνση της δημογραφικής συρρίκνωσης και γήρανσης σε συνέχεια της προηγούμενης εξόδου πολλών νέων ανθρώπων από τη χώρα, και το πλήθος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, σημαντικό μέρος των οποίου, δεν επιτρέπει την παραγωγική ενεργοποίηση πολλών επιχειρήσεων. Αν και κατά το επόμενο διάστημα η πορεία της οικονομίας μας συνολικά αναμένεται θετική, η μεσοπρόθεσμη τάση της θα εξαρτηθεί από το εάν θα υπάρξει ενδυνάμωση της επενδυτικής βάσης και στροφή προς παραγωγή υψηλότερης αξίας.

Επί του παρόντος, πάντως, νοικοκυριά και επιχειρήσεις πιέζονται έντονα από τον πληθωρισμό, με κέντρο τις τιμές ενέργειας, μια εικόνα που αναμένεται να επιδεινωθεί και από τη σχετική αύξηση στο κόστος χρήματος. Εύλογα, στον δημόσιο διάλογο όσο και τις πολιτικές αντιπαραθέσεις είναι κεντρικό το ερώτημα πώς οι κυβερνήσεις μπορούν να παρέμβουν και ποιες προσαρμογές πρέπει να γίνουν στην οικονομική πολιτική. Μία επιφανειακή προσέγγιση, θα ήταν ότι μπορούν και πρέπει να μειωθούν στα προηγούμενα επίπεδα οι τιμές που αυξήθηκαν, με νέες δαπάνες που θα καλυφθούν από τον κρατικό προϋπολογισμό, και πως το μόνο εμπόδιο στο να γίνει αυτό είναι τεχνητά ζητήματα που τίθενται από την μη ανταπόκριση της ευρωπαϊκής ένωσης. Η προσέγγιση αυτή στηρίζεται σε επισφαλείς υποθέσεις και κρύβει κινδύνους.

Κρίσιμη η επιλογή των μέτρων στήριξης για τον πληθωρισμό

Ειδικότερα, ενώ οι κυβερνήσεις οφείλουν να παρεμβαίνουν σε ακραίες εξελίξεις στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, αυτό είναι λάθος να γίνεται με εξουδετέρωση του μηχανισμού των τιμών. Για παράδειγμα, στην αγορά καυσίμων κίνησης, είναι αποτελεσματικότερη η απευθείας υποστήριξη των ιδιωτών, ακόμη και με άμεσες μεταβιβάσεις προς αυτούς ή μείωση των τελών κυκλοφορίας, παρά με επιδότηση της τελικής τιμής, όπως με μείωση των φόρων, καθώς αυτό θα σήμαινε υποστήριξη της κατανάλωσης στις λάθος συνθήκες. Η εικόνα και προτεραιότητες των μέτρων πολιτικής είναι βέβαια διαφορετικές όσον αφορά καύσιμα θέρμανσης ή κίνησης για επαγγελματικά αυτοκίνητα, καθώς έχουν διαφορετική ελαστικότητα υποκατάστασης ή αποτελούν στοιχείο κόστους για την υπόλοιπη οικονομία.

Αντίστοιχα, είναι επικίνδυνο να διαμορφώνεται στους πολίτες της Ευρώπης, με ευθύνη τόσο των ευρωπαϊκών οργάνων όσο και των κυβερνήσεων των κρατών, η εντύπωση ότι οι ευρωπαϊκοί θεσμοί είναι το εμπόδιο για την υποστήριξη των πολιτών, ιδίως σε δύσκολες περιστάσεις. Αποτελεί κοινή ευθύνη ο συντονισμός πολιτικών και η χάραξη πολιτικών που δεν θα είναι μεταξύ τους αντιφατικές, ιδίως σε ένα περιβάλλον υψηλών δημοσιονομικών ελλειμμάτων και κόστους χρηματοδότησης.

Προκλήσεις και προτεραιότητες για την Ευρώπη και την Ελλάδα

Γενικότερα, τώρα, το ζήτημα των εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι υψηλής σημασίας. Η ανάγκη ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας κατά τα επόμενα χρόνια, ώστε να διατηρηθεί και η κοινωνική συνοχή και αντίστοιχες υποστηρικτικές πολιτικές, έχει ήδη αναγνωριστεί ευρέως ρητά, όπως για παράδειγμα στην Έκθεση Draghi. Στην πράξη όμως, υπάρχουν κρίσιμα προβλήματα υστέρησης, τόσο στην ενίσχυση του ανθρώπινου και του φυσικού κεφαλαίου, όσο και στη διαμόρφωση ενός πλαισίου πολιτικών πώς να ενισχύσουν την ΕΕ. Η διαμόρφωση του προϋπολογισμού της ΕΕ και του πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου, αποτελεί ακανθώδες και κρίσιμο ζήτημα. Δεδομένων των πολιτικών πιέσεων σε μικρές και μεγάλες χώρες, ιδίως όταν συνεισφέρουν στον προϋπολογισμό, η τελική ισορροπία δεν αναμένεται να διαμορφωθεί εύκολα. Σε αυτήν πάντως αναμένεται ότι θα υπάρχει ένα σημαντικό μέρος που δεν θα κατευθύνεται απευθείας στα επιμέρους κράτη αλλά θα διεκδικείται με ανταγωνιστικούς όρους, στο επίπεδο της ΕΕ. Η συγκεκριμένη εξέλιξη, και γενικότερα μια στροφή προτεραιότητας από την ενίσχυση της συνοχής σε αυτή της ανταγωνιστικότητας, θα αποτελεί υψηλή πρόκληση για την ελληνική οικονομία ώστε να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξή της μεσοπρόθεσμα και, ιδίως, τη διασύνδεσή της με παραγωγή υψηλότερης αξίας.

1 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Διεθνές περιβάλλον: Ανθεκτική παγκόσμια οικονομία εν μέσω πληθωριστικών διαταραχών

Η παγκόσμια οικονομία επιβραδύνθηκε ήπια το 2026 εν μέσω γεωπολιτικών συγκρούσεων και μεγάλης αύξησης των διεθνών τιμών ενέργειας. Οι οικονομίες των χωρών του ΟΟΣΑ αναπτύχθηκαν με ετήσιο ρυθμό +1,8% το δεύτερο τρίμηνο, από +1,7% το προηγούμενο τρίμηνο, χαμηλότερα από το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025 (+1,9%). Ο παρατεταμένος πόλεμος και οι εύθραυστες εκεχειρίες στη Μέση Ανατολή, επιτείνουν και παρατείνουν την αβεβαιότητα διεθνώς, επιβραδύνουν το παγκόσμιο εμπόριο και δημιουργούν πίεση στις κεντρικές τράπεζες για σφιχτότερη νομισματική πολιτική.

Βάσει των προβλέψεων του ΟΟΣΑ (Σεπτέμβριος 2026), εκτιμάται επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης σε +2,9% το 2026, σε σχέση με +3,4% το 2025. Ο πληθωρισμός επιταχύνεται εκ νέου λόγω της εκτόξευσης των ενεργειακών τιμών, με τον γενικό δείκτη στις χώρες του ΟΟΣΑ να αυξάνεται τον Αύγουστο του 2026 κατά +4,3% και τον δομικό πληθωρισμό στο +3,6%. Οι νομισματικές αρχές στρέφονται σταδιακά προς αυστηρότερη νομισματική πολιτική, με την ΕΚΤ, τη Fed και την Τράπεζα της Ιαπωνίας να αυξάνουν τα επιτόκιά τους, Η αύξηση του όγκου παγκοσμίου εμπορίου εκτιμάται φέτος σε +4,6% (ΔΝΤ, Οκτώβριος 2026), από +5,0% το 2025. Εκτενέστερη ανάλυση των εξελίξεων στο διεθνές περιβάλλον παρουσιάζεται στην ενότητα 2.1Α.

Ευρωπαϊκή οικονομία: Χαμηλός ρυθμός μεγέθυνσης, δημοσιονομική πίεση

Το β’ τρίμηνο του 2026, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ σε ΕΕ-27 και Ευρωζώνη επιταχύνθηκε σε +1,2% και +1,0% αντίστοιχα. Σε εποχικά διορθωμένη τριμηνιαία βάση καταγράφηκε αύξηση κατά 0,5% και 0,4%. Σε ετησιοποιημένη μορφή, με εξαίρεση την Ιρλανδία, στις υπόλοιπες 20 χώρες μέλη της ΕΖ καταγράφεται θετικός ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ το β’ τρίμηνο του 2026, με μικρότερο ρυθμό στη Γερμανία, με +0,7%. Το οικονομικό κλίμα καταγράφηκε υποτονικό στην Ευρώπη το γ’ τρίμηνο του 2026 λόγω του συνεχιζόμενου πολέμου στη Μέση Ανατολή και της όξυνσης της σχετικής αβεβαιότητας.

Ο ρυθμός πληθωρισμού σε ΕΕ-27 και Ευρωζώνη επιταχύνθηκε το α’ εννεάμηνο του 2026, σε +2,8%. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΚΤ αύξησε για δεύτερη φορά τα βασικά επιτόκια κατά 25 μ.β. τον

Σεπτέμβριο, με τις αγορές να θεωρούν πιθανή μια περαιτέρω μικρή αύξηση των βασικών επιτοκίων προς τα τέλη του 2026.

Σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Σεπτέμβριος 2026), η οικονομία της Ευρωζώνης αναμένεται να αναπτυχθεί με ρυθμό +0,9% το 2026 (έναντι +0,8% τον Ιούνιο) και 1,4% το 2027 (1,2% τον Ιούνιο) στο βασικό σενάριο. Ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη αναμένεται να ενισχυθεί στο +3,0% το 2026 (ένταντι 2,1% το 2025) και 2,5% το 2027.

Η παρατεταμένη ένταση στη Μέση Ανατολή και την Ουκρανία, η πληθωριστική πίεση από τις διεθνείς τιμές ενέργειας και τα υψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα σε χώρες του πυρήνα της Ευρωζώνης, εγείρουν προκλήσεις για τη δυναμική της Ευρωπαϊκής οικονομίας, το κόστος χρήματος και τη μεσοπρόθεσμη σταθερότητα των τιμών. Οι τάσεις στην Ευρωπαϊκή οικονομία παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 2.1Β.

Διατήρηση εγχώριας οικονομικής μεγέθυνσης στο β’ τρίμηνο

Επιβραδύνθηκε οριακά ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ σε +1,9% το β’ τρίμηνο του 2026 (από +2,0% στο προηγούμενο τρίμηνο), υψηλότερος από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης (+1,0%). Σε εποχικά διορθωμένα στοιχεία, το ΑΕΠ αυξήθηκε σε σχέση με το δ’ τρίμηνο κατά +0,3% (από +0,2% το προηγούμενο τρίμηνο).

Η αύξηση του ΑΕΠ προήλθε από εντονότερη αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης (+1,7% y-o-y), των συνολικών και παγίων επενδύσεων (+9,6% και +6,1% y-o-y) καθώς και της βελτίωσης του εξωτερικού ισοζυγίου αγαθών. Στο εξωτερικό ισοζύγιο, οι εξαγωγές επιβραδύνθηκαν (+2,2% y-o-y από +2,6%, με τις υπηρεσίες να υποχωρούν παρά την άνοδο των αγαθών), ενώ οι εισαγωγές επιταχύνθηκαν (+3,7% από +2,3%, κυρίως λόγω υπηρεσιών). Ως εκ τούτου, το έλλειμμα του εξωτερικού ισοζυγίου σε εθνικολογιστικούς όρους διευρύνθηκε κατά €404 εκατ. σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Στις θετικές εξελίξεις κατά το α’ τρίμηνο του 2026, συνεχίζεται η επίδοση υψηλότερου ρυθμού εγχώριας ανάπτυξης σε σχέση με τον μέσο όρο στην Ευρωζώνη (βλέπε Παράρτημα), η ανθεκτικότητα της κατανάλωσης και των εξαγωγών, παρά τις διαταραχές στην εξωτερική ζήτηση. Στις αρνητικές εξελίξεις συγκαταλέγεται ο υψηλότερος ρυθμός πληθωρισμού από τον μέσο όρο στην Ευρωζώνη. Αναλυτική παρουσίαση των μακροοικονομικών επιδόσεων το α’ τρίμηνο του 2026 περιλαμβάνεται στην ενότητα 3.1Α. Ειδικό πλαίσιο ανάλυσης αναδεικνύει τις συνιστώσες ανθεκτικότητας της κατανάλωσης των νοικοκυριών στην Ελλάδα την πρόσφατη πενταετία.

Θετική η τάση σε Βιομηχανία, Κατασκευές, Καταλύματα και Λιανεμπόριο, κάμψη στην Εστίαση

Η Βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε στο πρώτο οκτάμηνο του 2026, κατά +3,1%, σε συνέχεια ανόδου +1,2% την ίδια περίοδο το 2025. Στις Κατασκευές καταγράφηκε ισχυρή ανάκαμψη με άνοδο στον δείκτη παραγωγής το α’ εξάμηνο του 2026 κατά +11,7%, παράλληλα με ενίσχυση της οικοδομικής δραστηριότητας (νέες άδειες +10,9%). Διατηρήθηκε η άνοδος του κύκλου εργασιών σε τέσσερις από τους πέντες βασικούς τομείς των Υπηρεσιών το α’ εξάμηνο, Στον Τουρισμό, το α’ εξάμηνο του 2026 καταγράφηκε αύξηση στον δείκτη κύκλου εργασιών σε καταλύματα κατά +5,7%, αλλά και μείωση στην Εστίαση κατά +2,3%. Τέλος, το Λιανικό Εμπόριο κατέγραψε ανάκαμψη του όγκου πωλήσεων κατά +3,5% το α’ επτάμηνο του 2026, έναντι μείωσης ένα έτος νωρίτερα. Επίσης, οι προσδοκίες στο Λιανικό Εμπόριο το α’ εννεάμηνο του 2026 καταγράφουν θετική τάση. Οι

βραχυχρόνιες τάσεις σε βασικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας αναδεικνύονται στην ενότητα 3.2.

Επιδείνωση στο ΙΤΣ, βελτίωση στο εμπορικό έλλειμμα σε όρους όγκου

Στους εθνικούς λογαριασμούς, οι εξαγωγές προϊόντων κατέγραψαν αύξηση σε ονομαστικούς όρους, στο α' επτάμηνο του 2026, με ρυθμό 14,9%, ενώ εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών και πλοίων κατέγραψαν άνοδο κατά +6,5%. Στην πλευρά των εισαγωγών προϊόντων, καταγράφηκε αύξηση την ίδια περίοδο σε τρέχουσες τιμές, με ετήσιο ρυθμό 7,3%. Ως αποτέλεσμα, μειώθηκε το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου κατά €0,7 δισεκ., σε €19,1 δισεκ. το α' επτάμηνο του 2026.

Από την πλευρά του Ισοζυγίου Πληρωμών, στο α' επτάμηνο του 2026, καταγράφηκε έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών στα €9,3 δισεκ., έναντι €7,8 δισεκ. την ίδια περίοδο πέρυσι. Βελτίωση σημειώθηκε στα ισοζύγια αγαθών και υπηρεσιών, ενώ επιδείνωση καταγράφηκε στα πρωτογενή και δευτερογενή εισοδήματα. Σημειώνεται ότι το έλλειμμα του Ισοζυγίου Αγαθών και Υπηρεσιών χωρίς καύσιμα και πλοία μειώθηκε το α' επτάμηνο στα €3,5 δισεκ. από €4,5 δισεκ. το 2025. Αναλυτικότερα οι εξελίξεις στο εξωτερικό ισοζύγιο περιγράφονται στην ενότητα 3.3. Ειδικό πλαίσιο ανάλυσης παρουσιάζει το βαθμό έντασης και τα περιθώρια εμβάθυνσης του διμερούς εμπορίου αγαθών μεταξύ Ελλάδας και ΕΕ27.

Περαιτέρω βελτίωση στην αγορά εργασίας

Το β' τρίμηνο του 2026 το ποσοστό απασχόλησης (άτομα 15-74 ετών) αυξήθηκε στο 57,1% το β' τρίμ. του 2026 από 56,4% ένα έτος νωρίτερα και το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 7,9% από 8,6%. Στις θετικές τάσεις, η απόκλιση του ποσοστού απασχόλησης από την Ευρωζώνη (ΕΖ21) περιορίστηκε στις 5,5 ποσοστιαίες μονάδες από 6,0 ένα έτος νωρίτερα, κυρίως λόγω της μείωσης της διαφοράς στην ανεργία· η χαμηλότερη συμμετοχή εξακολουθεί να αντιστοιχεί σε 4,3 μονάδες της απόκλισης.

Κατά τα τελευταία τέσσερα τρίμηνα, τη μεγαλύτερη συμβολή στην αύξηση της απασχόλησης είχαν οι Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες, το Εμπόριο και οι Υπηρεσίες Καταλύματος και Εστίασης, ενώ η απασχόληση στη Γεωργία συνέχισε να μειώνεται. Το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας αυξήθηκε στο 1,8% από 1,6% ένα έτος νωρίτερα, έναντι 2,1% στην Ευρωζώνη. Η πραγματική αμοιβή ανά μισθωτό ήταν μόλις 0,21% υψηλότερη από ένα έτος νωρίτερα.

Η απασχόληση αναμένεται να ενισχυθεί, αν και ηπιότερα, το 2026 και το 2027, κυρίως λόγω της ανοδικής τάσης σε επενδύσεις και σε επιμέρους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών. Το ποσοστό ανεργίας, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΙΟΒΕ, αναμένεται να διαμορφωθεί στην περιοχή του 8,6% το 2026 και 7,8% το 2027. Αναλυτικότερα οι εξελίξεις και προσδοκίες για την τάση στην αγορά εργασίας περιλαμβάνονται στην ενότητα 3.4.

Επίμονος πληθωρισμός, υψηλότερος του μέσου όρου στην ΕΖ

Ο πληθωρισμός καταγράφηκε στο +4,0% (ΔΤΚ) και +3,8% (ΕνΔΤΚ) στο α' εννεάμηνο του 2026, έναντι πληθωρισμού +2,5% (ΔΤΚ) και +2,9% (ΕνΔΤΚ) στο σύνολο του 2025. Ο εγχώριος ρυθμός πληθωρισμού παραμένει υψηλότερος του μ.ό. της ΕΖ (Παράρτημα, διάγραμμα 4). Σημαντικό μέρος της πίεσης το α' εννεάμηνο του 2026 παρατηρείται σε κλάδους αγαθών, όπως η ενέργεια και η διατροφή και υπηρεσιών, όπως η στέγαση, η εστίαση και οι μεταφορές.

Βασικές υποθέσεις για την πρόβλεψη του πληθωρισμού αποτελούν: (α) η εξέλιξη της τιμής του πετρελαίου Brent αποτιμημένη σε ευρώ, η οποία αναμένεται ετησίως μεσοσταθμικά να καταγράψει σημαντική άνοδο το 2026 και ήπια κάμψη το 2027, στη βάση των παραδοχών της EIA (β) η εξέλιξη της καταναλωτικής ζήτησης, η οποία αναμένεται να καταγράψει άνοδο στην περιοχή του +1,5% το 2026 και 1,4% το 2027. Σε αυτό το πλαίσιο, αναμένεται πως ο εγχώριος ρυθμός πληθωρισμού θα κυμανθεί στην περιοχή του +4,0% το 2026 και +3,0% το 2027. Η ενότητα 3.5 περιγράφει αναλυτικότερα τις πρόσφατες τάσεις στις τιμές καταναλωτή και παραγωγού, καθώς και προσδοκίες για την εξέλιξή τους το 2026 και το 2027.

Σταθερό το εγχώριο οικονομικό κλίμα το γ' τρίμηνο

Οριακή βελτίωση κατέγραψε ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα κατά το γ' τρίμηνο του 2026 σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο (107,2 μον.). Μικρή εξασθένιση καταγράφηκε σε σύγκριση και με το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο (108,0 μον.). Οι επιχειρηματικές προσδοκίες ενισχύθηκαν σημαντικά στο γ' τρίμηνο του 2026 σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο στο Λιανικό εμπόριο, ενώ εξασθένισαν ήπια στη Βιομηχανία, στις Κατασκευές και στις Υπηρεσίες. Ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης ενισχύθηκε σημαντικά την περίοδο Ιουλίου-Σεπτεμβρίου έναντι του προηγούμενου τριμήνου, στις -44,3 (από –53,2) μονάδες. Παράλληλα, κινείται ελαφρώς υψηλότερα σε σχέση με ένα χρόνο νωρίτερα (-47,3 μον.). Αναλυτική περιγραφή των τάσεων στις συνιστώσες του οικονομικού κλίματος περιλαμβάνεται στην ενότητα 2.2Α.

Συστηματικά θετικές δημοσιονομικές επιδόσεις

Το α' επτάμηνο του 2026, η εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού συνέχισε να κινείται ταμειακά καλύτερα από τον στόχο, αφού καταγράφηκε έλλειμμα €475 εκατ. (-0,2% του ΑΕΠ), έναντι στόχου για έλλειμμα €1.611 εκατ. στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026 και ταμειακό πλεόνασμα €1.964 εκατ. το ίδιο διάστημα του 2025. Παράλληλα καταγράφηκε ταμειακό πρωτογενές πλεόνασμα ύψους €6.534 εκατ. (2,5% του ΑΕΠ), έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα €4.989 εκατ.. Η μικρή επιδείνωση του ταμειακού ισοζυγίου σε σχέση με πέρυσι, οφείλεται στη μεγαλύτερη αύξηση των δαπανών (+11,5%) η οποία αντιστάθμισε την αύξηση των καθαρών εσόδων (+6,0%), καθώς και σε ετεροχρονισμούς στην καταγραφή δαπανών. Σε δεδουλευμένη βάση, το αποτέλεσμα της γενικής κυβέρνησης ήταν πρωτογενές πλεόνασμα 4,9% το 2025 (έναντι στόχου για 2,4%) με μείωση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε 146,1% του ΑΕΠ. Οι στόχοι του προσχεδίου του κρατικού προϋπολογισμού αφορούν πρωτογενές πλεόνασμα 3,6% το 2026 και 3,3% το 2027. Η αποτύπωση των εξελίξεων στα δημόσια οικονομικά παρουσιάζεται στην ενότητα 2.2Β.

Άνοδος των ιδιωτικών καταθέσεων αλλά και του κόστους χρηματοδότησης

Μεταξύ των θετικών τάσεων στα θεμελιώδη μεγέθη των τραπεζών στο πρώτο οκτάμηνο του 2026, καταγράφηκε σημαντική αύξηση των ιδιωτικών καταθέσεων, συνεχίστηκε η πιστωτική επέκταση προς τον ιδιωτικό τομέα, ενώ, παρά τη διεθνή άνοδο του κόστους χρήματος, διατηρήθηκε σχετικά σταθερό το διαφορικό κόστος νέου δανεισμού του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα με άλλες χώρες της ΕΖ. Το ποσοστό των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ) στα βιβλία των τραπεζών διατηρήθηκε αμετάβλητο το β΄ τρίμηνο του 2026.

Μεταξύ των προκλήσεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, το κόστος νέας χρηματοδότησης κινήθηκε ανοδικά στα μέσα του έτους, λόγω της διεθνούς συγκυρίας, ενώ το ποσοστό των κόκκινων δανείων εκτός τραπεζικών ισολογισμών παραμένει υψηλό, όπως και το μερίδιο αναβαλλόμενης φορολογίας στα ίδια κεφάλαια των τραπεζών. Ειδικό πλαίσιο ανάλυσης παρουσιάζει τις πρόσφατες θετικές τάσεις στην ελληνική κεφαλαιαγορά εν μέσω αναβάθμισης της αγοράς σε ανεπτυγμένη από διεθνείς δείκτες.

Οι πρόσφατες τάσεις και προκλήσεις για το εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα περιγράφονται αναλυτικά στην ενότητα 2.2Γ.

Μακροοικονομικές εκτιμήσεις για το 2026 και το 2027

Το βασικό σενάριο ακολουθεί τις παραδοχές του βασικού σεναρίου της ΕΚΤ (Σεπτέμβριος 2026). Η εγχώρια ζήτηση αναμένεται να συνεχίσει να αποτελεί οδηγό ηπιότερης πλέον μεγέθυνσης, με δυναμική από τις πάγιες επενδύσεις που στηρίζονται από την τελική φάση υλοποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το υψηλό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Οι βασικοί κίνδυνοι συνίστανται στις γεωπολιτικές εντάσεις, τη σταδιακή αύξηση του κόστους χρήματος και τον επίμονα υψηλό δομικό πληθωρισμό.

Οι παραδοχές του βασικού σεναρίου καθώς και οι προβλέψεις ανά συνιστώσα του ΑΕΠ περιγράφονται στην ενότητα 3.1Β. Συνοψίζοντας, για το 2026, το ΙΟΒΕ διατηρεί την πρόβλεψη για ετήσια ανάπτυξη +1,8% σε σταθερές τιμές. Ως προς τις συνιστώσες της ανάπτυξης στο βασικό σενάριο για το 2026, αναμένεται αύξηση των πάγιων επενδύσεων (+6,5%) και των εξαγωγών (+2,5%), επιβράδυνση της ιδιωτικής κατανάλωσης (+1,4%), με επιδείνωση του ελλείμματος στο εξωτερικό ισοζύγιο, καθώς οι εισαγωγές αυξάνονται κατά +3,6%. Ο μέσος πληθωρισμός στο βασικό σενάριο για το 2026 αναμένεται να διαμορφωθεί στο +4,0%, υψηλότερα από τον μέσο όρο στην Ευρωζώνη, ενώ η ανεργία εκτιμάται ότι θα μειωθεί στην περιοχή του 8,6%.

Για το 2027, το ΙΟΒΕ αναμένει οριακή επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης σε +1,9%, με καθοδικούς κινδύνους που απορρέουν από την αβεβαιότητα στο διεθνές περιβάλλον και τις εγχώριες πληθωριστικές πιέσεις. Πέρα από τις συνιστώσες του ΑΕΠ που παρουσιάζονται στον Πίνακα, σημαντική συνεισφορά στο ρυθμό μεγέθυνσης θα έχει η αναμενόμενη επιτάχυνση της οικονομίας της Ευρωζώνης, οι συνεχιζόμενες επιδράσεις από το τελικό σκέλος εφαρμογής του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και η ώθηση στην καταναλωτική εμπιστοσύνη που συνήθως καταγράφεται τα έτη που πραγματοποιούνται εκλογές.

Πίνακας 1.1

Μακροοικονομικές προβλέψεις ΙΟΒΕ (Οκτώβριος 2026) - (σε σταθερές αγοραίες τιμές, ετήσιες % μεταβολές, εκτός αν αναγράφεται διαφορετικά)

	2025 (πραγμ.)	2026 (πρόβλεψη)	2027 (πρόβλεψη)
ΑΕΠ	2,2%	1,8%	1,9%
Κατανάλωση	1,6%	1,5%	1,4%
Ιδιωτική Κατανάλωση	1,9%	1,4%	1,5%
Δημόσια Κατανάλωση	0,4%	2,1%	1,0%
Ακαθάριστες Επενδύσεις	-3,4%	6,2%	5,1%
Ακαθάριστες Πάγιες Επενδύσεις	8,3%	6,5%	4,0%
Εξαγωγές	1,7%	2,5%	3,1%
Εισαγωγές	-1,1%	3,6%	3,1%
Ρυθμός πληθωρισμού (ΕνΔΤΚ)	2,9%	4,0%	3,0%
Ανεργία (% εργατικού δυναμικού)	8,9%	8,6%	7,8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ τριμηνιαίοι εθνικοί λογαριασμοί για το 2025, εκτιμήσεις ΙΟΒΕ για το 2026 και 2027.

Η πρόβλεψη στο βασικό σενάριο μακροοικονομικών προβλέψεων του ΙΟΒΕ (Πίνακας 1.1) εγκυμονεί θετικές προοπτικές αλλά και κινδύνους, κυριότερα για το 2026, οι οποίοι και αναφέρονται αναλυτικά στην ενότητα 3.1Β.

Ειδικές μελέτες: Η στέγαση στην Ελλάδα, προκλήσεις και προτάσεις πολιτικής

Το στεγαστικό ζήτημα έχει αναδειχθεί τα τελευταία χρόνια σε μία από τις κεντρικές οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις της χώρας, με τη στέγαση να αποτελεί πλέον μείζονα άξονα πολιτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Εν μέσω των εξελίξεων αυτών, το ΙΟΒΕ έχει εκπονήσει την τελευταία διετία ερευνητική δραστηριότητα για την ανάλυση της αγοράς κατοικίας και των στεγαστικών συνθηκών των νοικοκυριών. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν αποτυπωθεί οι συνθήκες στην αγορά κατοικίας και το προφίλ των νοικοκυριών με τους εντονότερους περιορισμούς στεγαστικής προσιτότητας και έχει υποστηριχθεί ο σχεδιασμός της εθνικής στρατηγικής για τη στέγαση. Μια περίληψη των βασικών ευρημάτων των σχετικών μελετών του ΙΟΒΕ παρουσιάζεται στο Κεφάλαιο 4.

2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

2.1 Τάσεις και προοπτικές της διεθνούς οικονομίας

Α. Το παγκόσμιο περιβάλλον

- Βάσει της ενδιάμεσης έκθεσης Σεπτεμβρίου του ΟΟΣΑ, για το 2026 εκτιμάται ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας κατά +2,9%, οριακά υψηλότερα από την εκτίμηση Ιουνίου (+2,8%), ενώ για το 2027 προβλέπεται επιτάχυνση σε +3,0%.
- Ο πληθωρισμός επιταχύνεται εκ νέου λόγω της νέας ανόδου των τιμών ενέργειας, με τον γενικό δείκτη στις χώρες του ΟΟΣΑ να διαμορφώνεται στο +4,3% τον Αύγουστο (από +4,1% τον Ιούλιο) και τον δομικό στο +3,6%.
- Οι κεντρικές τράπεζες στρέφονται σταδιακά προς αυστηρότερη νομισματική πολιτική, με την ΕΚΤ, τη Fed και την Τράπεζα της Ιαπωνίας να αυξάνουν τα επιτόκιά τους τον Σεπτέμβριο.
- Η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή και οι διαταραχές στον εφοδιασμό ενέργειας παραμένουν ο κυρίαρχος κίνδυνος για την παγκόσμια οικονομία, με τις προοπτικές να εξαρτώνται από την επίτευξη μόνιμης λύσης.

Η παγκόσμια οικονομία συνέχισε να μεγεθύνεται το β’ τρίμηνο του 2026, αλλά με πιο συγκρατημένο ρυθμό. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, η παγκόσμια ανάπτυξη επιβραδύνθηκε στο α’ εξάμηνο του 2026 σε ετησιοποιημένο ρυθμό +2,6%, από +3,6% το β’ εξάμηνο του 2025. Οι οικονομίες των χωρών του ΟΟΣΑ αναπτύχθηκαν με ετήσιο ρυθμό +1,8% το β’ τρίμηνο, από +1,7% το προηγούμενο τρίμηνο, ελαφρώς χαμηλότερα σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025 (+1,9%). Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ στις πλέον αναπτυγμένες οικονομίες (G7) υποχώρησε στο +1,6%, από +1,7% το προηγούμενο τρίμηνο και +1,8% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025. Οι 20 μεγαλύτερες οικονομίες (G20) αναπτύχθηκαν με ρυθμό +3,1%, από +3,3% το προηγούμενο τρίμηνο και +3,5% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025.

Ο πληθωρισμός επιταχύνθηκε εκ νέου τον Αύγουστο, καθώς η ανάκαμψη των τιμών της ενέργειας, μετά τη σχετική αποκλιμάκωσή τους τον Ιούνιο και τον Ιούλιο, ανέτρεψε την προσωρινή σταθεροποίηση που είχε προηγηθεί, ενώ ο δομικός πληθωρισμός παραμένει υψηλός. Τον Αύγουστο του 2026, ο πληθωρισμός στις χώρες του ΟΟΣΑ διαμορφώθηκε στο +4,3%, από +4,1% τον Ιούλιο (και έναντι κορύφωσης +4,6% τον Μάιο), ενώ ο δομικός πληθωρισμός (εξαιρώντας δηλαδή ενέργεια και τρόφιμα) παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος στο +3,6%. Οι τιμές της ενέργειας αυξήθηκαν κατά +13,6% ετησίως, από +11,6% τον Ιούλιο, ενώ οι τιμές των τροφίμων αυξήθηκαν με πιο ήπιο ρυθμό, +2,8%, από +3,2% τον Ιούλιο.

Η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή παρέμεινε ο κύριος παράγοντας διαμόρφωσης του παγκόσμιου οικονομικού περιβάλλοντος και το γ' τρίμηνο του 2026. Οι τιμές της ενέργειας, που είχαν υποχωρήσει τον Ιούνιο και τον Ιούλιο παράλληλα με την ανάκαμψη της παραγωγής και των εξαγωγών από τις χώρες του Κόλπου, αυξήθηκαν ξανά εν μέσω εντεινόμενων διαταραχών στην παραγωγή και στις εξαγωγές της περιοχής και νέων απειλών για τη ναυσιπλοΐα στα Στενά Μπαμπ ελ Μαντέμπ, ενώ η διέλευση πλοίων από τα Στενά του Ορμούζ παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Ιδιαίτερα έντονη ήταν η άνοδος των τιμών του φυσικού αερίου στην Ευρώπη και στην Ασία, με τα αποθέματα στην Ευρώπη να βρίσκονται στο χαμηλότερο επίπεδο για την εποχή εδώ και πάνω από 15 χρόνια. Παρά τις διαταραχές, η παγκόσμια οικονομία αποδείχθηκε πιο ανθεκτική από ό,τι αναμενόταν, χάρη στα διακριτικά μέτρα στήριξης των κυβερνήσεων, στη χρήση αποθεμάτων πετρελαίου και στην πρόσθετη προσφορά ενέργειας από χώρες εκτός Κόλπου, ενώ οι υψηλές επενδύσεις και η παραγωγή που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη στήριξαν την ανάπτυξη και το εμπόριο. Στην ενδιάμεση έκθεσή του (Σεπτέμβριος 2026), ο ΟΟΣΑ προβλέπει παγκόσμια ανάπτυξη +2,9% το 2026 και +3,0% το 2027, σε γενικές γραμμές σύμφωνα με το σενάριο περιορισμένης διάρκειας διαταραχής της έκθεσης Ιουνίου, με το σοκ τιμών των εμπορευμάτων ωστόσο να αποδεικνύεται πιο επίμονο από ό,τι αρχικά εκτιμήθηκε. Η διάβρωση της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών και η άνοδος των επιτοκίων αναμένεται να περιορίσουν τη δυναμική έως το τέλος του 2026 και τις αρχές του 2027, πριν από σταδιακή ανάκαμψη υπό την υπόθεση διευθέτησης της σύγκρουσης. Οι προοπτικές παραμένουν άκρως εξαρτημένες από το αν θα επιτευχθεί μόνιμη λύση, με τους κινδύνους για την ανάπτυξη να παραμένουν πτωτικοί και για τον πληθωρισμό ανοδικοί.

Το παγκόσμιο εμπόριο ανέκαμψε σταδιακά μετά το αρχικό πλήγμα από τη σύγκρουση, παρά το αυξημένο κόστος μεταφοράς, με τις μεταφορές αγαθών που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη να αποτελούν σημαντικό υποστηρικτικό παράγοντα, ιδίως για τις ασιατικές οικονομίες, ενώ τα στοιχεία για τη ναυτιλιακή δραστηριότητα δείχνουν ότι η ανάκαμψη συνεχίστηκε και το γ' τρίμηνο. Παράλληλα, οι συνεχείς αλλαγές στην εμπορική πολιτική διατηρούν υψηλή την αβεβαιότητα: οι νέοι δασμοί των ΗΠΑ από τα τέλη Ιουλίου αύξησαν τον εκτιμώμενο μέσο πραγματικό δασμολογικό συντελεστή στις αμερικανικές εισαγωγές στο 10,9% στα μέσα Σεπτεμβρίου, από 9,6% τον Ιούνιο. Το παγκόσμιο εμπόριο αναμένεται να επιβραδυνθεί σταδιακά, από αύξηση +5,0% το 2025 σε +3,1% το 2026 και +2,9% το 2027, καθώς οι υψηλότερες τιμές ενέργειας και οι περιορισμένες εξαγωγές τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης θα συγκρατήσουν την ανάπτυξη του εμπορίου στην Ευρώπη το 2026 σε λιγότερο από το μισό του ρυθμού του 2025, ενώ στις ΗΠΑ η εμπορική δραστηριότητα επηρεάζεται από την άνοδο του μέσου δασμολογικού συντελεστή. Αντίθετα, οι εξαγωγές της Κίνας και άλλων δυναμικών οικονομιών της Ασίας αναμένεται να συνεχίσουν να αυξάνονται με ταχείς ρυθμούς.

Το γ' τρίμηνο του 2026, οι κεντρικές τράπεζες συνέχισαν να δίνουν προτεραιότητα στον έλεγχο του πληθωρισμού έναντι των κινδύνων για την ανάπτυξη, υπό το βάρος του ανανεωμένου

ενεργειακού σοκ από τη σύγκρουση στη Μέση Ανατολή. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, περίπου το ένα τρίτο των κεντρικών τραπεζών έχουν αυξήσει τα επιτόκιά τους από τον Μάρτιο, συχνά με μέτριες αυξήσεις, ενώ πολλές από όσες είχαν προχωρήσει σε διαδοχικές μειώσεις διατήρησαν τα επιτόκια αμετάβλητα τους τελευταίους μήνες. Στη ζώνη του ευρώ, η ΕΚΤ αύξησε στις 10 Σεπτεμβρίου τα επιτόκιά της κατά 25 μονάδες βάσης, για δεύτερη φορά μετά τον Ιούνιο, με το επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων στο 2,50%, καθώς ο εναρμονισμένος πληθωρισμός επιταχύνθηκε στο +3,2% τον Αύγουστο· η πρώτη εκτίμηση για τον Σεπτέμβριο (+3,8%), που ανακοινώθηκε αργότερα, επιβεβαίωσε την τάση. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα αύξησε στη συνεδρίαση της 16ης Σεπτεμβρίου, ομόφωνα, το εύρος-στόχο του επιτοκίου των ομοσπονδιακών κεφαλαίων κατά 25 μονάδες βάσης, στο 3,75%-4,00%, από 3,50%-3,75%, με 16 από τα 18 μέλη της Επιτροπής να θεωρούν πιθανή τουλάχιστον μία ακόμη αύξηση εντός του έτους. Η Τράπεζα της Αγγλίας διατήρησε το επιτόκιό της στο 3,75% στη συνεδρίαση της 17ης Σεπτεμβρίου, με πλειοψηφία 6-3 (τρία μέλη τάχθηκαν υπέρ αύξησης στο 4,00%), ενώ ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο +3,1% τον Αύγουστο. Ο ΟΟΣΑ προβλέπει αμετάβλητα επιτόκια έως τα τέλη του 2027 και αποκλιμάκωση του πληθωρισμού στο 2,6% το 2027. Η Τράπεζα της Ιαπωνίας αύξησε στις 18 Σεπτεμβρίου το βασικό επιτόκιο κατά 25 μονάδες βάσης, στο 1,25% (με ψήφους 7-2), το υψηλότερο επίπεδο από το 1995. Ο ΟΟΣΑ προβλέπει μία ακόμη αύξηση επιτοκίων στις ΗΠΑ το δ' τρίμηνο του 2026, περαιτέρω μέτριες αυξήσεις στη ζώνη του ευρώ και στην Ιαπωνία, και αμετάβλητα επιτόκια στον Καναδά και στο Ηνωμένο Βασίλειο έως το τέλος του επόμενου έτους. Παράλληλα, η κλιμάκωση των μέτρων εμπορικού προστατευτισμού και η άνοδος των μακροπρόθεσμων αποδόσεων των κρατικών ομολόγων, που έχουν φτάσει στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 15 και πλέον ετών σε πολλές προηγμένες οικονομίες, περιπλέκουν το έργο των κεντρικών τραπεζών, οι οποίες καλούνται να ισορροπήσουν μεταξύ του ελέγχου του πληθωρισμού και της στήριξης της ανάπτυξης, σε ένα περιβάλλον αυξημένης μεταβλητότητας.

Πίνακας 2.1

Διεθνές Περιβάλλον (ετήσια % μεταβολή ΑΕΠ σε σταθερές τιμές, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Οικονομία	2025	2026		2027	
		Πρόβλεψη	Διαφορά από προηγούμενη πρόβλεψη*	Πρόβλεψη	Διαφορά από προηγούμενη πρόβλεψη*
Παγκόσμια	3,4	2,9	0,1	3,0	-0,1
ΗΠΑ	2,1	2,2	0,2	2,1	0,3
Ιαπωνία	1,2	0,8	0,2	0,7	-0,1
Καναδάς	1,9	0,9	-0,3	1,3	-0,4
Ηνωμένο Βασίλειο	1,3	1,1	0,2	1,0	-0,1
Ευρωζώνη	1,3	1,0	0,2	1,0	-0,2
Γερμανία	0,3	1,1	0,4	1,1	0,0
Γαλλία	0,9	0,4	-0,3	0,7	-0,1
Ιταλία	0,5	0,9	0,4	0,6	0,0
Τουρκία	3,7	2,7	-0,4	3,6	-0,2
Κίνα	5,0	4,5	0,0	4,2	-0,1
Ινδία	7,8	7,1	0,8	6,5	0,1
Βραζιλία	2,3	2,0	0,4	1,9	-0,2
Παγκόσμιο εμπόριο	5,0	3,1	-	2,9	-

*Διαφορά σε ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ (OECD Economic Outlook, Ιούνιος 2026).

Πηγή: OECD Economic Outlook, Interim Report, Σεπτέμβριος 2026.

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη ενδιάμεση έκθεση του ΟΟΣΑ (Σεπτέμβριος 2026), προβλέπεται παγκόσμια ανάπτυξη +2,9% για το 2026, οριακά υψηλότερη από την εκτίμηση +2,8% του Ιουνίου (σενάριο περιορισμένης διάρκειας διαταραχής), και +3,0% για το 2027. Οι προβλέψεις βασίζονται στην τεχνική υπόθεση ότι οι τιμές της ενέργειας ακολουθούν τις αγορές μελλοντικής εκπλήρωσης, με το Brent να κορυφώνεται στα 105 δολάρια το βαρέλι το δ' τρίμηνο του 2026 και να υποχωρεί σε 85 δολάρια κατά μέσο όρο το 2027. Στον Πίνακα 2.1 περιλαμβάνονται οι ετήσιες μεταβολές του ΑΕΠ το 2025 και οι πλέον πρόσφατες προβλέψεις του ΟΟΣΑ (Σεπτέμβριος 2026) για τις ετήσιες μεταβολές του τα έτη 2026 και 2027, στην παγκόσμια οικονομία και σε επιλεγμένες αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες.

Στην συνέχεια αναλύονται οι πρόσφατες και αναμενόμενες τάσεις στις οικονομίες των σημαντικότερων κρατών και ενώσεων κρατών για το 2026 και το 2027.

Μεταξύ των πλέον ανεπτυγμένων χωρών, οι Ηνωμένες Πολιτείες κατέγραψαν ετησιοποιημένο ρυθμό ανάπτυξης +2,2% το β' τρίμηνο του 2026 (τελική εκτίμηση), έναντι +2,5% το α' τρίμηνο· σε ετήσια βάση, το ΑΕΠ διευρύνθηκε κατά +2,2%. Η ιδιωτική κατανάλωση συνεισέφερε 2,5 ποσοστιαίες μονάδες στον ετησιοποιημένο ρυθμό (από 0,5 μονάδες το προηγούμενο τρίμηνο) και οι επενδύσεις 0,8 μονάδες (από 1,3), με τις μη οικιστικές κατασκευές να παρέχουν τη μεγαλύτερη συνεισφορά, ενώ οι εξαγωγές πρόσθεσαν 0,6 μονάδες, οι εισαγωγές αφαίρεσαν 1,7 μονάδες και η συνεισφορά των δημόσιων δαπανών ήταν ουδέτερη. Η τελική εκτίμηση αναθεώρησε την αρχική προς τα πάνω κατά 0,7 μονάδες. Ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο +3,4% τον Αύγουστο (δομικός +2,4%, ενέργεια +16,3%). Η Fed αύξησε στις 16 Σεπτεμβρίου το εύρος-στόχο του επιτοκίου των ομοσπονδιακών κεφαλαίων στο 3,75%-4,00%, αντιστρέφοντας την προηγούμενη στάση αναμονής εν μέσω επίμονου πληθωρισμού που τροφοδοτείται από το ενεργειακό σοκ. Το 2025 η αύξηση του ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο +2,1%. Για το 2026, ο ΟΟΣΑ αναθεώρησε προς τα πάνω την πρόβλεψη ανάπτυξης στο +2,2%, από +2,0% τον Ιούνιο, με επιβράδυνση σε +2,1% το 2027, καθώς η ισχυρή επενδυτική δαπάνη σε δραστηριότητες σχετικές με την τεχνητή νοημοσύνη αντισταθμίζεται εν μέρει από την επιβράδυνση της ιδιωτικής κατανάλωσης και του πραγματικού εισοδήματος.

Η οικονομία της Ευρωζώνης επέστρεψε σε ισχυρή ανάπτυξη το β' τρίμηνο του 2026, με το ΑΕΠ να αυξάνεται κατά +0,6% σε τριμηνιαία βάση σύμφωνα με τα οριστικά στοιχεία της Eurostat (αναθεώρηση προς τα πάνω από την αρχική εκτίμηση +0,4%) - τον ισχυρότερο τριμηνιαίο ρυθμό από το β' τρίμηνο του 2022, με οριακά θετική συμβολή του καθαρού εξωτερικού εμπορίου. Σε ετήσια βάση, ο ρυθμός ανάπτυξης επιταχύνθηκε στο +1,2%, από +0,6% το προηγούμενο τρίμηνο. Μεταξύ των μεγάλων οικονομιών, η Ισπανία κατέγραψε τον υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης με +0,7% σε τριμηνιαία βάση, ενώ η Γερμανία και η Ιταλία αναπτύχθηκαν κατά +0,2% έκαστη. Στη Γερμανία, η ανάκαμψη των εξαγωγών ενίσχυσε τη δραστηριότητα. Παράλληλα, ο πληθωρισμός επιταχύνθηκε εκ νέου: ο εναρμονισμένος πληθωρισμός καταναλωτή (HICP) διαμορφώθηκε στο +3,2% τον Αύγουστο και, σύμφωνα με την πρώτη εκτίμηση της Eurostat, στο +3,8% τον Σεπτέμβριο του 2026, το υψηλότερο επίπεδο από τον Σεπτέμβριο του 2023, υπερβαίνοντας κατά πολύ τον μεσοπρόθεσμο στόχο του +2% της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η επιτάχυνση οφείλεται κυρίως στην εκτίναξη των τιμών ενέργειας κατά +18,8% σε ετήσια βάση τον Σεπτέμβριο (από +14,3% τον Αύγουστο), ενώ ο πληθωρισμός των υπηρεσιών διαμορφώθηκε στο +3,2% (από +3,0%) και ο δομικός πληθωρισμός στο +2,5% (από +2,4%). Για το σύνολο του 2025, η ανάπτυξη της Ευρωζώνης καταγράφηκε στο +1,3%, ενώ για το 2026 ο ΟΟΣΑ αναθεώρησε προς τα πάνω την πρόβλεψή του σε +1,0%, από +0,8% τον Ιούνιο, με ίδιο ρυθμό και το 2027, σε περιβάλλον

αυξημένης αβεβαιότητας από το ενεργειακό σοκ. Αναλυτικότερα οι προοπτικές και προκλήσεις για την Ευρωπαϊκή οικονομία παρουσιάζονται στην ενότητα 2.1Β.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα προχώρησε σε νέα αύξηση των επιτοκίων κατά 25 μονάδες βάσης στη συνεδρίασή της της 10ης Σεπτεμβρίου 2026, τη δεύτερη μετά την αύξηση του Ιουνίου. Το επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων διαμορφώθηκε στο 2,50%, το βασικό επιτόκιο αναχρηματοδότησης στο 2,65% και το επιτόκιο οριακής χρηματοδότησης στο 2,90%. Η ΕΚΤ τόνισε ότι η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή εξακολουθεί να τροφοδοτεί πληθωριστικές πιέσεις και ότι ο πληθωρισμός αναμένεται να παραμείνει σημαντικά πάνω από τον στόχο του 2% για παρατεταμένο διάστημα, με τους κινδύνους για την ανάπτυξη να είναι πτωτικοί και για τον πληθωρισμό ανοδικοί, ενώ οι αποφάσεις θα λαμβάνονται σε κάθε συνεδρίαση χωριστά. Στις νέες προβολές της ΕΚΤ, ο συνολικός πληθωρισμός αναμένεται να διαμορφωθεί κατά μέσο όρο στο +3,0% το 2026, στο +2,5% το 2027 και στο +2,1% το 2028, ενώ η οικονομική ανάπτυξη αναθεωρήθηκε προς τα πάνω σε +0,9% το 2026 και +1,4% το 2027.

Η βρετανική οικονομία σημείωσε ετήσια αύξηση +1,4% το β' τρίμηνο του 2026, από +0,8% το προηγούμενο τρίμηνο και έναντι +1,1% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025. Σε τριμηνιαία βάση, η οικονομία αναπτύχθηκε κατά +0,5% (τελική εκτίμηση), από +0,6% το α' τρίμηνο, με τον τομέα των υπηρεσιών να ενισχύεται κατά +0,6% (από +0,7%), με κύριο μοχλό τις επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (+2,3%). Από την πλευρά των δαπανών, η ανάπτυξη στηρίχθηκε κυρίως στο καθαρό εξωτερικό εμπόριο, καθώς οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά +2,8% ενώ οι εισαγωγές παρέμειναν αμετάβλητες, ενώ η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά +0,3% και οι πάγιες επενδύσεις κατά +0,9%, με τις δημόσιες δαπάνες να μειώνονται κατά -0,5%. Για το σύνολο του 2025 σημειώθηκε μεγέθυνση +1,3%, ενώ για το 2026 ο ΟΟΣΑ αναθεώρησε την πρόβλεψή του σε +1,1%, από +0,9% προηγουμένως, και για το 2027 σε +1,0%. Η Τράπεζα της Αγγλίας διατήρησε το επιτόκιό της στο 3,75% στη συνεδρίαση της 16ης Σεπτεμβρίου, με πλειοψηφία 6-3 (τρία μέλη τάχθηκαν υπέρ αύξησης στο 4,00%), με τον πληθωρισμό να διαμορφώνεται στο +3,1% τον Αύγουστο και περαιτέρω αύξηση να αναμένεται τα επόμενα τρίμηνα.

Στην Ιαπωνία, το ΑΕΠ αυξήθηκε ετησίως κατά +0,7% το β' τρίμηνο του 2026, από +0,5% το προηγούμενο τρίμηνο, έναντι αύξησης +1,9% ένα χρόνο πριν. Σε εποχικά διορθωμένο ετησιοποιημένο ρυθμό, η ιαπωνική οικονομία σημείωσε ρυθμό ανάπτυξης +1,4% το β' τρίμηνο του 2026 (τελική εκτίμηση, αναθεωρημένη προς τα πάνω από +1,1%), επιβραδυνόμενη από +1,8% το α' τρίμηνο, για τρίτο συνεχόμενο τρίμηνο ανάπτυξης. Οι δημόσιες δαπάνες και το καθαρό εμπορικό ισοζύγιο συνέβαλαν θετικά στην ανάπτυξη, καθώς οι εξαγωγές αυξήθηκαν και οι εισαγωγές μειώθηκαν, ενώ η ιδιωτική κατανάλωση παρέμεινε ασθενής λόγω των πιέσεων από τις τιμές και το κόστος ενέργειας και οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου υποχώρησαν για δεύτερο συνεχόμενο τρίμηνο. Παράλληλα, η Τράπεζα της Ιαπωνίας προχώρησε στις 18 Σεπτεμβρίου σε αύξηση του βασικού επιτοκίου στο 1,25%, με ψήφους 7-2, το υψηλότερο επίπεδο από το 1995. Συνολικά για το 2025 η ιαπωνική οικονομία αναπτύχθηκε με ρυθμό +1,2%, ενώ για το 2026 ο ΟΟΣΑ αναθεώρησε την πρόβλεψή του σε +0,8%, από +0,6% προηγουμένως, και για το 2027 σε +0,7%.

Στη συνέχεια της τρέχουσας υποενότητας παρουσιάζονται οι πρόσφατες τάσεις και οι προκλήσεις οικονομικής πολιτικής σε τέσσερις αναπτυσσόμενες χώρες, οι οποίες παράγουν συνολικά σχεδόν το 1/3 του παγκόσμιου ΑΕΠ.

Η οικονομία της Κίνας σημείωσε ετήσια αύξηση +4,3% το β' τρίμηνο του 2026, επιβραδυνόμενη από το +5,0% του α' τριμήνου. Σε τριμηνιαία βάση, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά +0,9%, από +1,3%, τον ασθενέστερο ρυθμό από το β' τρίμηνο του 2024. Η επιβράδυνση αντανακλά την αδύναμη εγχώρια ζήτηση και το ενεργειακό σοκ που συνδέεται με τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή, οι οποίες αντιστάθμισαν τις ανθεκτικές εξαγωγές. Η κινεζική οικονομία εξελίσσεται σε ένα μοτίβο «σχήματος Κ», με τη μεταποίηση και την εξαγωγική δραστηριότητα να παραμένουν ισχυρές, ενώ η ιδιωτική κατανάλωση και οι ιδιωτικές επενδύσεις παραμένουν υποτονικές εν μέσω της παρατεταμένης κρίσης του τομέα των ακινήτων. Για το σύνολο του 2025 η ανάπτυξη έφτασε το +5,0%, σύμφωνα με τον στόχο του Πεκίνου, ενώ ο ΟΟΣΑ διατηρεί την πρόβλεψή του για το 2026 στο +4,5%, με περαιτέρω επιβράδυνση σε +4,2% το 2027, καθώς η σταδιακή άνοδος του πληθωρισμού επιβαρύνει την κατανάλωση και οι πολιτικές περιορισμού της υπερβολικής παραγωγικής δυναμικότητας συγκρατούν τις επενδύσεις.

Η οικονομία της Ινδίας κατέγραψε ρυθμό μεγέθυνσης +8,1% το β' τρίμηνο του 2026 (δεδομένα ΟΟΣΑ), από +8,4% το προηγούμενο τρίμηνο, παραμένοντας ο υψηλότερος μεταξύ των οικονομιών της G20, με τη στήριξη της εγχώριας ζήτησης και των κυβερνητικών πολιτικών που προστάτευσαν νοικοκυριά και επιχειρήσεις από τις υψηλότερες τιμές ενέργειας. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, σε επίπεδο κλάδων ξεχώρισαν οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (+12,1%), η μεταποίηση (+9,2%), οι υπηρεσίες κοινής ωφελείας (+8,9%) και το εμπόριο, οι ξενοδοχειακές και μεταφορικές υπηρεσίες (+8,5%), ενώ ο πρωτογενής τομέας αυξήθηκε κατά +3,6% και οι εξορύξεις μειώθηκαν κατά -2,4%. Για το δημοσιονομικό έτος 2025-26 η ινδική οικονομία αναπτύχθηκε με ρυθμό +7,8%. Ο ΟΟΣΑ αναθεώρησε σημαντικά προς τα πάνω την πρόβλεψή του για το δημοσιονομικό έτος 2026-27 σε +7,1%, από +6,3% τον Ιούνιο, με επιβράδυνση στο β' εξάμηνο του έτους λόγω της μειωμένης αγοραστικής δύναμης, ενώ για το 2027-28 προβλέπει ανάπτυξη +6,5%.

Η τουρκική οικονομία σημείωσε ετήσια αύξηση +2,6% το β' τρίμηνο του 2026, στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο τρίμηνο, αλλά χαμηλότερα από το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025 (+4,3%)· σε τριμηνιαία βάση, η οικονομία επιταχύνθηκε σε +1,1%, από αναθεωρημένη προς τα πάνω ανάπτυξη +0,3% το α' τρίμηνο. Για ολόκληρο το έτος 2025, η οικονομία σημείωσε ανάπτυξη +3,7%, ενώ ο ΟΟΣΑ αναθεώρησε προς τα κάτω την πρόβλεψή του σε +2,7% το 2026, από +3,1% τον Ιούνιο, και σε +3,6% το 2027. Ο πληθωρισμός αναμένεται να αποκλιμακωθεί περαιτέρω, παρά τις αντίξοες συνθήκες από τις τιμές ενέργειας και λιπασμάτων, από +30,0% το 2026 σε +24,6% το 2027, επιτρέποντας μείωση των επιτοκίων.

Από τις χώρες της Λατινικής Αμερικής, η οικονομία της Βραζιλίας κατέγραψε μεγέθυνση +1,9% στο β' τρίμηνο του 2026, από +1,8% το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ σε τριμηνιαία βάση η ανάπτυξη επιβραδύνθηκε σε +0,5%, από +1,1%, υπερβαίνοντας ωστόσο τις προβλέψεις των αναλυτών (+0,4%). Οι δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν κατά +0,4% και οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου κατά +1,2%, ενώ η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε κατά -0,4%, και το καθαρό εμπόριο συνέβαλε αρνητικά, καθώς οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά +1,8% και οι εξαγωγές μειώθηκαν κατά -0,8%. Στο σύνολο του 2025, η ανάπτυξη διαμορφώθηκε σε +2,3%, ενώ ο ΟΟΣΑ αναθεώρησε προς τα πάνω την πρόβλεψή του για το 2026 σε +2,0%, από +1,6% τον Ιούνιο, με επιβράδυνση σε +1,9% το 2027. Η κεντρική τράπεζα της χώρας έχει μειώσει το βασικό επιτόκιο κατά περισσότερο από 1 ποσοστιαία μονάδα από τον Μάρτιο, από πολύ υψηλό επίπεδο.

Ο δείκτης επιχειρηματικής εμπιστοσύνης του ΟΟΣΑ ακολουθεί ανοδική τροχιά από τον Αύγουστο του 2025 και τον Ιούλιο, με εξαίρεση μια οριακή κάμψη τον Απρίλιο του 2026, υπερέβη τον μακροχρόνιο μέσο όρο για πρώτη φορά από τον Αύγουστο του 2022, ενώ τον Αύγουστο

διαμορφώθηκε στο 100,2. Αντίθετα, ο αντίστοιχος δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης, αφού κατέγραψε βραχύχρονη ανάκαμψη στα τέλη του 2025 και στις αρχές του 2026, υποχώρησε από τον Φεβρουάριο έως τον Μάιο - εν μέσω του ενεργειακού σοκ από τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή - στο 97,8, και έκτοτε ανακάμπτει σταδιακά, φτάνοντας στο 98,5 τον Αύγουστο, παραμένοντας ωστόσο σαφώς χαμηλότερα του μακροχρόνιου μέσου όρου (Διάγραμμα 2.1).

Διάγραμμα 2.1

Δείκτες οικονομικού κλίματος για τις χώρες του ΟΟΣΑ (στοιχεία εποχικά διορθωμένα, 100 = μακροχρόνιος μέσος όρος)

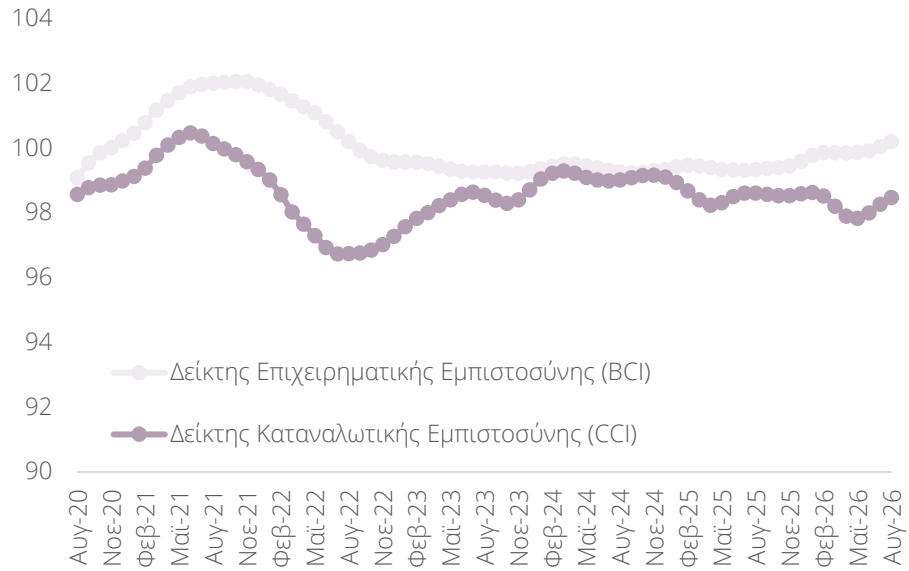

Ενισχύεται η επιχειρηματική εμπιστοσύνη, ανακάμπτει η καταναλωτική

Πηγή: ΟΟΣΑ

Β. Οικονομίες της ΕΕ και της Ευρωζώνης

- Θετικός ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ στην ΕΕ και την Ευρωζώνη το δεύτερο τρίμηνο του 2026, κατά +1,4% και +1,2% αντίστοιχα.
- Υψηλότερος ρυθμός ανάπτυξης και παρόμοιος πληθωρισμός το 2026 στην Ευρωζώνη σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Σεπτέμβριος 2026) σε σχέση με τις καλοκαιρινές (Ιούνιος 2026).
    - Ευρωζώνη: +0,9% και +1,4% ανάπτυξη, +3,0% και +2,5% πληθωρισμός το 2026 και το 2027
    - ΕΕ27 (πρόβλεψη Μαΐου): +1,1% και +1,4% ανάπτυξη, +3,1% και +2,4% πληθωρισμός το 2026 και το 2027
- Αύξηση των τριών βασικών επιτοκίων της ΕΚΤ κατά 25 μονάδες βάσης. Πρόκειται για τη δεύτερη αύξηση επιτοκίων από το 2023, κατόπιν αυτής του Ιουνίου. Στόχος η σταθεροποίηση γύρω από τον μεσοπρόθεσμο στόχο πληθωρισμού του 2%, παρά τις αυξητικές πιέσεις που ασκεί ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή.
- Η εμπόλεμη σύρραξη στη Μέση Ανατολή εξακολουθεί να επιβαρύνει την Ευρωπαϊκή οικονομία, κυρίως μέσω της αυξητικής πίεσης στις τιμές των ενεργειακών αγαθών αλλά και της επίδρασης στην αγροτική παραγωγή και την ενεργοβόρο βιομηχανία.
- Η δημοσιονομική πίεση σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες σε συνδυασμό με ενδεχόμενη πολιτική αστάθεια μπορεί να οδηγήσουν σε διεύρυνση των spread δανεισμού και να καθυστερήσουν την εμβάθυνση των θεσμών της ΕΖ.

Η οικονομία της Ευρώπης έχει επιδείξει ανθεκτικότητα απέναντι στην ενεργειακή διαταραχή που έχει πυροδοτήσει η εμπόλεμη σύρραξη στη Μέση Ανατολή. Στο δεύτερο τρίμηνο του 2026 σημειώθηκε αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ, ενώ έχει σημειωθεί μείωση της αβεβαιότητας και αύξηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, υπό την προσδοκία της σταδιακής υποχώρησης της ενεργειακής κρίσης. Μεσοπρόθεσμα, αναμένεται η εγχώρια ζήτηση να συνεχίσει να υποστηρίζεται από την ανάκαμψη των πραγματικών εισοδημάτων, λόγω του χαμηλότερου πληθωρισμού ενεργειακών αγαθών, καθώς και από μια ανθεκτική αγορά εργασίας, με το ποσοστό ανεργίας να αναμένεται να φτάσει σε νέα ιστορικά χαμηλά. Οι αυξανόμενες κρατικές δαπάνες για υποδομές και άμυνα, ιδίως στη Γερμανία, σε συνδυασμό με επενδύσεις που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη, θα πρέπει επίσης να στηρίξουν την ανάπτυξη τα επόμενα χρόνια. Στον εξωτερικό τομέα, η αύξηση των εξαγωγών θα πρέπει να επιταχυνθεί λόγω της ενίσχυσης της εξωτερικής ζήτησης, αν και οι επίμονες προκλήσεις ανταγωνιστικότητας θα συνεχίσουν να επηρεάζουν αρνητικά τις εξαγωγές.

Η στάση της ΕΕ οφείλει να παραμείνει επιφυλακτική, μιας και η οικονομία της είναι αντιμέτωπη με πολλούς κινδύνους και νέες εστίες αβεβαιότητας. Οι γεωπολιτικές εντάσεις στη Μέση Ανατολή και την Ουκρανία εξακολουθούν να αποτελούν τις κύριες πηγές κινδύνων. Μια νέα διαταραχή του ενεργειακού εφοδιασμού θα μπορούσε να προκαλέσει περαιτέρω άνοδο των τιμών ενέργειας και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από το αναμενόμενο, γεγονός που θα επιβάρυνε τα πραγματικά εισοδήματα, τις δαπάνες και τις επενδύσεις. Η επιδείνωση του κλίματος στις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές ή οι δευτερογενείς επιπτώσεις στις παγκόσμιες αγορές ομολόγων θα μπορούσαν να αυστηροποιήσουν τις πιστωτικές συνθήκες και, ως εκ τούτου, να μειώσουν τη ζήτηση. Σε αυτό το πλαίσιο, στις αρχές Σεπτεμβρίου η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποφάσισε να αυξήσει τα τρία βασικά επιτόκιά της κατά 25 μονάδες βάσης. Μια αναζωπύρωση

των εμπορικών εντάσεων μεταξύ μεγάλων οικονομιών θα μπορούσε επίσης να διαταράξει περαιτέρω τις αλυσίδες εφοδιασμού, να μειώσει τις εξαγωγές και να αποδυναμώσει την κατανάλωση και τις επενδύσεις. Τέλος, τα ακραία καιρικά φαινόμενα θα μπορούσαν να επιδράσουν αυξητικά στις τιμές των τροφίμων. Ευκαιρίες για την Ευρωπαϊκή οικονομία αποτελούν η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις της ΕΕ, οι δαπάνες για την άμυνα και τις υποδομές, καθώς και οι μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της παραγωγικότητας και την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς.

Οικονομική δραστηριότητα το β' τρίμηνο του 2026

Η οικονομική δραστηριότητα βελτιώθηκε το β' τρίμηνο του 2026 τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) όσο και στην Ευρωζώνη (ΕΖ)[1]. Σε ετήσια βάση, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά +1,4% στην ΕΕ και +1,2% στην Ευρωζώνη έναντι αύξησης +0,9% και +0,6%, αντίστοιχα, το προηγούμενο τρίμηνο. Σε όρους εποχικά διορθωμένης τριμηνιαίας μεταβολής, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 0,7% στην ΕΕ και 0,6% στην Ευρωζώνη[2]. Μεταξύ των μεγάλων κρατών-μελών, το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε, σε ετήσια βάση, στην Ισπανία, την Ολλανδία, την Ιταλία, τη Γαλλία και τη Γερμανία στο β' τρίμηνο του 2026. Στο Παράρτημα (Διάγραμμα 1) παρουσιάζεται ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης το β' τρίμηνο του 2026 ανά χώρα της ΕΖ.

Η ιδιωτική κατανάλωση ακολούθησε ανοδική τάση το β' τρίμηνο του 2026. Αυξήθηκε κατά +0,6% σε ετήσια βάση στην ΕΖ και κατά +0,7% στην ΕΕ, μετά από αύξηση κατά +0,5% και +0,6%, αντίστοιχα, το προηγούμενο τρίμηνο. Η δημόσια κατανάλωση αυξήθηκε κατά +0,4% σε αμφότερες σε ετήσια βάση, κατόπιν αύξησης κατά +0,6% στην ΕΕ και +0,5% στην ΕΖ το προηγούμενο τρίμηνο. Οι επενδύσεις αυξήθηκαν ανεπαίσθητα κατά +0,02% στην ΕΕ και μειώθηκαν οριακά κατά -0,1% στην ΕΖ το β' τρίμηνο του 2026 κατόπιν αύξησης +0,46% και +0,4%, αντίστοιχα, στο α' τρίμηνο. Στις εξαγωγές καταγράφηκε σημαντική αύξηση +2,2% στην ΕΕ και +2,0% στην ΕΖ σε ετήσια βάση, κατόπιν αύξησης κατά +0,3% και μείωσης -0,1% αντίστοιχα το προηγούμενο τρίμηνο. Οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά +1,9% στην ΕΕ και +1,7% στην ΕΖ, σε ετήσια βάση, κατόπιν αύξησης κατά 1,2% και 0,9%, αντίστοιχα, στο προηγούμενο τρίμηνο.

Τον Σεπτέμβριο του 2026 εκτιμάται ότι σημειώθηκε αύξηση του ετήσιου πληθωρισμού στην Ευρωζώνη σε 3,8%, από 3,2% τον Αύγουστο. Τα ενεργειακά αγαθά είχαν την πιο μεγάλη αυξητική επίδραση στον πληθωρισμό του Σεπτεμβρίου. Ακολουθούν οι υπηρεσίες και τα τρόφιμα, ο καπνός και τα αλκοολούχα ποτά και τα μη ενεργειακά, βιομηχανικά αγαθά σε όρους θετικής επίδρασης. Η διασπορά του πληθωρισμού εντός της ΕΖ είναι παρόμοια σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (βλέπε Παράρτημα, Διάγραμμα 4).

Η απασχόληση αυξήθηκε κατά 0,5% στην ΕΖ και 0,4% στην ΕΕ σε ετήσια βάση το β' τρίμηνο του 2026. Στο α' τρίμηνο, η απασχόληση είχε αυξηθεί κατά 0,5% σε αμφότερες. Οι υψηλότερες αυξήσεις στην απασχόληση καταγράφηκαν στη Μάλτα, την Κύπρο, την Πορτογαλία και την Ισπανία. Οι πιο μεγάλες μειώσεις σημειώθηκαν στη Λετονία, τη Φινλανδία και τη Γερμανία. Στο Παράρτημα (Διαγράμματα 5 και 6) παρουσιάζονται το ποσοστό απασχόλησης και η μεταβολή απασχόλησης ανά χώρα της ΕΖ.

Το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας ήταν 6,4% τον Αύγουστο του 2026 στην ΕΖ, όσο και τον Ιούλιο ενώ τον Αύγουστο του 2025 ήταν 6,3%. Στην ΕΕ το ποσοστό ανήλθε σε 6,1%, επίσης

[1] 21 χώρες από το 2026

[2] Eurostat GDP release, 7 Σεπτεμβρίου 2026

σταθερό σε σχέση με τον Ιούλιο ενώ τον Αύγουστο του 2025 ήταν 6,0%. Στο β' τρίμηνο το ποσοστό ανεργίας κυμάνθηκε από 3,1% στη Μάλτα έως 9,9% στη Φινλανδία. Μεταξύ των μεγάλων κρατών-μελών, διαμορφώθηκε στο 3,9% στη Γερμανία, 3,3% στην Ολλανδία, 7,9% στη Γαλλία και 5,7% στην Ιταλία. Στο Παράρτημα (Διάγραμμα 7) παρουσιάζεται το ποσοστό ανεργίας ανά χώρα της ΕΖ.

Ο λόγος του εποχικά διορθωμένου δημοσιονομικού ελλείμματος γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ στο α' τρίμηνο του 2026 ανήλθε στο 3,1% τόσο στην ΕΕ όσο και στην ΕΖ, από 3,2% στην ΕΖ και 3,4% στην ΕΕ το προηγούμενο τρίμηνο (εποχικά διορθωμένα στοιχεία). Στο τέλος του α' τριμήνου του 2026, ο λόγος του ακαθάριστου χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ στην Ευρωζώνη διαμορφώθηκε στο 88,9% από 87,7% στο τέλος του τέταρτου τριμήνου του 2025. Στην ΕΕ, ο λόγος επίσης αυξήθηκε από 81,8% σε 82,9%. Σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2025, ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ αυξήθηκε τόσο στην ΕΖ (88,9% από 87,2%) όσο και στην ΕΕ (82,9% από 81,4%). Στο Παράρτημα (Διαγράμματα 2 και 3) παρουσιάζεται ο λόγος δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ και το δημοσιονομικό ισοζύγιο ανά χώρα της ΕΖ (σε μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία).

Στις 10 Σεπτεμβρίου 2026 η ΕΚΤ αύξησε τα τρία βασικά επιτόκιά της κατά 25 μονάδες βάσης, για δεύτερη φορά φέτος μετά τον Ιούνιο, έπειτα από περίοδο σταθερότητας από την τελευταία μείωση του Ιουνίου 2025. Ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή διατηρεί τις πληθωριστικές πιέσεις και την αβεβαιότητα σε υψηλά επίπεδα, ωστόσο το Διοικητικό Συμβούλιο παραμένει αποφασισμένο να σταθεροποιήσει τον πληθωρισμό στο μεσοπρόθεσμο στόχο του 2%, χωρίς να δεσμεύεται για την πορεία των επιτοκίων.

Συμβολή συνιστωσών ΑΕΠ

Βάσει αυτών των εξελίξεων στις συνιστώσες του ΑΕΠ στην Ευρωζώνη (Διάγραμμα 2.2), η συμβολή των καθαρών εξαγωγών ήταν οριακά θετική (+0,2%), από αρνητική στο προηγούμενο τρίμηνο (-1,0%). Η βελτίωση της συμβολής των καθαρών εξαγωγών στο β' τρίμηνο του 2026 προήλθε από τη μεγαλύτερη αύξηση των εξαγωγών σε σχέση με τις εισαγωγές. Η συμβολή της εγχώριας ζήτησης ήταν της τάξης του +0,9% του ΑΕΠ, από επίδραση +1,5% στο προηγούμενο τρίμηνο. Η συμβολή της ιδιωτικής κατανάλωσης αυξήθηκε οριακά στο +0,6% στο β' τρίμηνο του 2026 από +0,5% στο α' τρίμηνο ενώ η συμβολή της δημόσιας κατανάλωσης μειώθηκε στο +0,4% από +0,5% στο προηγούμενο τρίμηνο. Η συμβολή των ακαθάριστων επενδύσεων μειώθηκε στο -0,1% από +0,4% στο προηγούμενο τρίμηνο.

Διάγραμμα 2.2

Ευρωζώνη – Συμβολή συνιστωσών ΑΕΠ στον πραγματικό ρυθμό μεταβολής του (σε ποσοστιαίες μονάδες)

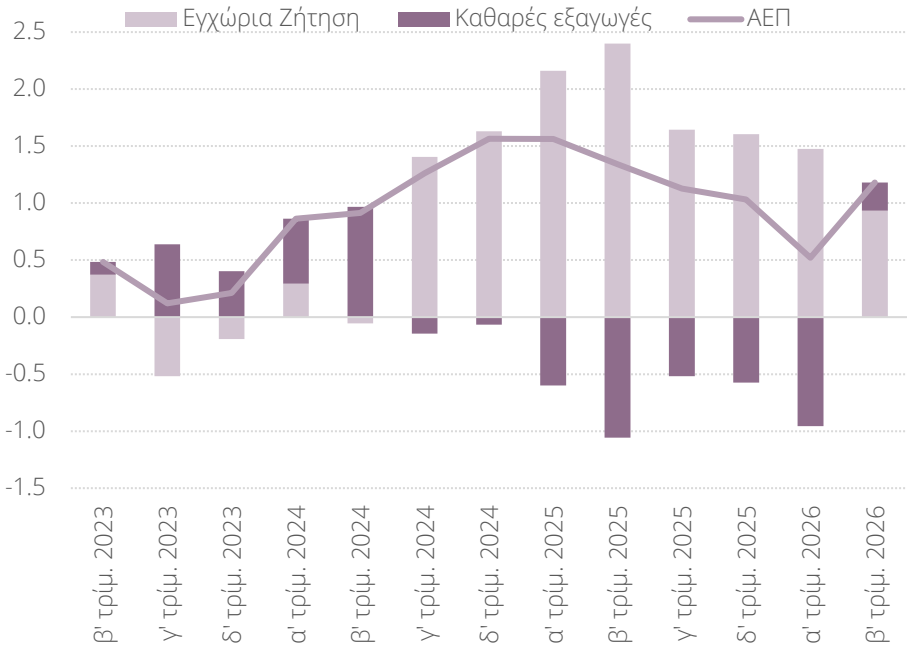

Θετική συμβολή εγχώριας ζήτησης και οριακά θετική συμβολή καθαρών εξαγωγών στη μεταβολή του ΑΕΠ της Ευρωζώνης το β' τρίμ. του 2026.

Πηγή: Eurostat

Δείκτης €-COIN και δείκτης οικονομικού κλίματος

Ο πρόδρομος δείκτης €-COIN ήταν γενικά σταθερός στο δ' τρίμηνο του 2025 και στο α' τρίμηνο του 2026. Αυξήθηκε τον Απρίλιο, υποχώρησε απότομα τον Μάιο και περαιτέρω τον Ιούνιο (0,39 μονάδες), ανέκαμψε έντονα τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, και υποχώρησε ξανά απότομα τον Σεπτέμβριο σε νέο χαμηλό (0,38 μονάδες, Διάγραμμα 2.3). Η εικόνα αυτή υποδηλώνει συγκρατημένη ανάπτυξη της Ευρωζώνης το επόμενο τρίμηνο.

Ο δείκτης Οικονομικού Κλίματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην ΕΕ-27 και την Ευρωζώνη κατέγραψε άνοδο τον Ιανουάριο του 2026, αλλά πτώση τον Φεβρουάριο, τον Μάρτιο και τον Απρίλιο. Τον Μάιο του 2026, ωστόσο, σημείωσε και πάλι άνοδο η οποία συνεχίστηκε τους επόμενους μήνες έως και τον Αύγουστο. Τον Σεπτέμβριο σημειώθηκε μικρή πτώση στις 97.9 μονάδες σε αμφότερες τις ΕΕ-27 και ΕΖ-21. Τα επίπεδα αυτά είναι υψηλότερα τόσο σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο όσο και σε σχέση με πέρυσι (Πίνακας 2.2).

Διάγραμμα 2.3

Μηνιαίος Δείκτης €-COIN & ΑΕΠ Ευρωζώνης*

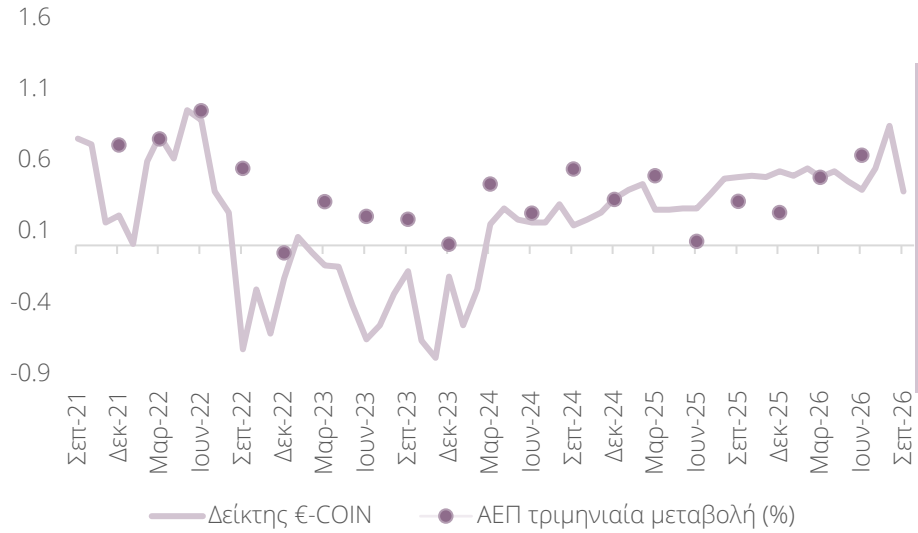

Ο δείκτης €-COIN κινήθηκε αρχικά ανοδικά αλλά στην συνέχεια απότομα πτωτικά στη διάρκεια του τρίτου τρίμηνο του 2026.

*Το ερευνητικό κέντρο Centre of Economic Policy Research σε συνεργασία με την Τράπεζα της Ιταλίας εκτιμά κάθε μήνα τον πρόδρομο δείκτη οικονομικής δραστηριότητας €-COIN για την Ευρωζώνη. Ο δείκτης συνιστά πρόβλεψη της τριμηνιαίας ανάπτυξης του ΑΕΠ και προκύπτει από τη σύνθεση ποικίλων διαφορετικών δεδομένων, όπως η πορεία της βιομηχανικής παραγωγής, των τιμών, στοιχείων από την αγορά εργασίας, καθώς και χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Πηγές: CEPR, Bank of Italy, Eurostat

Πίνακας 2.2

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος ΕΕ-27 & Ευρωζώνης (μ.ό. 2000-2020=100)

Μήνας	Οκτ-24	Νοε-24	Δεκ-24	Ιαν-25	Φεβ-25	Μαρ-25	Απρ-25	Μαι-25	Ιουν-25	Ιουλ-25	Αυγ-25	Σεπ-25
ΕΕ-27 (2020)	96.3	96.1	94.4	95.6	96.7	95.8	94.9	95.7	94.7	95.6	95.2	95.8
ΕΖ-21 (2026)	96.2	96.0	93.7	95.2	96.3	95.6	94.9	95.9	94.7	96.0	95.5	95.9

Μήνας	Οκτ-25	Νοε-25	Δεκ-25	Ιαν-26	Φεβ-26	Μαρ-26	Απρ-26	Μαι-26	Ιουν-26	Ιουλ-26	Αυγ-26	Σεπ-26
ΕΕ-27 (2020)	96.7	97.0	96.9	98.9	98.1	96.6	93.9	94.3	95.7	97.3	98.3	97.9
ΕΖ-21 (2026)	97.0	97.1	96.8	99.1	98.3	96.8	93.7	94.3	95.6	97.1	98.4	97.9

Πηγή: Eurostat, Σεπτέμβριος 2026

Προκλήσεις

Η οικονομία της Ευρώπης, και ειδικότερα αυτή της Ευρωζώνης, αντιμετωπίζει μία σειρά από προκλήσεις. Επιγραμματικά, οι κυριότερες είναι:

- Η εμπόλεμη σύρραξη στη Μέση Ανατολή έχει σοβαρές επιπτώσεις για την Ευρωπαϊκή και παγκόσμια οικονομία, κυρίως μέσω της αυξητικής πίεσης στις τιμές των ενεργειακών αγαθών αλλά και της επίδρασης στην αγροτική παραγωγή και βιομηχανία έντασης ενέργειας.
- Ενδεχόμενη μετακύλιση του πληθωρισμού και σε μη ενεργειακά αγαθά καθώς και επιρροή των παγκόσμιων αλυσίδων εφοδιασμού.
- Πιθανή περαιτέρω κλιμάκωση εμπορικών εντάσεων λόγω της επιβολής νέου γύρου δασμών από τις ΗΠΑ στις εισαγωγές από την ΕΕ.
- Η εμπόλεμη σύρραξη στην Ουκρανία και οι οικονομικές επιπτώσεις υψηλής έντασης και διάρκειας.
- Έλλειμμα ανταγωνιστικότητας σε σχέση με τις ΗΠΑ και την Κίνα.
- Αυξανόμενη δημοσιονομική πίεση σε χώρες όπως η Γαλλία και η Ιταλία.
- Αυξανόμενοι κίνδυνοι φυσικών καταστροφών που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή.
- Αναδυόμενοι κίνδυνοι από τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης

Προβλέψεις για την εξέλιξη βασικών μακροοικονομικών μεγεθών (Σεπτέμβριος 2026)

Στον Πίνακα 2.3, παρουσιάζονται οι προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Μάιος 2026) και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Σεπτέμβριος 2026) για τις κύριες οικονομικές μεταβλητές της ΕΕ και της Ευρωζώνης, αντίστοιχα, σε ετήσια βάση. Οι προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν ανανεώνονται πλέον τους θερινούς μήνες, οπότε παρουσιάζονται οι εαρινές. Οι φθινοπωρινές προβλέψεις της ΕΚΤ για το ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ στην Ευρωζώνη έχουν αναθεωρηθεί προς τα πάνω σε σχέση με τις προβλέψεις του Ιουνίου, ενώ οι προβλέψεις για τον πληθωρισμό έχουν παραμείνει ίδιες, με εξαίρεση αυτές για το 2027 που έχουν αναθεωρηθεί προς τα πάνω. Σημαντική αναθεώρηση προς τα πάνω έχει γίνει για τις εμπορικές ροές, ειδικά τις εξαγωγές.

Πίνακας 2.3

Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη, ΕΕ-27, Ευρωζώνη (πραγματικές ετήσιες % μεταβολές, εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά)

	ΕΕ			Ευρωζώνη*		
	2025	2026	2027	2025	2026	2027
ΑΕΠ	1,5	1,1	1,4	1,3	0,9	1,4
Ιδιωτική Κατανάλωση	1,7	1,1	1,3	1,5	1,0	1,0
Δημόσια Κατανάλωση	1,7	1,7	1,3	1,5	1,9	1,1
Ακαθάριστες επενδύσεις	2,8	2,2	2,0	2,9	1,8	2,0
Εξαγωγές αγαθών – υπηρεσιών	2,3	0,9	2,1	2,0	2,1	3,2
Εισαγωγές αγαθών – υπηρεσιών	3,7	1,7	2,2	3,6	2,6	3,0
Απασχόληση	0,5	0,3	0,4	0,7	0,5	0,5
Ανεργία (% εργατικού δυναμικού)	6,0	6,0	6,0	6,3	6,2	6,1
Πληθωρισμός	2,5	3,1	2,4	2,1	3,0	2,5
Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-3,1	-3,5	-3,6	-3,0	-3,6	-3,7
Χρέος Γεν. Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	82,8	84,2	85,3	87,1	88,2	88,8
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	2,4	1,7	1,6	1,6	1,5	1,5

Πηγή: European Economic Forecasts, Spring 2026, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μάιος 2026

*Πηγή: ECB staff macroeconomic projections, September 2026, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, «βασικό σενάριο», Σεπτέμβριος 2026

Βάσει των πλέον πρόσφατων προβλέψεων, η ανάπτυξη στην Ευρωζώνη διαμορφώθηκε σε +1,3% το 2025, ενώ το 2026 προβλέπεται χαμηλότερος ρυθμός ανάπτυξης +0,9%, όση προβλεπόταν και την άνοιξη. Για το 2027 προβλέπεται ανάπτυξη +1,4%. Για την ιδιωτική κατανάλωση προβλέπεται αύξηση +1,0% το 2026 και +1,0% το 2027 (Πίνακας 2.3). Για τη δημόσια κατανάλωση, προβλέπεται αύξηση +1,9% το 2026 και +1,1% το 2027. Η αύξηση στις ακαθάριστες επενδύσεις εκτιμάται ότι διαμορφώθηκε στο +2,9% το 2025. Για το 2026, προβλέπεται αύξηση κατά +1,8%, ενώ για το 2027 αύξηση +2,0%. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών εκτιμάται ότι αυξήθηκαν κατά +2,0% το 2025, ενώ προβλέπεται να αυξηθούν κατά μόλις +2,1% το 2026 και κατά +3,2% το 2027, σημαντικές αναθεωρήσεις προς τα πάνω σε σχέση με την άνοιξη. Αντίστοιχα, οι εισαγωγές εκτιμάται ότι αυξήθηκαν κατά +3,6% το 2025 και προβλέπεται αύξηση κατά +2,6% το 2026 και +3,0% το 2027, επίσης αναθεωρημένες προς τα πάνω. Το 2025, ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 2,1% στην ΕΖ, ενώ το 2026 εκτιμάται ότι θα αυξηθεί στο 3,0%. Για το 2027 προβλέπεται μείωση στο 2,5%. Η απασχόληση εκτιμάται ότι αυξήθηκε κατά 0,7% το 2025, ενώ προβλέπεται αύξηση 0,5% το 2026 και 0,5% το 2027. Το ποσοστό ανεργίας εκτιμάται ότι ανήλθε στο 6,3% το 2025 και ότι θα μειωθεί στο 6,2% το 2026 και στο 6,1% το 2027. Το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης έφτασε το 3,0% στην ΕΖ το 2025, ενώ το 2026 προβλέπεται αύξησή του στο 3,6%. Περαιτέρω αύξηση στο 3,7% προβλέπεται το 2027. Το χρέος της ΕΖ διαμορφώθηκε στο 87,1% το 2025, και προβλέπεται να αγγίξει το 88,2% το 2026 και το 88,8% το 2027. Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών διαμορφώθηκε στο 1,6% το 2025 στην ΕΖ και προβλέπεται να μειωθεί στο 1,5% το 2026 και να παραμείνει εκεί το 2027.

2.2 Το οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα

Α. Οικονομικό κλίμα

- Οριακή βελτίωση στον Δείκτη Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα το γ' τρίμηνο του 2026 σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο (107,2 από 107,0 μον.). Μικρή εξασθένιση σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο (108,0 μον.).
- Οι επιχειρηματικές προσδοκίες ενισχύθηκαν σημαντικά στο γ΄ τρίμηνο του 2026 σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο στο Λιανικό εμπόριο, ενώ εξασθένισαν ήπια στη Βιομηχανία, στις Κατασκευές και στις Υπηρεσίες.
- Ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης ενισχύθηκε σημαντικά την περίοδο Ιουλίου-Σεπτεμβρίου έναντι του προηγούμενου τριμήνου, στις -44,3 (από –53,2) μονάδες. Παράλληλα, κινείται ελαφρώς υψηλότερα σε σχέση με ένα χρόνο νωρίτερα (-47,3 μον.).

Οι έρευνες οικονομικής συγκυρίας του ΙΟΒΕ προσφέρουν σημαντική πληροφόρηση για τις εξελίξεις στην οικονομία, τόσο από την πλευρά των επιχειρήσεων, όσο και από την πλευρά της τελικής ζήτησης, δηλαδή των καταναλωτών. Εξάλλου, βασικοί δείκτες που περιλαμβάνονται σε αυτές αποτελούν πρόδρομους δείκτες για διάφορα μεγέθη της οικονομίας και μπορούν να χρησιμοποιηθούν με επάρκεια για την πρόβλεψη των άμεσων εξελίξεων, ακόμα και για την πορεία του ΑΕΠ[3].

Οριακά ανοδικά κινήθηκε το γ' τρίμηνο του 2026 ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, στις 107,2 μονάδες από τις 107,0 μονάδες. Η μικρή βελτίωση του δείκτη προήλθε από τη σημαντική βελτίωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στο Λιανικό εμπόριο, με τις προσδοκίες στους υπόλοιπους τρεις τομείς, Κατασκευές, Βιομηχανία και Υπηρεσίες να υποχωρούν ήπια σε σχέση με τα επίπεδα του προηγούμενου τριμήνου. Παράλληλα, ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης διαμορφώθηκε σε έντονα υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, στις -44,3 (από -53,2) μονάδες.

Η περίοδος έντονης αβεβαιότητας που διανύουμε, κυρίως στο διεθνές περιβάλλον, και το χρονικό διάστημα που θα διαρκέσει η νέα αυτή κρίση, θα είναι κρίσιμος παράγοντας για τη διαμόρφωση του οικονομικού κλίματος τους επόμενους μήνες. Στη Βιομηχανία οι προσδοκίες κινήθηκαν σε αντίστοιχα επίπεδα με εκείνα του προηγούμενου έτους, όπως και στις Υπηρεσίες. Στις Κατασκευές, ο σχετικός δείκτης, παρά τη σημαντική υποχώρηση, κινείται σε πολύ υψηλά επίπεδα για αρκετούς μήνες, ενώ στο Λιανικό εμπόριο, ο κλάδος Τροφίμων-Ποτών- Καπνού και ο κλάδος Υφασμάτων-Ένδυσης-Υπόδησης ανέκοψαν την περαιτέρω βελτίωση του σχετικού δείκτη. Τα νοικοκυριά, όπως καταγράφεται στην καταναλωτική εμπιστοσύνη, παραμένουν τα περισσότερο απαισιόδοξα στην ΕΕ, διατυπώνοντας ωστόσο λιγότερο αρνητικές προσδοκίες για τα οικονομικά των νοικοκυριών τους, αλλά και τη γενικότερη οικονομική κατάσταση στη χώρα, ενώ ενισχύθηκε και η πρόθεση για μείζονες αγορές. Η άνοδος και έντονη μεταβλητότητα των

[3] Επισημαίνεται ότι από τον Μάρτιο του 2018, οι σειρές που παρουσιάζονται στους επιμέρους δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών, δηλαδή οι δείκτες στη Βιομηχανία, το Λιανικό Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και τις Κατασκευές έχουν αλλάξει ως προς την περίοδο βάσης τους. Συγκεκριμένα, ως νέα βάση ορίστηκε η περίοδος 2000-2010 (=100), διαφοροποιώντας έτσι τους δείκτες, οι οποίοι μέχρι και τον Φεβρουάριο 2018 διαμορφώνονταν με βάση την περίοδο 1996-2006. Οι σειρές όμως έχουν αναθεωρηθεί πλήρως προς τα πίσω, έτσι ώστε τα στοιχεία να είναι μεταξύ τους συγκρίσιμα. Ως αποτέλεσμα οι δείκτες με τη νέα περίοδο βάσης είναι συνολικά υψηλότεροι συγκριτικά με εκείνους με την παλαιότερη περίοδο βάσης. Η αλλαγή περιόδου βάσης από το ΙΟΒΕ δεν επηρεάζει το συνολικό δείκτη οικονομικού κλίματος για την Ελλάδα ή οποιαδήποτε άλλη χώρα.

τιμών στις αγορές ενέργειας και οι πληθωριστικές πιέσεις επηρεάζουν τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, με το οικονομικό κλίμα κατά τους επόμενους μήνες να καθορίζεται από το πόσο σύντομα θα αμβλυνθούν οι εντάσεις στη Μέση Ανατολή, αλλά και από τις εγχώριες τάσεις, ενόψει της προεκλογικής περιόδου.

Αναλυτικά, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα το τρίμηνο Ιουλίου-Σεπτεμβρίου του 2026 διαμορφώθηκε στις 107,2 μονάδες (Διάγραμμα 2.4), ενώ παράλληλα κυμάνθηκε σε ήπια χαμηλότερο επίπεδο σε σχέση με το μέσο αντίστοιχο περσινό (108,0 μον.).

Στην Ευρώπη, ο αντίστοιχος μέσος δείκτης ενισχύθηκε ήπια κατά την εξεταζόμενη περίοδο σε σύγκριση με την προηγούμενη, τόσο στην ΕΕ, όσο και στην Ευρωζώνη. Συγκεκριμένα, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος διαμορφώθηκε στις 97,8 (από 94,6) μονάδες το γ' τρίμηνο του 2026 στην ΕΕ, και αντίστοιχα στις 97,8 (από 94,5) μονάδες στην Ευρωζώνη.

Διάγραμμα 2.4

Δείκτες Οικονομικού Κλίματος: ΕΕ-27, Ευρωζώνη και Ελλάδα (2000-2020=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

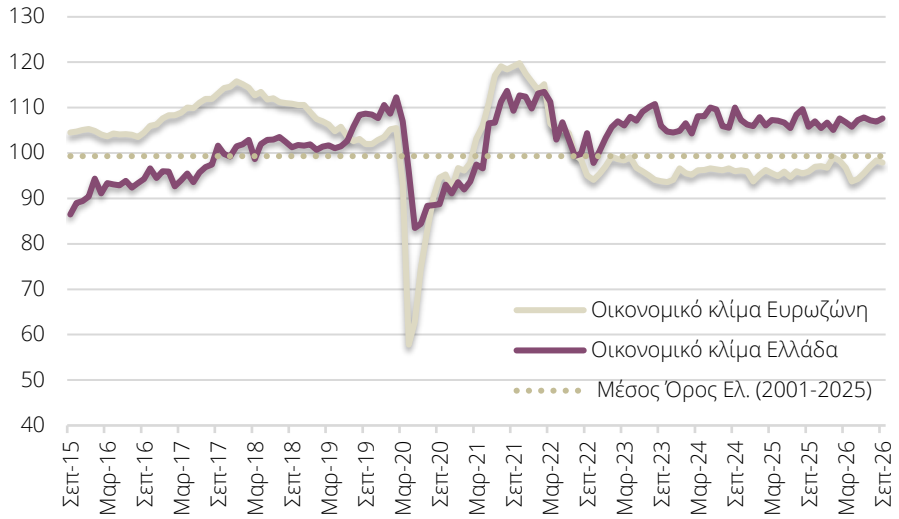

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος το γ' τρίμηνο του 2026 διαμορφώθηκε στις 107,2 μονάδες από 107,0 μονάδες το προηγούμενο τρίμηνο

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG ECFIN

Σε επίπεδο τομέων, οι επιχειρηματικές προσδοκίες στην Ελλάδα υποχώρησαν έντονα στις Κατασκευές και ηπιότερα στη Βιομηχανία, ενώ ενισχύθηκαν στο Λιανικό εμπόριο και παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητες στις Υπηρεσίες. Στην πλευρά των καταναλωτών, ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης βελτιώθηκε σημαντικά έναντι του προηγούμενου τριμήνου. Σε σύγκριση με το αντίστοιχο περσινό τρίμηνο, οι μέσοι δείκτες βελτιώθηκαν σημαντικά στο Λιανικό εμπόριο και στις Κατασκευές ενώ ενισχύθηκαν οριακά στις Υπηρεσίες και εξασθένισαν ήπια στη Βιομηχανία. Αναλυτικότερα:

Ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης στην Ελλάδα το τρίμηνο Ιουλίου-Σεπτεμβρίου του 2026 διαμορφώθηκε έντονα υψηλότερα κατά μέσο όρο από το β' τρίμηνο του υπό εξέταση έτους, στις -44,3 από -53,2 μονάδες, σε επίπεδο ήπια υψηλότερο του αντίστοιχου περυσινού (-47,3 μον.). Ο αντίστοιχος μέσος δείκτης ενισχύθηκε ελαφρά στην ΕΕ, στις –15,3 (από –18,3) μονάδες, και στην Ευρωζώνη (-16,0 από -19,0 μονάδες). Αυτά τα επίπεδα είναι ελαφρώς χαμηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα ένα έτος πριν (-13,9 και -13,7 μον. αντίστοιχα).

Οι τάσεις στα επιμέρους βασικά ισοζύγια απαντήσεων που απαρτίζουν το συνολικό δείκτη ήταν αποκλειστικά ανοδικές στο γ' τρίμηνο του 2026 σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο. Έτσι, οι δυσοίωνες προβλέψεις των καταναλωτών στην Ελλάδα για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους το επόμενο 12μηνο εξασθένισαν σημαντικά, όπως και εκείνες για την οικονομική κατάσταση της χώρας. Παράλληλα, οι θετικές εκτιμήσεις των νοικοκυριών για την τρέχουσα κατάστασή τους βελτιώθηκαν σημαντικά, ενώ παράλληλα η πρόθεση για μείζονες αγορές το προσεχές χρονικό διάστημα ενισχύθηκε έντονα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Αναλυτικότερα, το ποσοστό εκείνων οι οποίοι είναι απαισιόδοξοι για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους το επόμενο 12μηνο υποχώρησε στο 56%, ενώ ενισχύθηκε ήπια στο 5% το ποσοστό όσων δηλώνουν το αντίθετο. Παράλληλα, εξασθένισε στο 66% (από 73%) το ποσοστό των καταναλωτών στην Ελλάδα οι οποίοι διατυπώνουν δυσοίωνες προβλέψεις σχετικά με την οικονομική κατάσταση της χώρας, με το 6% να αναμένει βελτίωση. Ως προς την πρόθεση για αποταμίευση, το ποσοστό των νοικοκυριών που δεν αξιολογούν ως πιθανή την αποταμίευση το επόμενο 12μηνο υποχώρησε ελαφρά στο 83%, ενώ ενισχύθηκε στο 16% (από 11%) το ποσοστό εκείνων που τη θεωρούν πιθανή. Στις προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας, ενισχύθηκε οριακά στο 36% (από 35%) το ποσοστό όσων εκτιμούν ότι η κατάσταση θα επιδεινωθεί, με το 12% κατά μέσο όρο να διατυπώνει αντίθετη άποψη. Το ποσοστό των καταναλωτών που αναφέρει ότι είναι «χρεωμένο» το γ' τρίμηνο του 2026 υποχώρησε οριακά στο 7% (από 8%), όσο και στο αντίστοιχο τρίμηνο του 2025. Επίσης, διαμορφώθηκε στο 21% (από 17%) το ποσοστό των ερωτηθέντων που δηλώνουν ότι αποταμιεύουν λίγο (19% στο αντίστοιχο τρίμηνο του 2025). Τέλος, το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν ότι «μόλις τα βγάζουν πέρα» υποχώρησε στο 58% και το ποσοστό των νοικοκυριών που αναφέρουν ότι «αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους» διαμορφώθηκε στο 13% (από 10%), από 10% το αντίστοιχο διάστημα για το 2025 (Διάγραμμα 2.5).

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία το γ' τρίμηνο του 2026 διαμορφώθηκε στις 106,3 (από 110,7 το β' τρίμηνο του τρέχοντος έτους) μονάδες, σε χαμηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με την αντίστοιχη επίδοση το 2025 (110,6 μονάδες). Στα βασικά στοιχεία δραστηριότητας, ο δείκτης στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής από τις +30,4 μονάδες στο β' τρίμηνο του 2026 εξασθένισε ήπια το εξεταζόμενο τρίμηνο και διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στις +24,7 μονάδες. Παράλληλα, εντάθηκαν οι ήπια αρνητικές εκτιμήσεις για το επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης (στις –8,0 από -4,0 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα έτοιμων προϊόντων διαμορφώθηκαν σε ήπια υψηλότερα επίπεδα (στις +8,1 από +5,2 μον. ο σχετικός δείκτης), ενώ οι τάσεις στις εξαγωγικές μεταβλητές είναι μικτές: οι προβλέψεις για την εξαγωγική δυναμική του επόμενου τριμήνου βελτιώθηκαν ήπια (+7,7 από +6,7 μον.) με τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού να υποχωρούν αισθητά (-19,6 από τις -12,5 μον.). Στις προβλέψεις για την απασχόληση, το σχετικό μέσο τριμηνιαίο ισοζύγιο κινήθηκε οριακά ανοδικά, στις +13,6 (από +12,9) μονάδες κατά μέσο όρο. Το ποσοστό χρησιμοποίησης του εργοστασιακού δυναμικού κυμάνθηκε ελαφρώς υψηλότερα, στο 79,9% (από 75,9%), ενώ παράλληλα οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής των επιχειρήσεων υποχώρησαν οριακά, στους 4,8 (από 5,0) μήνες κατά μέσο όρο.

Διάγραμμα 2.5

Στοιχεία έρευνας καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους (Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2026)

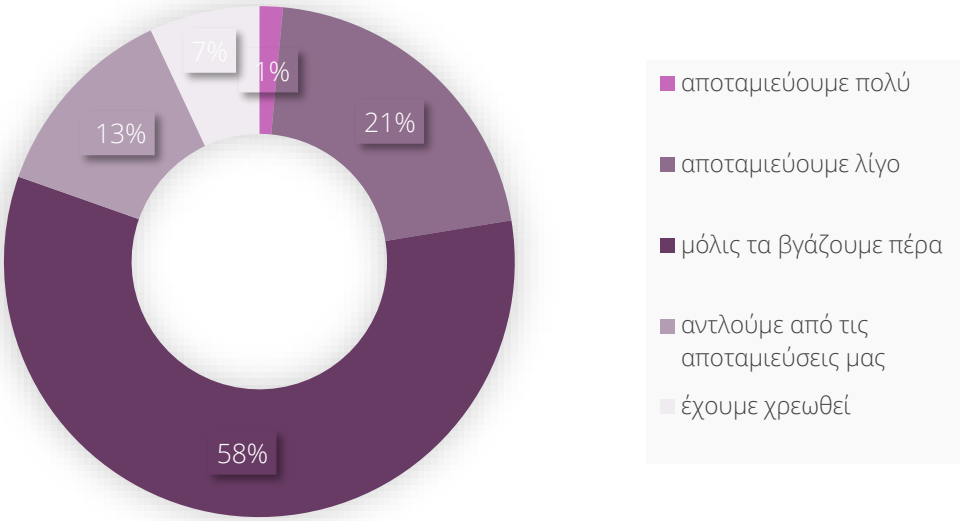

Πηγή: ΙΟΒΕ

Υποχώρηση σε σχέση με το β' τρίμηνο του 2026 του ποσοστού των νοικοκυριών που δηλώνει ότι μόλις τα βγάζει πέρα (58%) και ενίσχυση όσων αναφέρουν πως αποταμιεύουν λίγο ή πολύ.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο το υπό εξέταση τρίμηνο ενισχύθηκε σημαντικά σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο στις 115,2 μονάδες (από τις 106,1), επίδοση έντονα υψηλότερη σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο πέρυσι (94,1 μον.). Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, το μέσο ισοζύγιο για τις εκτιμήσεις των τρεχουσών πωλήσεων κινήθηκε έντονα ανοδικά και διαμορφώθηκε στις +45 μονάδες από τις +19 το προηγούμενο τρίμηνο. Από τις επιχειρήσεις του κλάδου, το 18% (από 23%) κρίνει ότι οι πωλήσεις του μειώθηκαν, με το 64% να εκτιμά το αντίθετο. Ως προς τις προβλεπόμενες πωλήσεις, ο δείκτης των +41 μονάδων ενισχύθηκε ελαφρά και διαμορφώθηκε στις +44 μονάδες, με τα αποθέματα να κλιμακώνονται οριακά (στις +22 από +21 μον. ο δείκτης). Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, στις +32 μονάδες διαμορφώθηκε το ισοζύγιο των προβλέψεων για τις παραγγελίες προς προμηθευτές από τις +26 μονάδες το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ παράλληλα, ως προς την απασχόληση του τομέα, το μέσο ισοζύγιο προβλέψεων ενισχύθηκε ελαφρά στις +26 (από +24) μονάδες. Τέλος, σε όρους τιμών, το αντίστοιχο ισοζύγιο διατηρήθηκε σε έντονα πληθωριστικά επίπεδα (+30 από +41 μονάδες), με μόλις το 7% των επιχειρήσεων να εκφράζει προσδοκίες αποκλιμάκωσης των τιμών και το 37% (από 44%) να προβλέπει το αντίθετο. Βελτίωση των επιχειρηματικών προσδοκιών καταγράφηκε το γ' τρίμηνο του 2026 στους περισσότερους από τους επιμέρους εξεταζόμενους κλάδους του Λιανικού εμπορίου, πλην του κλάδου Τροφίμων-Ποτών-Καπνού και του κλάδου Υφασμάτων -Ένδυσης-Υπόδησης στους οποίους σημειώθηκε ήπια υποχώρηση.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις Κατασκευές υποχώρησαν σημαντικά το γ' τρίμηνο του 2026, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις 173,0 μονάδες κατά μέσο όρο, από 185,3 μονάδες το προηγούμενο τρίμηνο. Αυτή η επίδοση βρίσκεται, ωστόσο, σε σημαντικά υψηλότερο επίπεδο σε σχέση με εκείνη στο αντίστοιχο τρίμηνο του 2025 (164,9 μον.). Στις βασικές μεταβλητές, οι προβλέψεις για την απασχόληση του τομέα υποχώρησαν έντονα στις +22 (από +35) μονάδες, με το 34% (από 37%) των επιχειρήσεων να αναμένουν περισσότερες θέσεις εργασίας, όταν το 12% (από 2%) αναμένει μείωσή τους. Οι θετικές προβλέψεις των επιχειρήσεων για τις προγραμματισμένες εργασίες εξασθένισαν ήπια (στις +22 από +27 μον. ο δείκτης), ενώ, παράλληλα, οι εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο του προγράμματος εργασιών κινήθηκαν ήπια ανοδικά (στις +38 από +35 μον. το σχετικό ισοζύγιο).

Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας των επιχειρήσεων του τομέα ενισχύθηκαν σημαντικά στους 13,9, ενώ, παράλληλα, το ισοζύγιο στις προβλέψεις των τιμών κινήθηκε ήπια ανοδικά στις +41 (από +34) μονάδες, με το 6% των επιχειρήσεων να αναμένει μείωσή τους βραχυπρόθεσμα και το 46% (από 41%) αύξηση. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει ότι δεν αντιμετωπίζει προσκόμματα στη λειτουργία του διαμορφώθηκε στο 9%, ενώ, από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, το 55% (από 51%) κρίνει ως σημαντικότερο εμπόδιο την έλλειψη εργατικού δυναμικού, το 13% τη χαμηλή ζήτηση, το 2% την ανεπάρκεια μηχανολογικού εξοπλισμού, και ένα 8% (από 11%) παράγοντες όπως η γενική οικονομική κατάσταση της χώρας, οι υψηλές τιμές των πρώτων υλών, η έλλειψη έργων, η καθυστέρηση πληρωμών από το κράτος, κ.ά. ως τα μεγαλύτερα προσκόμματα στη λειτουργία του. Σε κλαδικό επίπεδο, οι επιχειρηματικές προσδοκίες κινήθηκαν έντονα πτωτικά τόσο στον κλάδο των Ιδιωτικών Κατασκευών όσο και στον κλάδο των Δημόσιων Κατασκευών.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις Υπηρεσίες υποχώρησε οριακά το υπό εξέταση τρίμηνο του 2026, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις 114,0 μονάδες κατά μέσο όρο από 114,8 μονάδες το προηγούμενο, επίδοση οριακά υψηλότερη συγκριτικά με εκείνη το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025 (113,6 μον.). Από τις βασικές μεταβλητές, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση παρέμειναν αμετάβλητες, με το σχετικό δείκτη να διατηρείται στις +31 μονάδες. Οριακά ενισχύθηκαν οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση της επιχείρησης (+35 από +34 μον. το μέσο ισοζύγιο), με το ισοζύγιο στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση των επιχειρήσεων του τομέα να υποχωρεί ελαφρά (+33 από +37 μονάδες). Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, έντονα υποχώρησε το ισοζύγιο προβλέψεων των ερωτηθέντων σχετικά με την απασχόληση, το οποίο διαμορφώθηκε στις +10 μονάδες από +29 μονάδες το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ στις τιμές ο μέσος δείκτης προσδοκιών των επιχειρήσεων εξασθένισε σημαντικά και διαμορφώθηκε στις +12 (από +23) μονάδες. Τέλος, υποχώρησε έντονα στο 60% το ποσοστό των ερωτηθέντων που αναφέρουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία από 77% το προηγούμενο τρίμηνο, με το 11% να δηλώνει την ανεπάρκεια ζήτησης το 16% την ανεπάρκεια εργατικού δυναμικού αντίστοιχα, ως βασικότερα εμπόδια στη λειτουργία τους, και το 7% λοιπούς παράγοντες, οι οποίοι συνδέονται με τη γενική οικονομική κατάσταση, τις τιμές στην ενέργεια κ.ά. Από τους εξεταζόμενους κλάδους των Υπηρεσιών, οι επιμέρους δείκτες ενισχύθηκαν έντονα στο τρίτο τρίμηνο του 2026 στον κλάδο Ξενοδοχείων-Εστιατορίων-Τουριστικών πρακτορείων και ηπιότερα στον κλάδο των Ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, στον κλάδο Πληροφορικής και στις Διάφορες επιχειρηματικές δραστηριότητες, ενώ υποχώρησαν σημαντικά στον κλάδο των Χερσαίων Μεταφορών.

Πίνακας 2.4

Δείκτες Οικονομικού Κλίματος

Χρονική περίοδος	Δείκτης Οικονομικού Κλίματος			Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών (Ελλάδα)				Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης (Ελλάδα)
	ΕΕ-27	Ευρωζώνη	Ελλάδα	Βιομηχανία	Κατασκευές	Λιανικό Εμπόριο	Υπηρεσίες	
2011	98,3	98,4	83,9	81,1	37,7	60,9	66,1	-69,8
2012	89,0	89,0	83,6	81,4	47,5	59,1	58,8	-73,8
2013	91,9	91,8	93,6	92,6	71,5	72,6	75,3	-69,7
2014	98,6	98,3	101,7	99,7	88,4	92,3	93,3	-53,0
2015	102,9	102,8	91,6	86,3	62,0	83,9	78,2	-51,6
2016	104,4	104,1	95,0	96,1	61,3	101,4	79,3	-61,3
2017	110,7	110,5	98,5	98,1	55,4	94,6	92,7	-58,0
2018	111,1	110,9	103,3	102,8	58,1	104,5	97,0	-44,1
2019	104,4	104,3	104,9	103,6	58,1	109,6	97,7	-19,6
α' τρίμ. 2020	102,0	101,5	109,9	108,6	84,9	115,1	106,5	-14,4
β' τρίμ. 2020	65,9	67,5	89,1	87,6	28,1	80,3	58,6	-38,3
γ' τρίμ. 2020	88,5	89,8	90,0	86,7	67,0	73,5	68,8	-37,0
δ' τριμ 2020	93,9	94,5	93,1	92,6	70,7	83,0	70,0	-40,2
α' τρίμ. 2021	99,2	99,1	96,5	98,2	106,2	90,2	70,9	-40,7
β' τρίμ. 2021	109,5	110,6	105,5	105,0	121,9	97,9	99,3	-28,3
γ' τρίμ. 2021	115,8	117,4	111,6	111,3	144,7	102,0	123,4	-33,6
δ' τρίμ. 2021	115,1	115,9	112,8	110,7	137,2	110,7	125,4	-38,8
α' τριμ 2022	110,7	111,2	113,4	116,9	137,2	98,8	115,7	-43,6
β' τριμ. 2022	103,1	103,9	105,2	108,0	119,6	87,9	97,9	-53,0
γ' τριμ. 2022	96,3	96,9	102,3	99,6	95,2	88,3	112,3	-53,6
δ' τριμ. 2022	94,2	95,3	101,6	97,3	106,2	104,8	101,2	-52,6
α' τριμ 2023	97,7	99,2	106,9	109,4	145,2	111,6	96,6	-43,3
β' τρίμ. 2023	96,1	97,2	108,6	107,5	145,8	117,2	113,8	-36,7
γ' τριμ. 2023	94,0	94,3	109,5	103,8	125,0	120,7	114,5	-36,3
δ' τριμ. 2023	94,9	94,8	105,3	95,3	153,2	113,3	113,8	-43,5
α' τριμ 2024	96,3	95,7	107,2	104,8	160,8	107,6	119,1	-46,1
β' τρίμ. 2024	96,0	95,8	109,4	108,7	150,0	101,9	130,3	-42,7
γ' τρίμ. 2024	96,4	96,1	107,5	103,8	149,2	106,6	115,6	-47,8
δ' τριμ. 2024	95,8	95,2	107,1	103,7	144,5	101,2	114,5	-47,1
α' τριμ 2025	96,2	95,5	107,5	110,2	165,6	95,7	116,2	-43,1
β' τρίμ. 2025	95,5	95,2	106,9	110,5	167,6	101,6	113,6	-45,5
γ' τρίμ. 2025	95,8	95,9	108,1	110,6	164,9	94,1	113,6	-47,3
δ' τρίμ. 2025	96,9	97,0	106,4	104,4	158,7	105,7	118,0	-48,4
α' τριμ 2026	97,9	98,1	106,5	108,9	179,7	105,5	113,5	-50,7
β' τριμ 2026	94,6	94,5	107,0	110,7	185,3	106,1	114,8	-53,2
γ' τρίμ. 2026	97,8	97,8	107,2	106,3	173,0	115,2	114,0	-44,3

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG ECFIN, ΙΟΒΕ

Διάγραμμα 2.6

Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών

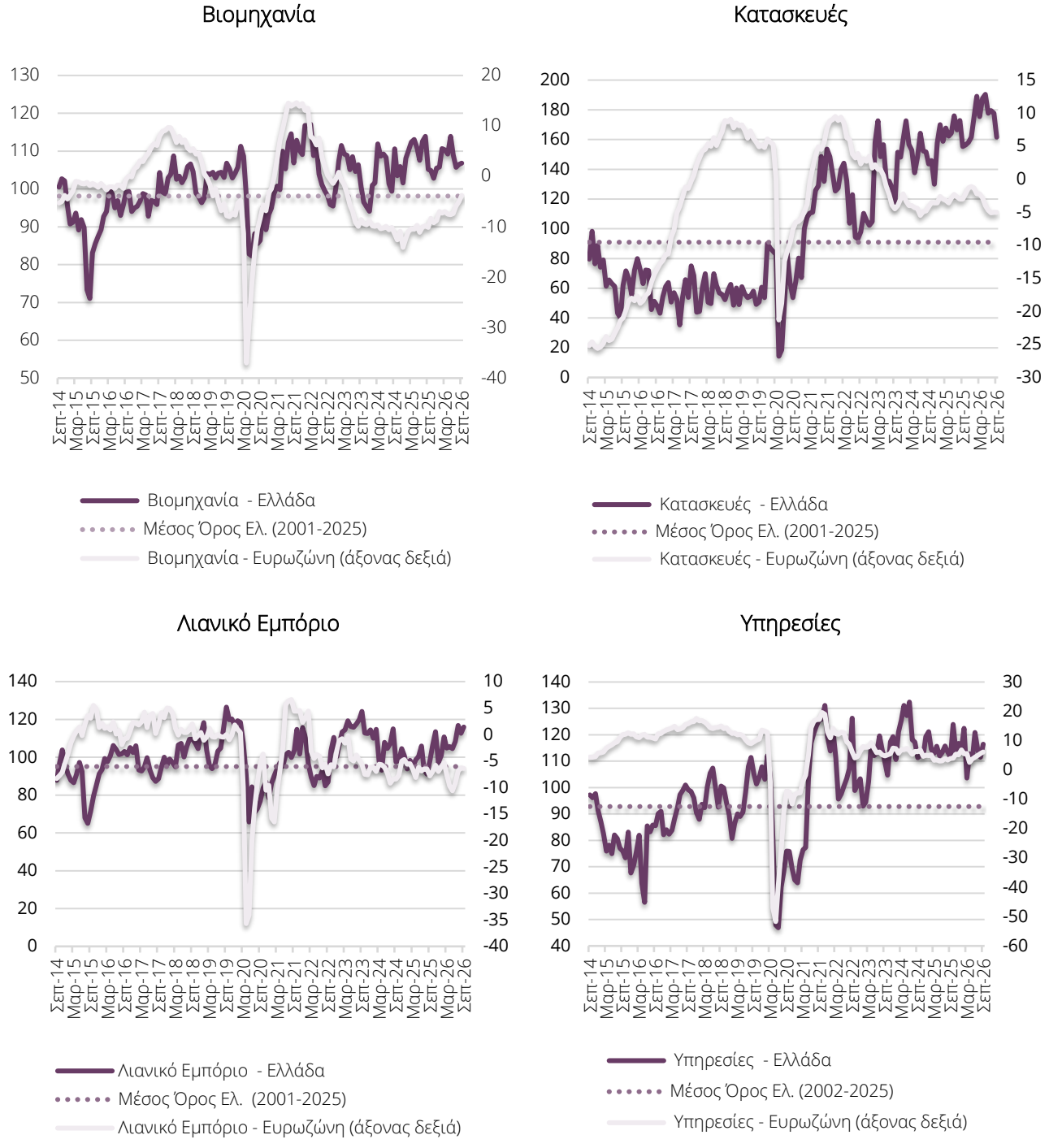

Πηγή: ΙΟΒΕ

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες υποχώρησαν έντονα στο γ΄ τρίμηνο του 2026 σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο στις Κατασκευές και ηπιότερα στη Βιομηχανία, ενώ ενισχύθηκαν στο Λιανικό εμπόριο και παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητες στις Υπηρεσίες.

Β. Δημοσιονομικές εξελίξεις

- Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού, Ιανουάριος-Αύγουστος 2026: ταμειακό έλλειμμα στο ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού ύψους €475 εκατ. (-0,2% του ΑΕΠ) έναντι στόχου για έλλειμμα €1.611 εκατ. που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο διάστημα του 2026 στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026 και πλεονάσματος €1.964 εκατ. (0,8% του ΑΕΠ) το αντίστοιχο διάστημα του 2025.
- Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού, Ιαν.-Αύγουστος 2026: ταμειακό πλεόνασμα ύψους €6.534 εκατ. (2,5% του ΑΕΠ), έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα €4.989 εκατ. και πρωτογενούς πλεονάσματος €8.499 εκατ. (3,4% του ΑΕΠ) για την ίδια περίοδο το 2025.
- Η επιδείνωση οφείλεται στη μεγαλύτερη αύξηση των δαπανών (+11,5% ή +5,33 δισεκ.) σε σχέση με τα έσοδα (+6,0% ή +€2,89 δισεκ.).
- Στόχοι στο προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2027: Πρωτογενές πλεόνασμα κρατικού προϋπολογισμού 3,6% του ΑΕΠ το 2026 και 3,3% του ΑΕΠ το 2027. Χρέος γενικής Κυβέρνησης 136,7% του ΑΕΠ το 2026 και 128,8% το 2027.

Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού το 2026 (Ιανουάριος – Αύγουστος)

Στις αρχές Οκτωβρίου κατατέθηκε στη Βουλή το προσχέδιο του κρατικού προϋπολογισμού του 2027. Το διεθνές οικονομικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από αυξημένη γεωπολιτική αβεβαιότητα, διαταραχές στις αγορές ενέργειας, και ενίσχυση των περιορισμών στο διεθνές εμπόριο. Οι συνεχιζόμενες γεωπολιτικές εντάσεις στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή επηρεάζουν τις διεθνείς ενεργειακές αγορές και τις θαλάσσιες εμπορικές ροές, ιδίως μέσω του στενού του Ορμούζ, ενώ συγχρόνως παρατηρείται αύξηση των δημοσιονομικών κινδύνων σε πολλές ευρωπαϊκές οικονομίες. Παρά το δυσμενές εξωτερικό περιβάλλον, η ελληνική οικονομία προβλέπεται να συνεχίσει να καταγράφει υψηλότερο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης σε σχέση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να ανέλθει σε 2% το 2026 και σε 2,3% το 2027. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο ρυθμός ανάπτυξης για την Ευρωζώνη εκτιμάται σε 0,9% για το 2026 και σε 1,2% για το 2027. Το ονομαστικό ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί από €262 δισεκ. το 2026 σε €274,6 δισεκ. το 2027. Παράλληλα, ο εγχώριος πληθωρισμός αναμένεται να αποκλιμακωθεί από 3,8% το 2026 σε 2,6% το 2027.

Οι επενδύσεις αναμένεται να αυξηθούν κατά 7,9% το 2027 έναντι 1,7% στην Ευρωζώνη, με τον λόγο επενδύσεων προς ΑΕΠ να προσεγγίζει το 18,6% το 2027 από 17,8% το 2026. Το ποσοστό ανεργίας προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω από 8,4% το 2026 σε 7,9% το 2027, το οποίο αντιστοιχεί στο χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα μετά το 2008. Οι αμοιβές ανά εργαζόμενο αναμένεται να ενισχυθούν περαιτέρω, με αύξηση 3,9% το 2027 έναντι 3,7% το 2026. Το πρωτογενές αποτέλεσμα του κρατικού προϋπολογισμού αναμένεται να διαμορφωθεί σε 3,6% του ΑΕΠ για το 2026 και σε 3,3% το 2027, ενώ το συνολικό αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε 0,6% το 2026 και σε 0,3% το 2027. Σε αυτό το πλαίσιο το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ αναμένεται να διαμορφωθεί σε 128,8% το 2027 έναντι 136,7% το 2026, συνεχίζοντας την πτωτική του πορεία.

Ο προϋπολογισμός του 2027 περιλαμβάνει τόσο τη φορολογική μεταρρύθμιση όσο τις λοιπές παρεμβάσεις που ανακοινώθηκαν στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Οι παρεμβάσεις ανέρχονται στα €605 εκατ. για το 2026, €2,2 δισεκ. για το 2027 και €3,6 δισεκ. έως το 2030. Τα μέτρα διαρθρώνονται γύρω από τέσσερις άξονες: (α) την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος όλων των κοινωνικών ομάδων (ελεύθεροι επαγγελματίες, μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα, συνταξιούχοι, δημόσιοι υπάλληλοι, αγρότες, άτομα με αναπηρία), (β) την ενίσχυση των ιδιωτικών και δημοσίων επενδύσεων, (γ) την άσκηση στοχευμένης κοινωνικής πολιτικής με έμφαση στο στεγαστικό και στο δημογραφικό ζήτημα καθώς και στην υγεία και (δ) την ενίσχυση της ενεργειακής αυτονομίας με παράλληλη μείωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας.

Ισοζύγιο και πρωτογενές Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού

Σύμφωνα με τα στοιχεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2026, παρουσιάζεται έλλειμμα στο ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού ύψους €475 εκατ. (-0,2% του ΑΕΠ) έναντι του στόχου για έλλειμμα €1.611 εκατ. που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο διάστημα του 2026 στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026 και πλεονάσματος €1.964 εκατ. (0,8% του ΑΕΠ) το αντίστοιχο διάστημα του 2025. Το πρωτογενές αποτέλεσμα σε τροποποιημένη ταμειακή βάση διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα ύψους €6.534 εκατ. (2,5% του ΑΕΠ), έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα €4.989 εκατ. και πρωτογενούς πλεονάσματος €8.499 εκατ. (3,4% του ΑΕΠ) για την ίδια περίοδο το 2025. Η επιδείνωση του ισοζυγίου του ΚΠ σε σχέση με πέρυσι, οφείλεται στη μεγαλύτερη αύξηση των δαπανών (+11,5% ή +5,33 δισεκ.) σε σχέση με τα έσοδα (+6,0% ή +€2,89 δισεκ., Πίνακας 2.5).

Εξαιρώντας ποσό ύψους €573 εκατ. που αφορά σε ετεροχρονισμό πληρωμών του ΠΔΕ και ποσό ύψους €618 εκατ. που αφορά σε ετεροχρονισμό μεταβιβαστικών πληρωμών σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, που δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε δημοσιονομικούς όρους, καθώς και ποσό ύψους €135 εκατ. από τη 2η δόση του τιμήματος για την παραχώρηση άδειας λειτουργίας επιχείρησης καζίνο στο Ελληνικό, που δημοσιονομικά καταγράφεται κατά τη διάρκεια των ετών της παραχώρησης, η υπέρβαση στο πρωτογενές αποτέλεσμα σε τροποποιημένη ταμειακή βάση έναντι των στόχων του προϋπολογισμού, ανέρχεται σε €219 εκατ.

Επισημαίνεται ότι το πρωτογενές αποτέλεσμα σε δημοσιονομικούς όρους διαφέρει από το αποτέλεσμα σε ταμειακούς όρους. Επιπρόσθετα, τα ανωτέρω αφορούν στο πρωτογενές αποτέλεσμα της Κεντρικής Διοίκησης και όχι στο σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης, που περιλαμβάνει και τα δημοσιονομικά αποτελέσματα των Νομικών Προσώπων και των υποτομέων των ΟΤΑ και ΟΚΑ.

Πίνακας 2.5

Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού: Ιανουάριος-Αύγουστος 2026* (εκατ. €)

	Ιαν. – Αύγουστος		% Μεταβ. 26/25	2025*	2026* Προϋπ.	% Μεταβ. 26Ε/25
	2025*	2026*				
Ι. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΚΠ (1+2)	48.458	51.351	6,0	77.065	80.248	4,1
1. Καθαρά έσοδα ΤΠ	44.420	47.043	5,9	70.053	69.528	-0,7
Έσοδα προ επιστροφών φόρων	50.601	53.143	5,0	78.472	77.566	-1,2
Μείον επιστροφές φόρων	6.181	6.100	-1,3	8.419	8.038	-4,5
2.Έσοδα ΠΔΕ[4]	4.038	4.308	6,7	7.012	10.720	52,9
ΙΙ. ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΠ (3+4)	46.494	51.825	11,5	76.965	86.046	11,8
3. Δαπάνες ΤΠ	39.453	42.787	8,5	62.354	69.354	11,2
Πρωτογενείς δαπάνες ΤΠ	32.825	35.775	9,0	54.269	61.437	13,2
Τόκοι	6.628	7.012	5,8	8.085	7.917	-2,1
4. Δαπάνες ΠΔΕ[5]	7.041	9.038	28,4	14.611	16.692	14,2
ΙΙΙ. Έλλειμμα(-)/Πλεόνασμα (+) ΚΠ	1.964	-475		100	-5.797	
% στο ΑΕΠ	0,8	-0,2		0,0	-2,4	
IV. Πρωτογενές Πλεόνασμα ΚΠ	8.499	6.534		8.089	2.120	
% στο ΑΕΠ	3,4	2,5		3,3	1,4	
ΑΕΠ (σε τρέχουσες τιμές)[6]	248.697	260.035	4,6	248.697	260.035	4,6

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Αυγούστου 2026, Υπουργείο Οικονομικών, Σεπτέμβριος 2026.*Σε τροποποιημένη ταμειακή βάση. Σύμφωνα με τη νέα κατάταξη εσόδων που ισχύει από 01/01/2019

Έσοδα τακτικού προϋπολογισμού

Την περίοδο Ιανουαρίου – Αυγούστου 2026, το ύψος των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθε σε €51.351 εκατ., παρουσιάζοντας αύξηση κατά €2.331 εκατ. έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο διάστημα στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026. Ωστόσο, στη στοχοθεσία της εισηγητικής έκθεσης, είχε συμπεριληφθεί η είσπραξη τον μήνα Ιούνιο ποσού ύψους €1.258 εκατ. από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), εκ του οποίου ποσό €884 εκατ. εισπράχθηκε νωρίτερα, τον μήνα Απρίλιο, ενώ το υπόλοιπο ποσό των €374 εκατ. αναμένεται να εισπραχθεί εντός του τρέχοντος έτους. Εξαιρουμένου του ποσού από το ΤΑΑ, τα καθαρά έσοδα παρουσιάζουν αύξηση κατά €2.705 εκατ. έναντι του στόχου. Σε σχέση με πέρυσι καταγράφηκε αύξηση κατά €2,89 δισεκ. ή 6,0%.

Αρκετές κατηγορίες παρουσίασαν αύξηση σε σχέση με πέρυσι. Τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού αυξήθηκαν κατά 5,0%, ενώ τα καθαρά έσοδα του ΤΠ αυξήθηκαν κατά 5,9%, με μείωση των επιστροφών φόρων κατά 1,3%. Οι επιστροφές εσόδων είναι, ωστόσο, αυξημένες κατά €442 εκατ. έναντι του στόχου (€5.659 εκατ.), που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026, κυρίως εξαιτίας της επιστροφής ΦΠΑ ύψους €306 εκατ. από τη Σύμβαση Παραχώρησης της Εγνατίας Οδού.

[4] Η κατηγορία «έσοδα ΠΔΕ» πλέον περιλαμβάνει και τις εισροές του Ταμείου Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης

[5] Η κατηγορία «δαπάνες ΠΔΕ» πλέον περιλαμβάνει και τις πληρωμές από το Ταμείο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης

[6] Πηγή: Εκτίμηση για το 2025 και πρόβλεψη για το 2026 όπως αποτυπώνονται στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού του 2026, Νοέμβριος 2025

Πίνακας 2.6

Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού: Ιανουάριος-Αύγουστος 2026* (εκατ. €)

	Ιαν. – Αύγουστος		% Μεταβ. 26/25	2025*	2026* Προϋπ.	% Μεταβ. 26Ε/25
	2025*	2026*				
Καθαρά Έσοδα ΚΠ	48.458	51.351	6,0	77.065	80.248	4,1
Καθαρά Έσοδα ΤΠ	44.420	47.043	5,9	70.053	69.528	-0,7
Έσοδα ΤΠ	*50.601*	*53.143*	5,0	78.472	*77.566*	-1,2
Επιστροφές φόρων	6.181	6.100	-1,3	8.419	8.038	-4,5
Φορολογία Εισοδήματος *Εκ των οποίων:*	17.306	17.681	2,2	26.542	26.597	0,2
--Φυσικών Προσώπ.	10.961	11.382	3,8	16.011	15.714	-1,9
--Νομικών Προσώπ.	*4.696*	*4.649*	-1,0	8.126	8.529	5,0
Φορ. Ακίνητης Περιουσίας	1.983	1.978	-0,3	2.453	2.328	-5,1
Φορ. Κληρ., Δωρεών, κλπ.	168	164	-2,4	266	250	-6,0
Δασμοί και φόροι Εισαγ.	265	265	0,0	398	432	8,5
Φόροι επί αγαθών και υπ. *Εκ των οποίων:*	25.654	27.862	8,6	39.480	40.940	3,7
--ΦΠΑ	*18.185*	*20.544*	13,0	*27.775*	29.307	5,5
--Ειδικοί Φόροι Κατ/σης	*4.857*	*4.662*	-4,0	*7.438*	7.456	0,2
Λοιποί φόροι παραγωγής	379	803	111,9	526	586	11,4
Λοιποί τρεχ. φόροι	764	702	-8,1	2.244	2.343	4,4
Κοινωνικές Εισφορές	41	36	-12,2	61	61	0,0
Μεταβιβάσεις	4.495	4.493	0,0	7.524	10.943	45,4
Πωλήσεις αγαθών & υπηρ. *Εκ των οποίων:*	1.740	1.404	-19,3	2.918	1.213	-58,4
Λοιπά τρέχοντα έσοδα	*1.822*	*2.036*	11,7	*3.047*	2.541	-16,6
Πωλήσεις παγίων	22	22	0,0	26	51	96,2
Έσοδα ΠΔΕ[7]	4.038	4.308	6,7	7.012	10.720	52,9

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Αύγουστου 2026, Υπουργείο Οικονομικών, Σεπτέμβριος 2026.
*Σε τροποποιημένη ταμειακή βάση. Σύμφωνα με τη νέα κατάταξη εσόδων που ισχύει από 01/01/2019

Τα έσοδα από τη φορολογία εισοδήματος ενισχύθηκαν κατά 2,2% σε σχέση με πέρυσι, λόγω της αύξησης των εσόδων από τη φορολογία φυσικών προσώπων (+3,8%). Τα έσοδα από τη φορολογία νομικών προσώπων μειώθηκαν (-1,0%). Τα έσοδα από φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών διευρύνθηκαν από πέρυσι κατά 8,6%, λόγω της αύξησης κατά 13,0% των εσόδων από ΦΠΑ. Αντιθέτως τα έσοδα από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης μειώθηκαν κατά 4,0% σε σχέση με πέρυσι. Τα έσοδα από φόρους, γενικότερα, ανήλθαν σε €49.481 εκατ. και περιλαμβάνουν: (α) το ποσό των €306 εκατ., από τη Σύμβαση Παραχώρησης της Εγνατίας Οδού, όπως προαναφέρθηκε και (β) το ποσό των €135 εκατ. ευρώ από τη δεύτερη δόση του τιμήματος για την παραχώρηση άδειας λειτουργίας επιχείρησης καζίνο στο Ελληνικό που είχε προβλεφθεί να εισπραχθεί στο τέλος του 2025. Αν εξαιρεθούν τα ανωτέρω ποσά, τα φορολογικά έσοδα ανήλθαν σε €49.040 εκατ., αυξημένα κατά €1.353 εκατ. ή 2,8% έναντι του στόχου.

Οι μεταβιβάσεις ανήλθαν σε €4.493 εκατ., ουσιαστικά αμετάβλητες σε σχέση με πέρυσι (-0,0%). Οι πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών μειώθηκαν κατά 19,3% σε σχέση με πέρυσι. Αύξηση κατέγραψαν

[7] Η κατηγορία «έσοδα ΠΔΕ» πλέον περιλαμβάνει και τις εισροές του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

οι λοιποί φόροι παραγωγής (+111,9%) και τα λοιπά τρέχοντα έσοδα (+11,7%). Μείωση σε σχέση με πέρυσι κατέγραψαν οι φόροι κληρονομιάς (-2,4%), οι λοιποί τρέχοντες φόροι (-8,1%) και οι κοινωνικές εισφορές (-12,2%). Αμετάβλητοι έμειναν οι δασμοί και φόροι εισαγωγών (€265 εκατ.), οι πωλήσεις παγίων (€22 εκατ.) και ουσιαστικά οι φόροι ακίνητης περιουσίας (-0,3%, Πίνακας 2.6).

Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού

Οι δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2026 ανήλθαν στα €51.825 εκατ. και παρουσιάζονται αυξημένες κατά €1.195 εκατ. έναντι του στόχου (€50.630 εκατ.), που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026, κυρίως λόγω της επιτάχυνσης των δαπανών του ΤΑΑ. Επίσης, είναι αυξημένες σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025 κατά €5.331 εκατ. ή 11,5%.

Στο σκέλος του Τακτικού Προϋπολογισμού, οι πληρωμές εμφανίζονται μειωμένες κατά €204 εκατ. σε σχέση με τον στόχο αλλά αυξημένες κατά 8,5% σε σχέση με πέρυσι. Οι πρωτογενείς δαπάνες του ΤΠ αυξήθηκαν κατά 9,0% σε σχέση με πέρυσι με αύξηση να καταγράφεται σε όλες τις υποκατηγορίες. Αυξήθηκαν επίσης οι τόκοι κατά 5,8%. Οι παροχές σε εργαζομένους αυξήθηκαν κατά 6,8% ενώ οι κοινωνικές παροχές αυξήθηκαν κατά 8,8%. Οι μεταβιβάσεις αυξήθηκαν κατά 9,2% με αυτές που αφορούν σε ΟΚΑ να αυξάνονται κατά 3,9%. Οι αγορές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 2,5% ενώ οι επιδοτήσεις αυξήθηκαν σημαντικά (+€78 εκατ. ή 75,7%). Αύξηση κατέγραψαν επίσης οι λοιπές δαπάνες (+120,0%) και οι αγορές παγίων (+28,3%, Πίνακας 2.7).

Αξιοσημείωτες μεταβιβάσεις/πληρωμές είναι οι ακόλουθες: Η επιχορήγηση στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας ύψους €1.544 εκατ., η επιχορήγηση στον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων Κοινωνικής Ασφάλισης ύψους €1.842 εκατ., η επιχορήγηση ύψους €915 εκατ. προς την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.) για την προμήθεια φαρμακευτικών σκευασμάτων, προϊόντων και υπηρεσιών υγείας, για λογαριασμό των δημόσιων νοσοκομείων, οι μεταβιβάσεις προς τα νοσοκομεία και την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας ύψους €979 εκατ., οι επιχορηγήσεις προς τους συγκοινωνιακούς φορείς (ΟΑΣΑ, ΟΑΣΘ και ΟΣΕ) ύψους €300 εκατ., η επιχορήγηση προς την Κοινωνία της Πληροφορίας ύψους €131 εκατ. για την πληρωμή του FUEL PASS, πληρωμή €135 εκατ. για την επιδότηση στο diesel κίνησης και η έκτακτη οικονομική ενίσχυση οικογενειών με παιδιά ύψους €232 εκατ..

Πίνακας 2.7

Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού: Ιανουάριος-Αύγουστος 2026* (εκατ. €)

	Ιανουάριος-Αύγουστος		% Μεταβ. 26/25	2025*	2026* Προϋπ.	% Μεταβ. 26Ε/25
	2025*	2026*				
Δαπάνες ΚΠ (1+2+3)	*46.494*	*51.825*	11,5	76.965	86.046	11,8
Δαπάνες ΤΠ (1+2)	39.453	42.787	8,5	62.354	69.354	11,2
1.Πρωτογενεις δαπάνες ΤΠ	32.825	35.775	9,0	54.269	61.437	13,2
Παροχές σε εργαζόμενους	10.050	10.733	6,8	15.343	15.688	2,2
Κοινωνικές παροχές	125	136	8,8	518	628	21,2
Μεταβιβάσεις	20.562	22.458	9,2	33.977	35.897	5,7
(εκ των οποίων σε ΟΚΑ)	*12.888*	*13.390*	3,9	*20.658*	*22.407*	8,5
Αγορές αγαθών & υπηρεσιών	1.132	1.160	2,5	2.343	2.388	1,9
Επιδοτήσεις	103	181	75,7	147	80	-45,6
Λοιπές δαπάνες	10	22	120,0	26	101	288,5
Πιστώσεις υπό κατανομή	0	0	-	0	3.297	-
Αγορές παγίων	845	1.084	28,3	1.914	3.356	75,3
2. Τόκοι (ακαθάριστη βάση)	6.628	7.012	5,8	8.085	7.917	-2,1
3. Δαπάνες ΠΔΕ[8]	7.041	9.038	28,4	14.611	16.692	14,2

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Αύγουστου 2025, Υπουργείο Οικονομικών, Σεπτέμβριος 2026.
*Σε τροποποιημένη ταμειακή βάση. Σύμφωνα με τη νέα κατάταξη εσόδων που ισχύει από 01/01/2019

Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)

Τα συνολικά έσοδα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ανήλθαν σε €3.424 εκατ., αυξημένα κατά €304 εκατ. έναντι του στόχου (€3.120 εκατ.), που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026. Σε σχέση με πέρυσι σημειώνεται αύξηση κατά €270 εκατ. ή 6,7% με αύξηση των εσόδων του ΠΔΕ μόνο (χωρίς το ΤΑΑ) κατά €732 εκατ. ή 27,2%. Τα έσοδα του ΤΑΑ μειώθηκαν σε σχέση με πέρυσι κυρίως λόγω της πρώιμης είσπραξης τον Απρίλιο του ποσού των €884 εκατ. Το υπόλοιπο ποσό των €374 εκατ. αναμένεται να εισπραχθεί εντός του τρέχοντος έτους.

Οι δαπάνες στο επενδυτικό σκέλος ανήλθαν στα €9.038 εκατ., αυξημένες κατά €1.399 εκατ. σε σχέση με τον στόχο που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026, λόγω της επιτάχυνσης των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (το οποίο οδεύει προς τη λήξη του). Επιπλέον, ήταν αυξημένες κατά €1.998 εκατ. ή 28,4% σε σύγκριση με τις αντίστοιχες δαπάνες του 2025.

[8] Η κατηγορία «δαπάνες ΠΔΕ» περιλαμβάνει πλέον και τις πληρωμές από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Γ. Χρηματοπιστωτικό σύστημα

- Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αύξησε για δεύτερη φορά φέτος τα βασικά επιτόκια, το γ' τρίμηνο του 2026, χωρίς να αποκλείεται περαιτέρω άνοδος το δ' τρίμηνο, εάν οι πληθωριστικές πιέσεις επιμείνουν.
- Το κόστος νέου δανεισμού του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα αυξήθηκαν αντίστοιχα με άλλες χώρες στην ΕΖ, χωρίς περαιτέρω διεύρυνση της απόκλισής του από αυτές.
- Τα θεμελιώδη μεγέθη των ελληνικών τραπεζών διατηρούνται ισχυρά, ενώ το χρηματιστήριο αναβαθμίζεται σταδιακά σε ανεπτυγμένη αγορά από σειρά διεθνών δεικτών.
- Οι ιδιωτικές τραπεζικές καταθέσεις κατέγραψαν σημαντική άνοδο το α' οκτάμηνο του 2026.
- Η πιστωτική επέκταση συνεχίζεται προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, με εξαίρεση τη συρρίκνωση που καταγράφεται προς τους ελεύθερους επαγγελματίες.
- Τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια στους ισολογισμούς των ελληνικών τραπεζών διατηρήθηκαν σταθερά, κοντά στο 3,4% των συνολικών δανείων το β' τρίμηνο του έτους.

Στο γ' τρίμηνο του 2026, οι τιμές των μετοχών στην εγχώρια κεφαλαιαγορά κινήθηκαν περαιτέρω ανοδικά, εν μέσω αναβαθμίσεων του εγχώριου χρηματιστηρίου σε ανεπτυγμένη αγορά από σειρά δεικτών – οροσήμων (βλέπε Ειδικό Πλαίσιο της τρέχουσας ενότητας), καθώς και θετικού διεθνούς επενδυτικού κλίματος, παρά τη συνέχιση της γεωπολιτικής έντασης στη Μέση Ανατολή. Ως αποτέλεσμα, στο α' ενεάμηνο του 2026 καταγράφηκε σωρευτικά άνοδος του γενικού δείκτη τιμών κατά +29,1%, και του τραπεζικού δείκτη κατά +45,8%, σε συνέχεια της ανόδου των προηγούμενων ετών. Παράλληλα, πρόσφατες αναβαθμίσεις των τραπεζών από διεθνείς οίκους αξιολόγησης και η βελτίωση των δεικτών κεφαλαιοποίησης και ρευστότητας της ελληνικής κεφαλαιαγοράς δημιουργούν θετικές προοπτικές για το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα και τις δυνατότητες άντλησης χρηματοδότησης, παρά τη διεθνή συγκυρία αύξησης του κόστους χρήματος.

Το γ' τρίμηνο του 2026 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) αύξησε για δεύτερη φορά φέτος τα βασικά επιτόκια, κατά 25 μονάδες βάσης. Οι πληθωριστικές πιέσεις αποδείχθηκαν επίμονες, οι ενεργειακές τιμές ανέκαμψαν εκ νέου σε υψηλά επίπεδα, οι διαταραχές στο διεθνές εμπόριο συνεχίζονται στις περιοχές του Ορμούζ και της Υεμένης, οδηγώντας την ΕΚΤ στην κατεύθυνση της περιοριστικής πολιτικής. Οι αγορές δεν αποκλείουν περαιτέρω μικρή ανοδική τάση των επιτοκίων, πιθανά κατά 25 μ.β. έως τα τέλη του 2026. Ενδεικτικά, στις αγορές παραγώγων επιτοκίων, το Euribor 3 μηνών εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στην περιοχή του 2,8% στα τέλη του 2026, από κοντά στο 2,0% στην αρχή του έτους.

Μεταξύ των θετικών τάσεων στα θεμελιώδη μεγέθη των τραπεζών στο πρώτο οκτάμηνο του 2026 καταγράφηκε σημαντική αύξηση των ιδιωτικών καταθέσεων, συνεχίστηκε η πιστωτική επέκταση προς τον ιδιωτικό τομέα, ενώ, παρά τη διεθνή άνοδο του κόστους χρήματος, διατηρήθηκε σχετικά σταθερό το διαφορικό κόστος νέου δανεισμού του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα με άλλες χώρες της ΕΖ.

Μεταξύ των αρνητικών τάσεων και προκλήσεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, το κόστος νέας χρηματοδότησης κινήθηκε ανοδικά το τρίτο τρίμηνο του έτους, λόγω της διεθνούς συγκυρίας, ενώ το ποσοστό των κόκκινων δανείων εκτός τραπεζικών ισολογισμών παραμένει υψηλό, όπως και το μερίδιο αναβαλλόμενης φορολογίας στα ίδια κεφάλαια των τραπεζών. Το ποσοστό των Μη

Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ) στα βιβλία των τραπεζών διατηρήθηκε αμετάβλητο το β΄τρίμηνο του 2026.

Διάγραμμα 2.7

Μηνιαία καθαρή ροή ιδιωτικών καταθέσεων στις Ελληνικές τράπεζες

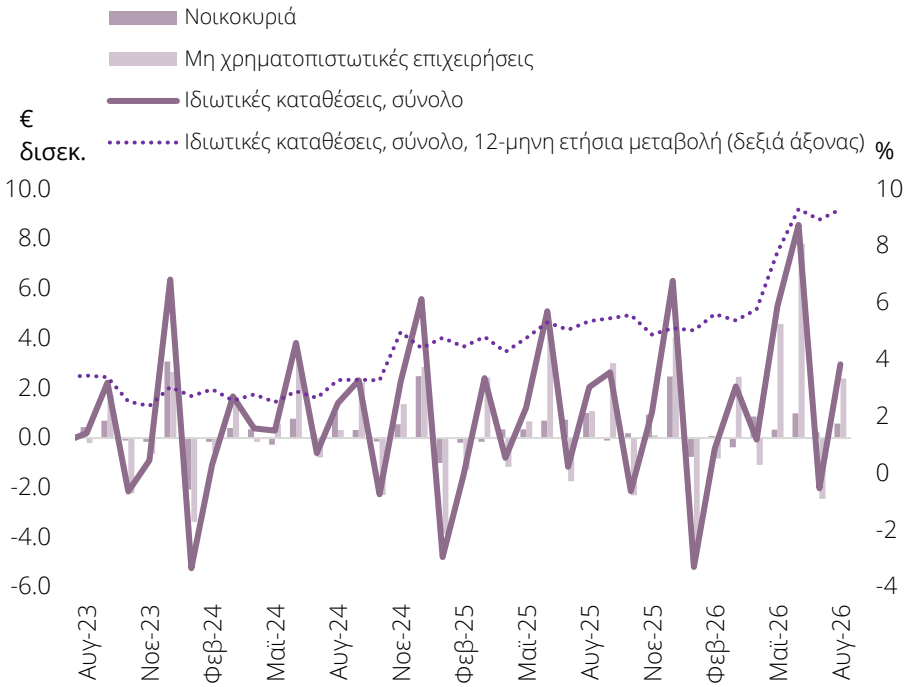

Οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα αυξήθηκαν σωρευτικά σημαντικά την περίοδο Ιουν-Αυγ. 2026, κατά €9,5 δισεκ., έναντι €6,0 δισεκ. την ίδια περίοδο πέρυσι

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Στο σκέλος του παθητικού των τραπεζών, οι ιδιωτικές καταθέσεις σημείωσαν μεγάλη περαιτέρω άνοδο την περίοδο Ιουν-Αυγ. 2026, με καθαρές νέες εισροές €7,7 δισεκ από επιχειρήσεις και €1,8 δισεκ. από νοικοκυριά (Διάγραμμα 2.7). Σε ετήσια βάση, το απόθεμα ιδιωτικών καταθέσεων τον Αύγουστο καταγράφηκε αυξημένο κατά €19,0 δισεκ.. Ο δωδεκάμηνος ρυθμός μεταβολής αντίστοιχα αυξήθηκε σημαντικά στο +9,3% τον Αύγουστο.

Για το υπόλοιπο του 2026 και το 2027 αναμένεται ήπια ανοδική τάση στις ιδιωτικές καταθέσεις. Αφενός το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και αφετέρου η ιδιωτική κατανάλωση αναμένεται να αυξηθούν σε πραγματικούς όρους, αν και ηπιότερα, λόγω του αυξημένου πληθωρισμού.

Το δεύτερο σκέλος του παθητικού των τραπεζών αφορά στη χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα. Η χρήση μακροπρόθεσμων εργαλείων χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, όπως τα LTROs, βρίσκεται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, σε €1,65 δισεκ. τον Αύγουστο (Διάγραμμα 2.8). Αυτό καθώς οι τράπεζες πλέον έχουν σε μεγάλο βαθμό υποκαταστήσει το μερίδιο χρηματοδότησης από την ΕΚΤ, με αυξανόμενα μερίδια χρηματοδότησης από τις αγορές κεφαλαίων. Ταυτόχρονα, τα περιουσιακά στοιχεία του εγχώριου τραπεζικού συστήματος που είναι αποδεκτά από το Ευρωσύστημα ως εξασφάλιση για πράξεις νομισματικής πολιτικής, όπως αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, διαμορφώθηκαν στα €29,7 δισεκ. τον Αύγουστο του 2026.

Διάγραμμα 2.8

Μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση των Ελληνικών τραπεζών από το Ευρωσύστημα (δισεκ. €)

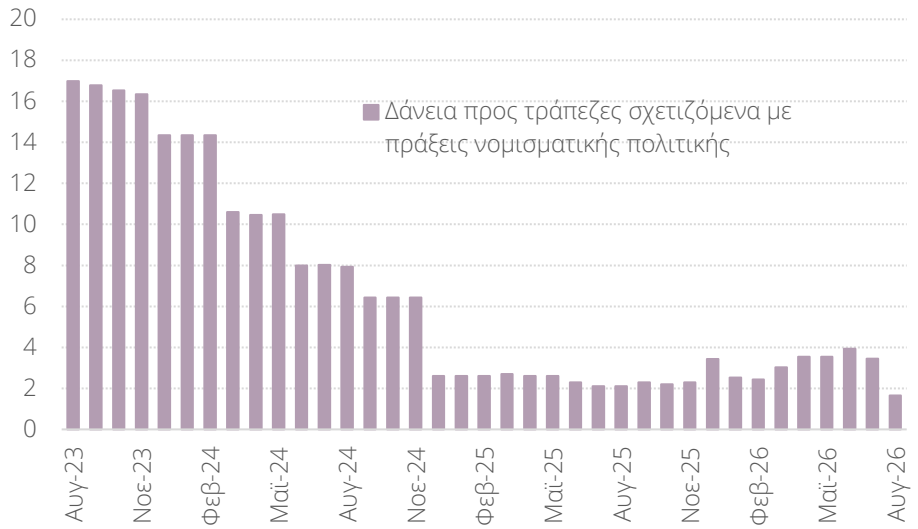

Η χρήση εργαλείων παροχής ρευστότητας από το Ευρωσύστημα προς τις ελληνικές τράπεζες, διαμορφώθηκε σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, στα €1,65 δισεκ. τον Αύγουστο, καθώς οι τράπεζες στρέφονται σε χρηματοδότηση από τις αγορές κεφαλαίων

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Στο τρίτο σκέλος του παθητικού των τραπεζών που αφορά στη χρηματοδότηση από τις αγορές κεφαλαίων, η περαιτέρω βελτίωση της πιστοληπτικής αξιολόγησης για τα αξιόγραφα των τραπεζών το α' ενεάμηνο του 2026, λόγω βελτίωσης των θεμελιωδών μεγεθών, έχει διευκολύνει την πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίων, με σταδιακά χαμηλότερο κόστος χρηματοδότησης (βλέπε Ειδικό Πλαίσιο στο τέλος της τρέχουσας ενότητας). Παραμένουν θετικές οι προοπτικές του καναλιού αυτού για τις ελληνικές τράπεζες για το υπόλοιπο του 2026 και το 2027.

Πίνακας 2.8

Εγχώρια τραπεζική χρηματοδότηση και μέσα επιτόκια ανά χαρτοφυλάκιο

Τρίμηνο/Έτος	3/25	4/25	1/26	2/26	Ιούλ.26	Αυγ.26
Ετήσια % μεταβολή 12-μηνων ροών*						
Σύνολο ιδιωτικού τομέα	10,6	7,6	7,5	7,3	6,8	7,1
Νοικοκυριά & ΜΚΙ	1,0	2,0	2,6	2,7	2,5	2,4
Καταναλωτική πίστη	6,4	6,9	7,2	7,0	6,3	6,1
Στεγαστική πίστη	-0,7	0,4	1,1	1,2	1,2	1,1
Ελεύθεροι Επαγγελματίες	-0,6	-0,8	-1,6	-2,2	-3,0	-3,1
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	16,1	10,7	10,6	9,7	9,2	9,0
Μέσα επιτόκια ανά χαρτοφυλάκιο						
Καταναλωτική πίστη	10,5	10,2	9,9	10,6	10,5	10,3
Στεγαστική πίστη	3,55	3,48	3,44	3,28	3,27	3,30
Δάνεια προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	3,91	3,92	4,12	4,36	4,34	4,50
Μέσο περιθώριο επιτοκίου (margin, διαφορά μέσου επιτοκίου δανείων και καταθέσεων)	4,16	4,12	4,25	4,34	4,30	4,42

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος.

* Οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, τις συναλλαγματικές διαφορές και τις αναταξινομήσεις/μεταβιβάσεις δανείων

Διάγραμμα 2.9

Τραπεζική χρηματοδότηση του εγχώριου ιδιωτικού τομέα (ετήσια % μεταβολή 12-μηνων ροών*)

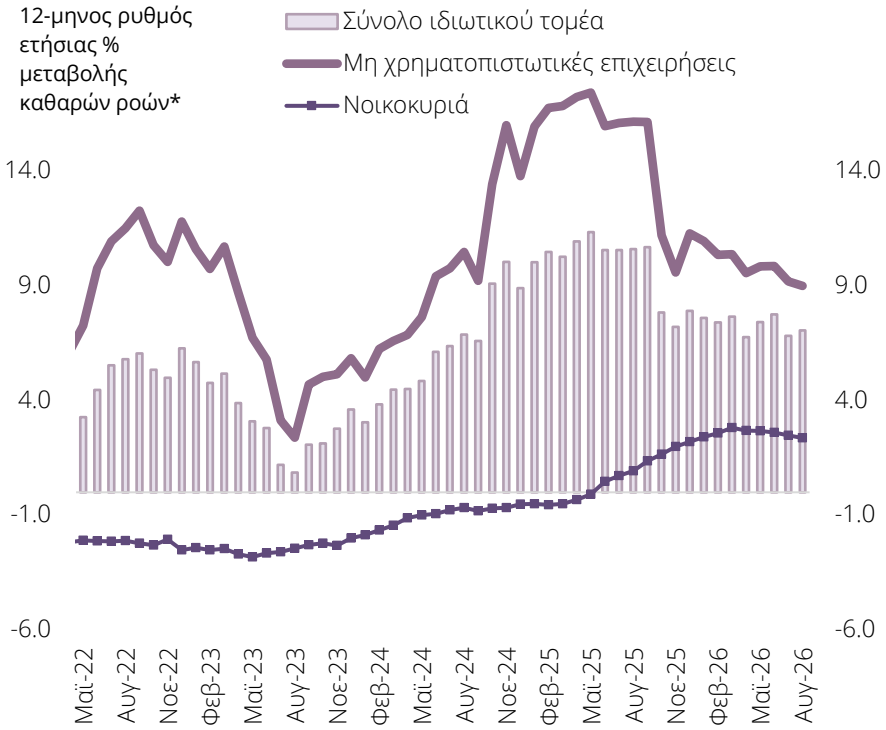

Οι νέες καθαρές ροές προς μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις αυξήθηκαν την περίοδο Ιουν.-Αυγ. 2026, κατά 1,2 δισεκ., με το ρυθμό 12-μηνης πιστωτικής επέκτασης προς το σύνολο του ιδιωτικού τομέα να παραμένει σε υψηλά επίπεδα, στο 7,1% τον Αύγουστο.

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

* Οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, τις συναλλαγματικές διαφορές και τις αναταξινομήσεις/μεταβιβάσεις δανείων.

Στην πλευρά του ενεργητικού των τραπεζών, ο 12-μηνος ρυθμός πιστωτικής επέκτασης προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα, στο +7,1% τον Αύγουστο του 2026 (Πίνακας 2.10). Ο αντίστοιχος ρυθμός προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (ΜΧΕ) καταγράφηκε σε +9,0% τον ίδιο μήνα (Διάγραμμα 2.9). Ενδεικτικά, οι συνολικές νέες καθαρές εισροές προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις το χρονικό διάστημα Ιουν-Αυγ. 2026 κυμάνθηκαν στα €1,2 δισεκ., σε σύγκριση με €1,6 δισεκ. την ίδια περίοδο πέρυσι. Παράλληλα, διατηρήθηκε η μικρή πιστωτική επέκταση στο στεγαστικό χαρτοφυλάκιο προς τα νοικοκυριά, υψηλότερη στην καταναλωτική πίστη. Στον αντίποδα, επιδεινώθηκε η πιστωτική συρρίκνωση προς ελεύθερους επαγγελματίες και ατομικές επιχειρήσεις.

Η χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα επηρεάζεται από μεταβολές στην προσφορά και τη ζήτηση δανείων, καθώς και από τις μεταβολές των επιτοκίων. Στην πλευρά της προσφοράς, οι υψηλοί δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας και ρευστότητας των τραπεζών, καθώς και τα προγράμματα της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ιδιώτες, αναδεικνύουν τη διαθεσιμότητα χρηματοδοτικών πόρων και προδιαγράφουν θετικές προοπτικές για το 2027, αν και με μικρότερο ρυθμό, υπό την επίδραση του υψηλότερου κόστους χρήματος και της λήξης του δανειακού σκέλους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Από τη σκοπιά της ζήτησης δανείων, η έρευνα της Τράπεζας της Ελλάδος για τις τραπεζικές χορηγήσεις το β’ τρίμηνο του 2026 κατέγραψε μικρή ενίσχυση της ζήτησης νέων δανείων στην επιχειρηματική και καταναλωτική πίστη, αλλά στασιμότητα στη στεγαστική πίστη. Η προσδοκία περαιτέρω ενίσχυσης της ζήτησης εντοπίζεται μόνο στην επιχειρηματική πίστη, τόσο σε

μικρομεσαίες όσο και σε μεγάλες επιχειρήσεις. Τα πιστωτικά κριτήρια παρέμειναν αμετάβλητα στο β' τρίμηνο του 2026, ενώ δεν αναμένονται σημαντικές μεταβολές βραχυπρόθεσμα.

Διάγραμμα 2.10

Μερίδιο ενεργητικού τραπεζών σε κρατικά ομόλογα (ως % του συνολικού ενεργητικού)

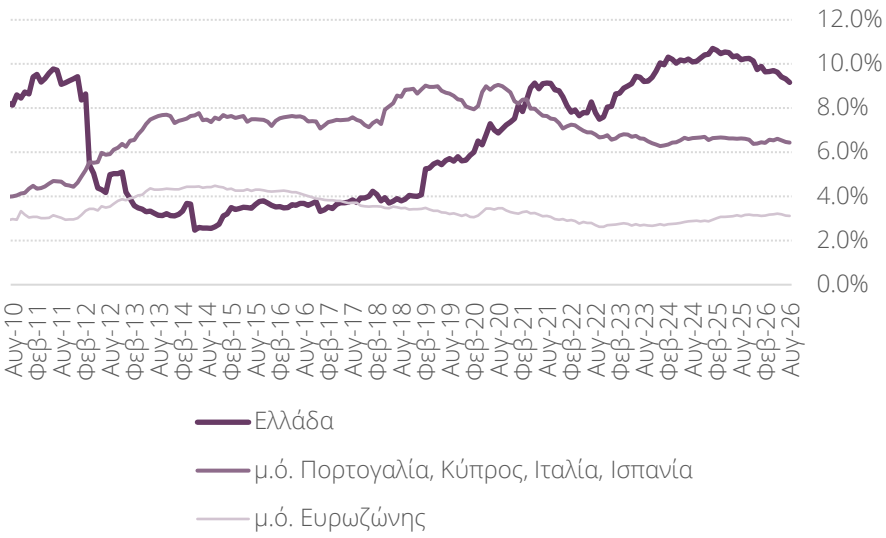

Η έκθεση των ελληνικών τραπεζών σε κρατικά ομόλογα σημείωσε υποχώρηση το 2026, παραμένει υψηλότερη από τις περισσότερες χώρες της Ευρωζώνης

Πηγή: ΕΚΤ. Σημείωση: Από το συνολικό ενεργητικό εξαιρούνται τίτλοι του Ευρωσυστήματος.

Στην πλευρά του ενεργητικού, η έκθεση των τραπεζών σε κρατικά χρεόγραφα περιορίστηκε ως ποσοστό του συνόλου του ενεργητικού το α' οκτάμηνο του 2026, με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί σε €33,1 δισεκ. τον Αύγουστο ή 9,2% του συνολικού ενεργητικού τους. Παρά τη μείωση, το μερίδιο του συνολικού ενεργητικού των ελληνικών τραπεζών που έχει τοποθετηθεί σε κρατικά ομόλογα υπερβαίνει το αντίστοιχο μερίδιο των υπόλοιπων χωρών του «νότου» της Ευρωζώνης που κυμαίνεται στο 6,4%, πολύ υψηλότερα από το αντίστοιχο μερίδιο για τον μέσο όρο των χωρών της Ευρωζώνης, που κυμαίνεται μόλις σε 3,1% (Διάγραμμα 2.10).

Τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ) στους ισολογισμούς των τραπεζών διατηρήθηκαν το β' τρίμηνο του 2026, στο 3,4% των συνολικών δανείων των τραπεζών, στα €6,2 δισεκ., από €6,0 δισεκ. στο προηγούμενο τρίμηνο. Το συνολικό επίπεδο των ΜΕΔ σε τραπεζικούς ισολογισμούς έχει πλέον συγκλίνει με τις υπόλοιπες χώρες στην Ευρωζώνη, με περιθώριο ωστόσο περαιτέρω βελτίωσης. Στα στεγαστικά δάνεια, το ποσοστό των ΜΕΔ παραμένει υψηλότερο, σε 8,9%, στην επιχειρηματική πίστη κυμαίνεται σε 2,2% των σχετικών δανείων, ενώ στα καταναλωτικά δάνεια βρίσκεται στο 7,4%.

Πέρα από τα ΜΕΔ στους ισολογισμούς των τραπεζών, υψηλός όγκος δανείων, πρώην τραπεζικών ΜΕΔ, καταγράφεται υπό διαχείριση από τις Εταιρίες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (ΕΔΑΔΠ). Ενδεικτικά, το β' τρίμηνο του 2026 η συνολική ονομαστική αξία των δανείων υπό τις ΕΔΑΔΠ άγγιζε τα €79,7 δισεκ. Έτσι, το απόθεμα μη εξυπηρετούμενου ιδιωτικού χρέους, κυρίως εκτός ισολογισμών του τραπεζικού συστήματος, παραμένει υψηλό, με αρνητικές επιδράσεις στην αποτελεσματική κατανομή των οικονομικών πόρων και την ταχύτερη ανάκαμψη των παραγωγικών επενδύσεων.

Διάγραμμα 2.11

Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια, % του συνόλου των δανείων των τραπεζών, ανά κατηγορία*

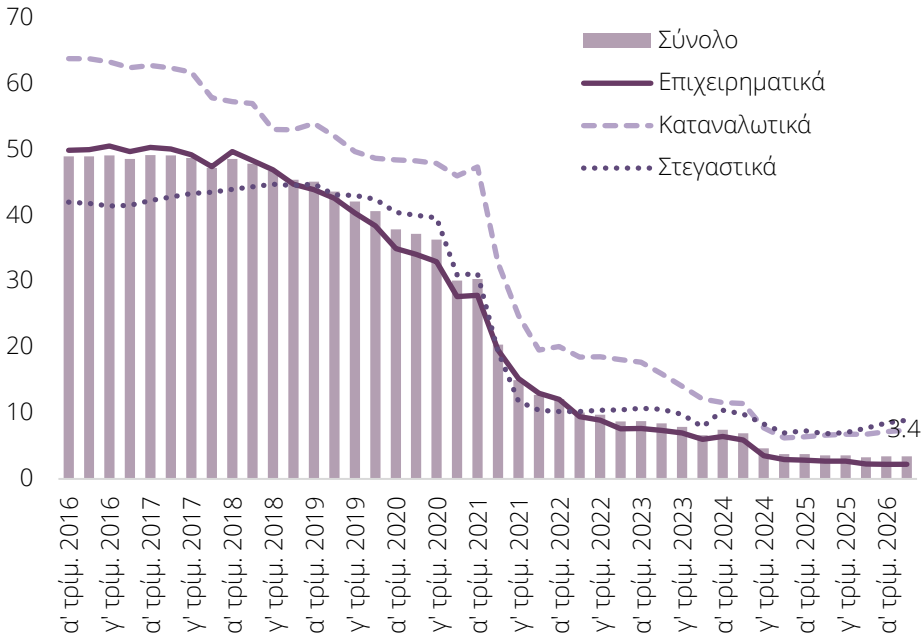

Το β' τρίμηνο του 2026, τα ΜΕΔ διατηρήθηκαν στο 3,4% του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου των τραπεζών

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

* Δάνεια εντός ισολογισμού (προ προβλέψεων) σε ατομική βάση

Μεσοπρόθεσμα, η μείωση των ΜΕΔ αναμένεται να επικεντρωθεί στα στοιχεία ενεργητικού των ΕΔΑΔΠ. Για τον λόγο αυτό, είναι κρίσιμη η εύρυθμη λειτουργία της δευτερογενούς αγοράς απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, η εφαρμογή του μητρώου παρακολούθησης ιδιωτικού χρέους, καθώς και εργαλείων όπως ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών.

Ως προς τις νέες πιστώσεις το δ' τρίμηνο του 2026 και το 2027, αφενός αναμένεται συνέχιση της πιστωτικής επέκτασης προς τις επιχειρήσεις, με την υλοποίηση του τελικού σκέλους του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Αφετέρου, αναμένεται σταδιακή, ήπια πιστωτική ανάκαμψη προς τα νοικοκυριά, λόγω της δυναμικής της καταναλωτικής πίστης, αλλά και της σταδιακής ανάκαμψης της στεγαστικής πίστης. Η πιστωτική επέκταση θα επιβραδυνθεί ταχύτερα σε περίπτωση που τα επιτόκια διατηρηθούν υψηλά για μεγαλύτερη διάρκεια από όσο αναμένεται σήμερα.

Τα επιτόκια νέων καταθέσεων κατέγραψαν μικρή άνοδο στο δίμηνο Ιουλ.-Αυγ. 2026, στο 0,61% και 0,27% για τις Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ) και τα νοικοκυριά αντίστοιχα. Στην ίδια περίοδο, το μέσο επιτόκιο νέων χορηγήσεων κυμάνθηκε στο 4,7%, διαμορφωμένο σε περίπου 5,5% για ιδιώτες και 4,4% για τις ΜΧΕ. Η διαφορά του μέσου επιτοκίου δανείων και καταθέσεων (περιθώριο επιτοκίου) αυξήθηκε στο 4,4% την ίδια περίοδο, χαμηλότερα μεν από το μέσο περιθώριο την προηγούμενη τριετία, παραμένοντας ωστόσο υψηλότερο από άλλες χώρες της ΕΖ.

Διάγραμμα 2.12

Σταθμισμένο μέσο κόστος τραπεζικού δανεισμού προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (%)

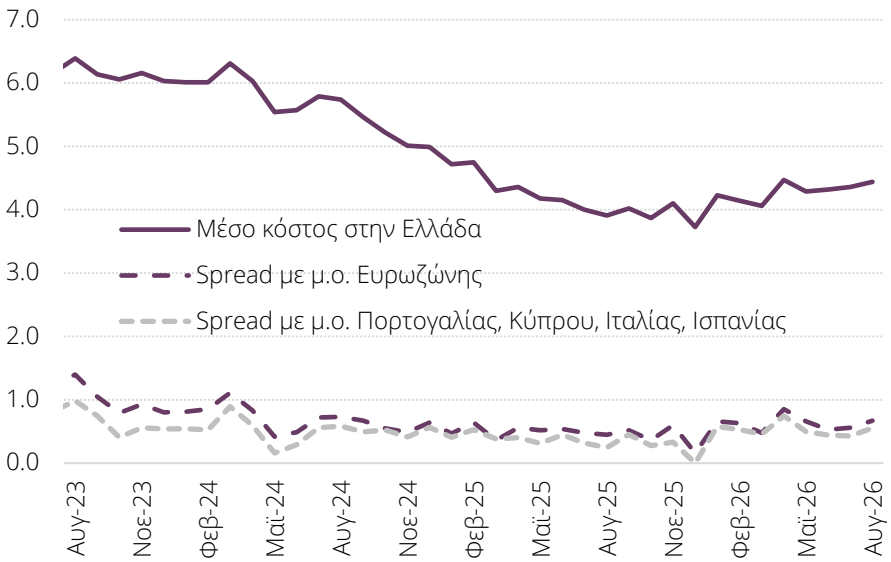

Τα επιτόκια νέου δανεισμού των επιχειρήσεων αυξήθηκαν ελαφρά στα μέσα του 2026, στο 4,4% τον Αύγουστο, με τη διαφορά από το μέσο κόστος δανεισμού στις χώρες του «νότου» της Ευρωζώνης να διατηρείται στις 67 μ.β. τον ίδιο μήνα

Πηγή: ΕΚΤ

Το μέσο κόστος νέας τραπεζικής χρηματοδότησης των ΜΧΕ του ιδιωτικού τομέα διαμορφώθηκε στο 4,4% τον Αύγουστο του 2026, υψηλότερα από το μέσο επίπεδο στο σύνολο του 2025 (Διάγραμμα 2.12). Επίσης, το κόστος χρηματοδότησης των ελληνικών επιχειρήσεων παραμένει υψηλότερο από το αντίστοιχο στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης. Ενδεικτικά, σύμφωνα με το σταθμισμένο δείκτη κόστους τραπεζικού δανεισμού της ΕΚΤ, το κόστος για τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις τον Αύγουστο του 2026 διαμορφώθηκε σε 3,8% στην Ευρωζώνη, και 3,9% στις χώρες του «νότου» της Ευρωζώνης (Πορτογαλία, Ιταλία, Κύπρος, Ισπανία). Ακολούθως, το spread του κόστους δανεισμού για τις ελληνικές επιχειρήσεις σε σχέση με το μ.ό. της Ευρωζώνης και το μ.ό. του «νότου», καταγράφεται στις 67 μ.β. και 55 μ.β. αντίστοιχα.

Οι αποδόσεις των ελληνικών κρατικών ομολόγων κινήθηκαν ήπια ανοδικά στα μέσα του 2026, στο πλαίσιο διεθνούς ανοδικής τάσης, χωρίς ωστόσο να διευρυνθεί η απόκλισή τους από τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά. Έτσι, τον Αύγουστο του 2026, η μέση απόδοση για το 10-ετές ομόλογο κυμάνθηκε στο 3,9%, συγκριτικά με 3,4% στο τέλος του 2025. Η επιπλέον επιβάρυνση στο νέο κόστος 10-ετούς δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου διαμορφώθηκε τον Αύγουστο του 2026 στις 68 μ.β. και 18 μ.β. σε σχέση με το γερμανικό ομόλογο και το μέσο όρο των χωρών του «νότου» της Ευρωζώνης αντίστοιχα (Διάγραμμα 2.13). Η μέση απόδοση του ελληνικού 10-ετούς ομολόγου τον Αύγουστο ήταν χαμηλότερη από την αντίστοιχη του Ιταλικού και του Γαλλικού, κατά περίπου 13 μ.β.

Διάγραμμα 2.13

Απόδοση και spread 10-ετούς ομολόγου Ελληνικού Δημοσίου (%)

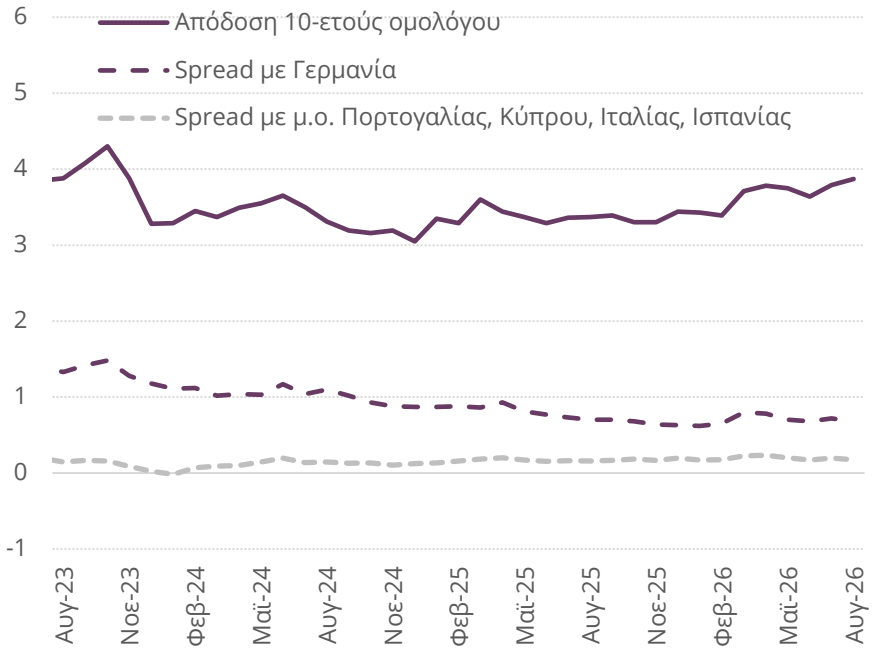

Η μέση απόδοση του κρατικού 10-ετούς ομολόγου αυξήθηκε στα μέσα του 2026, αγγίζοντας το 3,9% τον Αύγουστο, με το μέσο spread έναντι του αντίστοιχου Γερμανικού ομολόγου να διατηρείται περί τις 68 μ.β. τον ίδιο μήνα

Πηγή: ΕΚΤ

Στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής στρατηγικής του ελληνικού δημοσίου για το 2026, ο ΟΔΔΗΧ βρίσκεται ήδη πολύ κοντά στον στόχο άντλησης περίπου €8,0 δισεκ. από την αγορά ομολόγων, Τον Ιανουάριο του 2026, το ελληνικό δημόσιο εξέδωσε νέο 10-ετές ομόλογο, με το οποίο άντλησε €4,0 δισεκ. με απόδοση οριακά χαμηλότερη από 3,5%. Τον Φεβρουάριο, έγινε επανέκδοση 10-ετούς ομολόγου, με το οποίο αντλήθηκαν €0,3 δισεκ. με απόδοση 3,34%. Τον Ιούνιο, έγινε επανέκδοση 10-ετούς ομολόγου, με το οποίο αντλήθηκαν €3,0 δισεκ. με απόδοση 3,78%.

Η πιστοληπτική αξιολόγηση του ελληνικού αξιόγραφου κατατάσσεται σε «επενδυτική βαθμίδα», από τον Μάρτιο του 2025 και από τους πέντε διεθνείς οίκους αξιολόγησης που αναγνωρίζει η ΕΚΤ (Moody's, DBRS, Scope, S&P και Fitch), ενώ πολλοί κατατάσσουν πλέον τη χώρα ένα σκαλοπάτι (π.χ. DBRS, S&P, R&I, Fitch) ή και δύο σκαλοπάτια (π.χ. Scope) πάνω από το κατώφλι. Το ύψος του ελληνικού δημόσιου χρέους παραμένει από τα μεγαλύτερα διεθνώς ως ποσοστό του ΑΕΠ (143,5% στο α' τρίμηνο του 2026, όπως παρουσιάζεται στο Παράρτημα). Αντισταθμιστικά σε αυτό το ποσοτικό χαρακτηριστικό του, δρουν η πρόσφατη συστηματική τάση μείωσής του, αλλά και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του, όπως η μακρά μέση διάρκεια αποπληρωμής, και το μεγάλο μερίδιο σε σταθερό (εν μέρει λόγω χρήσης παραγώγων αντιστάθμισης κινδύνου) και χαμηλό επιτόκιο.

Ειδικό Πλαίσιο ενότητας 2.2.Γ

Πρόσφατες τάσεις στην ελληνική κεφαλαιαγορά εν μέσω αναβάθμισης της αγοράς σε ανεπτυγμένη

Από τις 21 Σεπτεμβρίου 2026, οι FTSE Russell, S&P Dow Jones Indices και STOXX κατατάσσουν την Ελλάδα στις ανεπτυγμένες αγορές, δέκα χρόνια μετά την υποβάθμισή της από τη FTSE Russell, ενώ η αντίστοιχη απόφαση της MSCI τίθεται σε ισχύ στις 31 Μαΐου 2027. Η αναβάθμιση έχει σημαντικό συμβολικό βάρος. Ωστόσο, τα στοιχεία δείχνουν ότι περισσότερο πιστοποιεί μια επανεκτίμηση της επενδυτικής εμπιστοσύνης προς τη χώρα που έχει ήδη συντελεστεί σταδιακά, παρά την προκαλεί. Τα μετρήσιμα και πιο ουσιαστικά αποτελέσματα εντοπίζονται κυρίως σε μεσοπρόθεσμες θετικές τάσεις στις τιμές των μετοχών και στο κόστος χρηματοδότησης και λιγότερο σε μεταβολές των ροών κεφαλαίων ή της άντλησης νέων κεφαλαίων γύρω από τις ημερομηνίες της αναβάθμισης. Η εικόνα που προκύπτει είναι μιας σταδιακής, μεσοπρόθεσμης βελτίωσης της κεφαλαιοποίησης, της ρευστότητας, της άντλησης κεφαλαίων και του κόστους χρηματοδότησης από το 2023, που δεν επικεντρώνεται στο βραχυχρόνιο διάστημα γύρω από τις ημερομηνίες εφαρμογής της αναβάθμισης από τους οίκους.

Οι ελληνικές μετοχές ανέβηκαν σημαντικά τον χρόνο που προηγήθηκε της ένταξης, όχι όμως στις ημέρες των ανακοινώσεων (Διάγραμμα Π.2.2.1). Ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών αυξήθηκε κατά 31,7% από την 1η Σεπτεμβρίου 2025 έως τις 21 Σεπτεμβρίου 2026, έναντι 16,4% του STOXX Europe 600, με όλη την υπεραπόδοση να σημειώνεται σταδιακά από τον Μάιο και μετά. Στο τριήμερο γύρω από τις ανακοινώσεις των S&P DJI, FTSE Russell και STOXX η σχετική απόδοση έναντι του STOXX Europe 600 δεν ξεπέρασε τη μία εκατοστιαία μονάδα, ενώ γύρω από την ανακοίνωση της MSCI (31/3) ήταν περίπου τρεις μονάδες υψηλότερη.

Διάγραμμα Π.2.2.1. Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών και STOXX Europe 600

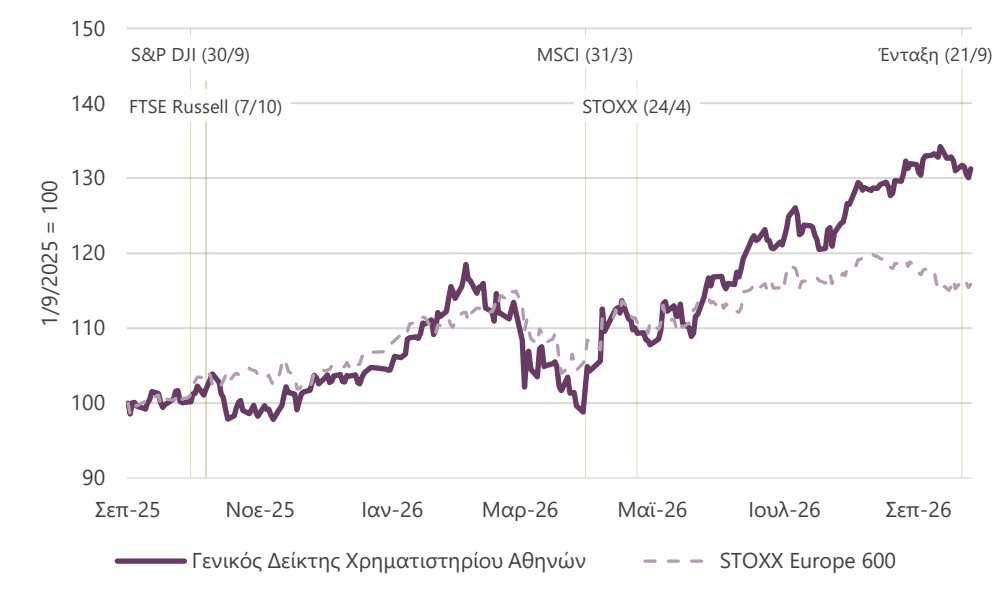

Πηγή: Euronext Athens, Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ. Στοιχεία έως 25/9/2026. Με κάθετες διακεκομμένες γραμμές σημειώνονται οι ανακοινώσεις της αναβάθμισης

Η αναδιάρθρωση των χαρτοφυλακίων ήταν πάντως ορατή. Στις 18 Σεπτεμβρίου 2026, την τελευταία συνεδρίαση πριν από την ένταξη, η αξία των συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αθηνών έφτασε το

ιστορικό υψηλό των 4,26 δισεκ. €, δηλαδή 15 φορές τη διάμεση ημερήσια αξία των 20 προηγούμενων συνεδριάσεων και περίπου το 2% της κεφαλαιοποίησης (Διάγραμμα Π.2.2.2). Στις υπόλοιπες τριμηνιαίες αναθεωρήσεις δεικτών από τον Μάρτιο του 2025 ο αντίστοιχος λόγος κυμάνθηκε μεταξύ 1,4 και 2,3, επομένως περίπου 3,7 δισεκ. € της συνεδρίασης μπορούν να αποδοθούν στην αναβάθμιση. Την επόμενη ημέρα, οι συναλλαγές επανήλθαν στα συνήθη επίπεδα. Φαίνεται πως πρόκειται για εφάπαξ ανταλλαγή μετοχών μεταξύ θεσμικών επενδυτών που «ακολουθούν» δείκτες αναδυόμενων και επενδυτών που ακολουθούν δείκτες ανεπτυγμένων αγορών και όχι για καθαρή εισροή κεφαλαίων.

Διάγραμμα Π.2.2.2. Αξία συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αθηνών κατά τις ημέρες τριμηνιαίας αναθεώρησης των δεικτών, εκατ. €

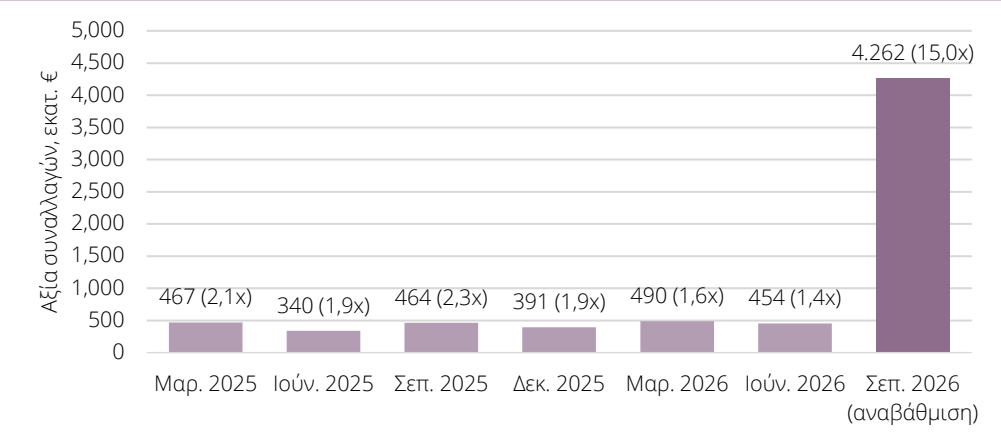

Πηγή: Euronext Athens, Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ. Σε παρένθεση: πολλαπλάσιο της διάμεσης αξίας συναλλαγών των 20 προηγούμενων συνεδριάσεων. Η 18η Σεπτεμβρίου 2026 ήταν η τελευταία συνεδρίαση πριν από την ένταξη της Ελλάδας στις ανεπτυγμένες αγορές από τους FTSE Russell, S&P DJI και STOXX.

Διάγραμμα Π.2.2.3. Κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών στο τέλος κάθε έτους, 2001–2026, δισεκ. €

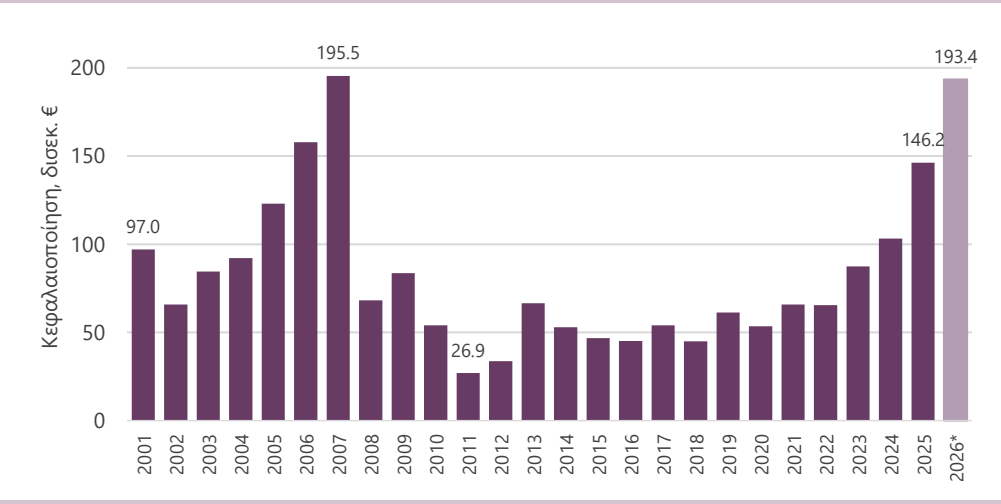

Πηγή: Euronext Athens, Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ. Σε παρένθεση: πολλαπλάσιο της διάμεσης αξίας συναλλαγών των 20 προηγούμενων συνεδριάσεων. Η 18η Σεπτεμβρίου 2026

Η κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών έχει σχεδόν επιστρέψει στο υψηλό του 2007 (Διάγραμμα Π.2.2.3). Από 195,5 δισεκ. € στα τέλη του 2007, υποχώρησε σε 26,9 δισεκ. € το 2011, κατά τη διάρκεια της κρίσης χρέους, και παρέμεινε κάτω από 70 δισεκ. € έως το 2022. Η ανάκαμψη επιταχύνθηκε από το 2023, έτος κατά το οποίο η Ελλάδα ανέκτησε την επενδυτική βαθμίδα: η κεφαλαιοποίηση ανήλθε σε 146,2 δισεκ. € στα τέλη του 2025 και σε 193,4 δισεκ. € στα τέλη Αυγούστου 2026.

Η άντληση κεφαλαίων μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών παρέμεινε περιορισμένη την τελευταία δεκαετία (Διάγραμμα Π.2.2.4). Μετά τις ανακεφαλαιοποιήσεις των τραπεζών της περιόδου 2013–2015 (29,8 δισεκ. € μόνο το 2013), τα αντληθέντα κεφάλαια κυμάνθηκαν μεταξύ 0,1 και 2,5 δισεκ. € ετησίως την περίοδο 2016–2025, με εξαίρεση το 2021 (7,8 δισεκ. €). Τα εταιρικά ομόλογα αποτελούν πλέον σημαντική πηγή χρηματοδότησης μέσω του Χρηματιστηρίου και το 2025 ξεπέρασαν τις εκδόσεις μετοχών (1,4 έναντι 1,1 δισεκ. €). Τα στοιχεία αφορούν ομόλογα που εκδόθηκαν μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών· οι εταιρείες εκδίδουν ομόλογα και στις ξένες αγορές (ευρωομόλογα), τα οποία δεν περιλαμβάνονται. Το α' εξάμηνο του 2026 αντλήθηκαν 6,1 δισεκ. €, κυρίως μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου (5,4 δισεκ. €), εκ των οποίων 4,25 δισεκ. € αφορούν την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ, τη μεγαλύτερη μη τραπεζική των τελευταίων 20 ετών. Χωρίς τη ΔΕΗ, οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου του εξαμήνου (περίπου 1,15 δισεκ. €) ισούνται περίπου με το σύνολο του 2025 (1,1 δισεκ. €).

Διάγραμμα Π.2.2.4. Αντληθέντα κεφάλαια μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών: μετοχές και εταιρικά ομόλογα, 2001–2026, δισεκ. €

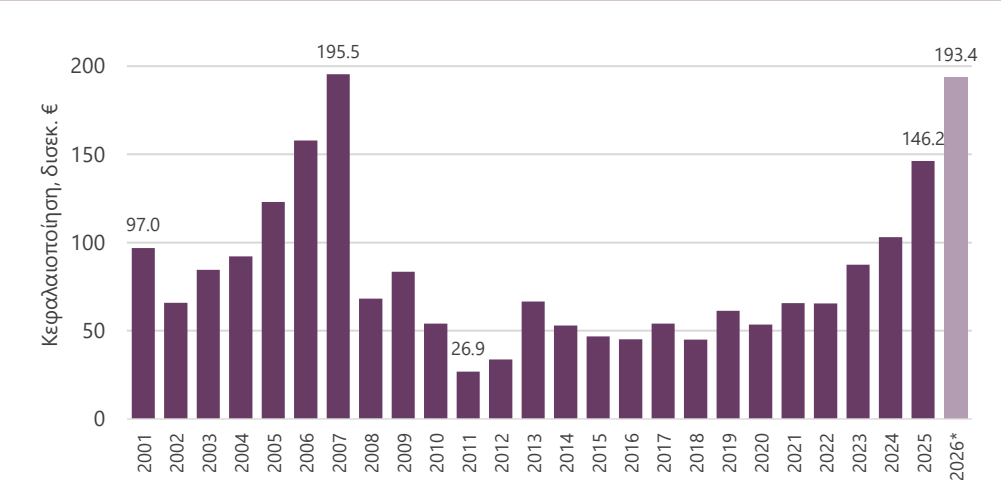

Πηγή: Euronext Athens, Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ. Ρυθμιζόμενη Αγορά. Μετοχές: νέες μετοχές εισηγμένων εταιρειών (ΑΜΚ, ιδιωτικές τοποθετήσεις κ.ά.) και κεφάλαια από νέες εισαγωγές· δεν περιλαμβάνονται οι πωλήσεις υφιστάμενων μετοχών και, για το 2013, η εισαγωγή της Coca-Cola HBC AG (ανταλλαγή μετοχών). Εταιρικά ομόλογα: μόνο εκδόσεις μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών (όχι ευρωομόλογα σε ξένες αγορές)· δεν καταγράφονται εκδόσεις πριν από το 2016. *Α' εξάμηνο 2026

Η μείωση του πιστωτικού κινδύνου αποτυπώνεται και στο κόστος άντλησης νέων κεφαλαίων των συστημικών τραπεζών (Διάγραμμα Π.2.2.5), το οποίο εξετάζεται με βάση εκδόσεις στις διεθνείς αγορές, όπου κατά βάση εκδίδουν οι ελληνικές συστημικές τράπεζες. Το περιθώριο των ομολόγων τους υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior preferred) έναντι της απόδοσης ελληνικού κρατικού ομολόγου αντίστοιχης διάρκειας διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο σε περίπου 250 μονάδες βάσης το 2020–2021 και σε 350–380 μονάδες βάσης το 2022–2023, σε περίοδο ανόδου των

επιτοκίων, ενώ υποχώρησε σε περίπου 65 μονάδες βάσης το 2025–2026. Τα ομόλογα μειωμένης εξοφλητικής προτεραιότητας (Tier 2), που φέρουν υψηλότερο κίνδυνο, ακολούθησαν παρόμοια πορεία, με το περιθώριο να μειώνεται από περίπου 770 μονάδες βάσης το 2019 σε 130–150 μονάδες βάσης το 2025–2026. Η σύγκλιση ξεκίνησε το 2023, έτος ανάκτησης της επενδυτικής βαθμίδας από το Ελληνικό Δημόσιο, και είχε σε μεγάλο βαθμό ολοκληρωθεί πριν από τις αποφάσεις για την αναβάθμιση της αγοράς. Την ίδια περίοδο, το περιθώριο του ελληνικού 10ετούς έναντι του γερμανικού υποχώρησε από 157 μονάδες βάσης κατά μέσο όρο το 2023 σε 70 το διάστημα Ιανουαρίου-Αυγούστου 2026, επομένως η μείωση του κόστους δανεισμού των τραπεζών έναντι του γερμανικού ομολόγου είναι μεγαλύτερη από όση δείχνει το διάγραμμα, που μετρά έναντι του ελληνικού Δημοσίου.

Διάγραμμα Π.2.2.5. Περιθώριο απόδοσης των ομολόγων των συστημικών τραπεζών έναντι ελληνικών κρατικών ομολόγων αντίστοιχης διάρκειας κατά την έκδοση, 2019–2026, μονάδες βάσης

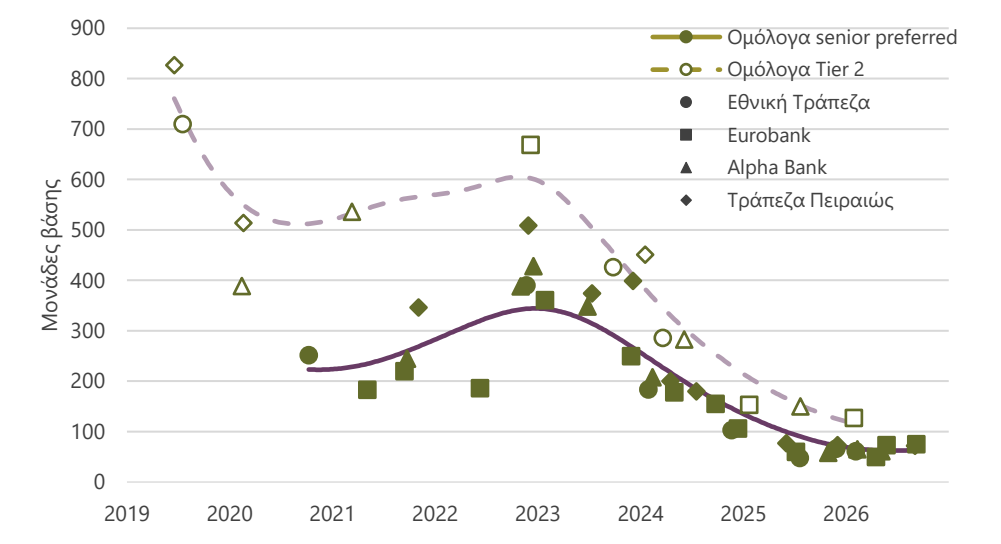

Πηγή: Euronext Athens, ανακοινώσεις των τραπεζών, Τράπεζα της Ελλάδος, Eurostat. Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ. Σημειώσεις: Εκδόσεις στις διεθνείς αγορές (ευρωομόλογα) της Εθνικής Τράπεζας, της Eurobank, της Alpha Bank και της Τράπεζας Πειραιώς (και των εταιρειών συμμετοχών τους), έως τον Σεπτέμβριο του 2026. Περιθώριο: κουπόνι κατά την έκδοση μείον τη μέση απόδοση του μήνα έκδοσης του ελληνικού κρατικού ομολόγου με διάρκεια ίση με τον χρόνο έως την πρώτη δυνατότητα πρόωρης εξόφλησης (για διάρκειες κάτω των 3 ετών, η απόδοση του τριετούς). Γεμάτα σύμβολα: ομόλογα senior preferred· κενά σύμβολα: ομόλογα Tier 2. Οι γραμμές δείχνουν την εξομαλυμένη τάση κάθε κατηγορίας.

Η εικόνα των τελευταίων ετών είναι αυτή μιας σταδιακής βελτίωσης που προηγείται της αναβάθμισης. Από το 2022 η κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου (65,5 δισεκ. € στα τέλη του 2022, 193,4 δισεκ. € τον Αύγουστο του 2026) και η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών (74 εκατ. € το 2022, 219 εκατ. € το 2025, 343 εκατ. € το α' εξάμηνο του 2026) σχεδόν τριπλασιάστηκαν, τα αντληθέντα κεφάλαια αυξάνονται κάθε χρόνο (1,0 δισεκ. € το 2022, 2,5 δισεκ. € το 2025, 6,1 δισεκ. € το α' εξάμηνο του 2026) και το κόστος χρηματοδότησης υποχωρεί: το περιθώριο του ελληνικού 10ετούς έναντι του γερμανικού μειώθηκε από 157 μονάδες βάσης το 2023 σε 70 το 2026 και το αντίστοιχο των ομολόγων υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας των συστημικών τραπεζών έναντι του Δημοσίου από 350–380 σε περίπου 65 μονάδες βάσης. Σημαντική αναδεικνύεται η συστηματική μείωση του πιστωτικού κινδύνου, τόσο των μεγάλων ελληνικών επιχειρήσεων όσο των συστημικών τραπεζών, όπως αποτυπώνεται στο μειωμένο κόστος άντλησης νέων κεφαλαίων το οποίο συγκλίνει προς το κόστος

νέου δανεισμού του δημοσίου (Διάγραμμα Π.2.2.5), σε μια περίοδο που το spread και του δημόσιου δανεισμού με άλλες χώρες βαίνει μειούμενο.

Συνολικά, η βελτίωση στις μεσοπρόθεσμες τάσεις της εγχώριας κεφαλαιαγοράς δεν επικεντρώνεται στο βραχυχρόνιο διάστημα γύρω από τις ημερομηνίες εφαρμογής της αναβάθμισης από τους οίκους, ούτε προκαταβάλλει αυτόματα τη μελλοντική εξέλιξη, που συνδέεται με την πορεία της ελληνικής οικονομίας. Τα επόμενα τρίμηνα, κρίσιμα σημεία αναφοράς μεταξύ άλλων θα αποτελέσουν η εξέλιξη στην αξία των συναλλαγών, οι καθαρές ροές χαρτοφυλακίου των μη κατοίκων και η ένταξη στους δείκτες ανεπτυγμένων αγορών της MSCI τον Μάιο του 2027, πέρα από τις εξελίξεις στα θεμελιώδη μεγέθη της ελληνικής οικονομίας.

3 ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

3.1 Συνιστώσες του ΑΕΠ

Α. Πρόσφατες εξελίξεις

- Οριακή επιβράδυνση του ΑΕΠ σε ετήσια βάση το β' τρίμηνο του 2026 (+1,9% έναντι +2,0% το προηγούμενο τρίμηνο), αλλά οριακή επιτάχυνσή του σε τριμηνιαία βάση (+0,3% από +0,2%), παραμένοντας υψηλότερα του ετήσιου μέσου όρου της Ευρωζώνης (+1,2%).
- Η συνολική κατανάλωση ενισχύθηκε στο +1,3% y-o-y (από +0,9% το προηγούμενο τρίμηνο), χάρη στην ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης στο +1,7% (από +0,2%), παρά τον περιορισμό της δημόσιας κατανάλωσης στο +1,0% (από +3,9%).
- Οι πάγιες επενδύσεις επιβραδύνθηκαν στο +6,1% y-o-y (από +12,1%), ενώ οι συνολικές επενδύσεις επιταχύνθηκαν στο +9,6% (από +3,8%), παρά τη συνεχιζόμενη μείωση των αποθεμάτων (−€933 εκατ., από −€752 εκατ.).
- Στο επιδεινωμένο εξωτερικό ισοζύγιο, οι εξαγωγές επιβραδύνθηκαν (+2,2% y-o-y από +2,6%, με τις υπηρεσίες να υποχωρούν παρά την άνοδο των αγαθών), ενώ οι εισαγωγές επιταχύνθηκαν (+3,7% από +2,3%, κυρίως λόγω υπηρεσιών). Το έλλειμμα διευρύνθηκε κατά €404 εκατ. ετησίως.

Πρόσφατες μακροοικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα

Η ελληνική οικονομία αναπτύχθηκε με ρυθμό +1,9% y-o-y το β’ τρίμηνο του 2026, οριακά χαμηλότερα από το προηγούμενο τρίμηνο (+2,0%), αλλά υψηλότερα του μέσου όρου της Ευρωζώνης (+1,2%). Κινητήριοι μοχλοί της επίδοσης αυτής υπήρξαν η ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης και αύξηση των επενδύσεων, ενώ ανασταλτικά λειτούργησε το εξωτερικό ισοζύγιο το οποίο παρουσίασε επιδείνωση (βλ. Διάγραμμα 3.1).

Η συνολική κατανάλωση ενισχύθηκε κατά +1,3% y-o-y, αρκετά υψηλότερα σε σχέση με το +0,9% του α' τριμήνου. Η ιδιωτική κατανάλωση κατέγραψε ανάκαμψη, μετά την κόπωση του προηγούμενου τριμήνου, ανερχόμενη στο +1,7% y-o-y (από +0,2%), ενώ η δημόσια κατανάλωση περιορίστηκε στο +1,0% y-o-y (από +3,9%).

Διάγραμμα 3.1

Εξέλιξη ΑΕΠ και συνεισφορά συνιστωσών τους

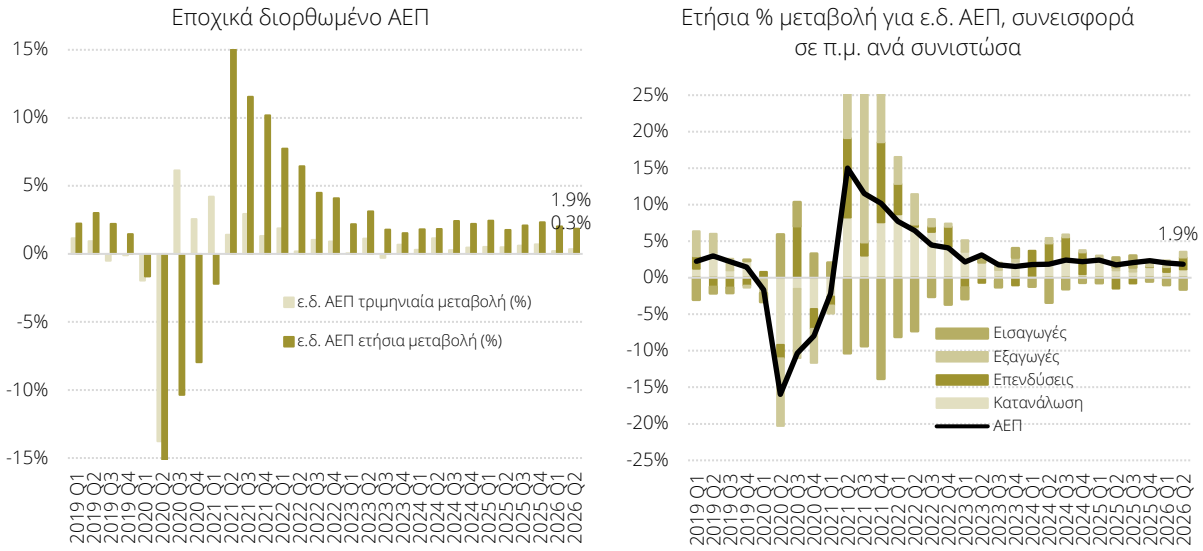

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων ΙΟΒΕ

Ιδιωτική κατανάλωση και πάγιες επενδύσεις έδωσαν ώθηση στη μεγέθυνση του β' τριμήνου του 2026.

Αξιοσημείωτη ήταν η επιτάχυνση των συνολικών επενδύσεων (+9,6% έναντι +3,8% το προηγούμενο τρίμηνο), παρά τη συνεχιζόμενη μείωση των αποθεμάτων (−€933 εκατ. από −€752 εκατ.). Ο ρυθμός ανάπτυξης των παγίων επενδύσεων παρέμεινε ισχυρός στο +6,1%, αν και σημαντικά επιβραδυνόμενος έναντι του α' τριμήνου (+12,1%). Στις επιμέρους κατηγορίες παγίου κεφαλαίου, τη μεγαλύτερη ετήσια άνοδο κατέγραψαν οι Κατασκευές (+15,7% από +19,7%), ακολουθούμενες από τα Αγροτικά προϊόντα (+8,8% από −0,6%), τις Κατοικίες (+8,1% από +15,0%), τον Εξοπλισμό Τεχνολογίας/Πληροφορικής/Επικοινωνίας (+7,3% από +3,0%) και τον Μηχανολογικό εξοπλισμό/οπλικά συστήματα (+2,2% από +16,2%). Αντίθετα, υποχώρησαν ο Μεταφορικός εξοπλισμός (−4,8% από +15,3%) και τα Λοιπά προϊόντα (−0,3% από +1,8%) (Διάγραμμα 3.2).

Το εξωτερικό ισοζύγιο χειροτέρευσε σε σχέση με ένα χρόνο πριν, καθώς η επιτάχυνση των συνολικών εισαγωγών (+3,7% από +2,3%) συνδυάστηκε με επιβράδυνση των συνολικών εξαγωγών (+2,2% από +2,6%). Στις εισαγωγές, η άνοδος προήλθε κυρίως από τις υπηρεσίες (+8,3% από +2,5%), με μικρότερη συμβολή από τα αγαθά (+2,0% από +1,9%). Στις εξαγωγές, η επιβράδυνση οφείλεται στη μείωση των υπηρεσιών (−1,7% από +2,7%), παρά την ισχυρή άνοδο των αγαθών (+6,6% από +3,2%). Συνολικά, το έλλειμμα του εξωτερικού ισοζυγίου σε εθνικολογιστικούς όρους διευρύνθηκε κατά περίπου €404 εκατ. σε ετήσια βάση.

Διάγραμμα 3.2

Εξέλιξη επενδύσεων και συνεισφορά συνιστωσών τους

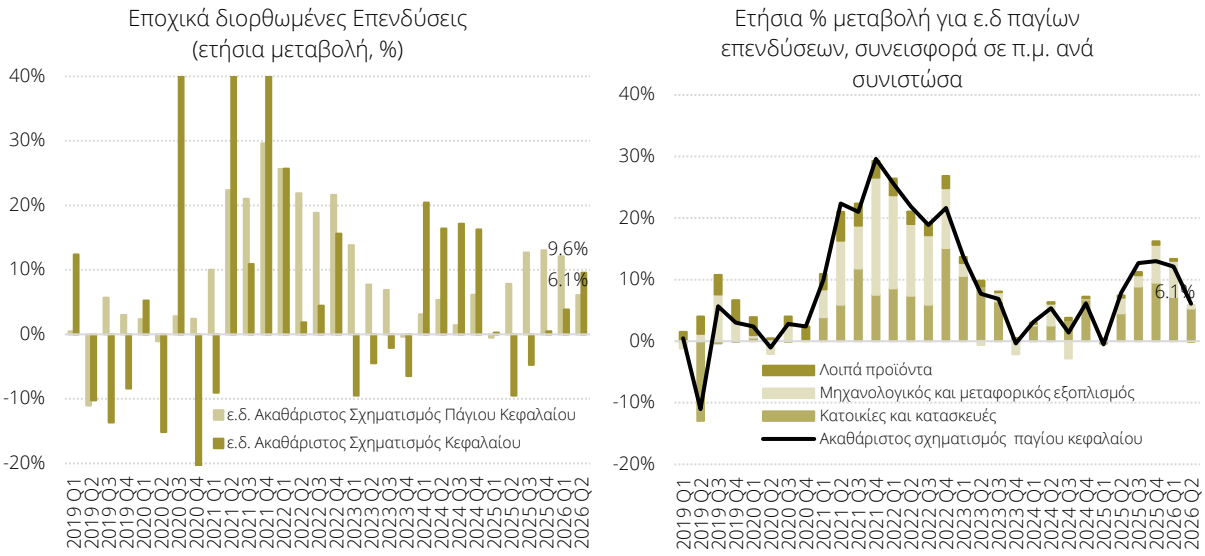

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων ΙΟΒΕ

Πάγιες και συνολικές επενδύσεις ενισχύθηκαν, παρά τη νέα μείωση των αποθεμάτων σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Από την πλευρά της παραγωγής (Διάγραμμα 3.3), η ΑΠΑ αυξήθηκε για 21ο συνεχόμενο τρίμηνο, με τον ετήσιο ρυθμό να επιβραδύνεται ήπια στο +1,5% (από +1,7%). Οι επιδοτήσεις μειώθηκαν περαιτέρω (−32,9% από −2,0%), ενώ οι φόροι επί των προϊόντων επιβραδύνθηκαν (+0,6% από +4,7%). Στις συνιστώσες της ΑΠΑ, θετική συμβολή είχαν οι Κατασκευές (+12,9% από +13,8%), ο Πρωτογενής τομέας (+4,5% από −0,8%), η Βιομηχανία (+2,1% από +3,4%) και ο Τριτογενής τομέας (+1,6% από +2,0%). Αντίθετα, η συμβολή του Εμπορίου παρέμεινε αρνητική (−1,4% από −1,5%) για 6ο συνεχόμενο τρίμηνο. Στις συνιστώσες του Τριτογενούς τομέα, όλοι οι κλάδοι είχαν θετική συνεισφορά: Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες +6,7% (από +5,6%), Ενημέρωση-Επικοινωνία +4,3% (από +5,8%), Τέχνες-Ψυχαγωγία +3,2% (από +5,2%), Επαγγελματικές-Επιστημονικές-Τεχνικές-Διοικητικές δραστηριότητες +0,7% (από +1,5%), Διαχείριση ακίνητης περιουσίας +0,5% (από +0,5%), και Δημόσια διοίκηση +0,5% (από +1,0%).

Συνολικά, η ελληνική οικονομία κατέγραψε οριακή επιβράδυνση της μεγέθυνσής της στο β' τρίμηνο του 2026, παραμένοντας ωστόσο σε υψηλότερο επίπεδο από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται κυρίως στην ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης και στην ισχυρή δυναμική των πάγιων επενδύσεων, παρά την επιδείνωση του εξωτερικού τομέα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Διάγραμμα 3.3

Εξέλιξη ΑΠΑ και συνεισφορά συνιστωσών τους

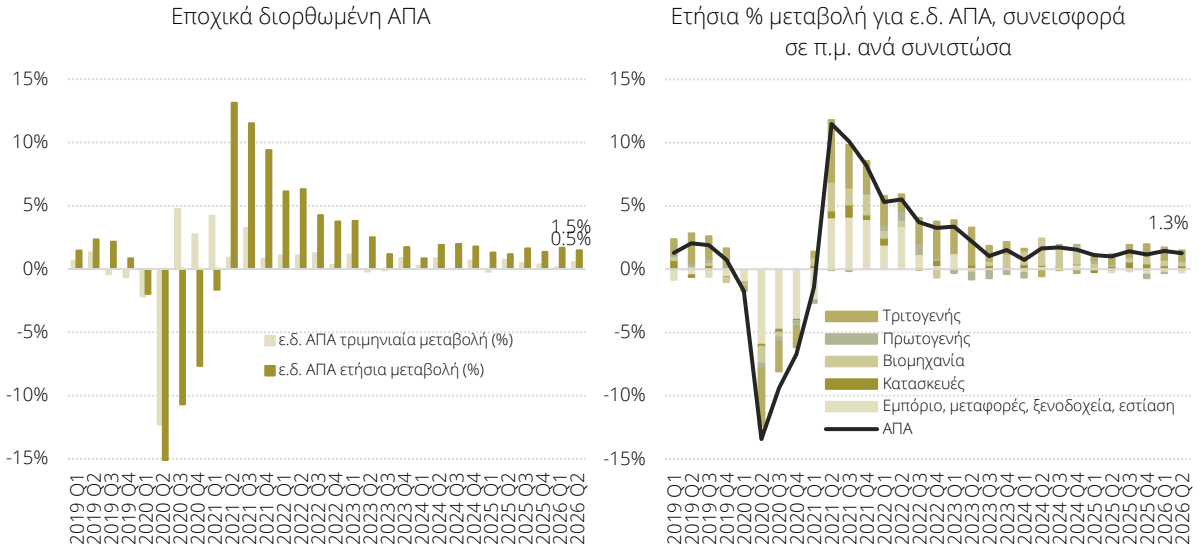

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων ΙΟΒΕ

Θετική ήταν η συμβολή όλων των Τομέων στην ΑΠΑ, εκτός του Εμπορίου που παρέμεινε αρνητική για 6ο συνεχόμενο τρίμηνο.

Πίνακας 3.1

Εξέλιξη βασικών μακροοικονομικών μεγεθών–Εθνικοί Λογαριασμοί (εποχικά διορθωμένα στοιχεία, σταθερές τιμές 2015) προσωρινά στοιχεία

Τρίμηνο	ΑΕΠ		Τελική Κατανάλωση		Επενδύσεις		Εξαγωγές		Εισαγωγές	
	εκατ. €	Ετήσιος ρυθμός μεταβολής	εκατ. €	Ετήσιος ρυθμός μεταβολής	εκατ. €	Ετήσιος ρυθμός μεταβολής	εκατ. €	Ετήσιος ρυθμός μεταβολής	εκατ. €	Ετήσιος ρυθμός μεταβολής
2018	180187	2.0%	159996	1.0%	23872	7.9%	64039	9.2%	68130	7.5%
2019	184189	2.2%	163590	2.2%	22642	-5.2%	67139	4.8%	70055	2.8%
2020	167611	-9.0%	156963	-4.1%	22599	-0.2%	52692	-21.5%	64844	-7.4%
2021	181541	8.3%	163815	4.4%	28729	27.1%	65534	24.4%	76042	17.3%
2022	191809	5.7%	175493	7.1%	31921	11.1%	69592	6.2%	85111	11.9%
2023	195927	2.1%	179748	2.4%	30124	-5.6%	71094	2.2%	85235	0.1%
α' 2024	49436	1.8%	45020	0.3%	8370	20.4%	17817	-0.3%	21596	2.5%
β' 2024	50007	1.8%	45652	2.0%	8822	16.4%	18004	2.1%	22498	7.5%
γ' 2024	50151	2.4%	45810	2.7%	9011	17.1%	17991	1.1%	22336	3.5%
δ' 2024	50381	2.2%	45704	0.5%	9187	16.2%	17971	0.9%	22015	1.5%
2024	199974	2.1%	182185	1.4%	35390	17.5%	71783	1.0%	88444	3.8%
α' 2025	50642	2.4%	46256	2.7%	8394	0.3%	18053	1.3%	21956	1.7%
β' 2025	50890	1.8%	46170	1.1%	7982	-9.5%	18210	1.1%	21791	-3.1%
γ' 2025	51194	2.1%	46249	1.0%	8586	-4.7%	18267	1.5%	21472	-3.9%
δ' 2025	51549	2.3%	46438	1.6%	9229	0.5%	18438	2.6%	22266	1.1%
2025	204275	2.2%	185113	1.6%	34191	-3.4%	72968	1.7%	87486	-1.1%
α' 2026	51660	2.0%	46667	0.9%	8717	3.8%	18517	2.6%	22451	2.3%
β' 2026	51838	1.9%	46768	1.3%	8746	9.6%	18609	2.2%	22594	3.7%

* προσωρινά στοιχεία

Πηγή: Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, ΕΛ.ΣΤΑΤ., Οκτώβριος 2026

Β. Παραδοχές και προβλέψεις

Μεσοπρόθεσμες προοπτικές

- Οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας παραμένουν θετικές τόσο για το υπόλοιπο του 2026 όσο και για το 2027, παρά την αβεβαιότητα που απορρέει από το διεθνές περιβάλλον.
- Στην εσωτερική ζήτηση, κινητήριος μοχλός της ανάπτυξης παραμένει η ιδιωτική κατανάλωση, με ηπιότερο ρυθμό από το 2025, καθώς η άνοδος του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος περιορίζεται από το υψηλό ενεργειακό κόστος και τον επίμονο πληθωρισμό. Οι επενδύσεις διατηρούν υψηλούς ρυθμούς και το 2026, με το ΤΑΑ στην τελική του φάση και στήριξη από την πιστωτική επέκταση, τις εισροές ΑΞΕ και το ενισχυμένο ΠΔΕ, και επιβραδύνονται το 2027, καθώς το αναθεωρημένο εθνικό σκέλος του ΠΔΕ αντισταθμίζει μόνο εν μέρει τη λήξη του ΤΑΑ. Στον εξωτερικό τομέα, το έλλειμμα αναμένεται να διευρυνθεί το 2026, λόγω της ανόδου των εισαγωγών που τροφοδοτεί η επενδυτική δραστηριότητα υψηλής εισαγωγικής έντασης και των επιπτώσεων του πολέμου στο διεθνές εμπόριο, και να περιοριστεί ηπίως το 2027.
- Η κλιμάκωση ή η παράταση του πολέμου και του αποκλεισμού των Στενών του Ορμούζ θα ενέτεινε τις ήδη εκτεταμένες πληθωριστικές πιέσεις, θα οδηγούσε σε αυστηρότερη νομισματική πολιτική και θα αύξανε το κόστος χρηματοδότησης των επενδύσεων, ενώ η δημοσιονομική πίεση σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, σε συνδυασμό με ενδεχόμενη πολιτική αστάθεια, θα μπορούσε να διευρύνει τα spread δανεισμού και να καθυστερήσει την εμβάθυνση των θεσμών της ΕΖ. Σε εγχώριο επίπεδο, επιπρόσθετους καθοδικούς κινδύνους για την ανάπτυξη αποτελούν η πιθανή επιβράδυνση των μεταρρυθμίσεων κατά την προεκλογική περίοδο και οι καθυστερήσεις στην απορρόφηση των πόρων του ΤΑΑ και του ΠΔΕ.
- Βάσει των ανωτέρω, η πρόβλεψη για την ανάπτυξη διατηρείται στο +1,8% το 2026 και αναθεωρείται οριακά προς τα κάτω στο +1,9% το 2027 (από +2,0%).
- Η ιδιωτική κατανάλωση αναμένεται να αυξηθεί κατά +1,4% το 2026 και +1,5% το 2027, ενώ η δημόσια κατανάλωση κατά +2,1% και +1,0% αντίστοιχα.
- Οι πάγιες επενδύσεις προβλέπονται σε +6,5% το 2026 και +4,0% το 2027, ενώ οι συνολικές επενδύσεις σε +6,2% και +5,1%.
- Οι εξαγωγές εκτιμάται ότι θα αυξηθούν κατά +2,5% το 2026 και +3,1% το 2027, και οι εισαγωγές κατά +3,6% και +3,3% αντίστοιχα.
- Ο πληθωρισμός (ΕνΔΤΚ) αναθεωρείται προς τα πάνω στο +4,0% το 2026 (από +3,7%) και στο +3,0% το 2027 (από +2,7%), ενώ η ανεργία διαμορφώνεται αντιστοίχως στο 8,6% και στο 7,8%.

Η ελληνική οικονομία αναμένεται να διατηρήσει θετικούς ρυθμούς μεγέθυνσης το 2026–2027, στηριζόμενη στις μεταρρυθμίσεις, στον τουρισμό, στις επενδύσεις και στην ανθεκτικότητα της Ευρωζώνης, υπό την προϋπόθεση αποκλιμάκωσης της αβεβαιότητας από τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή. Η ιδιωτική κατανάλωση θα παραμείνει ο κύριος μοχλός ανάπτυξης, ωστόσο με ηπιότερο ρυθμό από το 2025, καθώς η άνοδος του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος περιορίζεται από το υψηλό ενεργειακό κόστος και τον επίμονο πληθωρισμό. Η συμβολή της δημόσιας κατανάλωσης προβλέπεται οριακά θετική, με την πιθανή προεκλογική δημοσιονομική χαλάρωση να συνιστά ανοδικό ρίσκο.

Οι επενδύσεις θα διατηρήσουν υψηλούς ρυθμούς και το 2026, χάρη στο ΤΑΑ (τελική φάση), την εύρωστη πιστωτική επέκταση, τις εισροές ΑΞΕ και το ενισχυμένο ΠΔΕ. Το 2027 οι επενδύσεις επιβραδύνονται, καθώς, παρά τη γενναία αναθεώρησή του, το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ θα αντισταθμίσει μόνο εν μέρει τη λήξη του ΤΑΑ.

Η συνεισφορά του εξωτερικού τομέα αναμένεται αρνητική το 2026, καθώς οι εισαγωγές, λόγω των επενδύσεων υψηλής εισαγωγικής έντασης, αυξάνονται ταχύτερα από τις εξαγωγές, ενώ οι διαταραχές στο διεθνές εμπόριο επιβαρύνουν τις ροές. Το 2027, εκτιμάται βελτίωση της εξωτερικής ζήτησης, περιορίζοντας την αρνητική συμβολή των εξαγωγών, αν και μία νέα ανατίμηση του ευρώ θα περιόριζε την ανταγωνιστικότητα της χώρας.

Η κλιμάκωση ή η παράταση του πολέμου και του αποκλεισμού των Στενών του Ορμούζ θα ενέτεινε τις ανοδικές πιέσεις στις τιμές ενέργειας και, κατ' επέκταση, στον πληθωρισμό, ωθώντας τις κεντρικές τράπεζες σε αυστηρότερες νομισματικές πολιτικές και αυξάνοντας το κόστος χρηματοδότησης των επενδύσεων. Παράλληλα, η δημοσιονομική πίεση σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, σε συνδυασμό με ενδεχόμενη πολιτική αστάθεια, θα μπορούσε να διευρύνει τα spread δανεισμού και να καθυστερήσει την εμβάθυνση των θεσμών της ΕΖ, ενώ στο εγχώριο μέτωπο η προεκλογική περίοδος θα μπορούσε να επιβραδύνει τις μεταρρυθμίσεις και τυχόν καθυστερήσεις στην απορρόφηση των πόρων του ΤΑΑ και του ΠΔΕ θα αποδυνάμωναν την επενδυτική δυναμική.

Στον αντίποδα, η ισχυρή πιστωτική επέκταση, οι ενισχυμένες εισροές ΑΞΕ και το αναθεωρημένο ΠΔΕ στηρίζουν τις επενδύσεις, ενώ πρόσθετη ώθηση θα μπορούσαν να προσφέρουν η καλύτερη του αναμενομένου πορεία του τουρισμού, οι νέες αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας και η διαπραγμάτευση του MFF 2028–2034.

Ενεργειακό σοκ και ισχυρή ζήτηση διατηρούν τον πληθωρισμό σε υψηλό επίπεδο τόσο το 2026 όσο και το 2027

Κατά το εννεάμηνο Ιαν.-Σεπ. 2026, ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του εγχώριου ΔΤΚ ανήλθε στο 4,0%, έναντι 2,5% το 2025, και του ΕνΔΤΚ στο 3,8%, έναντι 2,9%. Η πίεση ήταν εντονότερη στα ενεργειακά αγαθά, ως απόρροια του πολέμου στη Μέση Ανατολή και του κλεισίματος των Στενών του Ορμούζ, και μεταδόθηκε σε υπηρεσίες όπως η Στέγαση, η Εστίαση/Τουρισμός και οι Μεταφορές. Τον Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους ο ΔΤΚ επιταχύνθηκε στο 5,0% και ο ΕνΔΤΚ στο 5,1%, τοποθετώντας τη χώρα στις υψηλότερες θέσεις της Ευρωζώνης και σαφώς πάνω από τον σταθμισμένο μέσο όρο της.

Σε επίπεδο κατηγοριών, η εντονότερη ενίσχυση σημειώθηκε στη Στέγαση, στις Μεταφορές και στα Ξενοδοχεία–Καφέ–Εστιατόρια, ενώ επιτάχυνση κατέγραψε και η Διατροφή–Μη Αλκοολούχα Ποτά. Αντίθετα, ο πληθωρισμός επιβραδύνθηκε στην Ένδυση–Υπόδηση, παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος στις Αναψυχή–Αθλητισμός–Πολιτισμός, Υγεία, Αλκοολούχα Ποτά–Καπνός και Διαρκή Αγαθά, και υποχώρησε μόνο στην Ενημέρωση–Επικοινωνία (βλ. ενότητα 3.5 για αναλυτική παρουσίαση).

Η καταναλωτική ζήτηση αναμένεται να συντηρήσει τις πιέσεις στις τιμές, καθώς το διαθέσιμο εισόδημα ενισχύεται από την αύξηση της απασχόλησης και των μισθών, μέσω της επέκτασης των συλλογικών διαπραγματεύσεων σε περισσότερους κλάδους και της εκ νέου αύξησης του κατώτατου μισθού, συμπαρασύροντας τόσο το μισθολόγιο του Δημοσίου όσο και το επίδομα ανεργίας. Επιπρόσθετα, συνυπολογίζονται η σύνδεση των συντάξεων με τον πληθωρισμό και την

ανάπτυξη, οι παρεμβάσεις της προηγούμενης ΔΕΘ (ειδικά μισθολόγια ενστόλων, αναπροσαρμογή του βασικού μισθού των δημοσίων υπαλλήλων από τον Απρίλιο), τα μέτρα ενεργειακής στήριξης και η πιθανή αύξηση των δημοσίων δαπανών ενόψει των εκλογών. Στη στέγαση, η επιστροφή ενός ενοικίου (από τον Νοέμβριο του 2025, με διευρυμένα εισοδηματικά κριτήρια) τονώνει την αγοραστική δύναμη, αλλά πιέζει τις τιμές των ακινήτων. Τα μέτρα προσφοράς στέγασης (φοροαπαλλαγή κενών ακινήτων, πρόγραμμα ανακαινίσεων, κοινωνική αντιπαροχή) θα έχουν αποτέλεσμα μόνο σταδιακά, ενώ οι περιορισμοί στη βραχυχρόνια μίσθωση, που παρατείνονται το 2026, δρουν πιο άμεσα αλλά με μικρότερη ένταση (βλ. ενότητα 3.5 για αναλυτική παρουσίαση των εξελίξεων στον πληθωρισμό).

Συνεκτιμώντας τα παραπάνω και την πίεση του πληθωριστικού κύματος στο πραγματικό εισόδημα, ο ΕνΔΤΚ εκτιμάται στο 4,0% το 2026 και στο 3,0% το 2027 (από 3,7% και 2,7% αντίστοιχα). Η εκτίμηση συνάδει με την ΕΚΤ (Σεπτέμβριος 2026), που διατηρεί την πρόβλεψή της στο 3,0% για το 2026 και την αναθεωρεί ανοδικά στο 2,5% για το 2027 (από 2,3%), με τον ελληνικό πληθωρισμό να παραμένει υψηλότερος κατά 1,0 και 0,5 π.μ. αντίστοιχα.

Η άνθηση της τεχνητής νοημοσύνης αντισταθμίζει το ενεργειακό σοκ και διατηρεί την ανάπτυξη, με έντονες διαφοροποιήσεις μεταξύ οικονομιών

Σύμφωνα με το ΔΝΤ (Οκτώβριος 2026), η παγκόσμια ανάπτυξη προβλέπεται να επιβραδυνθεί σε +3,1% το 2026 (αμετάβλητη συγκριτικά με την πρόβλεψη Απριλίου) και να ανακάμψει σε +3,4% το 2027 (έναντι +3,2% προηγούμενης πρόβλεψης). Η σχετική σταθερότητα των προβλέψεων συνίσταται σε αντίρροπες τάσεις, καθώς, αφενός ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή και η παρατεταμένη διαταραχή στα Στενά του Ορμούζ προκαλούν καθοδικές πιέσεις στην οικονομική δραστηριότητα, και αφετέρου, η άνθηση των επενδύσεων στην τεχνητή νοημοσύνη επιταχύνει την ανάπτυξη. Σε κάθε περίπτωση, ωφελημένοι εμφανίζονται οι εξαγωγείς ενέργειας εκτός της ζώνης σύγκρουσης και οι οικονομίες με ισχυρή θέση στην τεχνολογική αλυσίδα αξίας, ενώ οι εισαγωγείς ενέργειας, ιδίως οι χώρες χαμηλού εισοδήματος, επιβραδύνονται αισθητά.

Οι ΗΠΑ προβλέπεται να αναπτυχθούν με ρυθμό +2,3% τόσο το 2026 όσο και το 2027 (αμετάβλητο για το 2026 και ανοδικά αναθεωρημένο κατά 0,2 μονάδες για το 2027), με αρωγούς την ισχυρή ιδιωτική κατανάλωση, τη δημοσιονομική πολιτική, τις ευνοϊκές χρηματοπιστωτικές συνθήκες και τις επενδύσεις που συνδέονται με την τεχνητή νοημοσύνη. Η άμεση επίδραση του πολέμου παραμένει περιορισμένη, καθώς η χώρα είναι καθαρός εξαγωγέας ενέργειας. Οι κίνδυνοι επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος συνδέονται με την επανεκτίμηση των αποτιμήσεων στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης, την αναζωπύρωση των εμπορικών εντάσεων και την άνοδο των μακροχρόνιων επιτοκίων.

Στην Ινδία, η ανάπτυξη προβλέπεται στο +7,0% τόσο το 2026 όσο και το 2027 (αναθεωρημένη ανοδικά κατά 0,5 μονάδες και για τα δύο έτη), χάρη στην ανθεκτική εγχώρια ζήτηση και τις υπηρεσίες. Στην Κίνα, ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται σε +4,5% το 2026 (+0,1 μονάδα), με επιβράδυνση σε +4,0% το 2027, καθώς οι υψηλότερες τιμές πετρελαίου και οι διαρθρωτικές αδυναμίες επιβαρύνουν τη δραστηριότητα.

Η οικονομία της Ευρωζώνης επέδειξε ανθεκτικότητα το β' τρίμηνο του 2026 παρά τις ενεργειακές διαταραχές και τη διεθνή αβεβαιότητα, με το ΑΕΠ να αυξάνεται κατά +0,4% σε τριμηνιαία βάση (από 0,0%) και κατά +1,0% σε ετήσια βάση (από +0,5%). Η ανοδική αυτή έκπληξη υποδεικνύει ότι

οι επιπτώσεις της σύγκρουσης στο πραγματικό εισόδημα παραμένουν περιορισμένες, ενώ η δυναμική της τεχνητής νοημοσύνης πιθανότατα στήριξε τις επιχειρηματικές επενδύσεις και την εξωτερική ζήτηση. Παράλληλα, οι δείκτες κλίματος έως τον Αύγουστο δείχνουν ενίσχυση της εμπιστοσύνης και της δυναμικής μετά τα χαμηλά της άνοιξης, παρά την αβεβαιότητα και την προσωρινή επιβάρυνση από τα ακραία καιρικά φαινόμενα του καλοκαιριού, ενώ η αγορά εργασίας ψύχεται σταδιακά, παραμένοντας ωστόσο ισχυρή, με την ανεργία να διαμορφώνεται στο 6,4% τον Αύγουστο, κοντά σε ιστορικά χαμηλά. Υπό αυτές τις συνθήκες, η ΕΚΤ (Σεπτέμβριος 2026) αναθεώρησε προς τα πάνω τις προβλέψεις της και προβλέπει πλέον ανάπτυξη +0,9% το 2026 και +1,4% το 2027 (+1,5% το 2028), έναντι +0,8% και +1,2% στην πρόβλεψη του Ιουνίου 2026 (περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις μεταβολές των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών των χωρών της ΕΕ και παγκοσμίως υπάρχουν στις ενότητες 2.1Α και 2.1Β).

Σύσφιξη νομισματικής πολιτικής σε Ευρωζώνη και ΗΠΑ

Στη συνεδρίαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2026, η ΕΚΤ αύξησε εκ νέου τα τρία βασικά επιτόκια πολιτικής κατά 25 μονάδες βάσης (2.5%, 2.65%, 2.90%), επισημαίνοντας ότι ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή εξακολουθεί να τροφοδοτεί πληθωριστικές πιέσεις και ότι ο πληθωρισμός αναμένεται να παραμείνει σαφώς πάνω από τον στόχο για παρατεταμένο διάστημα. Στο νέο βασικό σενάριο, η πρόβλεψη για τον πληθωρισμό του 2026 παραμένει αμετάβλητη έναντι του Ιουνίου 2026, ενώ αναθεωρείται προς τα πάνω τόσο για το 2027, όσο και για το 2028. Πιο αισιόδοξες ήταν οι προβλέψεις για την ανάπτυξη, οι οποίες αναθεωρήθηκαν ανοδικά για το 2026 και το 2027, αντανακλώντας την ανθεκτικότητα της οικονομίας της Ευρωζώνης. Οι προοπτικές, ωστόσο, παραμένουν αβέβαιες, με ανοδικούς κινδύνους για τον πληθωρισμό και καθοδικούς για την ανάπτυξη. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν δεσμεύεται σε συγκεκριμένη πορεία επιτοκίων και αποφασίζει από συνεδρίαση σε συνεδρίαση, με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία. Υποθέτουμε ότι τα επιτόκια ακολουθούν την τάση των τρεχουσών προθεσμιακών συμβολαίων, δηλαδή το Euribor 3 μηνών αυξάνεται σημαντικά από κοντά στο 2,0% στην αρχή του έτους προς την περιοχή του 2,8% στα τέλη του 2026 (έναντι προσδοκίας 3,0% το προηγούμενο τρίμηνο) και του 3,4% στα τέλη του 2027 (έναντι προσδοκίας 2,8% το προηγούμενο τρίμηνο).

Στη συνεδρίαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2026, η Fed αύξησε ομόφωνα το εύρος-στόχο του βασικού επιτοκίου κατά 25 μονάδες βάσης, στο 3,75%–4,00%, μετά τη διατήρησή του στο 3,50%–3,75% τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους. Παρά την αυξημένη αβεβαιότητα, η οποία οφείλεται εν μέρει σε γεωπολιτικές εξελίξεις, η οικονομική δραστηριότητα επεκτείνεται με στέρεο ρυθμό, η εγχώρια δαπάνη παραμένει ανθεκτική, ενώ η παραγωγικότητα και οι κεφαλαιακές επενδύσεις είναι ισχυρές. Η αγορά εργασίας εμφανίζει σταθερότητα, με τα κέρδη από απασχόληση να συμβαδίζουν με την αύξηση του εργατικού δυναμικού και την ανεργία να παραμένει σχεδόν αμετάβλητη. Ο πληθωρισμός παραμένει υψηλός και, σύμφωνα με την Επιτροπή, η αύξηση του επιτοκίου θα επιταχύνει την επιστροφή στον στόχο, ενώ, παράλληλα, συνεχίζεται η πολιτική διατήρησης άφθονων αποθεματικών στο τραπεζικό σύστημα.

Μέτρα στήριξης εισοδημάτων και επενδύσεων εν μέσω γεωπολιτικής αβεβαιότητας, με το πρωτογενές πλεόνασμα να διατηρείται σε υψηλά επίπεδα

Στις αρχές Οκτωβρίου 2026 κατατέθηκε στη Βουλή το Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2027, σε ένα διεθνές περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από αυξημένη γεωπολιτική

αβεβαιότητα, διαταραχές στις αγορές ενέργειας και εντεινόμενους περιορισμούς στο διεθνές εμπόριο. Οι συνεχιζόμενες εντάσεις στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή επηρεάζουν τις διεθνείς ενεργειακές αγορές και τις θαλάσσιες εμπορικές ροές, ιδίως μέσω των Στενών του Ορμούζ, ενώ παράλληλα αυξάνονται οι δημοσιονομικοί κίνδυνοι σε πολλές ευρωπαϊκές οικονομίες. Παρά το δυσμενές αυτό περιβάλλον, η ελληνική οικονομία προβλέπεται να συνεχίσει να αναπτύσσεται με ταχύτερο ρυθμό από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Το Προσχέδιο ενσωματώνει τις νέες παρεμβάσεις που ανακοινώθηκαν στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης 2026, με συνολικό κόστος €605 εκατ. το 2026 και περίπου €2,3 δισεκ. το 2027, ενώ η εφαρμογή τους εκτείνεται έως το 2030. Οι παρεμβάσεις διαρθρώνονται σε τέσσερις άξονες: (α) την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος όλων των κοινωνικών ομάδων (ελεύθεροι επαγγελματίες, μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα, συνταξιούχοι, δημόσιοι υπάλληλοι, αγρότες, άτομα με αναπηρία), (β) την ενίσχυση των ιδιωτικών και δημοσίων επενδύσεων, (γ) την άσκηση στοχευμένης κοινωνικής πολιτικής με έμφαση στο στεγαστικό, το δημογραφικό και την υγεία και (δ) την ενίσχυση της ενεργειακής αυτονομίας, με παράλληλη μείωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας..

Στο δημοσιονομικό πεδίο, σύμφωνα με το Δελτίο Εκτέλεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού Σεπτεμβρίου 2026, το πρωτογενές αποτέλεσμα σε τροποποιημένη ταμειακή βάση ανήλθε στο 2,5% του ΑΕΠ την περίοδο Ιανουαρίου–Αυγούστου 2026. Για το σύνολο του έτους, στο Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού εκτιμάται πρωτογενές πλεόνασμα 2,0% του ΑΕΠ το 2026 και 1,6% το 2027, ενώ το ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού προβλέπεται ελλειμματικό κατά 1,9% του ΑΕΠ το 2026 και 2,3% το 2027 (για την πορεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού, βλ. ενότητα 2.2Β).

Καθοδική πορεία του λόγου χρέους προς ΑΕΠ και χαμηλός κίνδυνος αναχρηματοδότησης

Το δημόσιο χρέος διαμορφώθηκε στα €357,6 δισεκ. (140,3% του ΑΕΠ) το β' τρίμηνο του 2026, μειωμένο έναντι του α' τριμήνου (€360,1 δισεκ. ή 143,5% του ΑΕΠ). Σύμφωνα με το Προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού 2027, ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ αναμένεται να συνεχίσει την καθοδική πορεία του, στο 136,7% το 2026 και στο 128,8% το 2027, σε ευθυγράμμιση με τους στόχους του αναθεωρημένου Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Με βάση τα στοιχεία του ΟΔΔΗΧ, ο νέος δανεισμός του έτους καλύφθηκε κυρίως από εκδόσεις ομολόγων (50,1%) και εντόκων γραμματίων (47,9%), με μικρή συμβολή του Ταμείου Ανάκαμψης (1,9%) και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (0,1%). Η μέση σταθμική διάρκεια των νέων εκδόσεων ανήλθε σε 15,7 έτη και το μέσο σταθμικό κόστος δανεισμού σε 2,85%. Η διάρθρωση του χρέους παραμένει ευνοϊκή, καθώς το 72% κατέχεται από θεσμικούς πιστωτές, με μακρές διάρκειες και χαμηλά σταθερά επιτόκια, γεγονός που περιορίζει τον κίνδυνο αναχρηματοδότησης. Ωστόσο, οι μελλοντικές χρηματοδοτικές ανάγκες ενδέχεται να επιβαρυνθούν από τις επικείμενες αποπληρωμές των δανείων των ευρωπαϊκών προγραμμάτων στήριξης (βλ. ενότητα 2.2.Γ).

Άνοδος των επενδύσεων το 2026 και το 2027, με το ΤΑΑ, την πιστωτική επέκταση και το ΠΔΕ ως βασικά στηρίγματα

Αξιοσημείωτη ήταν η επιτάχυνση των συνολικών επενδύσεων το β’ τρίμηνο του 2026 (+9,6% έναντι +3,8% το προηγούμενο τρίμηνο), παρά τη συνεχιζόμενη μείωση των αποθεμάτων (−€933

εκατ. από −€752 εκατ.). Ο ρυθμός ανάπτυξης των παγίων επενδύσεων παρέμεινε ισχυρός στο +6,1%, αν και σημαντικά επιβραδυνόμενος έναντι του α' τριμήνου (+12,1%). Στις επιμέρους κατηγορίες παγίου κεφαλαίου, τη μεγαλύτερη ετήσια άνοδο κατέγραψαν οι Κατασκευές, αν και με επιβράδυνση σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Ενίσχυση σημείωσαν τα Αγροτικά προϊόντα, που επέστρεψαν σε θετικό ρυθμό, και ο Εξοπλισμός Τεχνολογίας/Πληροφορικής/Επικοινωνίας. Αντίθετα, οι Κατοικίες και ο Μηχανολογικός εξοπλισμός/οπλικά συστήματα επιβραδύνθηκαν αισθητά, ενώ ο Μεταφορικός εξοπλισμός και τα Λοιπά προϊόντα υποχώρησαν.

Συνολικές και πάγιες επενδύσεις προβλέπεται να αυξηθούν τόσο το 2026 όσο και το 2027. Ειδικότερα, εκτιμάται ότι ο ρυθμός ανόδου θα παραμείνει υψηλός καθ' όλη τη διάρκεια του 2026, καθώς το ΤΑΑ εισέρχεται στην τελική φάση του, με απορρόφηση του μεγαλύτερου μέρους των πόρων του NGEU έως το τέλος του έτους. Παράλληλα, η πιστωτική επέκταση, η οποία παραμένει υψηλή παρά τη σχετική επιβράδυνσή της και την άνοδο των επιτοκίων, καθώς και οι αυξημένες εισροές ΑΞΕ αναμένεται να ενθαρρύνουν το επενδυτικό κλίμα. Για το 2027, η άνοδος προβλέπεται να συνεχιστεί με ηπιότερο ρυθμό διότι η ενίσχυση του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ δύναται να αντισταθμίσει μόνο εν μέρει τη λήξη των επιχορηγήσεων του ΤΑΑ. Σημαντικές ευκαιρίες μπορούν να προκύψουν αφενός από ενδεχόμενη νέα αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας, και αφετέρου από τη διαπραγμάτευση του MFF 2028–2034, η οποία επιτρέπει την έγκαιρη υποβολή ενός συνεκτικού πακέτου επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων με περιφερειακή διάσταση. Ωστόσο, ανασταλτικά θα λειτουργήσουν πιθανές καθυστερήσεις στην απορρόφηση και αξιοποίηση των πόρων του ΤΑΑ και του ΠΔΕ, καθώς και από περαιτέρω αυστηροποίηση των χρηματοδοτικών συνθηκών, εφόσον οι πληθωριστικές πιέσεις αποδειχθούν πιο επίμονες.

Διεύρυνση του ελλείμματος του εξωτερικού ισοζυγίου λόγω ταχύτερης αύξησης των εισαγωγών υπηρεσιών

Το έλλειμμα του εξωτερικού ισοζυγίου διευρύνθηκε στο 7,7% του ΑΕΠ το β' τρίμηνο του 2026, από 7,0% έναν χρόνο πριν και 7,6% το α' τρίμηνο, ενώ σε όρους εθνικών λογαριασμών αυξήθηκε κατά €404 εκατ. σε ετήσια βάση. Η επιδείνωση αντανακλά την επιτάχυνση των συνολικών εισαγωγών (+3,7% από +2,3% το β' τρίμηνο του 2025) και την επιβράδυνση των συνολικών εξαγωγών (+2,2% από +2,6%). Στις εισαγωγές, η άνοδος προήλθε κυρίως από τις υπηρεσίες (+8,3% από +2,5%), με μικρότερη συμβολή των αγαθών (+2,0% από +1,9%). Στις εξαγωγές, η μείωση των υπηρεσιών (−1,7% από +2,7%) υπερκάλυψε την ισχυρή άνοδο των αγαθών (+6,6% από +3,2%). Η εξωστρέφεια της οικονομίας παρέμεινε υψηλή στο 79%.

Την ίδια εικόνα επιβεβαιώνει το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών του Ιανουαρίου–Ιουλίου, με το έλλειμμα να αυξάνεται κατά €1,5 δισεκ., στα €9,3 δισεκ. Η διεύρυνση οφείλεται αποκλειστικά στα ισοζύγια εισοδημάτων με το δευτερογενές εισόδημα να καταγράφει έλλειμμα €743 εκατ. (έναντι πλεονάσματος €2,7 δισεκ.) λόγω του χαμηλότερου ποσού από την αναδιανομή του εισοδήματος του Ευρωσυστήματος και του χρονισμού των εκταμιεύσεων του Ταμείου Ανάκαμψης, ενώ το έλλειμμα των πρωτογενών εισοδημάτων αυξήθηκε στα €2,9 δισεκ. Αντίθετα, το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών περιορίστηκε κατά €1,7 δισεκ., στα €18,1 δισεκ., με τις εξαγωγές, ιδίως των καυσίμων, να αυξάνονται ταχύτερα από τις εισαγωγές, ενώ το πλεόνασμα υπηρεσιών ενισχύθηκε κατά €681 εκατ., στα €12,4 δισεκ., με τις ταξιδιωτικές και τις μεταφορικές εισπράξεις να

αυξάνονται κατά €1,4 και €1,3 δισεκ. αντίστοιχα (βλ. ενότητα 3.3 για αναλυτική παρουσίαση των εξελίξεων στο εξωτερικό ισοζύγιο).

Βελτίωση της αγοράς εργασίας και στήριξη από την εγχώρια ζήτηση

Σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 7,9% το β' τρίμηνο του 2026, από 8,6% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025 (βλ. Παράρτημα, Διάγραμμα 7). Η βελτίωση οφείλεται στην άνοδο της απασχόλησης κατά 29,5 χιλ. άτομα (+0,67%), καθώς το εργατικό δυναμικό παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο (−2,5 χιλ. άτομα). Το ποσοστό απασχόλησης του πληθυσμού 15-74 ετών αυξήθηκε στο 57,1% από 56,4%, ενώ το ποσοστό συμμετοχής ενισχύθηκε οριακά στο 62,0% από 61,8%.

Στο βασικό σενάριο, το ΙΟΒΕ εκτιμά ότι το ποσοστό ανεργίας θα διαμορφωθεί στο 8,6% το 2026, από 8,9% το 2025, και θα υποχωρήσει περαιτέρω στο 7,8% το 2027. Η κινητήριος δύναμη πίσω από αυτό το σενάριο αναμένεται να είναι η ισχυρή εγχώρια ζήτησης η οποία τροφοδοτείται από την αύξηση του ονομαστικού διαθέσιμου εισοδήματος, μέσω των αυξήσεων στον κατώτατο και τον μέσο μισθό και της δέσμης φορολογικών ελαφρύνσεων που θα ισχύσει από την αρχή του έτους. Ωστόσο, η πορεία της αγοράς εργασίας εγκυμονεί κινδύνους, κυρίως από τον συστηματικά υψηλότερο πληθωρισμό στην Ελλάδα σε σχέση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης και από ενδεχόμενη επιβράδυνση του μεταρρυθμιστικού προγράμματος ενόψει της προεκλογικής περιόδου (εκτενέστερη ανάλυση στην ενότητα 3.4).

Ισχυρή άνοδος του Χρηματιστηρίου Αθηνών και των ιδιωτικών καταθέσεων, με την πιστωτική επέκταση να παραμένει υψηλή εν μέσω σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής

Στο γ' τρίμηνο του 2026 οι τιμές των μετοχών στην εγχώρια κεφαλαιαγορά κινήθηκαν περαιτέρω ανοδικά, με τον γενικό δείκτη να καταγράφει σωρευτική άνοδο +29,1% και τον τραπεζικό +45,8% στο εννεάμηνο, εν μέσω της αναβάθμισης του χρηματιστηρίου σε ανεπτυγμένη αγορά, του θετικού διεθνούς επενδυτικού κλίματος και των πρόσφατων αναβαθμίσεων των τραπεζών από διεθνείς οίκους, παρά τη γεωπολιτική ένταση στη Μέση Ανατολή. Παράλληλα, η ΕΚΤ αύξησε για δεύτερη φορά φέτος τα βασικά επιτόκια κατά 25 μ.β., καθώς οι πληθωριστικές πιέσεις αποδείχθηκαν επίμονες, οι ενεργειακές τιμές επανήλθαν σε υψηλά επίπεδα και οι διαταραχές στο διεθνές εμπόριο συνεχίστηκαν. Στα θεμελιώδη μεγέθη των τραπεζών, το πρώτο οκτάμηνο σημειώθηκε σημαντική αύξηση των ιδιωτικών καταθέσεων και συνεχίστηκε η πιστωτική επέκταση, ενώ το διαφορικό κόστος νέου δανεισμού έναντι της Ευρωζώνης παρέμεινε σχετικά σταθερό. Αντίθετα, το κόστος νέας χρηματοδότησης αυξήθηκε το γ' τρίμηνο, το ποσοστό των κόκκινων δανείων εκτός τραπεζικών ισολογισμών και το μερίδιο της αναβαλλόμενης φορολογίας στα ίδια κεφάλαια των τραπεζών παραμένουν υψηλά, ενώ το ποσοστό των ΜΕΔ διατηρήθηκε αμετάβλητο το β' τρίμηνο.

Στο σκέλος του παθητικού των τραπεζών, οι ιδιωτικές καταθέσεις σημείωσαν ισχυρή περαιτέρω άνοδο την περίοδο Ιουνίου–Αυγούστου 2026, με καθαρές εισροές τόσο από τις επιχειρήσεις όσο και από τα νοικοκυριά. Ως εκ τούτου, ο δωδεκάμηνος ρυθμός μεταβολής του αποθέματος των ιδιωτικών καταθέσεων επιταχύνθηκε σημαντικά τον Αύγουστο. Οι ιδιωτικές καταθέσεις αναμένεται να συνεχίσουν να αυξάνονται ήπια το υπόλοιπο του 2026 και το 2027, καθώς το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και η ιδιωτική κατανάλωση συνεχίζουν να ενισχύονται, αν και με πιο αργό ρυθμό εξαιτίας του αυξημένου πληθωρισμού.

Στην πλευρά του ενεργητικού των τραπεζών, ο δωδεκάμηνος ρυθμός πιστωτικής επέκτασης προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα και τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (ΜΧΕ) παρέμεινε υψηλός, αν και οι νέες καθαρές εισροές προς τις ΜΧΕ τον Ιούνιο–Αύγουστο ήταν χαμηλότερες από πέρυσι. Στα νοικοκυριά, η επέκταση της στεγαστικής πίστης παρέμεινε περιορισμένη, εν αντιθέσει με την καταναλωτική πίστη η οποία ενισχύθηκε. Στον αντίποδα, η πιστωτική συρρίκνωση προς τους ελεύθερους επαγγελματίες και τις ατομικές επιχειρήσεις επιδεινώθηκε. Από την πλευρά της προσφοράς, οι υψηλοί δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας και ρευστότητας των τραπεζών και τα προγράμματα της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας στηρίζουν τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης και τις θετικές προοπτικές για το 2027, με χαμηλότερο όμως ρυθμό λόγω του υψηλότερου κόστους χρήματος και της λήξης του δανειακού σκέλους του ΤΑΑ. Από την πλευρά της ζήτησης, η έρευνα της Τράπεζας της Ελλάδος για το β' τρίμηνο κατέγραψε οριακή ενίσχυση στα επιχειρηματικά και καταναλωτικά δάνεια, και στασιμότητα στα στεγαστικά, με προσδοκία περαιτέρω ενίσχυσης μόνο στην επιχειρηματική πίστη, ενώ τα πιστωτικά κριτήρια παρέμειναν αμετάβλητα και δεν αναμένονται σημαντικές μεταβολές βραχυπρόθεσμα (για αναλυτική παρουσίαση των εξελίξεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, βλ. ενότητα 2.2Γ).

Ανομοιογενής αλλά κατά βάση θετική η εικόνα των βασικών τομέων παραγωγής

Οι βασικοί τομείς παραγωγής κινήθηκαν με διαφορετικές ταχύτητες το α’ εξάμηνο του 2026. Η Βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε κατά 3,1%, ταχύτερα από το 1,2% του 2025, ενώ ο δείκτης παραγωγής στις Κατασκευές ενισχύθηκε κατά 11,7%, από 1,2% πέρυσι. Ο δείκτης όγκου του Λιανικού εμπορίου αυξήθηκε κατά 3,5% το επτάμηνο Ιανουαρίου–Ιουλίου, από 1,9% πέρυσι, ενώ στο Χονδρικό μειώθηκε κατά 2,8% το α' εξάμηνο, μετά την άνοδο 4,7% του 2025. Στις Υπηρεσίες, ο κύκλος εργασιών αυξήθηκε σε τέσσερις από τους πέντε βασικούς τομείς, με τη μεγαλύτερη άνοδο στην Ενημέρωση και Επικοινωνία, ακολουθούμενη από τις Διοικητικές και Υποστηρικτικές υπηρεσίες, τις Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές υπηρεσίες και τις Μεταφορές. Αντίθετα, η Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας υποχώρησε. Αντίθετα, στη Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας ο δείκτης υποχώρησε (βλ. ενότητα 3.2 για αναλυτική παρουσίαση).

Ήπια άνοδος του οικονομικού κλίματος, με την καταναλωτική εμπιστοσύνη να ανακάμπτει ισχυρότερα στην Ελλάδα από ό,τι στην Ευρώπη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα ενισχύθηκε οριακά το γ’ τρίμηνο του 2026, στις 107,2 μονάδες (από 107,0), παραμένοντας ελαφρώς χαμηλότερα συγκριτικά ένα έτος πριν (108,0), σε συμφωνία με την ευρωπαϊκή τάση, καθώς ο δείκτης αυξήθηκε στις 97,8 μονάδες τόσο στην ΕΕ (από 94,6) όσο και στην Ευρωζώνη (από 94,5).

Σημαντικότερη ήταν η βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης στην Ελλάδα, η οποία διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στις -44,3 μονάδες (από -53,2 το β’ τρίμηνο και -47,3 πέρυσι), με όλα τα επιμέρους ισοζύγια να κινούνται ανοδικά καθώς υποχώρησαν οι απαισιόδοξες προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών και της χώρας, ενώ βελτιώθηκαν οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και η πρόθεση για μείζονες αγορές. Η καταναλωτική εμπιστοσύνη ενισχύθηκε και στην ΕΕ (-15,3 από -18,3) και στην Ευρωζώνη (-16,0 από -19,0), παραμένοντας, ωστόσο, χαμηλότερα σε σχέση με το προηγούμενο έτος (-13,9 και -13,7 αντίστοιχα) (περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαμόρφωση του οικονομικού κλίματος παρουσιάζονται στην ενότητα 2.2Α).

Μεσοπρόθεσμες προβλέψεις

Με βάση τις διεθνείς και εγχώριες οικονομικές εξελίξεις, τις τάσεις στα θεμελιώδη μακροοικονομικά μεγέθη και ορισμένες παραδοχές, εκτιμάται η πορεία των επιμέρους συνιστωσών του εγχώριου ΑΕΠ για τα έτη 2026 και 2027.

Η ελληνική οικονομία αναμένεται να διατηρήσει την ανθεκτικότητά της τόσο το 2026 όσο και το 2027. Καθοριστικοί παράγοντες αποτελούν η συνέχιση της προόδου των μεταρρυθμίσεων, η ισχυρή τουριστική δυναμική, η μεγέθυνση των επενδύσεων, καθώς και η ανθεκτικότητα της Ευρωζώνης, υπό την προϋπόθεση της αποκλιμάκωσης της αβεβαιότητας από τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή.

Στην εσωτερική ζήτηση, η ιδιωτική κατανάλωση προβλέπεται να παραμείνει ο κύριος μοχλός ανάπτυξης καθ' όλη τη διετία 2026–2027, αν και με ηπιότερο ρυθμό από το 2025, καθώς η ενίσχυση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος μέσω της βελτίωσης της απασχόλησης, των αυξήσεων μισθών, των φορολογικών ελαφρύνσεων και των μέτρων ενεργειακής στήριξης περιορίζεται από το υψηλό ενεργειακό κόστος και τον επίμονο πληθωρισμό. Η συμβολή της δημόσιας κατανάλωσης εκτιμάται οριακά θετική, ωστόσο με ανοδικές τάσεις εν όψει των εκλογών του 2027. Επιπρόσθετα, μία πιθανή αναζωπύρωση του πολέμου στη Μέση Ανατολή θα οδηγήσει σε νέες πληθωριστικές πιέσεις, αποδυναμώνοντας περαιτέρω τις προοπτικές σύγκλισης με τον μέσο όρο των χωρών της Ευρωζώνης.

Για το 2026 προβλέπεται άνοδος της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά +1,4% και της δημόσιας κατά +2,1%, ενώ για το 2027 οι αντίστοιχοι ρυθμοί εκτιμώνται σε +1,5% και +1,0%.

Οι επενδύσεις εκτιμάται ότι θα διατηρήσουν υψηλούς ρυθμούς και το 2026, καθώς το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) εισέρχεται στην τελική φάση υλοποίησής του, ενώ πρόσθετη στήριξη παρέχουν η ισχυρή πιστωτική επέκταση και οι αυξημένες εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων. Ωστόσο, το 2027, με τη λήξη του ΤΑΑ, η τάση διεύρυνσής τους αποκλιμακώνεται, διατηρώντας εντούτοις θετική συνεισφορά στη μεγέθυνση λόγω της ενίσχυσης του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ. Εντούτοις, τυχόν καθυστερήσεις στην απορρόφηση και την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του ΤΑΑ και του ΠΔΕ θα μπορούσαν να αποδυναμώσουν την επενδυτική δυναμική τα επόμενα έτη. Επιπρόσθετα, καθώς η οικονομία εισέρχεται σε προεκλογική περίοδο, αυξάνεται η πιθανότητα επιβράδυνσης του μεταρρυθμιστικού προγράμματος, με δυσμενείς επιπτώσεις στην παραγωγικότητα, την ανταγωνιστικότητα και, κατ' επέκταση, στις μεσοπρόθεσμες αναπτυξιακές προοπτικές και το επενδυτικό κλίμα. Σημειώνεται επίσης, ότι μια ενδεχόμενη αυστηροποίηση των χρηματοδοτικών συνθηκών, εφόσον οι πληθωριστικές πιέσεις αποδειχθούν πιο επίμονες, θα επιβάρυνε το κόστος χρηματοδότησης των επενδύσεων.

Οι πάγιες επενδύσεις εκτιμάται ότι θα αυξηθούν τόσο το 2026, +6,5%, όσο και το 2027, +4,0%, ενώ οι συνολικές επενδύσεις προβλέπεται να αυξηθούν κατά +6,2% και +5,1% αντίστοιχα.

Η συνεισφορά του εξωτερικού τομέα προβλέπεται αρνητική το 2026, καθώς η άνοδος των εισαγωγών, η οποία τροφοδοτείται από την υψηλής εισαγωγικής έντασης επενδυτική δραστηριότητα, πιθανότατα θα υπερκαλύψει την πορεία των εξαγωγών, ενώ οι επίμονες

διαταραχές στο διεθνές εμπόριο (Ερυθρά Θάλασσα, Στενά του Ορμούζ) θα επιβαρύνουν περαιτέρω τις εμπορικές ροές. Το 2027, η σταδιακή βελτίωση της εξωτερικής ζήτησης αναμένεται να υποστηρίξει τις εξαγωγές, αν και ενδεχόμενη νέα ανατίμηση του ευρώ θα περιορίσει το περιθώριο βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας.

Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των εξαγωγών εκτιμάται σε +2,5% το 2026 και +3,1% το 2027, με τις εισαγωγές να αυξάνονται ταχύτερα και τα δύο έτη (+3,6% και +3,3% αντίστοιχα), γεγονός το οποίο υποδηλώνει την αρνητική συμβολή του εξωτερικού τομέα στη μεγέθυνση.

Συνεκτιμώντας τα παραπάνω δεδομένα, το ΙΟΒΕ διατηρεί αμετάβλητη την πρόβλεψη του Ιουλίου 2026 για ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας +1,8% το 2026, ενώ αναθεωρεί οριακά προς τα κάτω την πρόβλεψη για το 2027, στο +1,9% από +2,0%.

Πλαίσιο 3.1

Υποθέσεις βασικού σεναρίου

- Ακολουθούμε το βασικό μάκρο σενάριο της ΕΚΤ (Σεπτέμβριος 2026). Παρά τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή, η ΕΚΤ αναθεώρησε οριακά ανοδικά τις προβλέψεις της για την ανάπτυξη της Ευρωζώνης, στο +0,9% για το 2026 και +1,4% για το 2027, έναντι +0,8% και +1,2% τον Ιούνιο. Ο συνεχιζόμενος πόλεμος και ο αποκλεισμός των Στενών του Ορμούζ διατηρούν, ωστόσο, σε υψηλά επίπεδα την αβεβαιότητα γύρω από το βασικό σενάριο, με την ΕΚΤ να το συνοδεύει από τρία εναλλακτικά σενάρια: ένα ήπιο (+0,9% / +1,5%), ένα δυσμενές (+0,9% / +1,1%) και ένα σοβαρό (+0,8% / +0,4%), όπου η μεγαλύτερη διαφοροποίηση εντοπίζεται στο 2027.
- Η ισοτιμία ευρώ-δολαρίου, αφού υποχώρησε στο α' εξάμηνο του 2026, παρέμεινε σχετικά σταθερή τους τελευταίους μήνες, διατηρώντας μέρος της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της Ευρωζώνης έναντι της αρχής του έτους.
- Τα επιτόκια ακολουθούν την τάση των σημερινών προθεσμιακών συμβολαίων, δηλαδή το Euribor 3-μηνών παρουσιάζει σημαντική αύξηση από κοντά στο 2,0% στην αρχή του έτους προς την περιοχή του 2,8% (έναντι προσδοκίας 3,0% το προηγούμενο τρίμηνο) στα τέλη του 2026 και του 3,4% στα τέλη του 2027 (έναντι προσδοκίας 2,8% το προηγούμενο τρίμηνο).
- Οι τιμές πετρελαίου διατηρούνται σε αυξημένα επίπεδα (με το Brent να φτάνει στα $114/βαρέλι τον Σεπτέμβριο του 2026, προσεγγίζοντας το υψηλό του Απριλίου), καθώς οι αγορές αμφισβητούν πλέον το ενδεχόμενο συμφωνίας ΗΠΑ – Ιράν πριν τις ενδιάμεσες εκλογές των ΗΠΑ τον Νοέμβριο του τρέχοντος έτους. Την παρούσα κατάσταση επιδεινώνουν και περιορισμοί στην παγκόσμια διυλιστική ικανότητα, με τις τιμές διυλισμένων προϊόντων (π.χ. ντίζελ) να αυξάνονται με ταχύτερο ρυθμό από το αργό πετρέλαιο. Στο πλαίσιο της πρόβλεψης, ο ΙΕΑ εκτιμά μέση τιμή Brent γύρω στα $105/βαρέλι για το δ' τρίμηνο του 2026, λόγω της συνεχιζόμενης πτώσης των παγκόσμιων αποθεμάτων και της παρατεταμένης αβεβαιότητας σχετικά με τον τερματισμό της σύγκρουσης στη Μέση Ανατολή. Η τιμή του πετρελαίου Brent θα κυμανθεί κατά μέσο όρο στα $96/βαρέλι για το 2026, και στα $84/βαρέλι για το 2027.
- Το διεθνές εμπορικό περιβάλλον παραμένει σχετικά πιο περιοριστικό λόγω των δασμών των ΗΠΑ, ωστόσο θετική είναι η πρόσφατη επέκταση της συμφωνίας μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας για αποφυγή κλιμάκωσης έως τον Ιανουάριο του 2027.
- Στην Ελλάδα, η αγορά εργασίας παραμένει σχετικά ανθεκτική και το 2026, ενώ το ονομαστικό διαθέσιμο εισόδημα ενισχύεται μέσω της σταδιακής αύξησης του κατώτατου και μέσου μισθού και δέσμης φορολογικών ελαφρύνσεων σε ισχύ από την αρχή του έτους.
- Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας βαίνει προς ολοκλήρωση, με απορρόφηση του μεγαλύτερου μέρους των πόρων του NGEU έως το τέλος του 2026, μετά το τελικό αίτημα πληρωμής που υποβλήθηκε τον Σεπτέμβριο. Παράλληλα, το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων έχει ενισχυθεί συστηματικά τα τελευταία χρόνια, υπερδιπλασιαζόμενο από το 2019, στηρίζοντας εν μέρει τη μετάβαση μετά τη λήξη του RRF.
- Παραμένει σε υψηλά επίπεδα η πιστωτική επέκταση προς τον ιδιωτικό τομέα και ενισχύεται η εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων, παρά τη μικρή κόπωση στους ρυθμούς πιστωτικής επέκτασης.

- Η τουριστική δραστηριότητα διατηρεί ισχυρή δυναμική το 2026, με τα έσοδα να αυξάνονται σημαντικά ταχύτερα από τις αφίξεις και να υπερβαίνουν, σε πραγματικούς όρους, τα επίπεδα του 2025. Για το 2027, υποθέτουμε ότι τα έσοδα διατηρούνται σε παρεμφερή επίπεδα, σε πραγματικούς όρους.

Πλαίσιο 3.2

Παράγοντες των οποίων οι μεταβολές επηρεάζουν τις μακροοικονομικές προβλέψεις

Κίνδυνοι

- Ενδεχόμενη κλιμάκωση ή παράταση του πολέμου στη Μέση Ανατολή θα μπορούσε να πυροδοτήσει νέο γύρο ανόδου στις τιμές ενέργειας. Πέρα από πληθωριστικές πιέσεις μεγαλύτερης έντασης και διάρκειας, μια τέτοια εξέλιξη θα οδηγήσει σε παρατεταμένα σφιχτότερη νομισματική πολιτική και υψηλότερο κόστος χρηματοδότησης, με αρνητική επίδραση στην προοπτική των επενδύσεων.
- Η δημοσιονομική πίεση σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες σε συνδυασμό με ενδεχόμενη πολιτική αστάθεια μπορεί να οδηγήσουν σε διεύρυνση των spread δανεισμού και να καθυστερήσουν την εμβάθυνση των θεσμών της ΕΖ.
- Ο πληθωρισμός στην Ελλάδα ενδέχεται να παραμείνει επίμονα υψηλότερος από τον μ.ό. της Ευρωζώνης, αποδυναμώνοντας τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.
- Η προεκλογική περίοδος ενόψει των εκλογών του 2027 ενέχει τον κίνδυνο επιβράδυνσης του μεταρρυθμιστικού προγράμματος.
- Καθυστερήσεις στην απορρόφηση ή αξιοποίηση των πόρων του ΤΑΑ και του ΠΔΕ θα μπορούσαν να αποδυναμώσουν την επενδυτική δυναμική.

Θετικές προοπτικές

- Παρά την άνοδο των επιτοκίων, η διευρυμένη πρόσβαση στη χρηματοδότηση (ισχυρή πιστωτική επέκταση και αυξημένες εισροές ΑΞΕ), ειδικά με όρους μειωμένου spread σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ, στηρίζει τη συνέχιση των ιδιωτικών επενδύσεων, ιδίως σε κλάδους υψηλότερης παραγωγικότητας.
- Το αναθεωρημένο ΠΔΕ δημιουργεί περιθώριο για περαιτέρω άνοδο της επενδυτικής δραστηριότητας.
- Η ισχυρή πορεία του τουρισμού, με τις εισπράξεις να αυξάνονται σημαντικά ταχύτερα από τις αφίξεις, θα μπορούσε, εφόσον συνεχιστεί, να ενισχύσει τη μεγέθυνση πέρα από το βασικό σενάριο, μέσω πολλαπλασιαστικών επιδράσεων στην τοπική και περιφερειακή οικονομία (εστίαση, μεταφορές, εμπόριο, κατασκευές).
- Η διαπραγμάτευση του νέου Προϋπολογισμού της ΕΕ (MFF 2028-2034), καθώς και η αναθεωρημένη δομή των πόρων της πολιτικής Συνοχής της ΕΕ, δημιουργούν ευκαιρίες για την Ελλάδα να σχεδιάσει και προτείνει έγκαιρα σχέδια χρηματοδότησης ενός συνεκτικού πακέτου επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων, με περιφερειακή διάσταση.
- Η συνέχιση του κύκλου αναβαθμίσεων της πιστοληπτικής ικανότητας —με πρόσφατη θετική αναθεώρηση από τη Moody's και αναβάθμιση από τη Scope— θα μπορούσε να μειώσει περαιτέρω το κόστος δανεισμού και να ενισχύσει την επενδυτική ελκυστικότητα της χώρας.

Πίνακας 3.2

Σύγκριση προβλέψεων ανά οργανισμό για επιλεγμένους οικονομικούς δείκτες για τα έτη 2026 και 2027 (σε σταθερές αγοραίες τιμές, ετήσιες % μεταβολές)

	ΤΤΕ		ΥΠΟΙΚ		ΕΕ		ΙΟΒΕ		ΔΝΤ		ΟΟΣΑ	
	2026	2027	2026	2027	2026	2027	2026	2027	2026	2027	2026	2027
ΑΕΠ	2,0%	1,9%	2,0%	2,3%	1,8%	1,6%	1,8%	1,9%	1,8%	1,8%	1,9%	2,0%
Κατανάλωση	:	:	:	:	:	:	1,5%	1,4%	:	:	:	:
Ιδιωτική Κατανάλωση	1,8%	1,7%	1,4%	1,5%	1,6%	1,7%	1,4%	1,5%	:	:	1,3%	2,0%
Δημόσια Κατανάλωση	1,6%	0,4%	1,1%	1,4%	1,2%	0,2%	2,1%	1,0%	:	:	1,5%	1,3%
Ακαθ. Επενδ. Παγίου Κεφαλαίου	5,5%	3,8%	7,7%	7,9%	7,3%	1,3%	6,5%	4,0%	:	:	7,1%	3,2%
Εξαγωγές	2,8%	3,3%	2,9%	3,1%	1,7%	3,1%	2,5%	3,1%	:	:	2,4%	2,7%
Εισαγωγές	3,4%	2,9%	4,4%	4,0%	3,3%	2,3%	3,6%	3,3%	:	:	2,6%	2,7%
ΕνΔΤΚ (%)	3,5%	2,7%	3,6%	2,4%	3,7%	2,4%	4,0%	3,0%	4,2%	3,6%	4,2%	2,6%
Ανεργία (% εργατικού δυναμικού)	8,1%	7,7%	8,4%	7,9%	8,3%	7,9%	8,6%	7,8%	8,0%	7,6%	8,3%	8,1%
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	:	:	3,6%	3,3%	0,8%	0,6%	:	:	3,8%	3,1%	-0,2%	-0,2%
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	:	:	:	:	-7,1%	-6,1%	:	:	-6,6%	-5,9%	-6,7%	-6,0%

Πηγές: Note on the Greek economy – Σεπτέμβριος 2026 – Τράπεζα της Ελλάδος (ΤΤΕ), Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού – Οκτώβριος 2026 – Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, European Economic Forecast Spring 2026 – Μάιος 2026 – Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕC), Η Ελληνική Οικονομία 03/26 – Οκτώβριος 2026 – ΙΟΒΕ (FEIR), World Economic Outlook – Οκτώβριος 2026 – ΔΝΤ (IMF), Economic Outlook No 119 – Ιούνιος 2026 – ΟΟΣΑ (OECD).

Ειδικό Πλαίσιο ενότητας 3.1

Συνιστώσες ανθεκτικότητας της ιδιωτικής κατανάλωσης μετά την κρίση, σύγκριση Ελλάδας με ΕΕ

Τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα μετά τις διαδοχικές διαταραχές που προκλήθηκαν από την πανδημία και την ενεργειακή κρίση, η εξέλιξη της ιδιωτικής κατανάλωσης αποτελεί κεντρικό συστατικό της ελληνικής αναπτυξιακής δυναμικής. Στο παρόν ειδικό πλαίσιο επιχειρείται η διερεύνηση αυτής της ανθεκτικότητας, διαμέσου του επιμερισμού της δαπάνης των νοικοκυριών α) βάσει της διάρκειας χρήσης των αγαθών και υπηρεσιών που καταναλώνονται (π.χ., διαρκή, μη διαρκή, κ.λπ.), και β) βάσει του σκοπού χρήσης τους (π.χ., τρόφιμα, εκπαίδευση, κ.λπ.). Επιπρόσθετα, μελετάται το κατά πόσο η κατανάλωση απορροφά μέρος ή το σύνολο του διαθέσιμου εισοδήματος, με συνέπειες στις τάσεις αποταμίευσης. Η Ελλάδα συγκρίνεται με την Ευρωζώνη, την ΕΕ-27, και με μια ομάδα χωρών του Νότου με παρόμοια παραγωγική δομή, φάση του οικονομικού κύκλου και σημασία του τουριστικού τομέα (Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία, Κύπρος), με έτος βάσης το 2019, ώστε να αμβλύνεται η επίδραση από τη από τη συρρίκνωση της κατανάλωσης κατά την κρίση χρέους της προηγούμενης δεκαετίας. Τρία ερωτήματα καθοδηγούν την ανάλυση: α) πόσο ισχυρότερη ήταν η ανάκαμψη στην Ελλάδα, β) σε ποιες κατηγορίες δαπάνης εντοπίζεται η διαφορά με επιλεγμένες χώρες της ΕΕ, και γ) κατά πόσο η διαφορά αυτή οφείλεται σε διατηρήσιμους παράγοντες.

Το μέγεθος της ανάκαμψης

Το 2025 ο όγκος της δαπάνης κατανάλωσης των νοικοκυριών στην Ελλάδα ήταν 14,1% υψηλότερος συγκριτικά με τον αντίστοιχο όγκο του 2019, έναντι 5,3% στην Ευρωζώνη και 5,8% στις χώρες του Νότου (Διάγραμμα Π.3.1.1). Η υποχώρηση το 2020 ήταν βαθύτερη στην Ελλάδα (-13,9% έναντι -8,5% στην Ευρωζώνη), ωστόσο η ανάκαμψή της ήταν ταχύτερη, με το προ-πανδημίας επίπεδο να έχει ήδη ανακτηθεί από το 2022 και τον ετήσιο ρυθμό μεταβολής να παραμένει υψηλότερος του αντίστοιχου ευρωπαϊκού.

Διάγραμμα Π.3.1.1. Όγκος δαπάνης κατανάλωσης νοικοκυριών (δείκτης 2019=100)

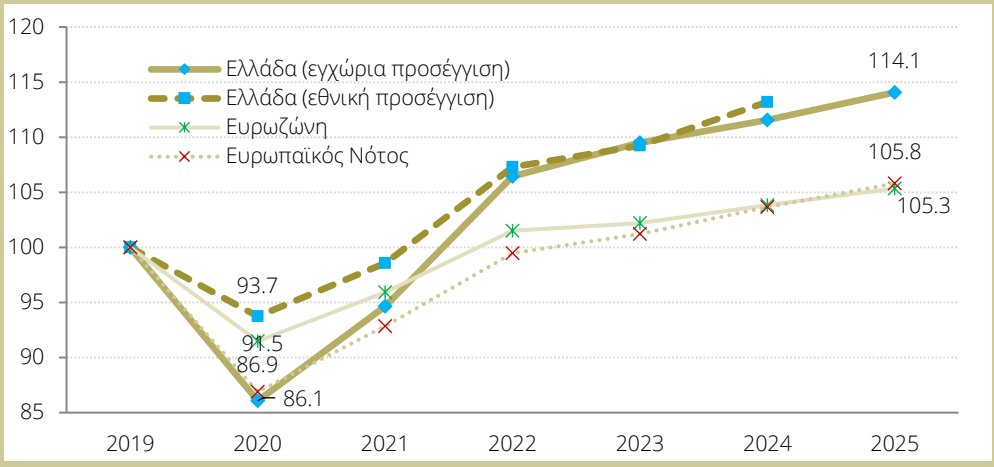

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ. Εγχώρια προσέγγιση: δαπάνη εντός της ελληνικής επικράτειας, περιλαμβάνει τη δαπάνη μη κατοίκων (τουριστών) και εξαιρεί τη δαπάνη κατοίκων στο εξωτερικό. Εθνική προσέγγιση: δαπάνη των κατοίκων οπουδήποτε αυτή πραγματοποιείται (διαθέσιμη μέχρι και το 2024). Ευρωπαϊκός Νότος: Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία, Κύπρος.

Ο τουρισμός έχει συμβάλει στην εικόνα αυτή, καθώς η προσέγγιση υπολογισμού του ΑΕΠ περιλαμβάνει την εγχώρια δαπάνη των επισκεπτών από το εξωτερικό. Η σύγκριση των δύο προσεγγίσεων δείχνει ότι ο τουρισμός εξηγεί κυρίως τη διακύμανση της πανδημίας και λιγότερο την

άνοδο που ακολούθησε. Το 2020, η κατανάλωση με βάση την εθνική προσέγγιση υποχώρησε κατά 6,3%, έναντι 13,9% στην εγχώρια, ακριβώς επειδή η δεύτερη ενσωμάτωσε την κατάρρευση της τουριστικής δαπάνης. Όταν, το 2022, η τουριστική δαπάνη επανήλθε στο επίπεδο του 2019, οι δύο προσεγγίσεις συνέκλιναν και έκτοτε κινούνται παράλληλα. Συνεπώς, με βάση τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών, η ανθεκτικότητα δεν αντανακλά άμεσα τη δαπάνη των τουριστών, χωρίς ωστόσο να μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο έμμεσης στήριξης από τον τουρισμό μέσω της απασχόλησης και των εισοδημάτων.

Διάρκεια χρήσης: ισχυρότερη η συμβολή των αγαθών έναντι των υπηρεσιών

Η ανάλυση με βάση τη διάρκεια χρήσης (Διάγραμμα Π.3.1.2) αποτυπώνει ότι από την αύξηση των 14,1 ποσοστιαίων μονάδων (π.μ.) στην Ελλάδα κατά την περίοδο 2019-2025, 6,3 π.μ. προήλθαν από τις υπηρεσίες (π.χ., εκπαίδευση), 5,4 π.μ. από τα μη διαρκή αγαθά (π.χ., τρόφιμα), 2,6 π.μ. από τα διαρκή αγαθά (π.χ., αυτοκίνητα), ενώ τα ημι διαρκή αγαθά (π.χ., ένδυση) είχαν οριακά αρνητική συμβολή (-0,3 π.μ.). Αντίθετα, στην Ευρωζώνη η άνοδος προήλθε κατά κύριο λόγο από τις υπηρεσίες (3,9 από 5,3 π.μ.), ενώ τα μη διαρκή αγαθά συνεισέφεραν μόλις 0,1 π.μ. Η διαφορά των 8,8 π.μ. έναντι της Ευρωζώνης, επιμερίζεται ως ακολούθως: 5,3 π.μ. αντιστοιχούν στα μη διαρκή αγαθά, 2,4 π.μ. στις υπηρεσίες, 1,9 π.μ. στα διαρκή και -1,0 π.μ. στα ημι διαρκή. Οι υπηρεσίες παραμένουν η μεγαλύτερη πηγή της ανόδου, όπως αναμένεται από το μερίδιό τους στη δαπάνη. Ωστόσο, η διαφορά από την Ευρωζώνη εντοπίζεται κυρίως στα αγαθά, και ιδίως στα μη διαρκή.

Διάγραμμα Π.3.1.2. Συμβολή στη σωρευτική μεταβολή του όγκου κατανάλωσης 2019-2025 ανά διάρκεια αγαθών (π.μ.)

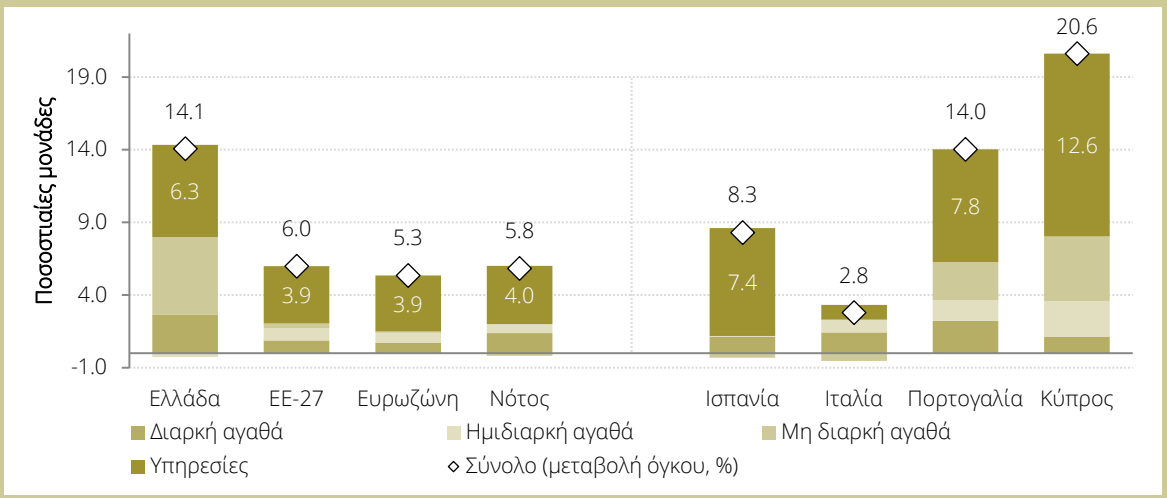

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ. Συμβολές σε τιμές προηγούμενου έτους, αλυσιδωτά σωρευμένες· το άθροισμα ισούται με τη σωρευτική μεταβολή όγκου.

Ο όγκος δαπάνης των διαρκών αγαθών κατέγραψε αύξηση κατά 57,5% την περίοδο 2019-2025, έναντι 8,6% στην Ευρωζώνη και 19,4% στον Ευρωπαϊκό Νότο (Διάγραμμα Π.3.1.3). Ωστόσο, η συγκεκριμένη εξέλιξη αποδίδεται και στην ιδιαιτέρως χαμηλή βάση, καθώς το 2019 τα διαρκή αγαθά αντιστοιχούσαν μόλις στο 4,7% της ονομαστικής δαπάνης των νοικοκυριών, έναντι 8,5% στην Ευρωζώνη και 7,6% στον Ευρωπαϊκό Νότο (Πίνακας Π.3.1.1), πιθανότατα λόγω της πολυετούς αναβολής αγορών κατά την περίοδο της κρίσης χρέους. Επομένως, μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι η άνοδος ενσωματώνει έντονα χαρακτηριστικά αναπλήρωσης αποθέματος. Το 2025 το μερίδιο των

διαρκών ανήλθε στο 5,9%, παραμένοντας σαφώς χαμηλότερο από την Ευρωζώνη (8,0%) και τον Ευρωπαϊκό Νότο (7,7%), γεγονός το οποίο υποδηλώνει ότι η αναπλήρωση δεν έχει ακόμα εξαντληθεί.

Διάγραμμα Π.3.1.3. Όγκος δαπάνης για διαρκή και μη διαρκή αγαθά (δείκτης 2019=100)

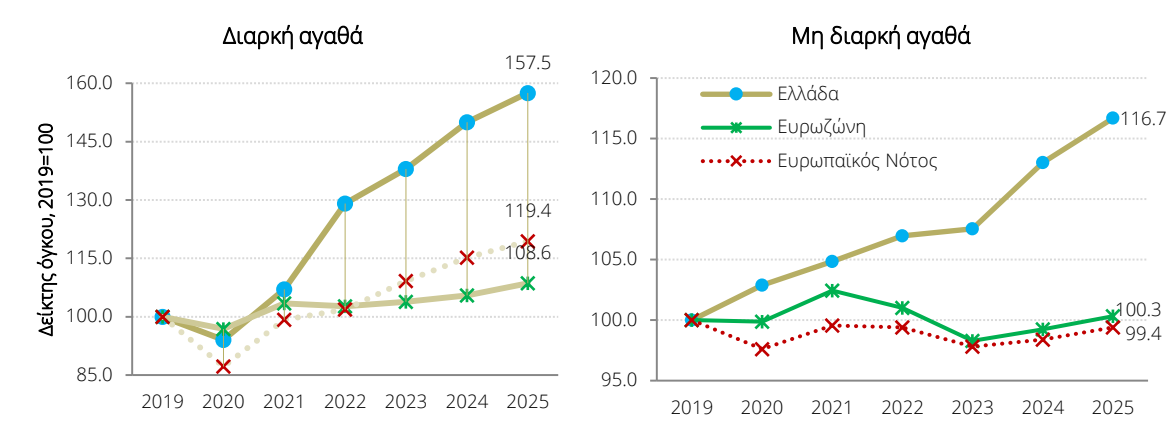

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ.

Επιπρόσθετα, ο αποπληθωριστής των διαρκών αγαθών αυξήθηκε μόλις 5,5%, έναντι 17,1% για το σύνολο της κατανάλωσης, επισημαίνοντας την αισθητή υποχώρηση της σχετικής τιμής τους. Εντούτοις, η αύξηση του ονομαστικού μεριδίου τους, από 4,7% σε 5,9%, συνεπάγεται ότι η άνοδος σε όγκο ήταν αρκετά ισχυρή ώστε να υπερκαλύψει τη φθηνότερη σχετική τιμή. Επομένως, η μεταβολή της σύνθεσης υπέρ των διαρκών αγαθών είναι πραγματική. Η αντίστροφη εικόνα εμφανίζεται στα ημι-διαρκή αγαθά, όπου η σχετική τιμή μειώθηκε λιγότερο (αποπληθωριστής 12,6%) και το μερίδιο υποχώρησε από 5,9% σε 4,7%. Από την άλλη πλευρά, στην Ευρωζώνη τα μερίδια όλων των κατηγοριών μεταβλήθηκαν λιγότερο από μία ποσοστιαία μονάδα, ένδειξη ότι η σύνθεση της κατανάλωσης έμεινε ουσιαστικά σταθερή.

Πίνακας Π.3.1.1. Μεταβολή αποπληθωριστή 2019-2025 και μερίδια στην ονομαστική δαπάνη κατανάλωσης, ανά διάρκεια (%)

	Ελλάδα			Ευρωζώνη			Ευρωπαϊκός Νότος		
Κατηγορία	Αποπλ. 2019-25 (%)	Μερίδιο 2019 (%)	Μερίδιο 2025 (%)	Αποπλ. 2019-25 (%)	Μερίδιο 2019 (%)	Μερίδιο 2025 (%)	Αποπλ. 2019-25 (%)	Μερίδιο 2019 (%)	Μερίδιο 2025 (%)
Σύνολο	17.1	100.0	100.0	22.2	100.0	100.0	19.5	100.0	100.0
Διαρκή	5.5	4.7	5.9	12.3	8.5	8.0	7.2	7.6	7.7
Ημι διαρκή	12.6	5.9	4.7	10.1	8.2	7.7	8.1	7.7	7.1
Μη διαρκή	15.5	31.8	32.0	29.0	28.4	28.5	25.1	29.2	28.7
Υπηρεσίες	19.8	57.6	57.4	22.0	54.9	55.8	19.9	55.4	56.4

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ. Αποπληθωριστής = τρέχουσες τιμές / αλυσωτοί όγκοι (2020).

Πιο απρόσμενη είναι η εικόνα των μη διαρκών αγαθών, ο όγκος των οποίων αυξήθηκε κατά 16,7% στην Ελλάδα, ενώ έμεινε σχεδόν αμετάβλητος στην Ευρωζώνη (+0,3%) και στον Ευρωπαϊκό Νότο (-0,6%) (Διάγραμμα Π.3.1.3). Η εικόνα αυτή συνδέεται με έναν ασυνήθιστα χαμηλό αποπληθωριστή, καθώς οι τιμές των μη διαρκών αυξήθηκαν στην Ελλάδα μόλις κατά 15,5%, έναντι 29,0% στην

Ευρωζώνη και 25,1% στον Νότο, παρότι πρόκειται για κατηγορίες όπως τα τρόφιμα και η ενέργεια, όπου οι πληθωριστικές πιέσεις ήταν έντονες σε όλη την Ευρώπη. Ο ΕνΔΤΚ αποτυπώνει μια διαφορετική εικόνα για την Ελλάδα, καθώς οι τιμές των τροφίμων, της ενέργειας και των λοιπών μη διαρκών αγαθών αυξήθηκαν κατά 26,8% (έναντι 15,5% του αποπληθωριστή των μη διαρκών), ενώ στην Ευρωζώνη ΕνΔΤΚ και αποπληθωριστής κινήθηκαν μαζί (32,4% και 29,0%). Συνεπώς, μέρος της καταγεγραμμένης αύξησης όγκου ενδέχεται να αντανακλά υποεκτίμηση των τιμών.

Σκοπός χρήσης: ευρεία βάση

Η ανάλυση ανά σκοπό χρήσης (COICOP 2018) είναι διαθέσιμη έως το 2024 (Διάγραμμα Π.3.1.4). Την περίοδο 2019-2024, η κατανάλωση αυξήθηκε κατά 11,6% σε όγκο, έναντι 3,3% στην Ευρωζώνη και 3,5% στον Ευρωπαϊκό Νότο. Η άνοδος είναι ευρείας βάσης, καθώς 11 από τις 13 κατηγορίες, που αντιστοιχούσαν στο 78% της δαπάνης του 2019, κατέγραψαν αύξηση όγκου, έναντι 10 από 13 στην Ευρωζώνη. Τη μεγαλύτερη συμβολή είχαν η στέγαση (3,9 π.μ., έναντι 0,9 π.μ. στην Ευρωζώνη), οι μεταφορές (2,8 π.μ., έναντι οριακά αρνητικής), η αναψυχή και ο πολιτισμός (1,8 π.μ.), η υγεία (1,5 π.μ.) και η πληροφόρηση και επικοινωνία (1,0 π.μ.). Υστέρησαν η εστίαση και τα καταλύματα (-1,7%), πιθανότατα λόγω του αρνητικού πανδημικού σοκ.

Διάγραμμα Π.3.1.4. Συμβολή στη σωρευτική μεταβολή όγκου 2019-2024, ανά σκοπό δαπάνης (COICOP 2018, π.μ.)

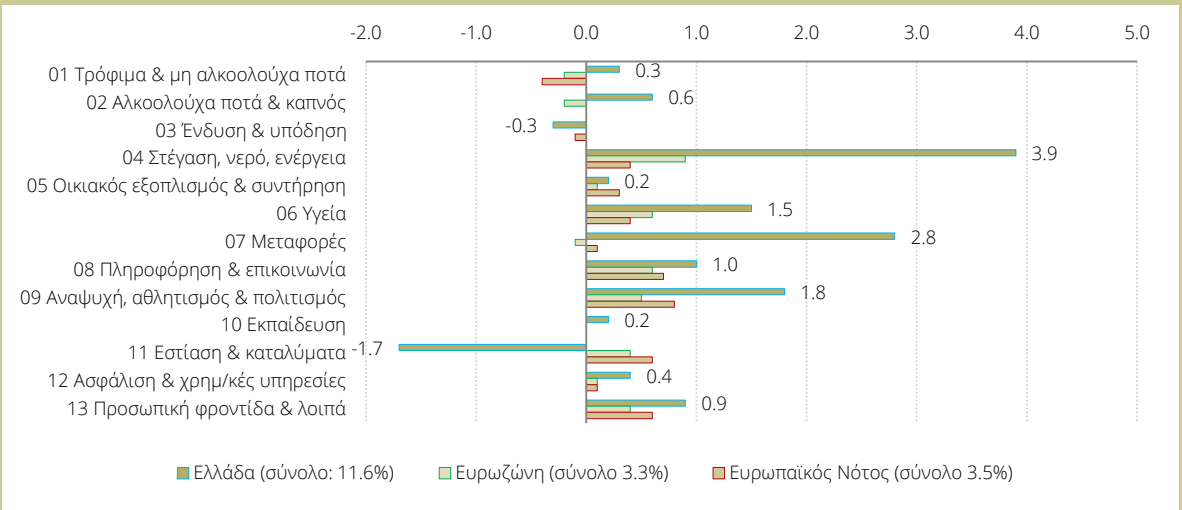

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ. Εγχώρια προσέγγιση.

Η κατανάλωση απορροφά το σύνολο του διαθέσιμου εισοδήματος, χωρίς μαξιλάρι αποταμίευσης

Ένα στοιχείο κεφαλαιώδους σημασίας για τη διατήρηση της αναπτυξιακής δυναμικής της κατανάλωσης είναι το κατά πόσο αυτή βασίζεται στο εισόδημα ή στη μείωση της αποταμίευσης. Κατά την περίοδο 2019-2024, το πραγματικό ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα ανά κάτοικο στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 14,3% και η πραγματική ατομική κατανάλωση ανά κάτοικο κατά 14,4%, δηλαδή τα δύο μεγέθη κινήθηκαν παράλληλα (Διάγραμμα Π.3.1.5), ενώ στην Ευρωζώνη το εισόδημα αυξήθηκε περισσότερο από την κατανάλωση (6,2% έναντι 3,8%) και το ποσοστό αποταμίευσης ανήλθε σε 15,1% από 12,9%. Επομένως, η ανθεκτικότητα της κατανάλωσης στηρίζεται στην αύξηση του εισοδήματος, και μάλιστα σε εισόδημα από εργασία, μισθούς και αυτοαπασχόληση, παρά από κοινωνικές παροχές, που είχαν σημαντικό ρόλο στην Ευρωζώνη. Αυτό ενισχύει τη διατηρησιμότητά της, στον βαθμό που η απασχόληση και οι μισθοί συνεχίσουν να αυξάνονται. Ωστόσο, το ποσοστό αποταμίευσης παραμένει αρνητικό (-2,4% το 2019, -2,5% το 2024, με προσωρινή υποχώρηση στο -5,0% το 2022),

δηλαδή τα νοικοκυριά εξακολουθούν να καταναλώνουν περισσότερο από το εισόδημά τους, ενώ σε όλες τις χώρες σύγκρισης είναι σαφώς θετικό. Τέλος, τα συνολικά μεγέθη δεν αποτυπώνουν την κατανομή της ανόδου της κατανάλωσης ανά εισοδηματικό κλιμάκιο νοικοκυριού, καθώς η ακρίβεια σε τρόφιμα και ενέργεια επιβάρυνε περισσότερο τα χαμηλότερα εισοδήματα, ενώ η αναπλήρωση διαρκών αγαθών αφορά κυρίως τα υψηλότερα.

Διάγραμμα Π.3.1.5. Πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα και κατανάλωση ανά κάτοικο, σωρευτική μεταβολή 2019-2024 (%)

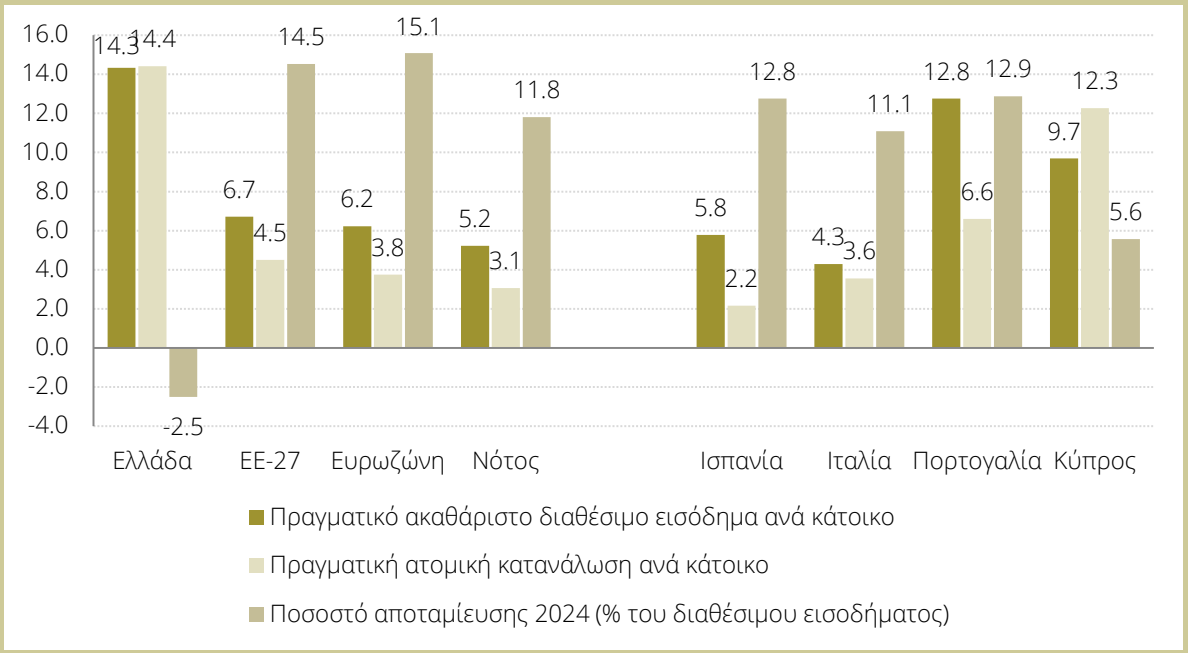

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ. Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ. Το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα είναι το προσαρμοσμένο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που τα εξυπηρετούν (B7G), το οποίο περιλαμβάνει, πέρα από το χρηματικό εισόδημα, την αξία των υπηρεσιών υγείας, παιδείας και κοινωνικής προστασίας που παρέχει δωρεάν ή επιδοτούμενα το κράτος. Αντίστοιχα, η πραγματική ατομική κατανάλωση (P41) περιλαμβάνει τις ίδιες υπηρεσίες.

Συμπεράσματα

Το 2025, ο όγκος της δαπάνης κατανάλωσης των νοικοκυριών στην Ελλάδα ήταν 14,1% υψηλότερος συγκριτικά με τον αντίστοιχο όγκο του 2019, έναντι 5,3% στην Ευρωζώνη και 5,8% στις χώρες του Νότου. Η διαφορά από την Ευρωζώνη, ως προς την επίδοση της ιδιωτικής κατανάλωσης, εντοπίζεται κυρίως στα αγαθά, και ιδίως στα μη διαρκή. Ωστόσο, μέρος της υπεραπόδοσης έναντι της Ευρωζώνης οφείλεται στην αναπλήρωση αγορών διαρκών αγαθών που είχαν αναβληθεί κατά την κρίση χρέους, μια διαδικασία η οποία από τη φύση της θα εξασθενήσει καθώς το απόθεμα αποκαθίσταται. Επιπρόσθετα, η έντονη άνοδος του όγκου των μη διαρκών αγαθών συνοδεύεται από ασυνήθιστα χαμηλό αποπληθωριστή, κάτι το οποίο συνεπάγεται ότι ένα μέρος της ανόδου ενδέχεται να επηρεάζεται από τη στατιστική καταγραφή. Η άνοδος της ιδιωτικής κατανάλωσης μετά το 2019 αντανακλά κυρίως τις δαπάνες από τα εγχώρια νοικοκυριά και λιγότερο από τον τουρισμό, με βάση τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών. Η κατανάλωση απορροφά το σύνολο του διαθέσιμου εισοδήματος, χωρίς μαξιλάρι αποταμίευσης, σε αντίθεση με άλλες χώρες της ΕΕ.

3.2 Τάσεις σε βασικούς τομείς

- Αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής κατά +3,1% στο οκτάμηνο του 2026, έναντι +1,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2025, παράλληλα με έντονη άνοδο των τιμών παραγωγού (+8,0%).
- Συνέχιση της ισχυρής ανόδου στις κατασκευές το α' εξάμηνο του 2026, με αύξηση της παραγωγής κατά +11,7% και ανάκαμψη της οικοδομικής δραστηριότητας (νέες άδειες +10,9%).
- Αντίθετη πορεία στο εμπόριο, με αύξηση του όγκου στο λιανικό εμπόριο κατά +3,5% στο επτάμηνο του 2026 και μείωση στο χονδρικό εμπόριο κατά -2,8% στο α' εξάμηνο, σε ετήσια βάση.
- Άνοδος του κύκλου εργασιών σε τέσσερις από τους πέντε βασικούς τομείς των υπηρεσιών το α' εξάμηνο του 2026, με αποκλίνουσα πορεία στον τουρισμό (καταλύματα +5,7%, εστίαση -2,3%) και σχεδόν αμετάβλητες επιχειρηματικές προσδοκίες στο εννεάμηνο.

Βιομηχανία

Στο οκτάμηνο Ιανουαρίου–Αυγούστου 2026, ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 3,1%, έναντι ήπιας ανόδου κατά 1,2% στο αντίστοιχο διάστημα του 2025. Η άνοδος ήταν ισχυρότερη στο α' τρίμηνο (+4,8%) και επιβραδύνθηκε στο β' τρίμηνο (+2,5%, έναντι -0,2% ένα έτος νωρίτερα). Τον Ιούλιο η παραγωγή υποχώρησε οριακά σε ετήσια βάση (-1,1%), ενώ τον Αύγουστο ενισχύθηκε κατά 5,8%. Στην Ευρωζώνη, η βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε κατά 0,9% στο επτάμηνο Ιανουαρίου–Ιουλίου 2026, έναντι αύξησης 1,7% την ίδια περίοδο του 2025, με αρνητικές ετήσιες μεταβολές σε έξι από τους επτά μήνες.

Η σταθερότητα των τιμών παραγωγού που καταγράφηκε το 2025 δεν συνεχίστηκε το 2026. Στο οκτάμηνο, ο γενικός δείκτης τιμών παραγωγού αυξήθηκε κατά 8,0%, έναντι 0,7% το αντίστοιχο διάστημα του 2025. Η άνοδος ξεκίνησε τον Μάρτιο: τους δύο πρώτους μήνες ο δείκτης ήταν χαμηλότερος σε ετήσια βάση (-3,7% και -1,7%), ενώ από τον Μάρτιο έως τον Αύγουστο οι ετήσιες αυξήσεις κυμάνθηκαν μεταξύ 8,3% και 14,9%. Η εξέλιξη οφείλεται κυρίως στις τιμές των εξαγόμενων βιομηχανικών προϊόντων, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 16,7% (έναντι μείωσης 6,7% το 2025), με ετήσια άνοδο άνω του 16% σε κάθε μήνα από τον Μάρτιο. Στην εγχώρια αγορά οι τιμές αυξήθηκαν με τον ίδιο ρυθμό με πέρυσι (4,5%), αν και επιταχύνθηκαν προς το τέλος της περιόδου (8,9% τον Αύγουστο).

Ο κύκλος εργασιών της βιομηχανίας αυξήθηκε κατά 16,5% στο επτάμηνο Ιανουαρίου–Ιουλίου 2026, έναντι μείωσης 2,0% ένα έτος νωρίτερα. Καθώς ο δείκτης μετρά αξία, η άνοδος συνδέεται εν μέρει με την αύξηση των τιμών παραγωγού (+7,0% στο ίδιο επτάμηνο) και του όγκου παραγωγής (περίπου +3%), που μαζί εξηγούν περίπου 10 ποσοστιαίες μονάδες της αύξησης. Όπως και στις τιμές, η επιτάχυνση εμφανίζεται από τον Μάρτιο (ετήσιες αυξήσεις 16–33%), μετά από μείωση τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο.

Διάγραμμα 3.4

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής στην Ελλάδα και στην Ευρωζώνη, Π.Μ. (%) ως προς το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους

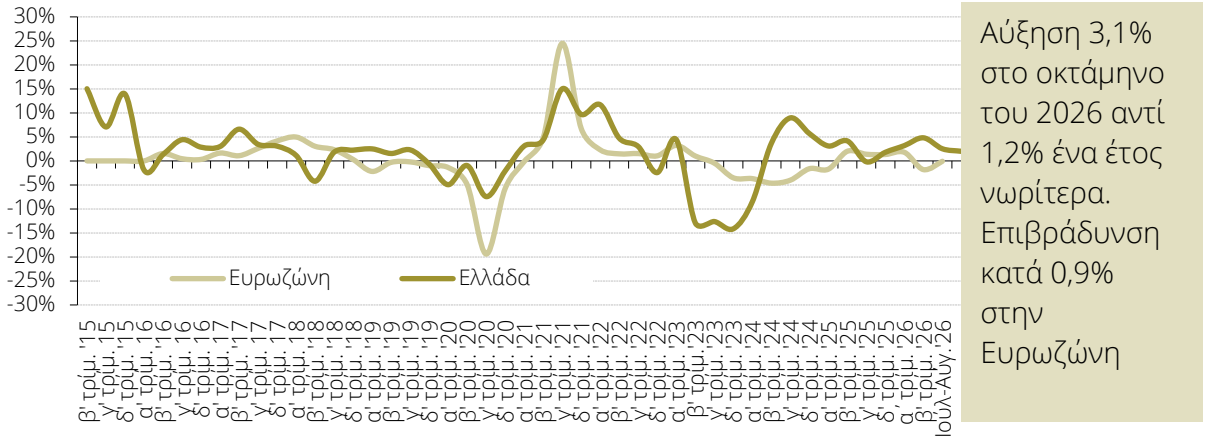

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat

Στο οκτάμηνο Ιανουαρίου–Αυγούστου 2026, αύξηση καταγράφηκε και στις πέντε κύριες ομάδες βιομηχανικών κλάδων σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2025. Η ισχυρότερη άνοδος σημειώθηκε στα Κεφαλαιουχικά αγαθά (6,6% έναντι 7,8% το 2025), όπου συνέβαλαν κυρίως η κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων (+35,7%), λοιπού εξοπλισμού μεταφορών (+21,2%) και ηλεκτρονικών υπολογιστών και προϊόντων (+13,1%). Ακολούθησαν η Ενέργεια (4,5% έναντι μείωσης 4,3%), με την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος να αυξάνεται κατά 6,2%, και τα Διαρκή καταναλωτικά αγαθά (4,4% έναντι στασιμότητας το 2025). Θετική ήταν και η μεταβολή στα Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά (3,1% αντί 1,9%), ενώ τα Ενδιάμεσα αγαθά σημείωσαν οριακή άνοδο (0,5% έναντι 4,3%), καθώς η παραγωγή βασικών μετάλλων μειώθηκε κατά 5,3%.

Κατασκευές

Στο α' εξάμηνο του 2026, ο δείκτης παραγωγής στον τομέα των Κατασκευών αυξήθηκε κατά 11,7% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2025, όταν είχε καταγράψει οριακή άνοδο κατά 1,2%. Η ενίσχυση ήταν ιδιαίτερα έντονη στο α' τρίμηνο (+16,5%) και ηπιότερη στο β' τρίμηνο (+7,2%, έναντι 5,7% ένα έτος νωρίτερα). Αντίθετα, στην Ευρωζώνη η παραγωγή στις κατασκευές μειώθηκε κατά 1,6% στο εξάμηνο, έναντι αύξησης 2,2% την ίδια περίοδο του 2025.

Ανάκαμψη καταγράφει και η νέα οικοδομική δραστηριότητα, μετά την υποχώρηση του 2025. Στο α' εξάμηνο του 2026, ο αριθμός των νέων οικοδομικών αδειών αυξήθηκε κατά 10,9%, έναντι μείωσης 14,0% την ίδια περίοδο του 2025. Ισχυρότερη ήταν η άνοδος της επιφάνειας (+28,5%) και του όγκου (+31,6%) των αδειών, γεγονός που αντανακλά την αύξηση του μέσου μεγέθους των έργων: η μέση επιφάνεια ανά άδεια διαμορφώθηκε στα 224 τ.μ., έναντι 193 τ.μ. ένα έτος νωρίτερα. Ωστόσο, ο αριθμός των αδειών παραμένει

κατά 4,7% χαμηλότερος από το α' εξάμηνο του 2024, γεγονός που υποδηλώνει ότι μέρος της ανόδου οφείλεται στη χαμηλή βάση σύγκρισης του 2025.

Παράλληλα, οι πρόδρομοι δείκτες οικονομικής συγκυρίας του ΙΟΒΕ υποδηλώνουν μεν ενίσχυση των επιχειρηματικών προσδοκιών στον κλάδο, ωστόσο με χαμηλότερο ρυθμό σε σχέση με το 2025. Ο σχετικός δείκτης διαμορφώθηκε στις 179,3 μονάδες στο εννεάμηνο του 2026, από 166 μονάδες την αντίστοιχη περίοδο του 2025, σημειώνοντας άνοδο περίπου 14 μονάδων.

Διάγραμμα 3.5

Δείκτης Παραγωγής στις Κατασκευές και Δείκτης Επιπέδου Εργασιών

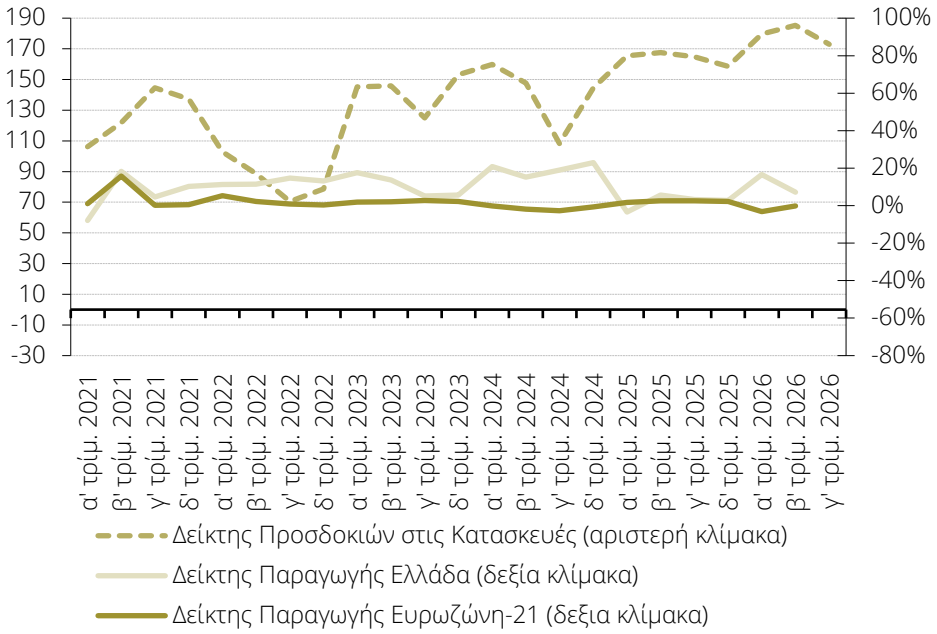

Αύξηση της οικοδομικής δραστηριότητας κατά 11,7% στο α' εξάμηνο του 2026. Άνοδος των νέων αδειών κατά 10,9%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΙΟΒΕ

Λιανικό Εμπόριο

Στο επτάμηνο Ιανουαρίου–Ιουλίου 2026, ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε κατά 3,5%, έναντι ανόδου 1,9% στο αντίστοιχο διάστημα του 2025. Η άνοδος ήταν ισχυρότερη στο α' τρίμηνο (+3,8%) και ηπιότερη στο β' τρίμηνο (+2,7%, έναντι 0,7% ένα έτος νωρίτερα), ενώ τον Ιούλιο ο δείκτης ενισχύθηκε κατά 5,2%. Εξαιρώντας τα καύσιμα και λιπαντικά, η αύξηση του όγκου διαμορφώθηκε στο 4,3% (έναντι 3,2% το 2025), καθώς οι πωλήσεις καυσίμων υποχώρησαν. Ο όγκος πωλήσεων καυσίμων και λιπαντικών μειώθηκε κατά 2,5% στο επτάμηνο, για δεύτερη συνεχή χρονιά (-1,0% το 2025), με την πτώση να επιταχύνεται στο β' τρίμηνο (-4,6%, έναντι -1,2% στο α' τρίμηνο). Ως αποτέλεσμα, ο δείκτης όγκου των καυσίμων διαμορφώθηκε έτσι στο χαμηλότερο επίπεδο επταμήνου τουλάχιστον από το 2015.

Σε κλαδικό επίπεδο, άνοδος καταγράφηκε σε έξι από τους οκτώ υποκλάδους. Η ισχυρότερη αύξηση σημειώθηκε στα Έπιπλα–Ηλεκτρικά Είδη–Οικιακό Εξοπλισμό (10,6% από 4,3% το 2025), ενώ ακολούθησαν τα Φαρμακευτικά–Καλλυντικά (5,5% από 9,4%), τα Μεγάλα καταστήματα τροφίμων (5,0% από 3,3%) και τα Τρόφιμα–Ποτά–Καπνός (4,8% από 3,4%). Θετική ήταν και η μεταβολή στα Βιβλία–Χαρτικά (2,9% από 7,4%), ενώ οριακή άνοδος σημειώθηκε στην Ένδυση–Υπόδηση (0,6%, μετά από μείωση 4,5% το 2025). Αντίθετα, μείωση κατέγραψαν τα Καύσιμα και Λιπαντικά (-2,5% σε συνέχεια μείωσης 1,0% το 2025), ενώ στα Πολυκαταστήματα ο όγκος παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος (-0,1%).

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στο λιανικό εμπόριο ενισχύθηκαν αισθητά στο εννεάμηνο του 2026 σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2025, με τον συνολικό δείκτη να αυξάνεται κατά 11,8 μονάδες, στις 108,9 μονάδες. Ο δείκτης ανέκτησε έτσι την υποχώρηση του 2025 (-8,3 μονάδες), διαμορφούμενος υψηλότερα και από το επίπεδο του 2024. Βελτίωση καταγράφεται σε τέσσερις από τους πέντε κλάδους, με την ισχυρότερη άνοδο στα Οχήματα–Ανταλλακτικά (+17,3 μονάδες) και στα Τρόφιμα–Ποτά–Καπνό (+10,0 μονάδες), ενώ ηπιότερη ήταν η ενίσχυση στα Πολυκαταστήματα (+4,5 μονάδες) και στα Είδη Οικιακού Εξοπλισμού (+4,1 μονάδες). Αντίθετα, οι προσδοκίες στα Υφάσματα–Ένδυση–Υπόδηση υποχώρησαν για δεύτερη συνεχή χρονιά (-8,2 μονάδες).

Διάγραμμα 3.6

Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου (2021=100) και Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών Λιανικού Εμπορίου (2000-2010=100)

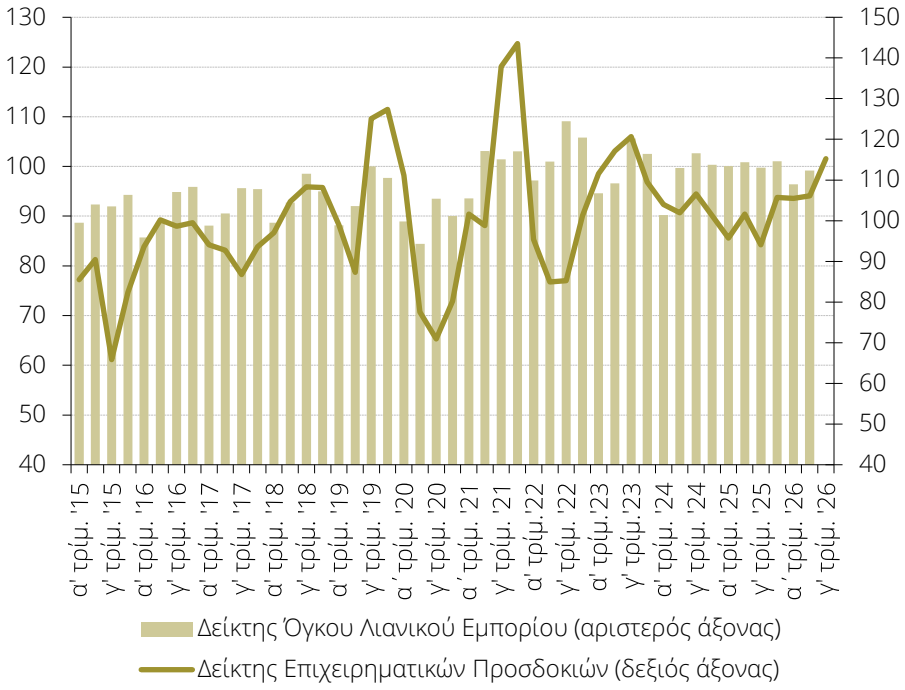

Αύξηση του όγκου του λιανικού εμπορίου κατά 3,5% στο επτάμηνο του 2026, έναντι 1,9% ένα έτος νωρίτερα

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, ΙΟΒΕ

Πίνακας 3.3

Μεταβολές του Δείκτη Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο

Κατηγορίες καταστημάτων λιανικού εμπορίου	Δείκτης Όγκου (2021=100)				
	Ιαν.–Ιουλ. 2024	Ιαν.–Ιουλ. 2025	Ιαν.–Ιουλ. 2026	Μεταβολή 2025/2024	Μεταβολή 2026/2025
Γενικός Δείκτης	96.19	97.99	101.5	1.9%	3.5%
Γενικός Δείκτης (εκτός καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων)	96.54	99.67	103.9	3.2%	4.3%
Επιμέρους Κατηγορίες Καταστημάτων					
Μεγάλα καταστήματα τροφίμων	94.04	97.14	102.01	3.3%	5.0%
Πολυκαταστήματα	103.69	101.63	101.49	-2.0%	-0.1%
Καύσιμα και Λιπαντικά Αυτοκινήτων	100.70	99.66	97.13	-1.0%	-2.5%
Τρόφιμα-Ποτά-Καπνός	90.51	93.57	98.03	3.4%	4.8%
Φαρμακευτικά-Καλλυντικά	108.34	118.56	125.11	9.4%	5.5%
Ένδυση-Υπόδηση	102.61	98.04	98.59	-4.5%	0.6%
Έπιπλα-Ηλεκτρικά Είδη-Οικιακός Εξοπλισμός	98.66	102.86	113.76	4.3%	10.6%
Βιβλία-Χαρτικά-Λοιπά είδη δώρων	101.84	109.33	112.49	7.4%	2.9%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας 3.4

Κλαδικοί Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (2000-2010=100)

	α' εννεάμ. 2024	α' εννεάμ. 2025	α΄εννέαμ. 2026	Μεταβ. 2025/2024	Μεταβ. 2026/2025
Τρόφιμα-Ποτά-Καπνός	89,3	100,6	110,6	11,3	10,0
Υφάσματα-Ένδυση-Υπόδηση	121,0	89,4	81,2	-31,6	-8,2
Είδη Οικιακού Εξοπλισμού	116,2	89,6	93,7	-26,6	4,1
Οχήματα-Ανταλλακτικά	114,3	97,9	115,2	-16,4	17,3
Πολυκαταστήματα	103,2	113,9	118,4	10,7	4,5
Σύνολο Λιανικού Εμπορίου	**105,4**	**97,1**	**108,9**	**-8,3**	**11,8**

Πηγή: ΙΟΒΕ

Χονδρικό εμπόριο

Στο α' εξάμηνο του 2026, ο δείκτης όγκου στο χονδρικό εμπόριο μειώθηκε κατά 2,8%, έναντι αύξησης 4,7% στο αντίστοιχο διάστημα του 2025. Ο όγκος παρέμεινε σχεδόν σταθερός στο α' τρίμηνο (+0,3%), αλλά υποχώρησε αισθητά στο β' τρίμηνο (-5,4%, έναντι αύξησης 3,9% ένα έτος νωρίτερα), με τις μεγαλύτερες μειώσεις τον Απρίλιο (-8,3%) και τον Μάιο (-9,6%). Αντίθετα, ο δείκτης κύκλου εργασιών, ο οποίος ενσωματώνει και την

επίδραση των τιμών, αυξήθηκε κατά 5,2% στο εξάμηνο (έναντι 2,0% το 2025), με την άνοδο να επιταχύνεται στο β' τρίμηνο (+8,1%). Η απόκλιση μεταξύ αξίας και όγκου πωλήσεων υποδηλώνει άνοδο των μέσων τιμών πώλησης στο χονδρικό εμπόριο, η οποία εντείνεται από τον Μάρτιο, σε συμφωνία με την αύξηση των τιμών παραγωγού στη βιομηχανία την ίδια περίοδο.

Διάγραμμα 3.7

Εξέλιξη του Δείκτη Όγκου στο Χονδρικό Εμπόριο (2021=100)

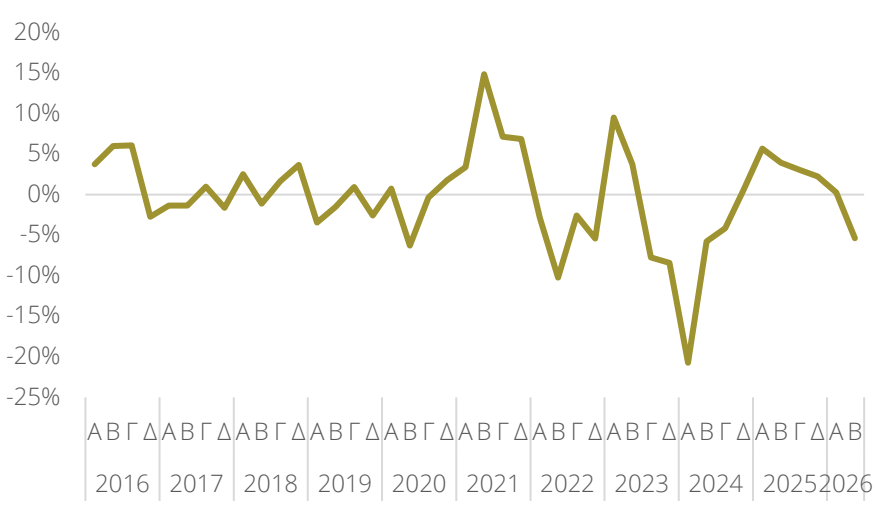

Υποχώρηση του όγκου πωλήσεων στο εξάμηνο (-2,8%), με αύξηση του κύκλου εργασιών κατά 5,2% λόγω ανόδου των τιμών

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Υπηρεσίες

Στο α' εξάμηνο του 2026, ο δείκτης κύκλου εργασιών αυξήθηκε σε τέσσερις από τους πέντε βασικούς τομείς των υπηρεσιών. Τη μεγαλύτερη άνοδο σημείωσε ο τομέας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας (+7,8%, έναντι +2,9% ένα έτος νωρίτερα), με ισχυρή συμβολή των Υπηρεσιών Πληροφορίας (+21,5%) και των υπηρεσιών Η/Υ (+14,9%). Ακολουθούν οι Διοικητικές και Υποστηρικτικές υπηρεσίες (+6,8%, έναντι +10,5%) και οι Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές υπηρεσίες (+6,4%, έναντι +20,1%), όπου η άνοδος επιβραδύνθηκε σημαντικά σε σχέση με το 2025. Ο κύκλος εργασιών στις Μεταφορές αυξήθηκε κατά 4,2% (έναντι 5,3%), με επιτάχυνση στο β' τρίμηνο (+6,6%, έναντι +1,4% στο α' τρίμηνο). Αντίθετα, στη Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας ο δείκτης μειώθηκε κατά 23,7%, μετά την ισχυρή άνοδο κατά 25,2% το α' εξάμηνο του 2025, με την πτώση να εντείνεται στο β' τρίμηνο (-34,1%). Έτσι, ο δείκτης του τομέα διαμορφώθηκε περίπου 4,5% χαμηλότερα από το α' εξάμηνο του 2024.

Στον τουρισμό, οι δύο βασικοί κλάδοι ακολούθησαν αντίθετη πορεία. Στο α' εξάμηνο του 2026, ο κύκλος εργασιών στα καταλύματα αυξήθηκε κατά 5,7% σε ετήσια βάση, έναντι 4,7% την αντίστοιχη περίοδο του 2025, με επιτάχυνση στο β' τρίμηνο (+6,1%, από +3,1%

στο α' τρίμηνο). Στην εστίαση, αντίθετα, ο κύκλος εργασιών υποχώρησε κατά 2,3%, μετά από άνοδο 2,5% ένα έτος νωρίτερα, ενώ η μείωση εντάθηκε στο β' τρίμηνο (-2,5%, από -1,9%). Έτσι, ο κύκλος εργασιών της εστίασης επανήλθε περίπου στο επίπεδο του α' εξαμήνου του 2024.

Οι πρόδρομοι δείκτες οικονομικής συγκυρίας του ΙΟΒΕ για το εννεάμηνο του 2026 καταγράφουν σχεδόν αμετάβλητες προσδοκίες στις υπηρεσίες, με τον συνολικό δείκτη να υποχωρεί οριακά κατά 0,4 μονάδες σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2025, στις 114,1 μονάδες, παραμένοντας χαμηλότερα από το επίπεδο του 2024 (121,6 μονάδες). Η κάμψη προέρχεται κυρίως από τις Διάφορες Υπηρεσίες προς Επιχειρήσεις (-5,5 μονάδες), ενώ ηπιότερη ήταν η υποχώρηση στον Τουρισμό (-1,7 μονάδες) και στους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς (-0,8 μονάδες). Αντίθετα, αισθητή βελτίωση καταγράφεται στην Πληροφορική (+4,8 μονάδες), περιορίζοντας τη συνολική υποχώρηση των προσδοκιών.

Πίνακας 3.5

Κλαδικοί Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες (2000-2010=100)

	α' εννεάμ. 2024	α' εννεάμ. 2025	α' εννεάμ. 2026	Μεταβ. 2025/2024	Μεταβ. 2026/2025
Ξενοδοχεία - Εστιατόρια - Τουριστικά Γραφεία	140,8	132,6	130,9	-8,2	-1,7
Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί	140	156,6	155,8	16,6	-0,8
Διάφορες Υπηρεσίες προς Επιχειρήσεις	112,5	116,9	111,4	4,4	-5,5
Πληροφορική	106,1	106	110,8	-0,1	4,8
Σύνολο Υπηρεσιών	**121,6**	**114,5**	**114,1**	**-7,1**	**-0,4**

Διάγραμμα 3.8

Ετήσια Μεταβολή του δείκτη Κύκλου Εργασιών στον τομέα των Μεταφορών

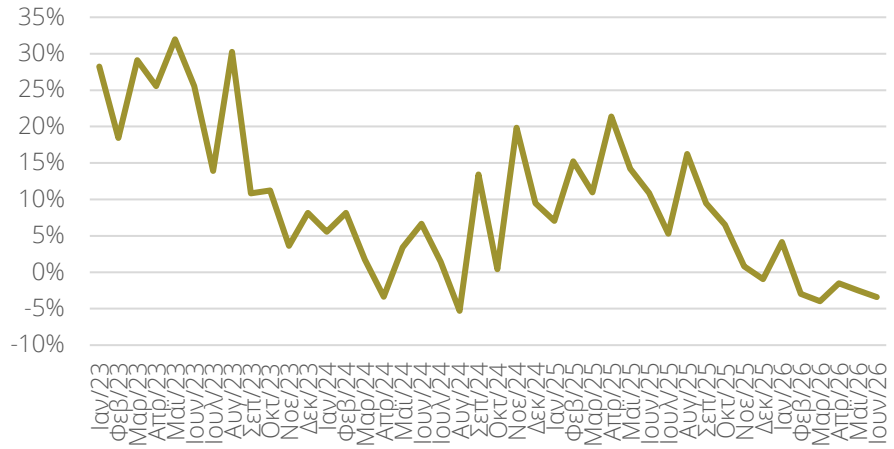

Αύξηση του κύκλου εργασιών κατά 4,2% το α' εξάμηνο του 2026, έναντι 5,3% ένα έτος νωρίτερα, με επιτάχυνση στο β' τρίμηνο (+6,6%)

Διάγραμμα 3.9

Ετήσια Μεταβολή του δείκτη Κύκλου Εργασιών στον τομέα της Ενημέρωσης & Επικοινωνίας

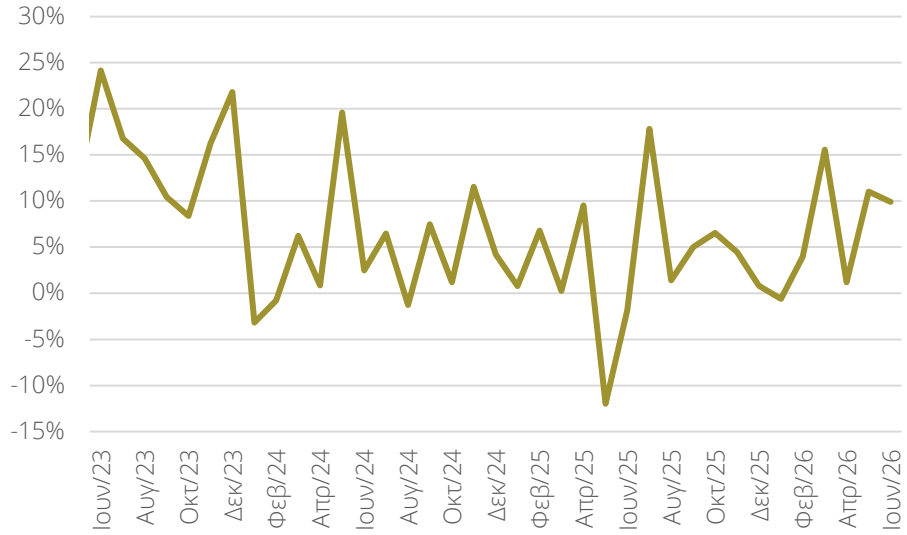

Επιτάχυνση της ανόδου του κύκλου εργασιών στο +7,8% το α' εξάμηνο του 2026, από +2,9% την αντίστοιχη περίοδο του 2025

Διάγραμμα 3.10

Ετήσια Μεταβολή του δείκτη Κύκλου Εργασιών στον τομέα των Επαγγελματικών, Επιστημονικών και Λοιπών Υπηρεσιών

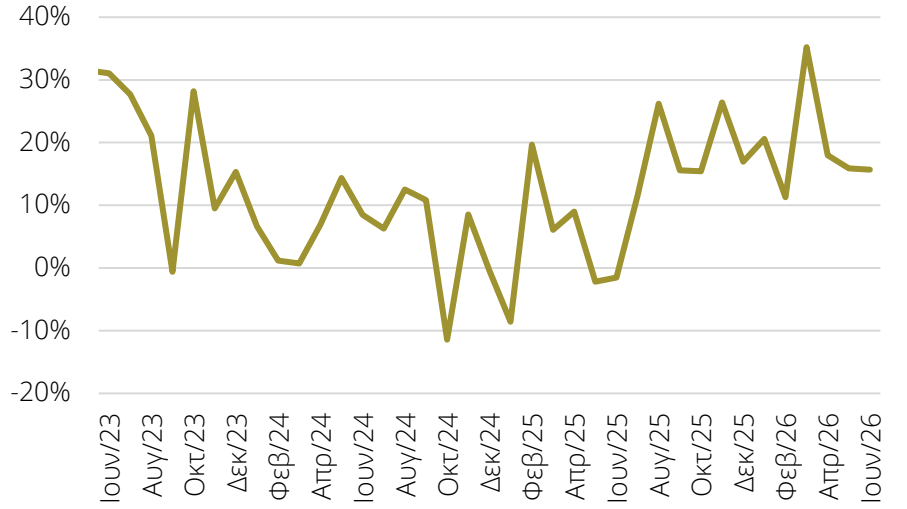

Σημαντική επιβράδυνση της ανόδου του κύκλου εργασιών στο +6,4% το α' εξάμηνο του 2026, από +20,1% ένα έτος νωρίτερα

Διάγραμμα 3.11

Ετήσια Μεταβολή του δείκτη Κύκλου Εργασιών στον τομέα των Διοικητικών Υπηρεσιών

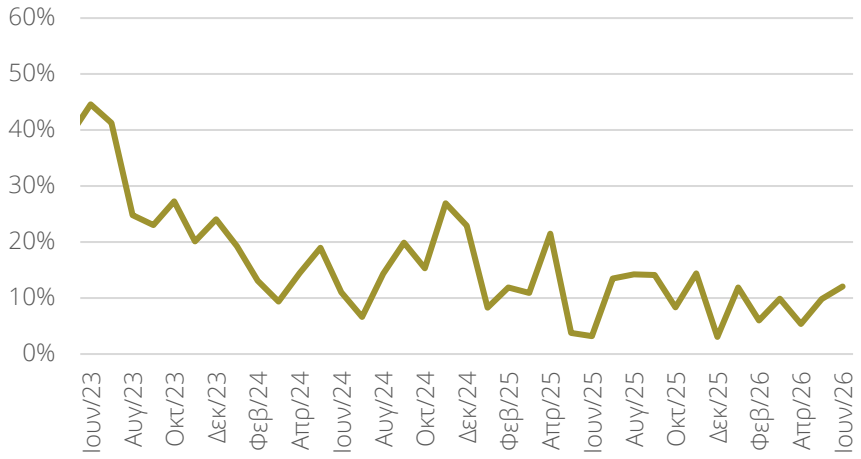

Αύξηση του κύκλου εργασιών κατά 6,8% το α' εξάμηνο του 2026, έναντι 10,5% την αντίστοιχη περίοδο του 2025, με ηπιότερη άνοδο στο β' τρίμηνο (+4,5%)

Διάγραμμα 3.12

Εξέλιξη του δείκτη Κύκλου Εργασιών στον τομέα Τουρισμού (Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Εστίασης) (Κλάδοι 55 & 56)

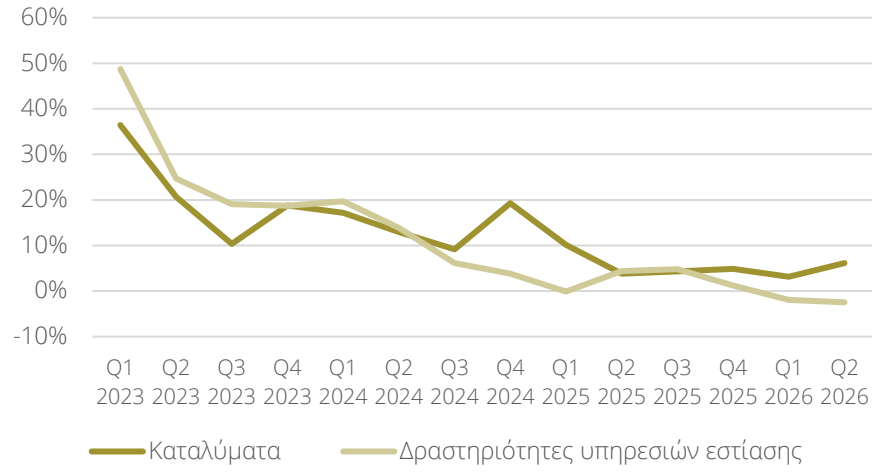

Αύξηση του κύκλου εργασιών στα καταλύματα κατά 3,1% στο α’ τρίμηνο του 2026, έναντι +10,1% ένα έτος νωρίτερα. Μείωση στην εστίαση κατά 1,9% αντί -0,1% το α’ τρίμηνο του 2025

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

3.3 Εξωτερικό ισοζύγιο

Α. Ανάλυση εξαγωγών και εισαγωγών από εθνικούς λογαριασμούς

- Αύξηση εξαγωγών αγαθών σε ονομαστικούς όρους το επτάμηνο του 2026, με ρυθμό 14,9%, άνοδος των εξαγωγών εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών και πλοίων (6,5%).
- Αύξηση των εισαγωγών αγαθών την περίοδο Ιανουάριος-Ιούλιος 2026, κατά 7,3% σε τρέχουσες τιμές, καθώς διαμορφώθηκαν σε €51,9 δισεκ., από €48,4 δισεκ. ένα χρόνο νωρίτερα.
- Ετήσια μείωση ελλείμματος εμπορικού ισοζυγίου το επτάμηνο του 2026 κατά €718,8 εκατ., σε €19,1 δισεκ.
- Στις περισσότερες κατηγορίες εξαγωγών προϊόντων, σημειώνεται αύξηση με την μεγαλύτερη να σημειώνεται στα Καύσιμα (+41,2%).
- Άνοδος της ζήτησης από τις χώρες της Ευρωζώνης (+33,0 ή €3,9 δισεκ.), και από τις χώρες της Ασίας (+47,9% ή €579,2) και υποχώρηση για τις χώρες της Μ.Ανατολής & Β.Αφρικής (-9,5% ή -€286,3 εκατ.).

Οι εξαγωγές αγαθών διαμορφώθηκαν την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2026 στα €32,8 δισεκ., έναντι €28,5 δισεκ. πριν ένα χρόνο, σημειώνοντας αύξηση 14,9%, σε τρέχουσες τιμές. Εξαιρουμένων των εξαγωγών πετρελαιοειδών-πλοίων, οι υπόλοιπες εξαγωγές ενισχύθηκαν κατά 6,5%, στα €24,0 δισεκ., από €22,5 δισεκ. το 2025. Οι εισαγωγές αγαθών κατέγραψαν αύξηση το επτάμηνο του 2026, κατά 7,3% σε τρέχουσες τιμές, και διαμορφώθηκαν σε €51,9 δισεκ., από €48,4 δισεκ. ένα χρόνο νωρίτερα. Εξαιρουμένων των εισαγωγών πετρελαιοειδών-πλοίων, οι υπόλοιπες εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 1,7%, στα €40,1 δισεκ., από €39,5 δισεκ. το 2025. Ως αποτέλεσμα των παραπάνω τάσεων στις βασικές συνιστώσες του εξωτερικού ισοζυγίου προϊόντων, το εμπορικό έλλειμμα διαμορφώθηκε €718,8 εκατ. χαμηλότερα από ότι το 2025 (-3,6%), στα €19,1 δισεκ., από €19,9 δισεκ. Ακολούθως, η αξία των εξαγωγών προϊόντων της ελληνικής οικονομίας το επτάμηνο του 2026 αντιστοιχούσε στο 63,1% των εισαγωγών της, ενώ ένα έτος νωρίτερα έφθανε το 58,9%.

Αναλυτικά, οι εξαγωγές στα Αγροτικά Προϊόντα ενισχύθηκαν κατά 6,1% σε τρέχουσες τιμές την περίοδο Ιανουαρίου – Ιουλίου 2026, στα €7,4 δισεκ., από €7,0 δισεκ. το 2025. Στις εξαγωγές Καυσίμων σημειώθηκε ονομαστική αύξηση, κατά 41,2%, με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν στα €9,8 δισεκ., από €7,0 δισεκ. το 2025. Οι εξαγωγές των δύο συγκεκριμένων κατηγοριών αντιστοιχούν το 2026 στο 52,7% της αξίας των εγχώριων εξαγωγών προϊόντων, από 49,1% ένα χρόνο νωρίτερα.

Οι εξαγωγές Βιομηχανικών Προϊόντων αυξήθηκαν το 2026 (+5,4%), με την αξία τους να αγγίζει τα €14,2 δισεκ., από €13,4 δισεκ. το 2025. Αυτή η εξέλιξη προήλθε κυρίως από την αύξηση που σημειώθηκε στις εξαγωγές για Μηχανήματα και Υλικό Μεταφορών, κατά 9,8%, με αποτέλεσμα από τα €2,8 δισεκ. να φτάσουν τα €3,1 δισεκ. το 2026. Ομοίως, αύξηση της διεθνούς ζήτησης σημειώθηκε για τα Χημικά προϊόντα και συναφή, κατά 5,3%, με την αξία τους να διαμορφώνεται στα €4,0 δισεκ. ενώ αυξήθηκαν οι εξαγωγές και στα Βιομηχανικά Είδη Ταξινομημένα κατά Πρώτη Ύλη κατά 4,7%, με την αξία τους να διαμορφώνεται στα €4,8 δισεκ. από €4,6 δισεκ. την ίδια περίοδο το 2025. Τα Διάφορα βιομηχανικά είδη ενισχύθηκαν κατά 1,5%, στα €2,2 δισεκ..

Οι εξαγωγές των Ειδών & συναλλαγών μη ταξινομημένα κατά κατηγορίες υποχώρησαν το επτάμηνο του 2026 (-4,6%), με την αξία τους να αγγίζει τα €82,8 εκατ., από €86,8 δισεκ. το 2025.

Διάγραμμα 3.13

Συνολικές εξαγωγές-εισαγωγές προϊόντων και εξαγωγές-εισαγωγές προϊόντων χωρίς καύσιμα-πλοία (τρέχουσες τιμές)

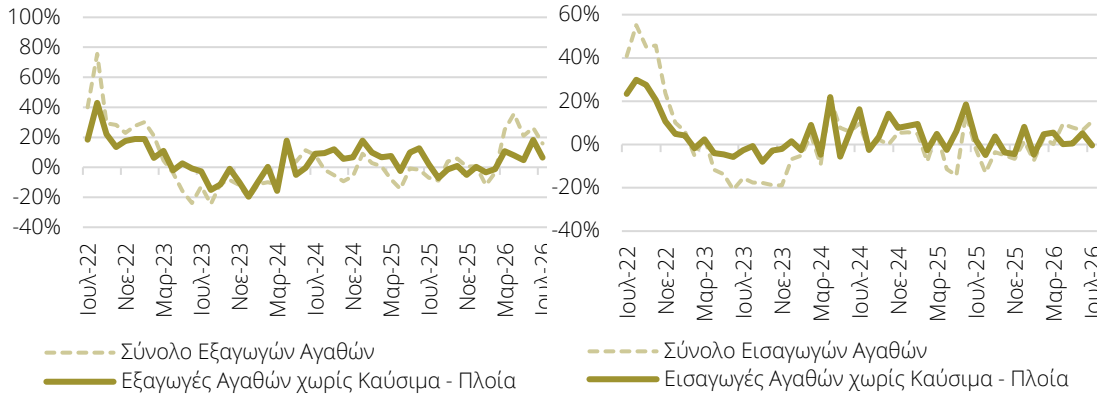

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία: ΙΟΒΕ

Οι εξαγωγές εκτός πετρελαιοειδών – πλοίων διαμορφώθηκαν την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2026 στα €24,0 δισεκ., 6,5% υψηλότερα από το 2025. Οι εισαγωγές εκτός πετρελαιοειδών – πλοίων διαμορφώθηκαν την ίδια περίοδο στα €40,1 δισεκ., 1,7% υψηλότερα από το 2025.

Σε ότι αφορά τις τάσεις των εξαγωγών προϊόντων ανά γεωγραφική περιοχή, κινήθηκαν ανοδικά το επτάμηνο του 2026 προς τις χώρες της Ευρωζώνης, κατά 33,0%, προσεγγίζοντας τα €15,8 δισεκ., από €11,8 δισεκ. το 2025. Προς την ΕΕ συνολικά σημειώθηκε ετήσια αύξηση 15,1% ή €2,5 δισεκ., με τις εξαγωγές προς αυτή την περιφέρεια να φθάνουν τα €19,0 δισεκ., από €16,6 δισεκ. ένα χρόνο νωρίτερα. Μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης που απορροφούν το μεγαλύτερο τμήμα των ελληνικών εξαγωγών, σημειώθηκε αύξηση προς την Γερμανία κατά 14,6%, από €2,3 δισεκ. σε €2,6 δισεκ., και αύξηση προς την Ισπανία , κατά 21,5%, από τα €979,8 εκατ. σε €1,2 δισεκ. Άνοδο παρουσίασαν οι εξαγωγές αγαθών και προς το σημαντικότερο προορισμό, την Ιταλία, κατά 5,8%, με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν σε €2,8 δισεκ. το 2026 από €2,7 δισεκ. το 2025.

Μεταξύ των υπόλοιπων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προς τις οποίες οι συνολικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 15,4% ή €778,9 εκατ., φθάνοντας τα €5,8 δισεκ., η Βουλγαρία εξακολούθησε να αποτελεί τον κυριότερο εξαγωγικό προορισμό, με αύξηση των εκροών προϊόντων προς αυτή σε σχέση με το 2025 κατά 26,3% ή €463,8 εκατ., στα €2,2 δισεκ. Αυξητικές τάσεις σημειώθηκαν προς δύο άλλες χώρες οι οποίες απορροφούν σημαντικό μερίδιο των ελληνικών εξαγωγών, τη Ρουμανία (+18,1% ή €217,1 εκατ. στα €1,4 δισεκ.) και την Πολωνία (+12,1% ή €93,8 εκατ., στα €817,7 εκατ.) αντίστοιχα.

Ενίσχυση της ζήτησης ελληνικών εξαγωγών σημειώθηκε και προς τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης, κατά 19,0%, από €5,2 δισεκ. το επτάμηνο του 2025 σε €6,2 δισεκ. ένα χρόνο μετά. Αυτή εκδηλώθηκε πρωτίστως από το Ην.Βασίλειο, προς το οποίο οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 26,8%,

από €1,1 δισεκ. σε €1,5 δισεκ., και δευτερευόντως από τη Β.Μακεδονία, με αύξηση κατά 33,7%, από τα €758,5 εκατ. το 2025 στο €1,0 δισεκ. το 2026.

Οι εξαγωγές προς τις χώρες της Βόρειας Αμερικής αυξήθηκαν κατά 15,3%. Αύξηση των εξαγωγών προς τις ΗΠΑ κατά 16,3%, από €1,4 δισεκ. το 2025 σε €1,6 δισεκ. το 2026. Αντιθέτως, μείωση παρουσίασαν οι εξαγωγές προς τον Καναδά κατά 0,7% ή 1,3 εκατ. στα €186,4 εκατ. και ενίσχυση προς το Μεξικό (+36,1%) στα €108,3 εκατ. από €79,6 εκατ. το 2025.

Πίνακας 3.6

Εξαγωγές κατά μονοψήφια κατηγορία σε τρέχουσες τιμές, Ιανουάριος – Ιούλιος (εκατ. €)*

ΠΡΟΪΟΝ	ΑΞΙΑ		%ΜΕΤΑΒΟΛΗ	% ΣΥΝΘΕΣΗ	
	2026	2025	26/25	2026	2025
ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	7.446,0	7.015,4	6,1%	22,7%	24,6%
Τρόφιμα και Ζώα Ζωντανά	5.983,1	5.436,3	10,1%	18,3%	19,1%
Ποτά και Καπνός	933,4	927,6	0,6%	2,8%	3,3%
Λάδια και Λίπη Ζωικής ή Φυτικής Προέλευσης	529,4	651,5	-18,7%	1,6%	2,3%
ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	1.230,7	998,3	23,3%	3,8%	3,5%
Πρώτες Ύλες μη Εδώδιμες εκτός από Καύσιμα	1.230,7	998,3	23,3%	3,8%	3,5%
ΚΑΥΣΙΜΑ	9.832,6	6.965,6	41,2%	30,0%	24,4%
Ορυκτά. Καύσιμα. Λιπαντικά κ.λπ.	9.832,6	6.965,6	41,2%	30,0%	24,4%
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	14.163,7	13.434,7	5,4%	43,2%	47,1%
Χημικά Προϊόντα και Συναφή (μ.α.κ.)	4.032,7	3.828,5	5,3%	12,3%	13,4%
Βιομηχανικά Είδη Ταξινομημένα κατά Πρώτη Ύλη	4.808,3	4.593,2	4,7%	14,7%	16,1%
Μηχανήματα και Υλικό Μεταφορών	3.121,4	2.843,4	9,8%	9,5%	10,0%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	2.201,3	2.169,6	1,5%	6,7%	7,6%
ΛΟΙΠΑ	82,8	86,8	-4,6%	0,3%	0,3%
Είδη & Συναλλαγές μη Ταξινομημένα σε Κατηγορίες	82,8	86,8	-4,6%	0,3%	0,3%
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ	32.755,8	28.500,9	14,9%	100,0%	100,0%

* Προσωρινά στοιχεία

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία: ΙΟΒΕ

Υποχώρηση κατά 2,5% εμφάνισαν την περίοδο Ιανουάριος-Ιούλιος 2026 οι εξαγωγές προς τις αγορές των χωρών της Κεντρικής-Λατινικής Αμερικής, με την αξία τους να διαμορφώνεται στα €207,4 εκατ. από €212,7 εκατ. το 2025. Η μείωση περιορίστηκε από την άνοδο της ζήτησης ελληνικών προϊόντων από τον Παναμά (+3,2%), όπου οι εξαγωγές διαμορφώθηκαν στα €106,1 εκατ.

Οι εξαγωγές προς τις χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής παρουσίασαν μείωση, κατά 9,5%, στα €2,7 δισεκ. από €3,0 δισεκ., κυρίως λόγω της μείωσης των εξαγωγών προς τον Λίβανο (-13,9%), όπου οι εξαγωγές διαμορφώθηκαν το επτάμηνο Ιανουαρίου – Ιουλίου 2026 στα €651,9 εκατ., έναντι €757,1 εκατ. ένα χρόνο νωρίτερα, αλλά και προς την Λιβύη (-36,7%), όπου μειώθηκαν κατά €142,5 εκατ. το 2026 σε σχέση με το 2025 και άγγιξαν τα €245,5 εκατ. Προς δύο επίσης σημαντικούς εξαγωγικούς προορισμούς στη Μέση Ανατολή, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα οι εξαγωγές υποχώρησαν κατά 6,6%, στα €12,6 εκατ., ενώ προς τη Σαουδική Αραβία οι εξαγωγές ενισχύθηκαν κατά 16,7%, στα €203,6 εκατ. από €174,4 εκατ. το 2025.

Σημαντική αύξηση της ζήτησης των ελληνικών αγαθών σημειώθηκε προς τις χώρες της Ασίας, προς τις οποίες οι εξαγωγές ενισχύθηκαν το επτάμηνο του 2026 κατά 47,9%, στα €1,8 δισεκ. Αυτή η εξέλιξη οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξαγωγών κατά 67,3% προς την Κίνα, από €346,7 εκατ. το 2025 στα €659,9 εκατ. το 2026. Ομοίως, σημαντική αύξηση της ζήτησης σημειώθηκε και από την Νότια Κορέα (+55,8%), στα €149,7 εκατ. από €96,1 εκατ. το 2025.

Μειωμένη, κατά 13,0%, ήταν η ροή των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων προς την Ωκεανία, με την αξία τους το 2026 να διαμορφώνεται στα €105,3 εκατ. από €121,0 εκατ. ένα χρόνο νωρίτερα. Η μείωση προήλθε από την παρόμοια σε κατεύθυνση τάση προς την Αυστραλία, προς την οποία οι εξαγωγές υποχώρησαν με ρυθμό 12,4% και διαμορφώθηκαν στα €95,5 εκατ. από €109,0 εκατ. το 2025. Ομοίως, μείωση σημειώθηκε και προς την Νέα Ζηλανδία (-18,2%) στα €9,8 εκατ. από €12,0 εκατ. το 2025.

Ανακεφαλαιώνοντας, η ενίσχυση των εξαγωγών προϊόντων της Ελλάδας την περίοδο Ιανουάριος-Ιούλιος 2026 κατά 11,3% σε τρέχουσες τιμές, προήλθε από την αύξηση των καυσίμων (+41,2%), των αγροτικών προϊόντων (+6,1%) των πρώτων υλών (+23,3%) και των βιομηχανικών προϊόντων (+5,4%). Οι πέντε πρώτες χώρες με τη μεγαλύτερη ζήτηση των ελληνικών προϊόντων είναι η Ιταλία, η Γερμανία, η Βουλγαρία, η Κύπρος και οι ΗΠΑ. Από την άλλη πλευρά, οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 7,3%, με το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στα €718,8 εκατ. (-3,6%). Οι κυριότερες χώρες προέλευσης των εισαγωγών για το επτάμηνο του 2026 είναι η Γερμανία, η Ιταλία, η Κίνα, το Ιράκ και η Ολλανδία. Σημαντικοί παράγοντες που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα των εξαγωγικών επιχειρήσεων είναι το υψηλό ενεργειακό και μεταφορικό κόστος, οι συνεχιζόμενες διαταραχές στις διεθνείς εφοδιαστικές αλυσίδες, καθώς και οι έντονες διακυμάνσεις στην ισοτιμία ευρώ/δολαρίου. Παράλληλα, το επόμενο μεγάλο στοίχημα αποτελεί η βαθύτερη διείσδυση και η εδραίωση των μη ενεργειακών προϊόντων —όπως τα τρόφιμα, τα φάρμακα και τα βιομηχανικά υλικά— στις αγορές των τρίτων χωρών.

Πίνακας 3.7

Εξαγωγές ανά προορισμό, Ιανουάριος- Απρίλιος (εκατ. €)*

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ-ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΕΞΑΓΩΓΕΣ		% ΜΕΤΑΒΟΛΗ
	2026	2025	26/25
Ε.Ε. (27)	18.992,2	16.507,1	15,1%
Ευρωζώνη	15.726,9	11.820,8	33,0%
G7	9.940,2	8.823,9	12,7%
Βόρεια Αμερική	1.881,7	1.632,4	15,3%
Χώρες BRICS	867,6	543,6	59,6%
Μ. Ανατολή & Β. Αφρική	2.740,0	3.026,2	-9,5%
Ωκεανία	105,3	121,0	-13,0%
Κεντρική-Λατινική Αμερική	207,4	212,7	-2,5%
Ασία	1.788,0	1.208,8	47,9%

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία: ΙΟΒΕ, * Προσωρινά στοιχεία

Διάγραμμα 3.14

Χώρες με το μεγαλύτερο μερίδιο στις ελληνικές εξαγωγές-εισαγωγές προϊόντων, Ιανουάριος –Ιούλιος 2026 (εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

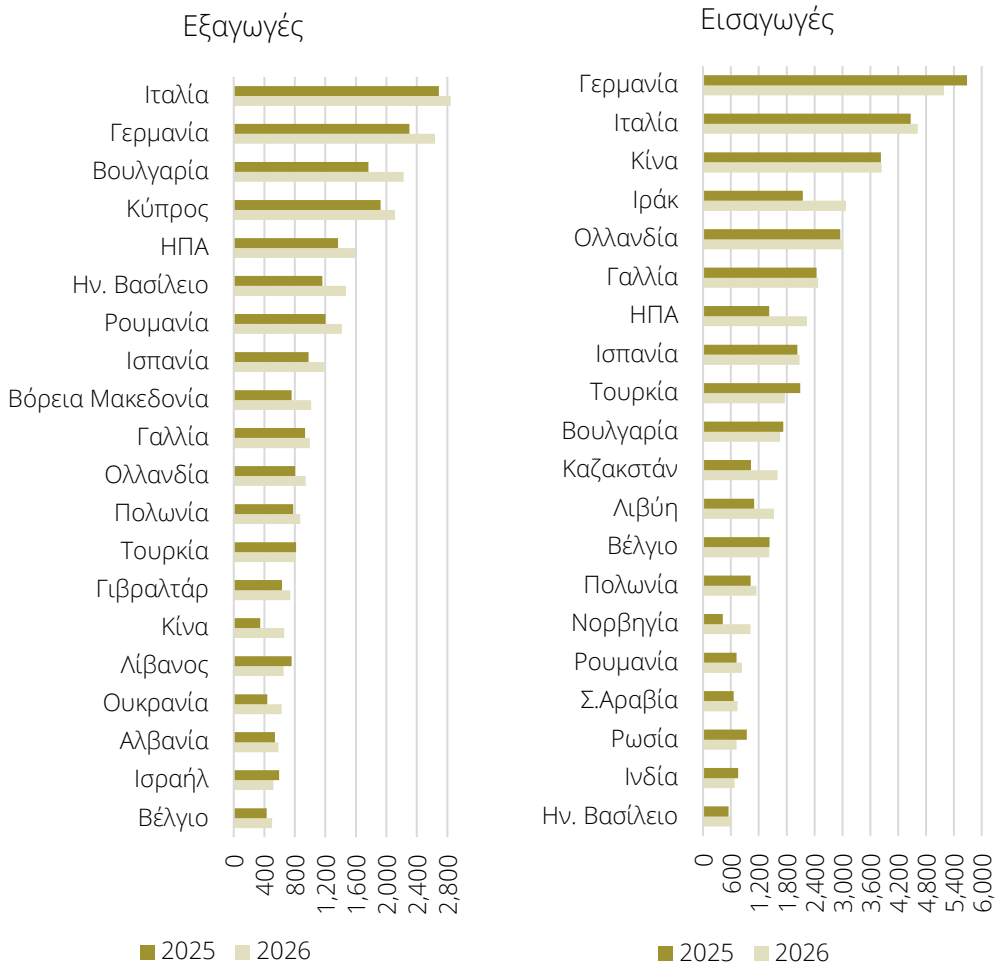

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία: ΙΟΒΕ

Μεγαλύτερη αύξηση εξαγωγών προϊόντων το επτάμηνο του 2026 σε απόλυτους όρους προς την Βουλγαρία (+€463,8 εκατ.). Μεγαλύτερη πτώση προς την Λιβύη (-€142,5 εκατ.). Το μερίδιο της Ιταλίας (8,7%) στις εξαγωγές παραμένει το υψηλότερο. Μεγαλύτερη αύξηση εισαγωγών το 2026 σε απόλυτους όρους από το Ιράκ (+€930,4 εκατ.), μεγαλύτερη μείωση από την Γερμανία (-€498,8 εκατ.).

Β. Ισοζύγιο Πληρωμών

- Στο πρώτο 7μηνο του 2026, το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) διαμορφώθηκε σε έλλειμμα €9,3 δισεκ., έναντι ελλείμματος €7,8 δισεκ. το 2025.
- Επιδεινώθηκαν τα ισοζύγια πρωτογενών και δευτερογενών εισοδημάτων με εν μέρει μόνο αντιστάθμιση από τη βελτίωση στα ισοζύγια αγαθών και υπηρεσιών.

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

Ιανουάριος – Ιούλιος 2026

Στο πρώτο 7μηνο του 2026, το έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) διαμορφώθηκε σε €9,3 δισεκ., διογκωμένο κατά €1,5 δισεκ. σε σύγκριση με το 2025. Βελτίωση καταγράφηκε στα ισοζύγια αγαθών και υπηρεσιών, ενώ επιδείνωση εμφανίζουν τα ισοζύγια πρωτογενών και δευτερογενών εισοδημάτων.

Συνοπτικά, τα βασικά σημεία στο πρώτο επτάμηνο του 2026 είναι τα εξής:

- Η επιδείνωση του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών δεν απεικονίζει απώλεια ανταγωνιστικότητας σε σύγκριση με το 2025, αλλά προέρχεται από το σκέλος της μεταβίβασης εισοδήματος που σε ένα βαθμό οφείλεται στον χρονισμό εκταμιεύσεων.
- Το ισοζύγιο αγαθών (χωρίς καύσιμα και πλοία) βελτιώνεται κατά €274 εκατ., ενώ το ισοζύγιο καυσίμων κατά €1,4 δισεκ., λόγω μεγαλύτερης αύξησης των εξαγωγών.
- Οι τουριστικές εισπράξεις αυξάνονται κατά €1,4 δισεκ., σε ιστορικά υψηλό επίπεδο.
- Οι εισπράξεις λοιπών πρωτογενών εισοδημάτων υποχωρούν κατά €865 εκατ., κυρίως λόγω της καθυστέρησης της καταβολής των επιδοτήσεων μέσω ΚΑΠ μέχρι και τον Μάιο, παρά τη βελτίωση τον Ιούνιο και τον Ιούλιο.
- Οι εισπράξεις στο ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων υποχώρησαν ραγδαία, καθώς ενώ τον Ιανουάριο του 2025 (και του 2024) καταγράφηκαν σημαντικές εισροές που συνδέονται με την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος προς την Τράπεζα της Ελλάδος, τον Ιανουάριο του 2026 δεν σημειώθηκε συναλλαγή αντίστοιχου ύψους, πιθανότατα λόγω σταδιακής μείωσης των επιτοκίων από την ΕΚΤ από τον Ιούνιο του 2024.
- Τέλος, καταγράφεται χαμηλότερη είσπραξη στα δευτερογενή εισοδήματα Γενικής Κυβέρνησης, λόγω μικρότερης δόσης στο σκέλος των επιχορηγήσεων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) σε σχέση με το 2025.

Αναλυτικά, το έλλειμμα του Ισοζυγίου Αγαθών διαμορφώθηκε στα €18,1 δισεκ. στο πρώτο 7μηνο του 2026, βελτιωμένο κατά €1,7 δισεκ. σε σύγκριση με το 2025, λόγω της μεγαλύτερης αύξησης των εξαγωγών έναντι των εισαγωγών. Οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν στα €32,3 δισεκ., (+€4,5 δισεκ.)[9], με άνοδο €2,7 δισεκ. στα καύσιμα και €1,7 δισεκ. στα λοιπά αγαθά. Οι εισαγωγές αγαθών ενισχύθηκαν στα €50,4 δισεκ. (+€2,8 δισεκ.), με αύξηση στις εισαγωγές καυσίμων κατά €1,3 δισεκ. και λοιπών αγαθών κατά €1,5 δισεκ.

[9] Τα ποσά σε παρένθεση εκφράζουν την απόλυτη μεταβολή σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του προηγούμενου έτους, σε τρέχουσες τιμές, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Το πλεόνασμα στο Ισοζύγιο Υπηρεσιών ενισχύθηκε στο πρώτο 7μηνο του 2026 κατά €681 εκατ. και διαμορφώθηκε στα €12,4 δισεκ. Οι συνολικές εισπράξεις από Υπηρεσίες αυξήθηκαν στα €30,9 δισεκ., (+€2,7 δισεκ.), ενώ οι πληρωμές ανήλθαν στα €18,4 δισεκ., (+€2,0 δισεκ). Σημαντική αύξηση καταγράφηκε στις ταξιδιωτικές και στις μεταφορικές υπηρεσίες στα €13,5 δισεκ. (+€1,4 δισεκ.) και €12,2 δισεκ. (+€1,3 δισεκ.) αντίστοιχα. Οι πληρωμές για ταξιδιωτικές υπηρεσίες αυξήθηκαν στα €2,3 δισεκ. (+€292 εκατ.), ενώ οι πληρωμές για μεταφορικές υπηρεσίες ενισχύθηκαν στα €11,0 δισεκ. (+€1,4 δισεκ.).

Το έλλειμμα Πρωτογενών Εισοδημάτων επιδεινώθηκε στο πρώτο 7μηνο του 2026 στα €2,9 δισεκ., έναντι €2,5 δισεκ. στο αντίστοιχο διάστημα του 2025. Οι εισπράξεις υποχώρησαν στα €6,4 δισεκ., με πτώση κατά €455 εκατ., λόγω της μείωσης των λοιπών πρωτογενών εισοδημάτων, ενώ οι πληρωμές σταθεροποιήθηκαν κοντά στα €9,3 δισεκ.

Το πλεόνασμα στο Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων μετατράπηκε σε έλλειμμα στο πρώτο 7μηνο του 2026, στα -€743 εκατ., έναντι πλεονάσματος €2,7 δισεκ. το 2025, μεταβολή που συνδέεται με το χαμηλότερο ποσό από την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος το 2026 και τον χρονισμό στις εκταμιεύσεις του Ταμείου Ανάκαμψης.

Ισοζύγιο Κεφαλαίων

Το πλεόνασμα στο Ισοζύγιο Κεφαλαίων[10] υποχώρησε στο πρώτο 7μηνο του 2026 στα €359 εκατ., έναντι €1,3 δισεκ. το 2025, με μείωση των εισπράξεων στα €816 εκατ., (-€956 εκατ.), και των πληρωμών στα €457 εκατ., (-€52 εκατ.). Τέλος, το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών και Κεφαλαίων, που αντανακλά τη σχέση δανειστή ή δανειζόμενου μιας οικονομίας με το εξωτερικό, ήταν ελλειμματικό, στα €9,0 δισεκ., έναντι €6,6 δισεκ. το 2025.

[10] Το ισοζύγιο κεφαλαίων απεικονίζει τις μεταβιβάσεις κεφαλαίου, δηλαδή τις μονομερείς εισπράξεις και πληρωμές μεταξύ κατοίκων και μη κατοίκων που συνδέονται με επενδύσεις παγίου κεφαλαίου. Οι μεταβιβάσεις κεφαλαίου περιλαμβάνουν κυρίως ένα μέρος των μεταβιβάσεων (εισπράξεων) από τον κοινοτικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Γενική Κυβέρνηση (απολήψεις από τα διαρθρωτικά ταμεία – πλην του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου – και το Ταμείο Συνοχής βάσει των ΚΠΣ).

Διάγραμμα 3.15

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Ιανουάριος – Ιούλιος), 2002-2026

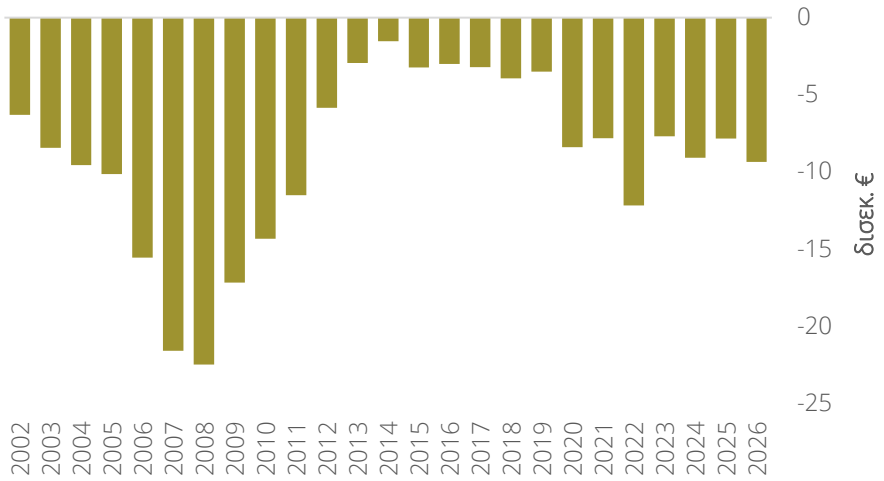

Στα €9,3 δισεκ. το έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών το 2026 (πρώτο 7μηνο), έναντι €7,8 δισεκ., το 2025

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ

Διάγραμμα 3.16

Εισαγωγές-Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (Ιανουάριος – Ιούλιος), 2002-2026

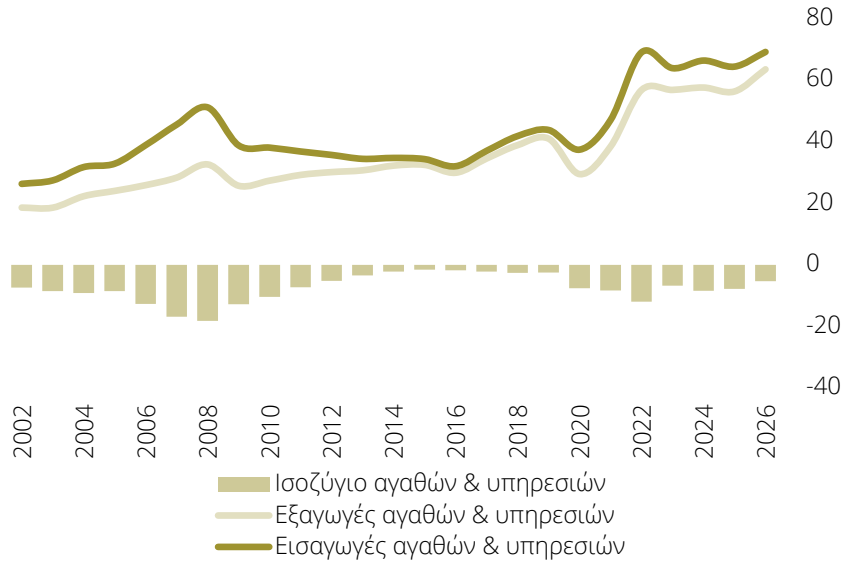

Βελτίωση του ελλείμματος Αγαθών και Υπηρεσιών στο πρώτο 7μηνο του 2026 στα €5,7 δισεκ., έναντι €8,1 δισεκ. το 2025

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ

Διάγραμμα 3.17

Εισαγωγές-Εξαγωγές αγαθών & υπηρεσιών χωρίς καύσιμα και πλοία (Ιανουάριος – Ιούλιος), 2002-2026

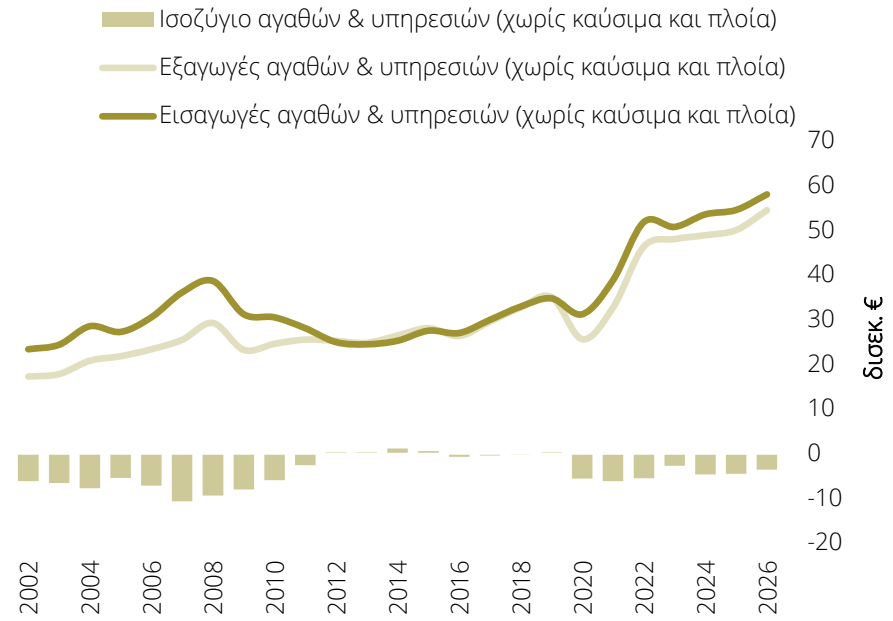

Μείωση του ελλείμματος Αγαθών και Υπηρεσιών (χωρίς καύσιμα και πλοία) στα €3,5 δισεκ. στο πρώτο 7μηνο του 2026, έναντι €4,5 δισεκ. το 2025

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ

Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών

Το Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών διαμορφώθηκε σε έλλειμμα €7,5 δισεκ. στο πρώτο 7μηνο του 2026, έναντι €5,6 δισεκ. το 2025.

Στους επιμέρους λογαριασμούς, οι καθαρές απαιτήσεις των κατοίκων από άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό αυξήθηκαν κατά €2,0 δισεκ. το 2026, ενώ οι καθαρές υποχρεώσεις σε μη κατοίκους (επενδύσεις μη κατοίκων στη χώρα) ενισχύθηκαν κατά €7,6 δισεκ.

Στην κατηγορία των επενδύσεων χαρτοφυλακίου, οι απαιτήσεις των κατοίκων έναντι του εξωτερικού αυξήθηκαν κατά €3,4 δισεκ, (+€1,9 δισεκ. σε μετοχές). Οι υποχρεώσεις σε μη κατοίκους ενισχύθηκαν κατά €11,5 δισεκ., (+€8,7 δισεκ. των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε ελληνικά ομόλογα και έντοκα γραμμάτια).

Στην κατηγορία των λοιπών επενδύσεων, οι απαιτήσεις από κατοίκους έναντι του εξωτερικού αυξήθηκαν κατά €4,7 δισεκ., καθώς σημειώθηκε αύξηση κατά €3,0 δισεκ. της χορήγησης δανείων σε μη κατοίκους. Οι υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά €1,8 δισεκ. με πτώση κατά €9,1 δισεκ. των δανειακών υποχρεώσεων προς μη κατοίκους η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αύξηση των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε καταθέσεις και repos στην Ελλάδα κατά €4,4 δισεκ.

Τέλος, τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας διαμορφώθηκαν στα τέλη Ιουλίου του 2026 στα €19,5 δισεκ., έναντι €15,8 δισεκ. το 2025.

Πίνακας 3.8. Ισοζύγιο Πληρωμών (εκατ. €)

		Ιανουάριος – Ιούλιος			Ιούλιος		
		2023	2024	2025	2024	2025	2026
Ι	**ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝ/ΓΩΝ (Ι.Α + Ι.Β + Ι.Γ + Ι.Δ)**	**-9.057,6**	**-7.828,4**	**-9.320,3**	**66,4**	**669,1**	**218,5**
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (Ι.Α + Ι.Β)	**-8.762,4**	**-8.069,0**	**-5.654,7**	**1.214,8**	**1.472,9**	**1.499,3**
Ι.Α	**ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΑΘΩΝ (Ι.Α.1 – Ι.Α.2)**	**-20.181,0**	**-19.834,5**	**-18.100,8**	**-2.844,8**	**-2.917,5**	**-3.148,4**
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ καυσίμων	-4.000,6	-3.327,8	-1.934,7	-325,2	-466,9	-910,6
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΑΘΩΝ χωρίς καύσιμα	-16.180,4	-16.506,7	-16.166,1	-2.519,6	-2.450,6	-2.237,8
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ πλοίων	-92,7	-241,6	-174,9	5,0	-21,9	-7,0
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΑΘΩΝ χωρίς πλοία	-20.088,3	-19.592,8	-17.925,8	-2.849,8	-2.895,6	-3.141,5
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΑΘΩΝ χωρίς καύσιμα και πλοία	-16.087,7	-16.265,0	-15.991,2	-2.524,7	-2.428,7	-2.230,8
Ι.Α.1	**Εξαγωγές αγαθών**	**29.214,9**	**27.786,5**	**32.270,8**	**4.520,7**	**4.285,1**	**4.974,2**
	Καύσιμα	8.199,4	5.826,5	8.530,3	1.218,9	792,9	1.154,2
	Πλοία (πωλήσεις)	132,2	84,3	120,5	25,6	21,3	20,3
	Αγαθά χωρίς καύσιμα και πλοία	20.883,2	21.875,8	23.619,9	3.276,2	3.471,0	3.799,7
Ι.Α.2	**Εισαγωγές αγαθών**	**49.395,9**	**47.621,0**	**50.371,5**	**7.365,5**	**7.202,6**	**8.122,6**
	Καύσιμα	12.200,0	9.154,3	10.465,0	1.544,0	1.259,8	2.064,8
	Πλοία (αγορές)	224,9	325,9	295,4	20,6	43,2	27,3
	Αγαθά χωρίς καύσιμα και πλοία	36.970,9	38.140,8	39.611,1	5.800,9	5.899,7	6.030,5
Ι.Β	**ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (Ι.Β.1 – Ι.Β.2)**	**11.418,6**	**11.765,5**	**12.446,1**	**4.059,6**	**4.390,3**	**4.647,7**
Ι.Β.1	**Εισπράξεις**	**28.033,4**	**28.190,6**	**30.886,2**	**6.677,3**	**6.847,1**	**7.624,4**
	Ταξιδιωτικό	10.831,2	12.070,7	13.518,3	3.932,7	4.406,4	4.722,1
	Μεταφορές	12.346,6	10.900,0	12.230,7	1.952,2	1.601,3	1.970,8
	Λοιπές υπηρεσίες	4.855,5	5.219,8	5.137,1	792,4	839,4	931,5
Ι.Β.2	**Πληρωμές**	**16.614,8**	**16.425,1**	**18.440,1**	**2.617,8**	**2.456,7**	**2.976,7**
	Ταξιδιωτικό	1.617,1	1.983,7	2.275,3	273,1	331,5	407,7
	Μεταφορές	10.580,9	9.628,4	11.022,5	1.670,0	1.377,8	1.745,2
	Λοιπές υπηρεσίες	4.416,8	4.813,0	5.142,3	674,7	747,4	823,8
Ι.Γ	**ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΡΩΤΟΓΕΝΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ (Ι.Γ.1 – Ι.Γ.2)**	**-2.936,0**	**-2.475,6**	**-2.922,8**	**-966,6**	**-567,2**	**-682,8**
Ι.Γ.1	**Εισπράξεις**	**7.200,5**	**6.837,8**	**6.383,0**	**1.064,7**	**954,8**	**1.067,6**
	Από εργασία (αμοιβές, μισθοί)	136,3	153,7	142,9	22,4	20,2	25,4
	Από επενδύσεις (τόκοι, μερίσματα, κέρδη)	4.910,5	4.398,4	4.819,9	897,2	771,6	826,5
	Λοιπά πρωτογενή εισοδήματα	2.153,7	2.285,7	1.420,3	145,1	163,0	215,6
Ι.Γ.2	**Πληρωμές**	**10.136,5**	**9.313,4**	**9.305,8**	**2.031,3**	**1.522,1**	**1.750,4**
	Από εργασία (αμοιβές, μισθοί)	794,2	778,9	746,9	117,5	106,5	113,0
	Από επενδύσεις (τόκοι, μερίσματα, κέρδη)	9.072,7	8.226,1	8.148,6	1.875,7	1.373,4	1.539,5
	Λοιπά πρωτογενή εισοδήματα	269,6	308,5	410,3	38,1	42,1	98,0
Ι.Δ	**ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ (Ι.Δ.1 – Ι.Δ.2)**	**2.640,8**	**2.716,2**	**-742,8**	**-181,8**	**-236,5**	**-598,0**
Ι.Δ.1	**Εισπράξεις**	**5.265,2**	**5.690,7**	**2.956,7**	**211,6**	**217,4**	**176,5**
	Γενική κυβέρνηση	789,3	1.367,6	871,2	48,4	54,3	71,9
	Λοιποί τομείς	4.475,9	4.323,1	2.085,5	163,2	163,0	104,6
Ι.Δ.2	**Πληρωμές**	**2.624,4**	**2.974,5**	**3.699,5**	**393,4**	**453,8**	**774,4**
	Γενική κυβέρνηση	1.527,6	1.748,0	2.324,8	215,7	238,8	555,3
	Λοιποί τομείς	1.096,8	1.226,5	1.374,7	177,6	215,0	219,2
ΙΙ	**ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ΙΙ.1 – ΙΙ.2)**	**-564,8**	**1.263,4**	**359,1**	**1,2**	**84,5**	**37,1**
ΙΙ.1	**Εισπράξεις**	**239,5**	**1.772,2**	**816,3**	**22,9**	**122,0**	**58,1**
	Γενική κυβέρνηση	88,8	1.341,1	487,1	0,1	0,4	0,1
	Λοιποί τομείς	150,7	431,1	329,2	22,8	121,6	57,9
ΙΙ.2	**Πληρωμές**	**804,3**	**508,9**	**457,2**	**21,7**	**37,5**	**21,0**
	Γενική κυβέρνηση	4,2	4,0	3,6	0,6	0,7	0,6
	Λοιποί τομείς	800,0	504,9	453,6	21,1	36,9	20,3
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝ/ΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (Ι + ΙΙ)	**-9.622,4**	**-6.565,0**	**-8.961,2**	**67,6**	**753,6**	**255,6**
ΙΙΙ	**ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (ΙΙΙ.Α+ΙΙΙ.Β+ΙΙΙ.Γ+ΙΙΙ.Δ)**	**-7.977,7**	**-5.616,4**	**-7.527,6**	**582,4**	**1.304,1**	**547,8**
ΙΙΙ.Α	**ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ***	**-1.219,7**	**-1.192,7**	**-5.606,2**	**-338,5**	**-79,6**	**-601,9**
	Απαιτήσεις	1.375,5	2.695,2	2.012,5	149,4	374,1	166,5
	Υποχρεώσεις	2.595,2	3.887,9	7.618,7	488,0	453,6	768,4
ΙΙΙ.Β	**ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ***	**-3.890,3**	**-11.343,4**	**-8.041,3**	**-847,6**	**-1.677,6**	**-2.907,3**
	Απαιτήσεις	3.995,1	-1.836,4	3.434,4	-487,6	-1.035,6	-1.996,3
	Υποχρεώσεις	7.885,4	9.507,0	11.475,8	360,1	642,1	911,0
ΙΙΙ.Γ	**ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ***	**-2.680,2**	**6.859,2**	**6.546,5**	**1.683,4**	**2.974,5**	**4.096,6**
	Απαιτήσεις	-3.879,0	4.338,5	4.698,6	-211,5	1.500,6	50,8
	Υποχρεώσεις	-1.198,8	-2.520,7	-1.847,9	-1.894,9	-1.473,9	-4.045,7
	(Δάνεια γενικής κυβέρνησης)	1.390,9	747,0	-7.407,4	2.291,6	-80,2	-155,7
ΙΙΙ.Δ	**ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ * ***	**-187,5**	**60,6**	**-426,5**	**85,2**	**86,8**	**-39,6**
ΙV	**ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΤΕΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Ι + ΙΙ – ΙΙΙ + ΙV=0)**	**1.644,6**	**948,6**	**1.433,6**	**514,8**	**550,5**	**292,2**
	ΥΨΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ * * *				**13.539**	**15.772**	**19.480**

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

* (+) αύξηση (-) μείωση – Σύμφωνα με τη νέα μεθοδολογία κατάρτισης του ισοζυγίου πληρωμών BPM6, η αύξηση των απαιτήσεων παρουσιάζεται με θετικό πρόσημο, ενώ η μείωση των απαιτήσεων με αρνητικό πρόσημο. Αντίστοιχα, η αύξηση των υποχρεώσεων εμφανίζεται με θετικό πρόσημο, ενώ η μείωση των υποχρεώσεων με αρνητικό πρόσημο.

** (+) αύξηση (-) μείωση – Σύμφωνα με τη νέα μεθοδολογία κατάρτισης του ισοζυγίου πληρωμών BPM6, η αύξηση των συναλλαγματικών διαθεσίμων παρουσιάζεται πλέον με θετικό πρόσημο, ενώ η μείωση των συναλλαγματικών διαθεσίμων με αρνητικό πρόσημο.

* * * Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα, σύμφωνα με τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, περιλαμβάνουν μόνο το νομισματικό χρυσό, τη "συναλλαγματική θέση" στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, τα "ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα" και τις απαιτήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος σε ξένο νόμισμα έναντι κατοίκων χωρών εκτός της ζώνης του ευρώ. Αντίθετα, δεν περιλαμβάνουν τις απαιτήσεις σε ευρώ έναντι κατοίκων χωρών εκτός της ζώνης του ευρώ, τις απαιτήσεις σε συνάλλαγμα και σε ευρώ έναντι κατοίκων χωρών της ζώνης του ευρώ και τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο και στα συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ

Ειδικό Πλαίσιο ενότητας 3.2.

Εξέταση του βαθμού έντασης/συμπληρωματικότητας διμερούς εμπορίου ΕΕ-Ελλάδας

Βασικοί στόχοι δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πέρα από τη διασφάλιση της ειρήνης ανάμεσα στις χώρες, ήταν και παραμένουν η οικονομική συνεργασία και η ευημερία των λαών της Ευρώπης, μέσα από τη δημιουργία και την επέκταση της κοινής αγοράς και τη σταδιακή κατάργηση των εμποδίων στο εμπόριο. Το ενδοκοινοτικό εμπόριο[11] των 27 κρατών της ΕΕ παραμένει ως μερίδιο σταθερό τα τελευταία 30 χρόνια περίπου, στο 60%, ωστόσο παρουσιάζει αυξητική τάση ως προς το συνολικό ΑΕΠ της ΕΕ, από 32% το 1995, στο 44% το 2025. Για την Ελλάδα, οι συναλλαγές που πραγματοποιεί με τους υπόλοιπους εταίρους μειώθηκαν ως μερίδιο κατά την περίοδο 1999-2025, από 63% στο 56% το 2025, με σημαντικές όμως αυξομειώσεις που προκάλεσαν, η κρίση χρέους όσο και η ενεργειακή κρίση, καθώς ένα μεγάλο μέρος των καυσίμων εισάγεται από τρίτες χώρες.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η κατάργηση των δασμών και, στη συνέχεια, η υιοθέτηση του κοινού νομίσματος στην ευρωζώνη επικεντρώνουν το πεδίο ανταγωνιστικότητας στο σκέλος του κόστους και των τιμών, καθώς και στη διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα, με βασικό ζητούμενο για κάθε χώρα, την εμβάθυνση και την αύξηση του εμπορίου με τις υπόλοιπες χώρες της Ένωσης. Η μέτρηση της έντασης του εμπορίου στην ΕΕ αλλά και της συμβατότητας του εμπορίου στην κοινή αγορά μπορεί να αναλυθεί μέσα από δύο δείκτες, τον **Δείκτη Έντασης Εμπορίου** (Trade Intensity Index) και τον **Δείκτη Συμπληρωματικότητας Εμπορίου** (Trade Complementarity Index, TCI). Ο **Δείκτης Έντασης Εμπορίου** (Trade Intensity Index, TII)[12] μετρά το πόσο έντονες είναι οι εμπορικές σχέσεις δύο χωρών (ή μιας χώρας με μια περιοχή) σε σύγκριση με το μέγεθος της συμμετοχής της χώρας-εταίρου στο παγκόσμιο εμπόριο.

$$100 \times \frac{\frac{Εξαγωγές\ χώρας\ A\ στην\ ΕΕ}{Συνολικές\ εξαγωγές\ χώρας\ A}}{\frac{Συνολικές\ εισαγωγές\ ΕΕ}{Παγκόσμιες\ εξαγωγές}}$$

Ο δείκτης ερμηνεύεται ως εξής:

• Αν TII > 100 καταγράφεται ισχυρός εμπορικός δεσμός, καθώς οι δύο χώρες εμπορεύονται μεταξύ τους περισσότερο απ' όσο θα αναμενόταν.

• Αν TII = 100 το εμπόριο είναι ανάλογο του μεγέθους της χώρας-εταίρου.

• Αν TII < 100 οι σχέσεις είναι ασθενέστερες του αναμενόμενου.

Ο **Δείκτης Συμπληρωματικότητας Εμπορίου** (Trade Complementarity Index, TCI)[13] μετρά το κατά πόσο είναι συμβατές οι εξαγωγές μιας χώρας με τις εισαγωγές μια άλλης χώρας ή μιας ζώνης χωρών.

• Αν ο δείκτης TCI είναι κοντά στο 100 τα προφίλ ταιριάζουν σχεδόν απόλυτα, άρα υπάρχει μεγάλο δυνητικό εμπόριο.

• Αν ο δείκτης TCI είναι κοντά στο 0 τα προφίλ εξαγωγών και εισαγωγών των δύο οικονομιών δεν ταιριάζουν.

[11] Εισαγωγές και εξαγωγές (ενδοκοινοτικά) ως προς το συνολικό εμπόριο της ΕΕ, δηλαδή και με τρίτες χώρες.
[12] Για τις εξαγωγές της χώρας Α προς τη χώρα Β: TII = 100*(μερίδιο της Β στις εξαγωγές της Α) ÷ (μερίδιο της Β στο παγκόσμιο εμπόριο).
[13] TCI = 100 × (1 − ½ × Σ |μερίδιο εισαγωγών Β − μερίδιο εξαγωγών Α|). Το άθροισμα γίνεται πάνω σε όλες τις κατηγορίες προϊόντων. Όσο μικρότερες οι αποκλίσεις μεταξύ των δύο προφίλ, τόσο υψηλότερος ο δείκτης.

Συνδυαστικά, οι δύο δείκτες δείχνουν τα εξής:

• Αν και οι δύο δείκτες είναι υψηλοί, το εμπόριο είναι ήδη έντονο και οι οικονομίες ταιριάζουν.

• Αν ο δείκτης έντασης είναι χαμηλός και ο δείκτης συμπληρωματικότητας είναι υψηλός τότε υπάρχει ανεκμετάλλευτο δυναμικό, καθώς υπάρχει περιθώριο ανάπτυξης του εμπορίου.

• Αν ο δείκτης έντασης είναι υψηλός και ο δείκτης συμπληρωματικότητας είναι χαμηλός, τότε το εμπόριο οφείλεται περισσότερο σε άλλους παράγοντες (γειτνίαση, συμφωνίες) και λιγότερο σε «ταίριασμα» προϊόντων, δηλαδή σε καλή αντιστοίχιση ζήτησης και προσφοράς.

• Τέλος, στην περίπτωση χαμηλών τιμών και στους δύο δείκτες τότε υπάρχει περιορισμένο δυναμικό, καθώς η χαμηλή ένταση εμπορίου συνδυάζεται και με χαμηλή «αντιστοίχιση» ζήτησης και προσφοράς εμπορικών ροών σε συγκεκριμένα αγαθά.

Με βάση τα παραπάνω για τις 27 χώρες της ΕΕ, ο συνδυασμός των δύο δεικτών απεικονίζεται στο επόμενο γράφημα που αφορά στοιχεία για το 2025, με τις χώρες να χωρίζονται με βάση τον μέσο όρο καθενός από τους δύο δείκτες σε τέσσερις περιοχές.

Οι χώρες στην πάνω δεξιά περιοχή παρουσιάζουν υψηλή ένταση εμπορίου με την ΕΕ και υψηλή συμπληρωματικότητα, δηλαδή το εμπόριό τους με την ΕΕ είναι έντονο και η παραγωγική τους δομή ταιριάζει με τη ζήτηση της ΕΕ. Οι χώρες που ανήκουν εδώ είναι η Πολωνία, το Βέλγιο, η Ολλανδία, η Πορτογαλία, κ.ά.

Στην πάνω αριστερά περιοχή, παρουσιάζεται σχετικά χαμηλότερη ένταση εμπορίου και υψηλή συμπληρωματικότητα. Καταγράφονται εκεί χώρες όπως η Δανία, η Σουηδία, η Ιταλία, η Γαλλία και η Γερμανία, δηλαδή πιο ανεπτυγμένες χώρες της ΕΕ, όπου η σημαντική τους διαφοροποίησή τους τούς επιτρέπει να πραγματοποιούν εμπόριο και εκτός ΕΕ.

Στην κάτω δεξιά περιοχή, καταγράφεται υψηλή ένταση και χαμηλή συμπληρωματικότητα, με το ισχυρό εμπόριο να οφείλεται πιθανώς σε λόγους εγγύτητας και συμμετοχής σε εφοδιαστικές αλυσίδες αξίας, με χώρες όπως η Τσεχία, το Λουξεμβούργο και η Σλοβακία.

Τέλος, στην κάτω αριστερά περιοχή εντοπίζονται χώρες όπως η Σλοβενία, η Μάλτα, η Ιρλανδία και η Κύπρος, με σχετικά χαμηλούς και τους δύο δείκτες, και η Ελλάδα, με ένταση λίγο χαμηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ.

Συγκεκριμένα, για την Ελλάδα ο δείκτης έντασης είναι 204, δηλαδή υψηλή μεν ένταση, καθώς οι εξαγωγές προς την ΕΕ είναι διπλάσιες από το αναμενόμενο, αλλά ο δείκτης είναι χαμηλότερος σε σύγκριση με άλλες χώρες, ένδειξη του περιθωρίου για περαιτέρω αξιοποίηση αξιοποίησης της Ενιαίας Αγοράς. Ταυτόχρονα, όμως, και ο δείκτης συμπληρωματικότητας εμπορίου βρίσκεται χαμηλά (Δείκτης 59), με χαμηλότερες επιδόσεις από την Ελλάδα να καταγράφονται από Κύπρο, Ιρλανδία, Μάλτα και Σλοβενία. Το συμπέρασμα είναι ότι η σύνθεση των ελληνικών εξαγωγών ταιριάζει λιγότερο με την ενδοκοινοτική ζήτηση από ό,τι στις περισσότερες χώρες, με περιθώριο όμως ενίσχυσης μέσω διαφοροποίησης προς προϊόντα υψηλότερης ζήτησης από την ΕΕ. Σε σύγκριση με 20 έτη πριν, σημειώνεται ότι ο δείκτης συμπληρωματικότητας στον μέσο όρο των χωρών δεν καταγράφει μεταβολή, σε αντίθεση με την ελληνική οικονομία που σημειώνει πτώση. Στο σκέλος της έντασης του εμπορίου καταγράφεται ισόποση σχεδόν άνοδος στον ελληνικό δείκτη και στον μέσο όρο, ένδειξη η Ελλάδα διευρύνει τον όγκο εμπορίου με την ίδια ένταση, όπως και άλλες χώρες.

Διάγραμμα Π.3.2.1. Δείκτες έντασης και συμπληρωματικότητας εμπορίου των 27 κρατών μελών με την ΕΕ, 2025

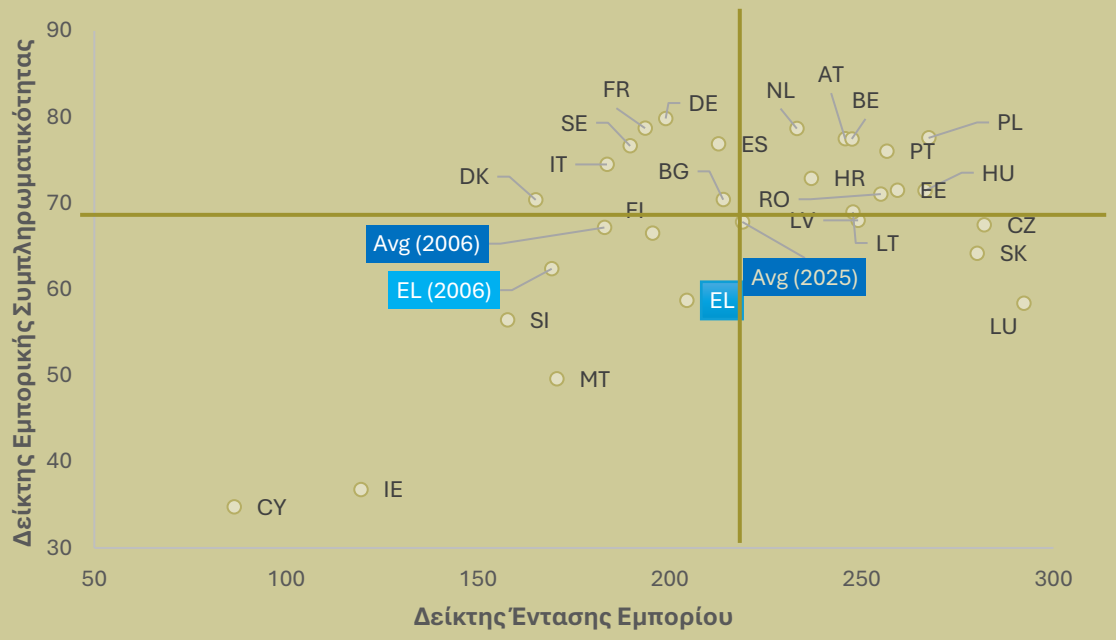

Πηγή: [International Trade Centre]. Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ

Αναλύοντας την ένταση εμπορίου για την Ελλάδα ανά κατηγορία προϊόντος[14], σημειώνεται ότι στον τομέα της **αγροδιατροφής** ισχυρή εμπορική ένταση με την ΕΕ έχουν τα δημητριακά (405), τα λίπη/έλαια (273), το κρέας (272), οι ελαιούχοι σπόροι (253) και τα ψάρια (246), ενώ χαμηλότερα από τον συνολικό δείκτης της Ελλάδας (204) βρίσκονται ο καπνός (117), το κακάο (118), οι παρασκευές λαχανικών/φρούτων (129) και τα γαλακτοκομικά (144). Στα **χημικά και στα φάρμακα,** υψηλά σε ένταση είναι τα λιπάσματα (327) και οι ανόργανες χημικές ουσίες (323), ενώ τα φαρμακευτικά (167) είναι χαμηλότερα από το σύνολο, καθώς ένα μέρος εξάγεται σε τρίτες χώρες. Τα **ορυκτά καύσιμα** με μερίδιο περίπου 27% στις συνολικές εξαγωγές καταγράφουν χαμηλό δείκτη (123) λόγω των εξαγωγών σε χώρες εκτός ΕΕ, ενώ υψηλά βρίσκονται τα μεταλλεύματα (473), ενδεικτικό ότι η ζήτηση από την Ευρώπη απορροφά μεγάλο μέρος των ελληνικών εξαγωγών μεταλλευμάτων. Στα **βασικά μέταλλα,** ο χαλκός (260) και ο μόλυβδος (288) έχουν υψηλή ένταση, ενώ τα εργαλεία (132) και τα διάφορα είδη βασικών μετάλλων (144) βρίσκονται κάτω του μέσου όρου. Στις **λοιπές κατηγορίες** ξεχωρίζει ο ηλεκτρολογικός εξοπλισμός (353) με υψηλή ένταση εμπορίου με την ΕΕ, όπως επίσης και τα μηχανήματα (230). Τέλος, στην **κλωστοϋφαντουργία** υψηλή ένταση καταγράφουν τα πλεκτά (603) και οι συνθετικές ίνες (446), ενώ το βαμβάκι (62) είναι αρκετά χαμηλά.

Συμπερασματικά, οι ελληνικές εξαγωγές αγαθών κατευθύνονται προς την ΕΕ με περίπου διπλάσια αναλογία από ό,τι θα προέβλεπε το βάρος της ΕΕ στο παγκόσμιο εμπόριο. Αυτό συνάδει με το πλαίσιο της Ενιαίας Αγοράς, την απουσία δασμών και τη γεωγραφική εγγύτητα. Ωστόσο, ο δείκτης έντασης υπολείπεται σε σχέση με άλλες χώρες της ΕΕ, ένδειξη του περιθωρίου για περαιτέρω αξιοποίηση αξιοποίησης της Ενιαίας Αγοράς. Πρόκληση αποτελεί ο εξίσου σχετικά χαμηλός δείκτης συμπληρωματικότητας εμπορίου μεταξύ Ελλάδας και ΕΕ, που αναδεικνύει ότι η σύνθεση των

[14] Στις παρενθέσεις παρουσιάζεται ο δείκτης έντασης εμπορίου ανά κατηγορία προϊόντος για την Ελλάδα. Περιλαμβάνονται οι κατηγορίες προϊόντος με εξαγωγές πάνω από €50 εκατ. για το 2025.

ελληνικών εξαγαγών αγαθών αντιστοιχεί λιγότερο στην ενδοικονοτική ζήτηση εισαγωγών, συγκριτικά με άλλες χώρες της ΕΕ. Στις δύο τελευταίες δεκαετίες, έχει μεν βελτιωθεί η ένταση εμπορίου μεταξύ ΕΕ και Ελλάδας χωρίς ωστόσο να έχει βελτιωθεί η συμπληρωματικότητα των ελληνικών εξαγωγών. Το δυναμικό ενίσχυσης του εμπορίου εξαρτάται από την αλλαγή της σύνθεσης των εξαγωγών της ελληνικής οικονομίας προς προϊόντα που η ΕΕ εισάγει περισσότερο (π.χ. μηχανήματα, χημικά, φάρμακα, χημικά, φάρμακα, καθώς και υποκατηγορίες της αγροδιατροφής και βασικών μετάλλων), ώστε να αξιοποιηθούν περαιτέρω οι δυνατότητες της Ενιαίας Αγοράς.

3.4 Αγορά εργασίας

- **Απασχόληση και ανεργία:** Το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων 15-74 ετών αυξήθηκε στο 57,1% το β' τρίμ. του 2026 από 56,4% ένα έτος νωρίτερα και το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 7,9% από 8,6%. Η απασχόληση αυξήθηκε κατά 29,5 χιλ. άτομα (+0,67%), αλλά ο ρυθμός αύξησής της επιβραδύνθηκε για τρίτο συνεχόμενο τρίμηνο, από 1,8% το γ' τρίμ. του 2025.
- **Δυναμική:** Με βάση τα εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία, η απασχόληση αυξήθηκε κατά 7 χιλ. άτομα (+0,16%) έναντι του α' τρίμ. του 2026, ανακτώντας λίγο περισσότερο από το ήμισυ της μείωσης του πρώτου τριμήνου. Το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 8,3% από 9,2% το α' τρίμ. του 2026, καθώς μειώθηκαν τόσο οι άνεργοι όσο και το εργατικό δυναμικό.
- **Απόκλιση από την Ευρωζώνη:** Η απόκλιση του ποσοστού απασχόλησης από την Ευρωζώνη (EZ21) περιορίστηκε στις 5,5 ποσοστιαίες μονάδες από 6,0 ένα έτος νωρίτερα, κυρίως λόγω της μείωσης της διαφοράς στην ανεργία· η χαμηλότερη συμμετοχή εξακολουθεί να αντιστοιχεί σε 4,3 μονάδες της απόκλισης.
- **Διαρθρωτικές αδυναμίες:** Το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών είναι 15,5 μονάδες χαμηλότερο από εκείνο των ανδρών (15,8 ένα έτος νωρίτερα), το ποσοστό απασχόλησης των νέων (15-24 ετών) παραμένει χαμηλό (19,4%) και η μακροχρόνια ανεργία, στο 4,3% του εργατικού δυναμικού, είναι υπερδιπλάσια από εκείνη της Ευρωζώνης (2,0%).
- **Ζήτηση εργασίας:** Κατά τα τελευταία τέσσερα τρίμηνα, τη μεγαλύτερη συμβολή στην αύξηση της απασχόλησης είχαν οι Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες, το Εμπόριο και οι Υπηρεσίες Καταλύματος και Εστίασης, ενώ η απασχόληση στη Γεωργία συνέχισε να μειώνεται. Το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας αυξήθηκε στο 1,8% από 1,6% ένα έτος νωρίτερα, έναντι 2,1% στην Ευρωζώνη.
- **Ποιότητα της απασχόλησης:** Οι μισθωτοί αυξήθηκαν στο 72,9% της απασχόλησης από 72,2% ένα έτος νωρίτερα, αλλά το ποσοστό αυτοαπασχόλησης (24,7%) παραμένει σχεδόν διπλάσιο από εκείνο της Ευρωζώνης (13,5%). Η μερική απασχόληση είναι περιορισμένη (5,1% της απασχόλησης), αλλά περίπου ένας στους τρεις εργαζόμενους με μερική απασχόληση (33,9%) είναι υποαπασχολούμενος.
- **Μισθοί και κόστος:** Η πραγματική αμοιβή ανά μισθωτό ήταν μόλις 0,21% υψηλότερη από ένα έτος νωρίτερα, καθώς η αμοιβή ανά μισθωτό (4,4%) αυξήθηκε ελαφρώς ταχύτερα από τον αποπληθωριστή της καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών (4,2%), και έχει μεταβληθεί ελάχιστα από τα μέσα του 2024. Το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος αυξήθηκε κατά 2,7% σε ετήσια βάση, με ρυθμό παρόμοιο με εκείνον της Ευρωζώνης (EZ20: 2,6%), μετά από περισσότερο από ένα έτος βραδύτερης αύξησης· κατά μέσο όρο τα τελευταία τέσσερα τρίμηνα ήταν 2,0% υψηλότερο από ένα έτος νωρίτερα, έναντι 3,1% στην Ευρωζώνη.

Σύνοψη

Οι συνθήκες στην ελληνική αγορά εργασίας συνέχισαν να βελτιώνονται το β' τρίμ. του 2026, αλλά με βραδύτερο ρυθμό. Η ανεργία μειώθηκε σημαντικά, ενώ ο ρυθμός αύξησης της απασχόλησης επιβραδύνθηκε για τρίτο συνεχόμενο τρίμηνο και η εποχικά προσαρμοσμένη απασχόληση ανέκτησε μόνο μέρος της μείωσης του πρώτου τριμήνου. Η απόκλιση του ποσοστού απασχόλησης από την Ευρωζώνη περιορίστηκε περαιτέρω, κυρίως λόγω της χαμηλότερης ανεργίας, ωστόσο παραμένουν σημαντικά διαρθρωτικά κενά, όπως η χαμηλή συμμετοχή, η μεγάλη, αν και μειούμενη, διαφορά μεταξύ των φύλων, οι αδύναμες επιδόσεις των νέων, η υψηλή μακροχρόνια ανεργία και το πολύ υψηλότερο ποσοστό αυτοαπασχόλησης. Κατά το τελευταίο

έτος, η αύξηση της απασχόλησης προήλθε κυρίως από τις επαγγελματικές υπηρεσίες, το εμπόριο και τις υπηρεσίες καταλύματος και εστίασης, ενώ η απασχόληση στη γεωργία συνέχισε να μειώνεται· οι κενές θέσεις αυξήθηκαν από χαμηλό επίπεδο και οι ώρες εργασίας υποχώρησαν μετά από δύο τρίμηνα αύξησης. Η σύνθεση της απασχόλησης συνέχισε να μετατοπίζεται προς τη μισθωτή εργασία. Η πραγματική αμοιβή ανά μισθωτό μεταβλήθηκε ελάχιστα σε σύγκριση με ένα έτος νωρίτερα και παραμένει ουσιαστικά σταθερή από τα μέσα του 2024. Η αύξηση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος ευθυγραμμίστηκε με εκείνη της Ευρωζώνης, μετά από περισσότερο από ένα έτος κατά το οποίο ήταν χαμηλότερη.

Γενικές συνθήκες στην αγορά εργασίας

Το ποσοστό απασχόλησης του πληθυσμού 15-74 ετών αυξήθηκε στο 57,1% το β' τρίμ. του 2026 από 56,4% ένα έτος νωρίτερα, καθώς η απασχόληση αυξήθηκε κατά 29,5 χιλ. άτομα (+0,67%), στα 4,41 εκατ. Ο ρυθμός αύξησης της απασχόλησης, ωστόσο, επιβραδύνθηκε για τρίτο συνεχόμενο τρίμηνο, από 1,8% το γ' τρίμ. του 2025. Η ανεργία μειώθηκε κατά 32,0 χιλ. άτομα (-7,8%), στις 379,7 χιλ., με αποτέλεσμα το ποσοστό ανεργίας να υποχωρήσει στο 7,9% από 8,6%, ενώ το εργατικό δυναμικό παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο (-2,5 χιλ. άτομα) και το ποσοστό συμμετοχής αυξήθηκε οριακά στο 62,0% από 61,8%. Η άνοδος του ποσοστού απασχόλησης οφείλεται κυρίως στη χαμηλότερη ανεργία, η οποία συνέβαλε κατά 0,41 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ η υψηλότερη συμμετοχή πρόσθεσε άλλες 0,24 μονάδες. Η ανάλυση της αύξησης της απασχόλησης αναδεικνύει τους ίδιους παράγοντες: η χαμηλότερη ανεργία συνέβαλε κατά 0,72 ποσοστιαίες μονάδες και η υψηλότερη συμμετοχή κατά 0,42 μονάδες, ενώ η μείωση του πληθυσμού αφαίρεσε 0,47 μονάδες. Με βάση τα εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία, η απασχόληση αυξήθηκε κατά 7 χιλ. άτομα (+0,16%) έναντι του α' τρίμ. του 2026, ανακτώντας λίγο περισσότερο από το ήμισυ της μείωσης κατά 12 χιλ. το πρώτο τρίμηνο. Το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 8,3% από 9,2%, καθώς ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε κατά 48 χιλ. και το εργατικό δυναμικό κατά 41 χιλ. (Πίνακας 3.8).

Διάγραμμα 3.18

Εξέλιξη ποσοστού (%) εργατικού δυναμικού στον πληθυσμό και ποσοστού ανέργων στο εργατικό δυναμικό, 15-74 ετών (ε.δ.)

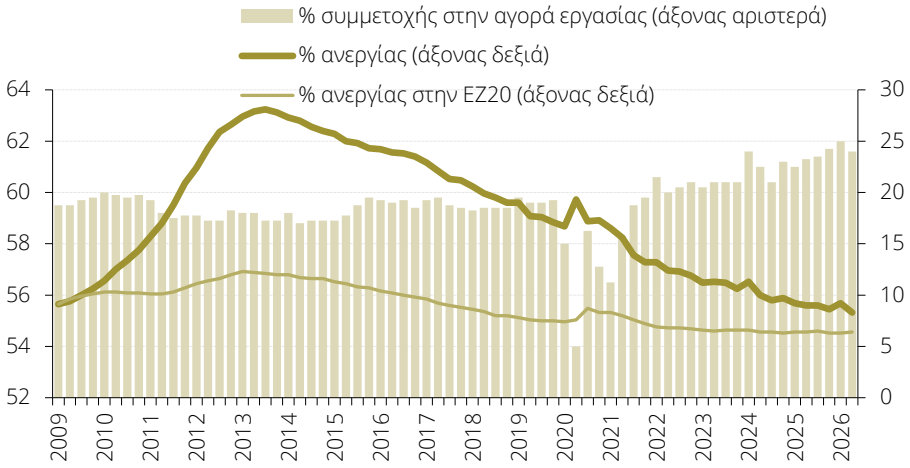

Το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε κοντά σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, στο 7,9% (8,3% ε.δ.) το β' τρίμηνο του 2026

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ – Έρευνα Εργατικού Δυναμικού· Eurostat· επεξεργασία ΙΟΒΕ. Σημείωση: πληθυσμός 15-74 ετών· εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία· Ευρωζώνη: ΕΖ20 (σταθερή σύνθεση).

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ για τις ροές μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα (στοιχεία Ιανουαρίου-Ιουλίου), το σωρευτικό ισοζύγιο προσλήψεων-αποχωρήσεων ήταν θετικό κατά 323,1 χιλ. θέσεις εργασίας, υπερβαίνοντας ελαφρώς το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2025 (319,8 χιλ. θέσεις εργασίας).[15]

Το ποσοστό απασχόλησης στην Ελλάδα παραμένει σημαντικά χαμηλότερο από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Με βάση τα εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία, το ποσοστό του πληθυσμού 15-74 ετών που απασχολείται ήταν το β' τρίμ. του 2026 στην Ελλάδα κατά 5,5 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο από ό,τι στην Ευρωζώνη (EZ21: 62,0%), έναντι απόκλισης 6,0 μονάδων ένα έτος νωρίτερα. Η σύγκλιση οφείλεται στην ταχύτερη βελτίωση στην Ελλάδα, καθώς το ποσοστό απασχόλησης αυξήθηκε κατά 0,69 ποσοστιαίες μονάδες στην Ελλάδα έναντι 0,14 μονάδων στην Ευρωζώνη. Η χαμηλότερη συμμετοχή αντιστοιχούσε σε 4,3 ποσοστιαίες μονάδες της απόκλισης του ποσοστού απασχόλησης το β' τρίμ. του 2026 και η υψηλότερη ανεργία στις υπόλοιπες 1,2 μονάδες (Διάγραμμα 3.19).

Πίνακας 3.8

Συνθήκες στην αγορά εργασίας, πληθυσμός 15-74 ετών

	β' τρίμ. 2025	β' τρίμ. 2026	Μεταβολή σε ετήσια βάση	α' τρίμ. 2026 ε.δ.	β' τρίμ. 2026 ε.δ.	Μεταβολή έναντι προηγούμενου τριμήνου (ε.δ.)
Α. Δείκτες της αγοράς εργασίας						
Πληθυσμός 15-74 ετών (χιλ.)	7.753,3	7.716,7	-36,6 (-0,5%)	7.730	7.717	-13 (-0,2%)
Εργατικό δυναμικό (χιλ.)	4.788,0	4.785,5	-2,5 (-0,1%)	4.794	4.753	-41 (-0,9%)
Απασχολούμενοι (χιλ.)	4.376,3	4.405,8	+29,5 (+0,7%)	4.352	4.359	+7 (+0,2%)
Άνεργοι (χιλ.)	411,7	379,7	-32,0 (-7,8%)	442	394	-48 (-10,9%)
Ποσοστό συμμετοχής (%)	61,8	62,0	+0,2	62,0	61,6	-0,4
Ποσοστό απασχόλησης (%)	56,4	57,1	+0,7	56,3	56,5	+0,2
Ποσοστό ανεργίας (%)	8,6	7,9	-0,7	9,2	8,3	-0,9
Β. Λογιστική ανάλυση						
Μεταβολή ποσοστού απασχόλησης (π.μ.)			**+0,65**			**+0,18**
Συμβολή ποσοστού συμμετοχής			+0,24			-0,39
Συμβολή ποσοστού ανεργίας			+0,41			+0,58
Μεταβολή απασχόλησης (λογαριθμικές μονάδες ×100)			**+0,67**			**+0,16**
Συμβολή πληθυσμού			-0,47			-0,17
Συμβολή ποσοστού συμμετοχής			+0,42			-0,69
Συμβολή ποσοστού ανεργίας			+0,72			+1,02

Πηγές: Eurostat· ΕΛΣΤΑΤ – Έρευνα Εργατικού Δυναμικού· επεξεργασία ΙΟΒΕ. Σημείωση: οι ετήσιες μεταβολές βασίζονται σε μη εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία· οι τριμηνιαίες μεταβολές σε εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία. Το τμήμα Β αναλύει τις μεταβολές του ποσοστού απασχόλησης και της αύξησης της απασχόλησης. Λόγω στρογγυλοποίησης τα επιμέρους μεγέθη ενδέχεται να μην αθροίζουν στο σύνολο.

[15] Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μηνιαία έκθεση ΕΡΓΑΝΗ Ιουλίου 2026: προσλήψεις μείον αποχωρήσεις μισθωτών στον ιδιωτικό τομέα, Ιανουάριος-Ιούλιος κάθε έτους.

Διάγραμμα 3.19

Απόκλιση του ποσοστού απασχόλησης από την Ευρωζώνη και οι συνιστώσες της

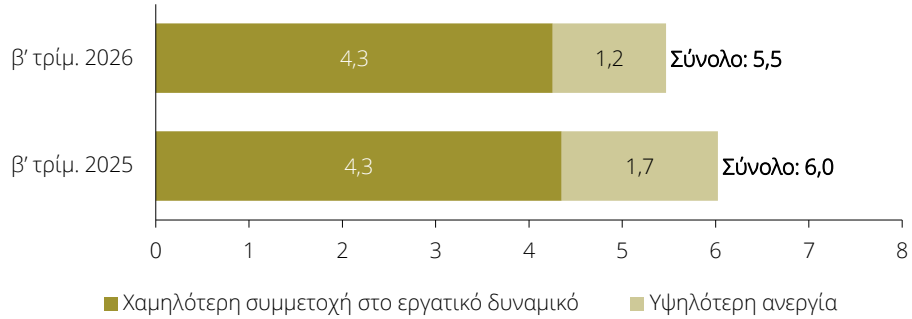

Η απόκλιση του ποσοστού απασχόλησης από την ΕΖ μειώθηκε στις 5,5 π.μ., κυρίως λόγω της μείωσης της διαφοράς στην ανεργία

Πηγές: Eurostat, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού· επεξεργασία ΙΟΒΕ. Σημείωση: πληθυσμός 15–74 ετών, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία· Ευρωζώνη: EZ21 (σταθερή σύνθεση). Η απόκλιση του ποσοστού απασχόλησης αναλύεται σε συμβολές των διαφορών στη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό και στην ανεργία.

Συμμετοχή και διαρθρωτικά κενά

Η διαφορά μεταξύ του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών και των ανδρών περιορίστηκε ελαφρά το β' τρίμ. του 2026: το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών ήταν κατά 15,5 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο από εκείνο των ανδρών, έναντι 15,8 μονάδων ένα έτος νωρίτερα. Το ποσοστό απασχόλησης αυξήθηκε και στα δύο φύλα, και περισσότερο στις γυναίκες, κατά 0,81 ποσοστιαίες μονάδες στο 49,5%, απ' ό,τι στους άνδρες, κατά 0,48 μονάδες στο 65,0%. Ο περιορισμός οφείλεται στη συμμετοχή και όχι στην ανεργία. Το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών αυξήθηκε κατά 1,1 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ των ανδρών μειώθηκε κατά 0,58 μονάδες, περιορίζοντας τη διαφορά στο ποσοστό απασχόλησης κατά 1,4 μονάδες, αλλά η συνιστώσα της ανεργίας τη διεύρυνε κατά 1,1 μονάδες, καθώς το ποσοστό ανεργίας των γυναικών αυξήθηκε στο 10,6%, ενώ των ανδρών υποχώρησε στο 5,8% (Πίνακας 3.9). Οι γυναίκες συνέβαλαν κατά 0,54 μονάδες στην άνοδο του συνολικού ποσοστού συμμετοχής κατά 0,26 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ οι άνδρες αφαίρεσαν 0,28 μονάδες.

Πίνακας 3.9

Δείκτες της αγοράς εργασίας ανά φύλο, πληθυσμός 15-74 ετών

	β' τρίμ. 2025	β' τρίμ. 2026	Μεταβολή (π.μ.)
Α. Δείκτες της αγοράς εργασίας ανά φύλο			
Γυναίκες			
Ποσοστό συμμετοχής (%)	54,2	55,3	+1,1
Ποσοστό απασχόλησης (%)	48,7	49,5	+0,81
Ποσοστό ανεργίας (%)	10,3	10,6	+0,27
Άνδρες			
Ποσοστό συμμετοχής (%)	69,5	68,9	-0,58
Ποσοστό απασχόλησης (%)	64,5	65,0	+0,48
Ποσοστό ανεργίας (%)	7,2	5,8	-1,5
Διαφορά φύλων, γυναίκες μείον άνδρες			
Διαφορά ποσοστού συμμετοχής (π.μ.)	-15,3	-13,6	+1,6
Διαφορά ποσοστού απασχόλησης (π.μ.)	-15,8	-15,5	+0,32
Διαφορά ποσοστού ανεργίας (π.μ.)	3,1	4,8	+1,7
Β. Λογιστική ανάλυση της διαφοράς ποσοστού απασχόλησης μεταξύ φύλων			
Μεταβολή της διαφοράς ποσοστού απασχόλησης (π.μ.)			**+0,32**
Συμβολή της διαφοράς συμμετοχής			+1,4
Συμβολή της διαφοράς ανεργίας			-1,1

Πηγές: Eurostat· ΕΛΣΤΑΤ – Έρευνα Εργατικού Δυναμικού· επεξεργασία ΙΟΒΕ. Σημείωση: μη εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία· οι μεταβολές υπολογίζονται από μη στρογγυλοποιημένα στοιχεία. Οι διαφορές φύλων αντιστοιχούν σε γυναίκες μείον άνδρες. Το τμήμα Β αναλύει τη μεταβολή της διαφοράς ποσοστού απασχόλησης μεταξύ φύλων σε συνιστώσες συμμετοχής και ανεργίας. Λόγω στρογγυλοποίησης τα επιμέρους μεγέθη ενδέχεται να μην αθροίζουν στο σύνολο.

Ως προς την ηλικία, η ετήσια άνοδος της συμμετοχής των ατόμων 15-74 ετών κατά 0,26 ποσοστιαίες μονάδες αντανακλά την αύξηση της συμμετοχής εντός των ηλικιακών ομάδων, η οποία πρόσθεσε 0,53 μονάδες, ενώ οι μεταβολές στην ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού αφαίρεσαν 0,27 μονάδες. Εντός των ηλικιακών ομάδων, τα άτομα 25-54 ετών συνέβαλαν κατά 0,43 μονάδες και τα άτομα 55-64 ετών κατά 0,25 μονάδες, ενώ η ομάδα 15-24 ετών αφαίρεσε 0,17 μονάδες και η συμβολή της ομάδας 65-74[16] ετών ήταν αμελητέα. Η αύξηση της συμμετοχής συνοδεύτηκε από ισχυρότερη απασχόληση, με το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων 25-54 ετών να αυξάνεται κατά 1,3 ποσοστιαίες μονάδες, στο 80,6%, και των ατόμων 55-64 ετών κατά 1,9 μονάδες, στο 62,0%.

Οι εξελίξεις στην απασχόληση επιδεινώθηκαν για τα άτομα 15-24 ετών, αν και μειώθηκαν όσοι ούτε εργάζονται ούτε βρίσκονται σε εκπαίδευση ή κατάρτιση. Σε σύγκριση με ένα έτος νωρίτερα, το ποσοστό απασχόλησής τους μειώθηκε κατά 1,1 ποσοστιαίες μονάδες, στο 19,4%, ενώ το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε στο 18,6% από 18,2%. Ενδεικτικά, οι άνεργοι αντιστοιχούσαν στο 4,4% του συνόλου του πληθυσμού 15-24 ετών. Το ποσοστό των ατόμων 15-24 ετών που ούτε

[16] Υπολογισμοί ΙΟΒΕ: 65-74 ετών = 15-74 ετών μείον τις ομάδες 15-24, 25-54 και 55-64 ετών, καθώς η Eurostat δεν δημοσιεύει χωριστά την ομάδα 65-74 ετών.

εργάζονται ούτε βρίσκονται σε εκπαίδευση ή κατάρτιση (NEET) μειώθηκε στο 8,5% από 9,2% (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία). Για την ευρύτερη ομάδα 15-29 ετών, το ποσοστό NEET μειώθηκε στο 12,6% από 13,3%, έναντι 11,2% στην Ευρωζώνη (EZ21). Ο στόχος σε επίπεδο ΕΕ είναι η μείωση του ετήσιου ποσοστού NEET για αυτή την ηλικιακή ομάδα στο 9% έως το 2030.

Η μακροχρόνια ανεργία μειώθηκε, αλλά παραμένει σημαντικά πιο διαδεδομένη από ό,τι στην Ευρωζώνη. Με βάση τα εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία, οι άνεργοι για 12 μήνες και άνω αντιστοιχούσαν στο 4,3% του εργατικού δυναμικού 15-74 ετών το β' τρίμ. του 2026, 0,6 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα από ένα έτος νωρίτερα, έναντι 2,0% στην Ευρωζώνη (EZ21), με αποτέλεσμα η διαφορά να περιοριστεί στις 2,3 από 2,8 ποσοστιαίες μονάδες.[17] Οι μακροχρόνια άνεργοι εξακολουθούν επίσης να αποτελούν περισσότερο από το μισό του συνόλου των ανέργων στην Ελλάδα (51,2%, από 54,6% ένα έτος νωρίτερα), έναντι περίπου ενός τρίτου στην Ευρωζώνη (31,3%).

Ζήτηση εργασίας και ποιότητα της απασχόλησης

Η ετήσια αύξηση της απασχόλησης το β' τρίμ. του 2026 προήλθε από λίγους κλάδους, ενώ αρκετοί την περιόρισαν. Οι Δραστηριότητες σχετικές με την Ανθρώπινη Υγεία και την Κοινωνική Μέριμνα (0,64 ποσοστιαίες μονάδες), οι Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες (0,38 μονάδες) και η Ενημέρωση και Επικοινωνία (0,29 μονάδες) συνέβαλαν από κοινού περισσότερο από τη συνολική αύξηση της απασχόλησης· αντίθετα, η Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία (-0,72 μονάδες), η Εκπαίδευση (-0,62 μονάδες), το Εμπόριο (-0,27 μονάδες) και οι Κατασκευές (-0,23 μονάδες) την περιόρισαν. Οι μεταβολές στην Υγεία και την Εκπαίδευση, ωστόσο, αντιστάθμισαν σε μεγάλο βαθμό αντίθετες μεταβολές ένα έτος νωρίτερα. Κατά τα τελευταία τέσσερα τρίμηνα, τη μεγαλύτερη συμβολή είχαν οι Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες (0,67 μονάδες), το Εμπόριο (0,58 μονάδες) και οι Υπηρεσίες Καταλύματος και Εστίασης (0,35 μονάδες), ενώ η Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία αφαίρεσε 1,37 μονάδες.[18] Σε σύγκριση με την Ευρωζώνη, η απασχόληση στην Ελλάδα παραμένει περισσότερο συγκεντρωμένη στη Γεωργία, το Εμπόριο και τις υπηρεσίες καταλύματος και εστίασης, και λιγότερο στη Μεταποίηση και την Υγεία.

Η ανικανοποίητη ζήτηση εργασίας αυξήθηκε σε ετήσια βάση το β' τρίμ. του 2026, από χαμηλό επίπεδο. Το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας στην Ελλάδα διαμορφώθηκε στο 1,8% το β' τρίμ. του 2026, έναντι 1,6% ένα έτος νωρίτερα και 2,5% το β' τρίμ. του 2024.[19] Ο αριθμός των κενών θέσεων αυξήθηκε στις 46,4 χιλ. (+19,4%), πολύ ταχύτερα από τις καλυμμένες θέσεις (+1,2%). Στην Ευρωζώνη (EZ21), το ποσοστό κενών θέσεων υποχώρησε στο 2,1% από 2,2%, με αποτέλεσμα το ποσοστό στην Ελλάδα να είναι 0,3 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο.

[17] Eurostat, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού: άτομα άνεργα για 12 μήνες ή περισσότερο, 15-74 ετών, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία. Το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας εκφράζεται ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού και το μερίδιο της μακροχρόνιας ανεργίας ως ποσοστό της συνολικής ανεργίας.

[18] Συμβολές στην αύξηση της μέσης απασχόλησης των τελευταίων τεσσάρων τριμήνων σε σύγκριση με τα τέσσερα προηγούμενα τρίμηνα.

[19] Eurostat, στατιστικά στοιχεία κενών θέσεων εργασίας: τομείς B–T της NACE Αναθ. 2.1, επιχειρήσεις κάθε μεγέθους, μη εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία. Το ποσοστό κενών θέσεων είναι οι κενές θέσεις ως ποσοστό των καλυμμένων και κενών θέσεων. Με βάση μη στρογγυλοποιημένα στοιχεία, το ποσοστό στην Ελλάδα αυξήθηκε στο 1,83% από 1,56%.

Η εισροή εργασίας μειώθηκε ελαφρά, παρά την αύξηση της απασχόλησης, μετά από άνοδο τα δύο προηγούμενα τρίμηνα. Σύμφωνα με τους εθνικούς λογαριασμούς, οι συνολικές ώρες εργασίας στην ελληνική οικονομία μειώθηκαν κατά 0,86% σε ετήσια βάση το β' τρίμ. του 2026, ενώ η απασχόληση αυξήθηκε κατά 0,09%, γεγονός που συνεπάγεται μείωση των ωρών εργασίας ανά απασχολούμενο κατά περίπου 0,95%, μετά από μικρότερη μείωση ένα έτος νωρίτερα.[20] Αντίθετα, στην Ευρωζώνη (EZ21) οι συνολικές ώρες εργασίας αυξήθηκαν κατά 0,71%, ταχύτερα από την απασχόληση (0,47%), με αποτέλεσμα οι ώρες ανά απασχολούμενο να αυξηθούν οριακά, κατά 0,24%.

Η σύνθεση της απασχόλησης συνέχισε να μετατοπίζεται προς τη μισθωτή εργασία. Σε σύγκριση με ένα έτος νωρίτερα, ο αριθμός των μισθωτών αυξήθηκε το β' τρίμ. του 2026 κατά 50,7 χιλ. (+1,6%), με αποτέλεσμα το μερίδιό τους στην απασχόληση να ανέλθει στο 72,9% από 72,2%. Αυξήθηκαν επίσης οι αυτοαπασχολούμενοι με προσωπικό (+24,6 χιλ.), ενώ μειώθηκαν οι αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό (-33,2 χιλ.) και οι βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση (-12,6 χιλ.). Ως εκ τούτου, το ποσοστό αυτοαπασχόλησης υποχώρησε οριακά στο 24,7% από 25,1%, αλλά παρέμεινε σημαντικά υψηλότερο από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης (13,5%). Η απόκλιση έχει ωστόσο περιοριστεί, από 13,7 ποσοστιαίες μονάδες το 2022 σε 11,6 μονάδες το 2025 σε όρους ετήσιου μέσου όρου. Περίπου τα τρία τέταρτα της εναπομένουσας απόκλισης αντανακλούν υψηλότερα ποσοστά αυτοαπασχόλησης εντός των κλάδων και όχι διαφορές στην κλαδική σύνθεση, ενώ και το μεγαλύτερο μέρος της μείωσης του ποσοστού αυτοαπασχόλησης στην Ελλάδα από το 2022 σημειώθηκε εντός των κλάδων.

Η καταγεγραμμένη υποαπασχόληση εντός της απασχόλησης παρέμεινε σχετικά χαμηλή, αλλά τα συνολικά μεγέθη χρειάζονται προσεκτική ερμηνεία. Ο αριθμός των υποαπασχολούμενων με μερική απασχόληση μειώθηκε στις 75,8 χιλ. από 79,9 χιλ. ένα έτος νωρίτερα, ή στο 1,7% της απασχόλησης από 1,8%, χαμηλότερα από την Ευρωζώνη (3,0%). Αυτό αντανακλά σε μεγάλο βαθμό την περιορισμένη χρήση της μερικής απασχόλησης στην Ελλάδα, η οποία αντιστοιχούσε στο 5,1% της απασχόλησης, έναντι 21,0% στην Ευρωζώνη, και δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως ένδειξη καλύτερης ποιότητας της απασχόλησης. Από τους λίγους εργαζόμενους με μερική απασχόληση, ωστόσο, περίπου ένας στους τρεις (33,9%) ήταν υποαπασχολούμενος, έναντι 14,3% στην Ευρωζώνη (EZ21).[21]

[20] Eurostat, τριμηνιαίοι εθνικοί λογαριασμοί. Τα στοιχεία για την Ελλάδα είναι προσωρινά. Οι ώρες εργασίας ανά απασχολούμενο είναι υπολογισμός ΙΟΒΕ. Η απασχόληση των εθνικών λογαριασμών καλύπτει όλα τα άτομα που εργάζονται σε μονάδες παραγωγής εγκατεστημένες στη χώρα. Αυξήθηκε κατά 0,09%, έναντι 0,67% για την απασχόληση της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (κάτοικοι 15-74 ετών)· τα δύο μεγέθη διαφέρουν ως προς την έννοια και την κάλυψη.

[21] Έρευνα Εργατικού Δυναμικού: ΕΛΣΤΑΤ για την Ελλάδα (άτομα 15-74 ετών), Eurostat για την Ευρωζώνη. Υποαπασχολούμενοι με μερική απασχόληση είναι όσοι εργάζονται με μερική απασχόληση, επιθυμούν να εργαστούν περισσότερες ώρες και είναι διαθέσιμοι να το κάνουν (υποαπασχόληση ως προς τον χρόνο εργασίας).

Μισθοί, παραγωγικότητα και κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος

Η πραγματική αμοιβή ανά μισθωτό αυξήθηκε κατά 0,37% το β' τρίμ. του 2026 έναντι του α' τριμήνου. Σε σύγκριση με ένα έτος νωρίτερα ήταν μόλις 0,21% υψηλότερη, καθώς η αμοιβή ανά μισθωτό αυξήθηκε κατά 4,4%, ενώ ο αποπληθωριστής της καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών κατά 4,2%.[22] Κατά την περίοδο του υψηλού πληθωρισμού, η πραγματική αμοιβή ανά μισθωτό υποχώρησε στο χαμηλότερο επίπεδό της το β' τρίμ. του 2023, 3,7% κάτω από το επίπεδο του δ' τρίμ. του 2021, και το ανέκτησε στις αρχές του 2024. Από τα μέσα του 2024 έχει μεταβληθεί ελάχιστα: στα 1.649 ευρώ τον μήνα σε τιμές 2021, το β' τρίμ. του 2026 δεν ξεπερνούσε το επίπεδο του τέλους του 2024 και ήταν 1,3% υψηλότερη από το επίπεδο του δ' τρίμ. του 2021 (Διάγραμμα 3.20).

Διάγραμμα 3.20

Πραγματική αμοιβή ανά μισθωτό, ευρώ ανά μήνα σε τιμές 2021 (ε.δ.)

Η πραγματική αμοιβή ανά μισθωτό ήταν 0,21% υψηλότερη από ένα έτος νωρίτερα

Πηγές: Eurostat, τριμηνιαίοι εθνικοί λογαριασμοί· επεξεργασία ΙΟΒΕ. Σημείωση: Συμπεριλαμβάνονται οι εργοδοτικές εισφορές, οι ετήσιες αμοιβές εκφράζονται σε 12 ισόποσες μηνιαίες καταβολές. Η πραγματική αμοιβή ανά μισθωτό είναι οι αμοιβές εξαρτημένης εργασίας (D.1) διά του αριθμού των μισθωτών, για το σύνολο της οικονομίας, αποπληθωρισμένες με τον τεκμαρτό αποπληθωριστή της τελικής καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών (τελική καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών σε τρέχουσες τιμές διά των αλυσωτών όγκων), με αναγωγή στον μέσο όρο του 2021· οι τριμηνιαίες τιμές διαιρούνται διά τρία, ώστε το μέγεθος να εκφράζεται σε ευρώ ανά μήνα σε τιμές 2021. Εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία (οι αμοιβές και ο αποπληθωριστής και ημερολογιακά). Τα στοιχεία για την Ελλάδα είναι προσωρινά.

Σε σύγκριση με τις τιμές καταναλωτή, οι μισθοί μόλις που συμβάδισαν με τον πληθωρισμό από την έξαρσή του. Με σύγκριση των δ' τριμήνων, τη μόνη ομοειδή σύγκριση που επιτρέπει ο δείκτης τιμών καταναλωτή (ΔΤΚ), ο οποίος δεν προσαρμόζεται εποχικά, οι ονομαστικοί μισθοί ανά μισθωτό αυξήθηκαν κατά 18,1% μεταξύ του δ' τρίμ. του 2021 και του δ' τρίμ. του 2025, ενώ ο ΔΤΚ αυξήθηκε κατά 17,3% (Πίνακας 3.10). Οι πραγματικοί μισθοί ανά μισθωτό ήταν επομένως μόλις 0,68% υψηλότεροι από το επίπεδο του δ' τρίμ. του 2021. Ήταν ακόμη 3,0% χαμηλότεροι από αυτό

[22] Ανά ώρα εργασίας, η πραγματική αμοιβή ήταν 1,5% υψηλότερη από ένα έτος νωρίτερα, καθώς μειώθηκαν οι ώρες εργασίας ανά μισθωτό. Οι ώρες εργασίας των μισθωτών στους εθνικούς λογαριασμούς της Ελλάδας έχουν μεταβληθεί έως και 2,8% από τρίμηνο σε τρίμηνο από το 2025.

στο τέλος του 2022 και 1,4% χαμηλότεροι στο τέλος του 2023, και το είχαν ανακτήσει έως το τέλος του 2024 (0,94% υψηλότεροι), πριν υποχωρήσουν ελαφρά το 2025.

Πίνακας 3.10

Μισθοί και τιμές καταναλωτή από το δ' τρίμ. του 2021

% μεταβολή από το δ' τρίμ. του 2021	δ' τρίμ. 2022	δ' τρίμ. 2023	δ' τρίμ. 2024	δ' τρίμ. 2025
Ονομαστικοί μισθοί ανά μισθωτό	+5,0	+10,3	+15,7	+18,1
Δείκτης τιμών καταναλωτή (ΔΤΚ)	+8,3	+11,9	+14,6	+17,3
Πραγματικοί μισθοί ανά μισθωτό (με αποπληθωριστή τον ΔΤΚ)	-3,0	-1,4	+0,94	+0,68

Πηγές: Eurostat, τριμηνιαίοι εθνικοί λογαριασμοί· ΕΛΣΤΑΤ, δείκτης τιμών καταναλωτή· επεξεργασία ΙΟΒΕ. Σημείωση: το δ' τρίμηνο κάθε έτους σε σύγκριση με το δ' τρίμ. του 2021· μη εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία. Μισθοί (D.11) ανά μισθωτό, σύνολο οικονομίας. ΔΤΚ: τριμηνιαίοι μέσοι όροι μηνιαίων στοιχείων. Τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών για την Ελλάδα είναι προσωρινά.

Το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος στην Ελλάδα αυξήθηκε το β' τρίμ. του 2026 με ρυθμό παρόμοιο με εκείνον της Ευρωζώνης, μετά από περισσότερο από ένα έτος βραδύτερης αύξησης. Με βάση τους εθνικούς λογαριασμούς, η αμοιβή ανά μισθωτό αυξήθηκε κατά 4,4% σε ετήσια βάση και η πραγματική παραγωγικότητα ανά απασχολούμενο κατά 1,7%, με αποτέλεσμα η αύξηση του ονομαστικού κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος να διαμορφωθεί στο 2,7%.[23] Στην Ευρωζώνη (EZ20), το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος αυξήθηκε κατά 2,6%, καθώς η αμοιβή ανά μισθωτό αυξήθηκε κατά 3,3% και η παραγωγικότητα κατά 0,74%.[24] Η αύξηση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος στην Ελλάδα ήταν ευμετάβλητη: επιβραδύνθηκε γύρω από την αλλαγή του έτους και επιταχύνθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2026, καθώς επιταχύνθηκε η αμοιβή ανά μισθωτό, ενώ η αύξηση της παραγωγικότητας ήταν σχεδόν σταθερή. Στο σύνολο του τελευταίου έτους, ωστόσο, παρέμεινε σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη της Ευρωζώνης: κατά μέσο όρο τα τελευταία τέσσερα τρίμηνα, το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος ήταν 2,0% υψηλότερο από ένα έτος νωρίτερα στην Ελλάδα και 3,1% στην Ευρωζώνη, ενώ από το δ' τρίμ. του 2021 έχει αυξηθεί κατά 12,3% και 19,7% αντίστοιχα (Διάγραμμα 3.21).

[23] Το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος διαιρεί την αμοιβή ανά μισθωτό με το προϊόν ανά απασχολούμενο και, επομένως, αποδίδει έμμεσα στους αυτοαπασχολούμενους τη μέση αμοιβή των μισθωτών.

[24] Eurostat, τριμηνιαίοι εθνικοί λογαριασμοί: ονομαστικό κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος και πραγματική παραγωγικότητα ανά απασχολούμενο, μη εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία. Η αμοιβή ανά μισθωτό είναι υπολογισμός ΙΟΒΕ από τις αμοιβές εξαρτημένης εργασίας και τον αριθμό των μισθωτών και αναπαράγει την επίσημη μεταβολή του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος. Τα στοιχεία για την Ελλάδα είναι προσωρινά.

Διάγραμμα 3.21

Κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος και οι συνιστώσες του: Ελλάδα και Ευρωζώνη

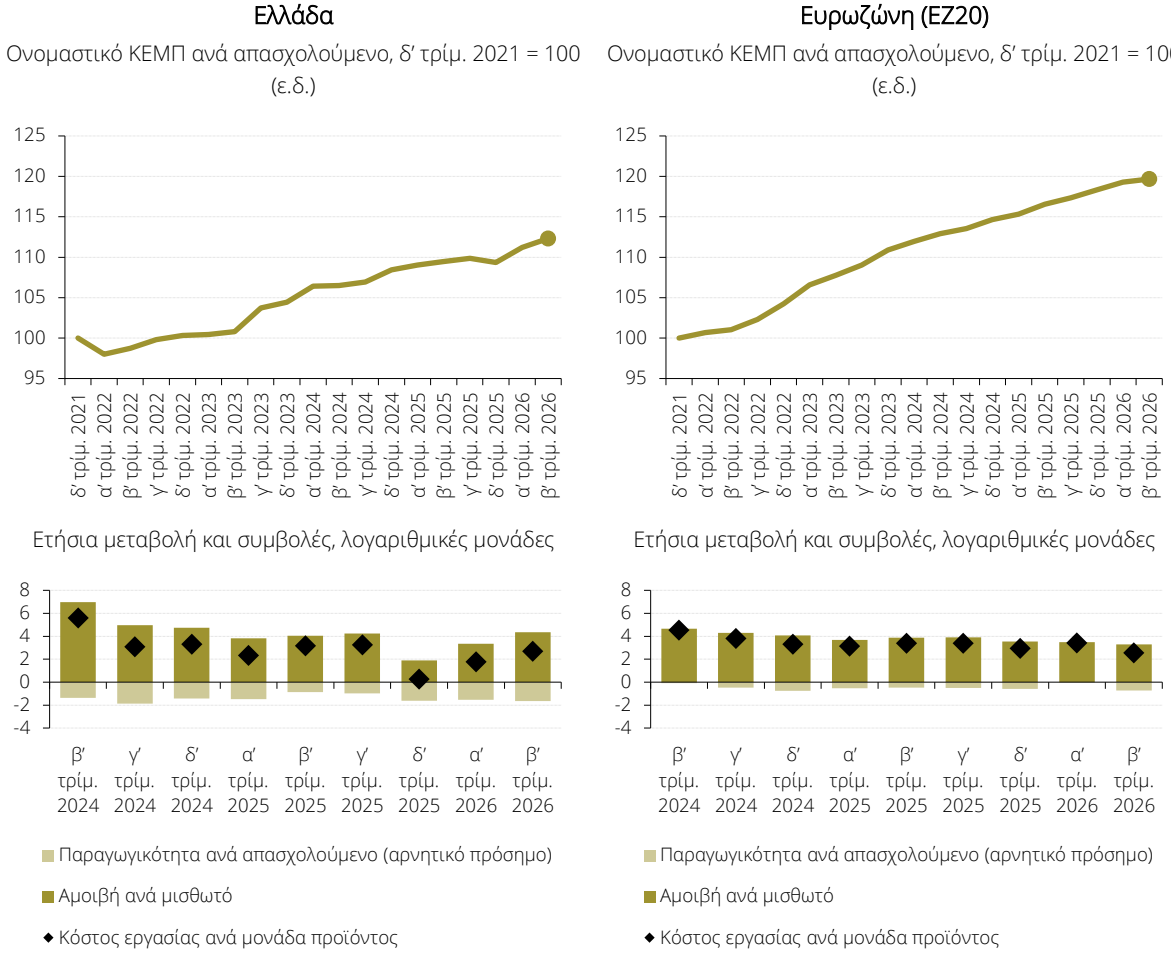

Πηγές: Eurostat, τριμηνιαίοι εθνικοί λογαριασμοί· επεξεργασία ΙΟΒΕ. Σημείωση: τα επάνω διαγράμματα παρουσιάζουν το ονομαστικό κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος (ΚΕΜΠ) ανά απασχολούμενο, με αναγωγή σε δ' τρίμ. 2021 = 100, εποχικά και ημερολογιακά προσαρμοσμένα στοιχεία. Τα κάτω διαγράμματα παρουσιάζουν, με μη εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία, την ετήσια μεταβολή του ΚΕΜΠ κατά τα δύο τελευταία έτη και τις συμβολές της αμοιβής ανά μισθωτό και της πραγματικής παραγωγικότητας ανά απασχολούμενο, σε λογαριθμικές μονάδες· η συμβολή της παραγωγικότητας εμφανίζεται με αντίθετο πρόσημο. Ευρωζώνη: EZ20 (σταθερή σύνθεση). Τα στοιχεία για την Ελλάδα είναι προσωρινά.

Μεσοπρόθεσμες εκτιμήσεις

Στο βασικό μακροοικονομικό σενάριο αναμένεται περαιτέρω βελτίωση στην αγορά εργασίας το 2026 και το 2027, με σημάδια ωστόσο επιβράδυνσης της θετικής τάσης. Η κυκλική ανεργία είναι ήδη σημαντικά περιορισμένη, ενώ βασική πρόκληση αποτελεί η μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας και η αύξηση της συμμετοχής στην εργασία.

Θετική επίδραση στην απασχόληση για το 2026 και το 2027 αναμένεται να έχει η προβλεπόμενη ενίσχυση των επενδύσεων. Σε αυτή την ενίσχυση συμβάλουν δύο παράγοντες. Αφενός το μεγαλύτερο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, αφετέρου η υψηλή πιστωτική επέκταση, σχετιζόμενη και με την υλοποίηση του τελικού σκέλους του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η προσδοκία για ανθεκτική κατανάλωση, συνιστώσα για την οποία αναμένεται αύξηση, αν και με βραδύτερο ρυθμό το 2027, θα επιδράσει ήπια θετικά στην απασχόληση. Η πρόβλεψη για περαιτέρω αύξηση των εξαγωγών, αναμένεται να έχει επίσης θετικές επιδράσεις στην απασχόληση. Η στάση της νομισματικής πολιτικής αναμφίβολα επηρεάζει τις παραπάνω τάσεις, με την ανοδική τάση των επιτοκίων να έχει αρνητική επίδραση στις βραχυπρόθεσμες προοπτικές επενδύσεων, κατανάλωσης, και εξαγωγών.

Από τομεακή σκοπιά, σύμφωνα και με τα αποτελέσματα από τις έρευνες συγκυρίας, καταγράφεται οριακή ανάκαμψη των προοπτικών απασχόλησης στους τομείς του Εμπορίου και της Βιομηχανίας , ενώ σημαντική υποχώρηση σημειώνεται στις Υπηρεσίες και τις Κατασκευές. Η επίδραση του τουριστικού τομέα στην αύξηση της απασχόλησης αναμένεται οριακά θετική το 2026 και 2027. Τέλος, ο δημόσιος τομέας αναμένεται να συνεχίσει να στηρίζει την απασχόληση μέσω νέων προσλήψεων.

Αναφορικά με τους κινδύνους, ο παρατεταμένος πόλεμος στη Μέση Ανατολή και η μεταβλητότητα στις διεθνείς τιμές των ενεργειακών αγαθών δημιουργούν αβεβαιότητα και πληθωριστικές πιέσεις, με τον εγχώριο πληθωρισμό να αναμένεται να κυμανθεί το 2026 και 2027 σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με το μ.ό. της Ευρωζώνης. Σημαντικό εμπόδιο για την ανταγωνιστικότητα, και συνεπώς για την απασχόληση, αποτελεί ο σχετικά υψηλός δομικός πληθωρισμός της ελληνικής οικονομίας.

Με βάση τις εκτιμήσεις ΙΟΒΕ για επιβράδυνση της κατανάλωσης το 2026, αναμένεται αντίστοιχα επιβράδυνση της θετικής δυναμικής στον τομέα της απασχόλησης. Παράλληλα με τη μείωση της κυκλικής ανεργίας, προτεραιότητα τίθεται στην αντιμετώπιση της εναπομένουσας διαρθρωτικής ανεργίας και της ανεργίας τριβής.

Λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω επιδράσεις στην αγορά εργασίας, το ποσοστό ανεργίας αναμένεται να διαμορφωθεί στην περιοχή του 8,6% το 2026 και 7,8% το 2027.

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία Ερευνών Συγκυρίας του ΙΟΒΕ, κατά το τρίμηνο Ιουλίου-Σεπτεμβρίου του 2026 σε σχέση με το β΄ τρίμηνο του 2026, καταγράφεται οριακή βελτίωση ως προς τις προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές της απασχόλησης στο Λιανικό εμπόριο και στη Βιομηχανία, ενώ σημαντική εξασθένιση παρατηρείται στις Υπηρεσίες και στις Κατασκευές. Σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2025, σημειώθηκε μικρή βελτίωση στο Λιανικό εμπόριο και στις Κατασκευές, αμετάβλητες παρέμειναν οι προβλέψεις στην Βιομηχανία, ενώ έντονη ήταν η εξασθένιση στις Υπηρεσίες. Αναλυτικότερα:

Στη Βιομηχανία, το μέσο ισοζύγιο του γ' τριμήνου του 2026 βελτιώθηκε οριακά σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο κατά 1 μονάδες. Σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή επίδοση, ο μέσος τριμηνιαίος δείκτης διατηρήθηκε αμετάβλητος μονάδες, στις +14 μονάδες. Το εξεταζόμενο τρίμηνο, το ποσοστό των βιομηχανικών επιχειρήσεων που προβλέπει πτώση της απασχόλησής του το προσεχές χρονικό διάστημα διαμορφώνεται στο 8%, ενώ παράλληλα διατηρείται στο 22% το ποσοστό εκείνων που αναμένουν αύξηση στον αριθμό των θέσεων εργασίας τους. Ωστόσο, η μεγάλη πλειονότητα των επιχειρήσεων του τομέα (70%) προβλέπει σταθερότητα σε όρους απασχόλησης.

Στις Κατασκευές, οι σχετικές προβλέψεις υποδηλώνουν σημαντική εξασθένιση στο ισοζύγιο της απασχόλησης του τομέα, το οποίο υποχώρησε στις +22 (από +35) μονάδες, αισθητά υψηλότερα σε σύγκριση με το ίδιο χρονικό διάστημα του 2025 (+14 μονάδες). Στο εξεταζόμενο τρίμηνο, το 12% (από 2%) των επιχειρήσεων του τομέα προβλέπουν λιγότερες θέσεις εργασίας, ενώ υποχωρεί ελαφρά στο 34% (από 37%) το ποσοστό των ερωτηθέντων που αναμένουν άνοδο της απασχόλησης. Σε επίπεδο επιμέρους κλάδων, παρατηρείται έντονη πτωτική πορεία του σχετικού δείκτη στις Ιδιωτικές

Κατασκευές (+33 από +48 μον.) με τον σχετικό δείκτη στα Δημόσια Έργα να εξασθενεί αντίστοιχα (+6 από +16 μονάδες).

Ο δείκτης των προβλέψεων για την απασχόληση στο Λιανικό Εμπόριο ενισχύθηκε οριακά κατά το γ' τρίμηνο του τρέχοντος έτους σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, στις +26 μονάδες (από +24), επίδοση ήπια υψηλότερη σε σχέση με την αντίστοιχη του 2025 (+20). Μόλις το 12% των επιχειρήσεων του τομέα αναμένει μείωση των θέσεων εργασίας, ενώ το 39% (από 33%) προβλέπει άνοδο της απασχόλησης, με όσους αναμένουν σταθερότητα να κινούνται στο 49% του συνόλου. Στους επιμέρους εξεταζόμενους κλάδους σημειώνεται ενίσχυση του σχετικού ισοζυγίου με εξαίρεση τον κλάδο Υφασμάτων-Ένδυσης-Υπόδησης, του κλάδου Ειδών Οικιακού Εξοπλισμού και του κλάδου Υποκαταστημάτων όπου το σχετικό ισοζύγιο υποχωρεί σημαντικά.

Στις Υπηρεσίες οι σχετικές προβλέψεις το εξεταζόμενο τρίμηνο υποδηλώνουν σημαντική εξασθένιση σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ παράλληλα σημειώνουν έντονη υποχώρηση σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό χρονικό διάστημα. Έτσι, το σχετικό ισοζύγιο του γ' τριμήνου 2026, διαμορφώνεται στις +10 (από +29) μονάδες, ενώ σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2025 υποχώρησε κατά 14 μονάδες. Από τις επιχειρήσεις του τομέα, το 10% αναμένει μείωση της απασχόλησης, με το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν αύξηση να διαμορφώνεται στο 20% (από 34%). Σε κλαδικό επίπεδο, η τάση είναι πτωτική στους περισσότερους από τους επιμέρους εξεταζόμενους κλάδους, με εξαίρεση τις Χερσαίες μεταφορές και την Πληροφορική, όπου το σχετικό ισοζύγιο ενισχύεται ήπια.

Διάγραμμα 3.22

Προβλέψεις για την απασχόληση (ισοζύγιο απαντήσεων διαφορά θετικών – αρνητικών απαντήσεων)

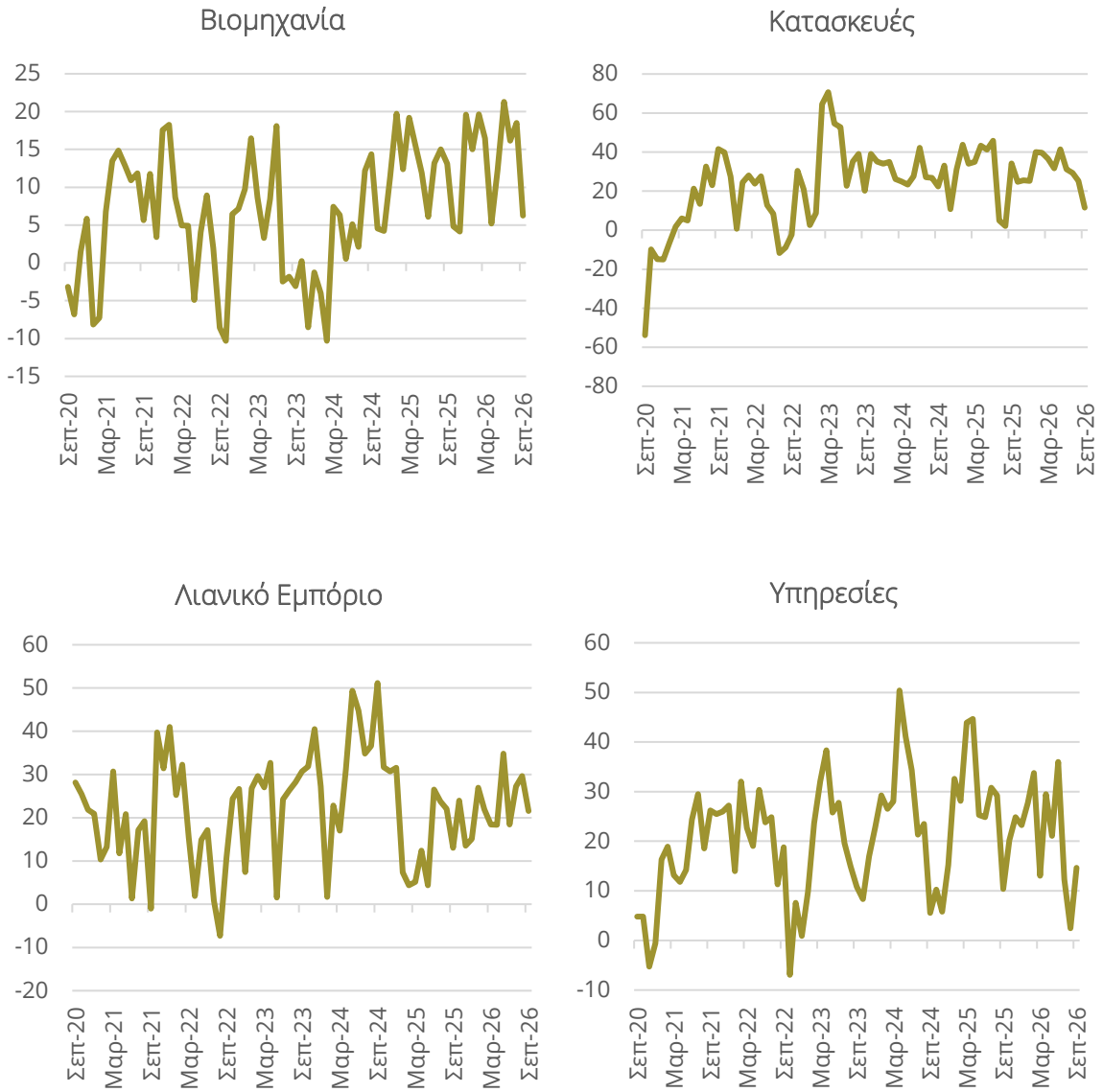

Πηγή: ΙΟΒΕ

Κατά το γ' τρίμηνο 2026, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο καταγράφεται οριακή βελτίωση ως προς τις προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές της απασχόλησης στο Λιανικό Εμπόριο και στη Βιομηχανία, ενώ σημαντική εξασθένιση παρατηρείται στις Υπηρεσίες και στις Κατασκευές.

3.5 Τιμές καταναλωτή και παραγωγού

- Άνοδος του ΔΤΚ (ΕνΔΤΚ) το α' 9μηνο του 2026, κατά 4% (3,8%), από 2,5% (2,9%) το 2025. Άνοδος τιμών κυρίως από την αυξητική επίδραση στις τιμές των ενεργειακών αγαθών και των υπηρεσιών (στέγαση, εστίαση/τουρισμός, μεταφορές).
- Ρυθμός μεταβολής ΕνΔΤΚ χωρίς ενέργεια και μη επεξεργασμένα τρόφιμα (δομικός πληθωρισμός) στο 2,8% το α' 9μηνο του 2026, από άνοδο 3% το 2025.
- Η πορεία των τιμών για το υπόλοιπο του 2026 αναμένεται να παραμείνει σταθερά αυξητική, κυρίως υπό την επίδραση των αυξημένων τιμών ενέργειας λόγω του πολέμου στην Μέση Ανατολή, με σταδιακή αποκλιμάκωση από το δεύτερο τρίμηνο του 2027.
- Πιο συγκεκριμένα, το 2026 προβλέπεται ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή να ενισχυθεί με ρυθμό στην περιοχή του 4%, ενώ για το 2027 αναμένεται επιβράδυνση στο 3%. Βασικές υποθέσεις:
  - Η καταναλωτική ζήτηση θα σημειώσει επιβράδυνση στην περιοχή του 1,5% και 1,4% για το 2026 και 2027, αντίστοιχα.
  - Η τιμή του πετρελαίου Brent θα κυμανθεί κατά μέσο όρο στα $96/βαρέλι για το 2026, και στα $84/βαρέλι για το 2027 (βασικό σενάριο ΕΙΑ).

Πρόσφατες εξελίξεις

Το α' 9μηνο του 2026 σημειώθηκε σημαντική άνοδος τιμών σε σχέση με το προηγούμενο έτος, με τον μέσο ρυθμό μεταβολής του εγχώριου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) να διαμορφώνεται σε 4% σε ετήσια βάση, έναντι αύξησης κατά 2,5% το προηγούμενο έτος, με την υψηλότερη πληθωριστική πίεση να παρατηρείται στα ενεργειακά αγαθά, ως απόρροια του πολέμου στη Μέση Ανατολή και του συνεπακόλουθου κλεισίματος του Στενού του Ορμούζ, παρασέρνοντας σε άνοδο και τις τιμές υπηρεσιών, όπως η στέγαση, η εστίαση/τουρισμός, και οι μεταφορές.

Διάγραμμα 3.23

Ετήσια μεταβολή εγχώριου και Εναρμονισμένου ΔΤΚ στην Ελλάδα (%)

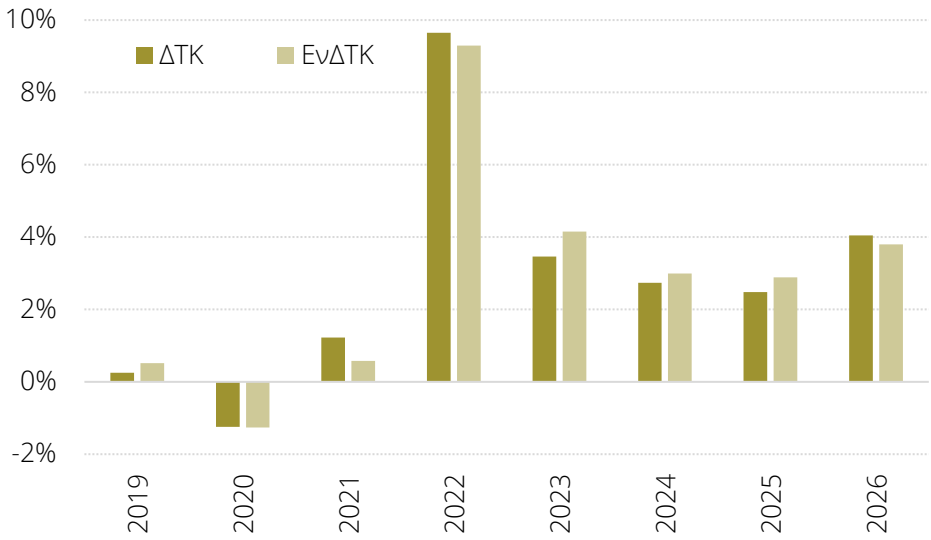

Άνοδος 4% του εγχώριου και 3,8% του Εναρμονισμένου ΔΤΚ το α' 9μηνο του 2026, από 2,5% και 2,9%, αντίστοιχα, κατά το προηγούμενο έτος (με τον ΔΤΚ να αυξάνεται με ταχύτερο ρυθμό για πρώτη φορά μετά το 2022)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat. Τα στοιχεία για το 2026 αφορούν την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου.

Αντίστοιχη άνοδο σε ετήσια βάση, κατά 3,8%, σημείωσε ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) το ίδιο χρονικό διάστημα, έναντι αύξησης 2,9% κατά το 2025. Αυτή η άνοδος του ΕνΔΤΚ κατατάσσει τη χώρα στην 5η θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης ως προς τον ρυθμό μεταβολής του την συγκεκριμένη περίοδο (βλέπε Παράρτημα, Διάγραμμα 4), υψηλότερα του σταθμισμένου μέσου όρου τους. Πιο συγκεκριμένα, ο μέσος όρος μεταβολής του ΕνΔΤΚ στην Ευρωζώνη ανήλθε στο 2,8% το α' 9μηνο του 2026, από 2,1% κατά το 2025, με το χάσμα μεταξύ των δεικτών να διευρύνεται στην 1 ποσοστιαία μονάδα (π.μ.), από 0,8 π.μ. κατά το προηγούμενο έτος.

Διάγραμμα 3.24

Μηνιαία εξέλιξη ΕνΔΤΚ σε Ελλάδα και Ευρωζώνη (ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές, %)

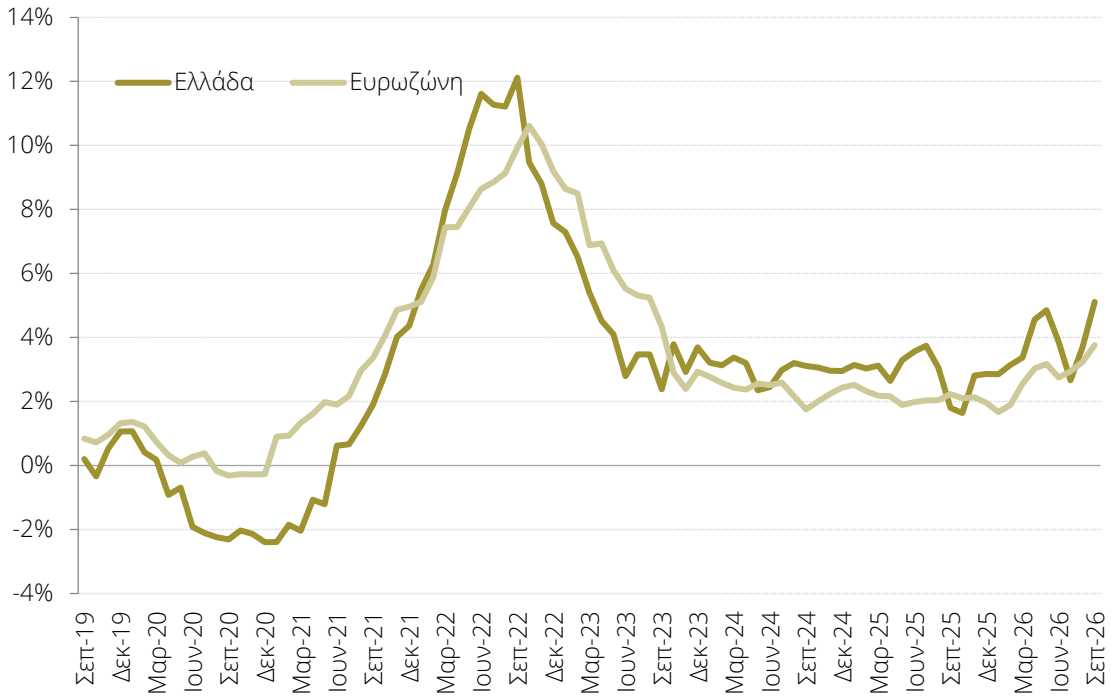

Πηγή: Eurostat.

Σταθερά υψηλότερος ο ρυθμός πληθωρισμού στην Ελλάδα σε σχέση με τον αντίστοιχο της Ευρωζώνης από το δ' τρίμηνο του 2023, με διεύρυνση του χάσματος στην 1 π.μ. το α' 9μηνο του 2026, από 0,8 π.μ. κατά το προηγούμενο έτος.

Η παρατηρούμενη άνοδος αντανακλάται εντονότερα στην σύγκριση της πορείας των δεικτών πριν και μετά την έναρξη των πολεμικών συγκρούσεων. Πιο συγκεκριμένα, ο μέσος ρυθμός μεταβολής του εγχώριου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) σημείωσε σημαντική επιτάχυνση κατά την περίοδο Μαρτίου - Σεπτεμβρίου, καθώς διαμορφώθηκε στο 4,5% σε ετήσια βάση, έναντι αύξησης κατά 2,6% το α' δίμηνο του έτους. Πιο ήπια, αλλά επίσης σημαντική, επιτάχυνση καταγράφηκε στον ΕνΔΤΚ, με τον ρυθμό μεταβολής του να διαμορφώνεται στο 4% την αντίστοιχη περίοδο Μαρτίου - Σεπτεμβρίου, από 3% το α' δίμηνο.

Διάγραμμα 3.25

Ετήσιες μεταβολές στις επιμέρους υποκατηγορίες αγαθών & υπηρεσιών του ΔΤΚ στην Ελλάδα (%)

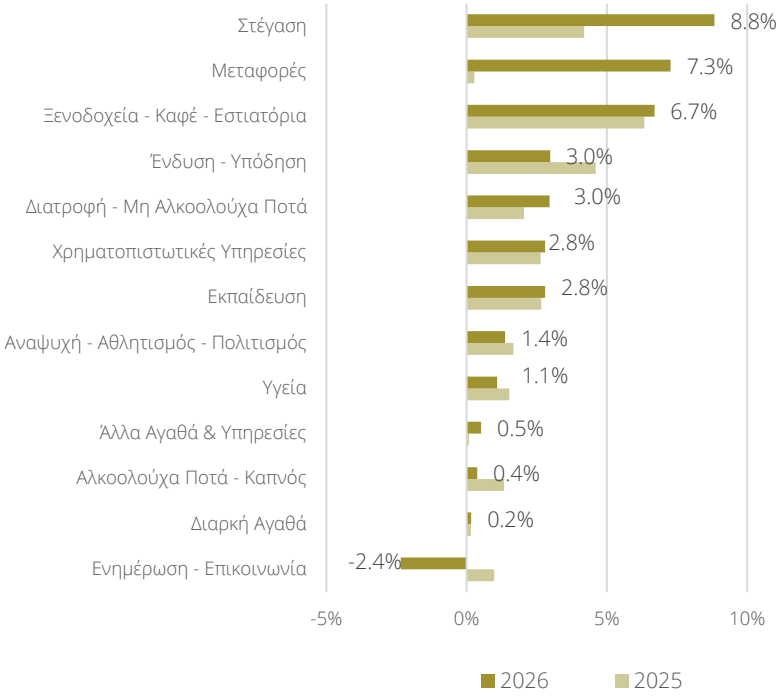

Οι υπηρεσίες στέγασης, εστίασης - τουρισμού και μεταφορών ξεχωρίζουν με την υψηλότερη πληθωριστική πίεση το α' 9μηνο του 2026.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Τα στοιχεία για το 2026 αφορούν την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου.

Σχετικά με τις τάσεις στις επιμέρους κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών του εγχώριου Γενικού Δείκτη Τιμών, οι οποίες παρουσιάζονται στο Διάγραμμα 3.25, η εντονότερη ενίσχυση το α' 9μηνο του 2026 σημειώθηκε στις κατηγορίες Στέγαση, Μεταφορές, και Ξενοδοχεία - Καφέ - Εστιατόρια, με αύξηση τιμών κατά 8,8%, 7,3 και 6,7%, αντίστοιχα, σε ετήσια βάση. Από αυτές, μόνο η τελευταία κατηγορία είχε καταγράψει αντίστοιχα υψηλό ρυθμό ανόδου τιμών το 2025, κατά 6,3%, ενώ στην Στέγαση οι τιμές είχαν αυξηθεί με ηπιότερο ρυθμό, κατά 4,2%, και στις Μεταφορές είχαν παραμείνει σχεδόν σταθερές, με ρυθμό ανόδου μόλις 0,3%, με αποτέλεσμα να παρατηρηθεί σημαντική επιτάχυνση στην συγκεκριμένη κατηγορία, η οποία είναι και η πιο έντονα εκτεθειμένη στις διακυμάνσεις των τιμών των ενεργειακών αγαθών.

Επίσης, επιτάχυνση κατέγραψε ο ρυθμός πληθωρισμού στην κατηγορία Διατροφή - Μη Αλκοολούχα Ποτά, κινούμενος ανοδικά κατά 3% το α' 9μηνο του 2026, έναντι ανόδου 2% κατά το προηγούμενο έτος, ενώ επιβράδυνση παρατηρήθηκε στην κατηγορία Ένδυση – Υπόδηση, με τον ρυθμό ανόδου τιμών το α' 9μηνο του 2026 να διαμορφώνεται σε 3%, από 4,6% το 2025. Από την άλλη, σχεδόν αμετάβλητες παρέμειναν οι τιμές στις κατηγορίες Αναψυχή – Αθλητισμός – Πολιτισμός, Υγεία, Αλκοολούχα Ποτά – Καπνός, και Διαρκή Αγαθά, με μικρές αυξήσεις κάτω από 1,5% σε ετήσια βάση, σε κοντινά με τα περυσινά τους επίπεδα, ενώ η μόνη κατηγορία που καταγράφηκε υποχώρηση τιμών κατά το α' 9μηνο του έτους ήταν η Ενημέρωση – Επικοινωνία, με τις τιμές να μειώνονται κατά 2,4%, μάλιστα έναντι αύξησης 1% το 2025.

Διάγραμμα 3.26

Μηνιαία εξέλιξη ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα και επίδραση ενέργειας και μη επεξεργασμένων τροφίμων (ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές, %)

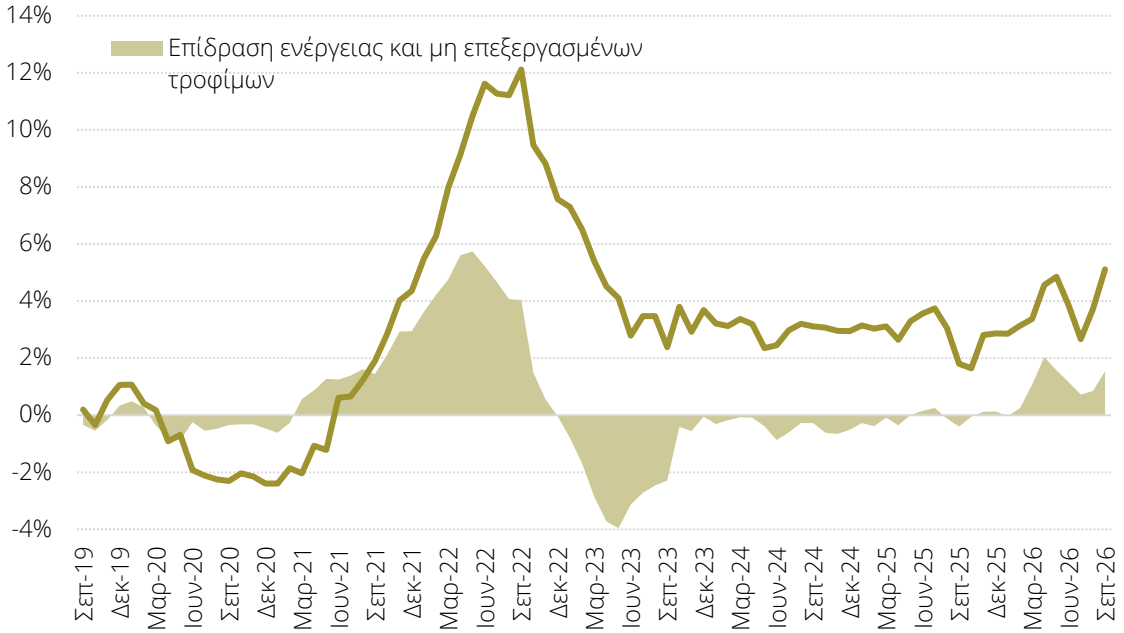

Πηγή: Eurostat. Επεξεργασία στοιχείων και υπολογισμοί: ΙΟΒΕ.

Ελαφρά υποχώρηση του πληθωρισμού στο 3,8% το α' 9μηνο του 2026, έναντι 2,9% κατά το 2025, κυρίως λόγω της αυξητικής επίδρασης των πιο ευμετάβλητων συνιστωσών του (ενέργειας και μη επεξεργασμένων τροφίμων), με την συνεισφορά τους να υπολογίζεται σε 1 π.μ. (από -0,1 π.μ. το 2025), με αποτέλεσμα ο δομικός πληθωρισμός να υποχωρεί ελαφρώς στο 2,8%, από 3%

Αξίζει να σημειωθεί όμως ότι η μεταβολή των συνιστωσών του ΕνΔΤΚ δεν είναι ενιαία. Διαχωρίζοντας τον δείκτη στις πιο ευμετάβλητες (ενέργεια και μη επεξεργασμένα τρόφιμα) και πιο άκαμπτες συνιστώσες του (δομικός πληθωρισμός) στο Διάγραμμα 3.26, όπου ο δομικός πληθωρισμός υπολογίζεται ως η κάθετη διαφορά μεταξύ των δύο γραμμών, παρατηρείται ελαφρά υποχώρηση του δομικού πληθωρισμού στο 2,8% το α' 9μηνο του 2026, από 3% κατά το 2025, με την συνεισφορά της ενέργειας και των μη επεξεργασμένων τροφίμων να ενισχύεται σημαντικά σε 1 π.μ., έναντι σχεδόν μηδενικής συνεισφοράς το 2025. Και πάλι η σύγκριση της πορείας των δεικτών πριν και μετά την έναρξη των πολεμικών συγκρούσεων είναι ενδιαφέρουσα, με την συνεισφορά της ενέργειας και των μη επεξεργασμένων τροφίμων στον ρυθμό μεταβολής του ΕνΔΤΚ να διαμορφώνεται σε 1,3 π.μ., εξηγώντας το σύνολο της ενίσχυσης που παρατηρήθηκε στον ρυθμό ανόδου του γενικού δείκτη μετά τον Φεβρουάριο. Αυτή η εικόνα οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο φόβος δευτερογενών επιδράσεων του σοκ στην αγορά ενέργειας στις πιο επίμονες συνιστώσες του πληθωρισμού, δεν έχει υλοποιηθεί, προς το παρόν τουλάχιστον.

Διάγραμμα 3.27

Ετήσια μεταβολή συνιστωσών του ΕνΔΤΚ σε Ελλάδα και Ευρωζώνη

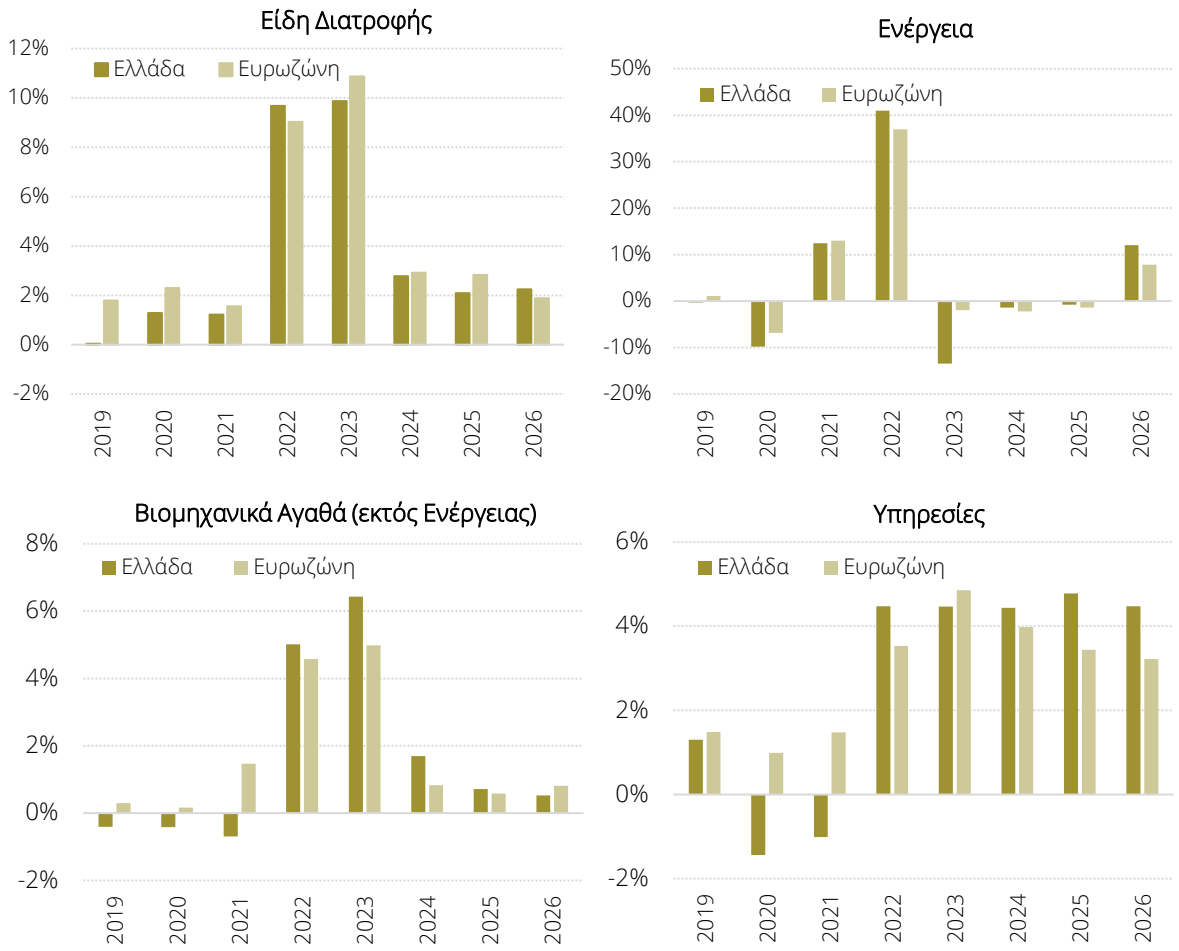

Πηγή: Eurostat. Τα στοιχεία για το 2026 αφορούν την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου.

Επιτάχυνση πληθωρισμού στην Ενέργεια το α' 9μηνο του 2026 στην Ελλάδα, με σταθερό ρυθμό αύξησης σε Υπηρεσίες, Τρόφιμα και Βιομηχανικά Αγαθά (εκτός Ενέργειας), ενώ οι δυο πρώτες συνιστώσες κατέγραψαν σημαντικά υψηλότερο ρυθμό ανόδου από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Προχωρώντας στην εξέταση της τάσης των 4 βασικών συνιστωσών του ΕνΔΤΚ (Διάγραμμα 3.27), τον κυριότερο ρόλο στην ενίσχυση του πληθωρισμού κατά το α' 9μηνο του 2026 έχουν διαδραματίσει τα ενεργειακά αγαθά, καταγράφοντας αύξηση τιμών κατά 12% σε ετήσια βάση, έπειτα από 3 συναπτά έτη φθίνουσας πορείας των τιμών, με το 2025 να παρατηρείται μείωση τιμών κατά 0,7%. Μάλιστα, η αύξηση αυτή παρατηρήθηκε εντονότερα κατά το β' και γ' τρίμηνο του έτους, μετά την διάψευση των αρχικών προσδοκιών για ένα βραχυχρόνιο πόλεμο ΗΠΑ-Ιράν, με αποτέλεσμα οι τιμές να ενισχυθούν κατά 18,3% σε ετήσια βάση το συγκεκριμένο διάστημα, έναντι σταθερών τιμών το α' τρίμηνο του 2026 σε σχέση με το αντίστοιχο του 2025.

Αντίθετα, σε αντίστοιχους ρυθμούς μεταβολής με το προηγούμενο έτος κινήθηκαν οι υπόλοιπες συνιστώσες του δείκτη στο α' 9μηνο του έτους, με ρυθμό πληθωρισμού 4,5% στις Υπηρεσίες, 2,2% στα Είδη Διατροφής, και 0,5% στα Βιομηχανικά Αγαθά (εκτός Ενέργειας). Στα Είδη Διατροφής όμως, αυτή η μεταβολή ήταν ανομοιόμορφα κατανεμημένη, με την παρατηρούμενη άνοδο των τιμών της συγκεκριμένης συνιστώσας να συγκεντρώνεται εξ ολοκλήρου στο α' εξάμηνο του 2026, με ρυθμό 3,5% σε ετήσια βάση, ενώ οι τιμές κατά το γ' τρίμηνο του 2026 παρέμειναν σταθερές σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2025. Αυτή εν μέρει μπορεί να αποδοθεί στην «Συμφωνία Κυρίων» μεταξύ κυβέρνησης και επιχειρήσεων του λιανεμπορίου και προμηθευτών για μείωση των τιμών στα Είδη Διατροφής, μιας κι σε επίπεδο Ευρωζώνης παρατηρήθηκε μεν επιβράδυνση, αλλά σημαντικά μικρότερη, με την ανατίμηση κατά 2,2% του α' εξαμήνου να ακολουθείται από ρυθμό ανόδου τιμών 1,2% στο γ' τρίμηνο.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η σημαντική απόκλιση που παρατηρείται στον ρυθμό πληθωρισμού των συνιστωσών Ενέργεια και Υπηρεσίες μεταξύ Ελλάδας και Ευρωζώνης, με αυτές να καταγράφουν άνοδο τιμών κατά 7,8% και 3,2% το α' 9μηνο του έτους σε επίπεδο Ευρωζώνης, αντίστοιχα, κινούμενες δηλαδή σε επίπεδα 4,2 και 1,3 π.μ. χαμηλότερα από τον ρυθμό μεταβολής του ελληνικού δείκτη. Ενώ και σε επίπεδο Ευρωζώνης η αύξηση των τιμών Ενέργειας συγκεντρώνεται στο β' και γ' τρίμηνο, αν και με πιο ήπιο ρυθμό σε σχέση με την Ελλάδα, καθώς παρατηρήθηκε ανατίμηση 12,3% σε ετήσια βάση, δηλαδή 6 π.μ. χαμηλότερα από τα επίπεδα του ελληνικού δείκτη το αντίστοιχο χρονικό διάστημα.

Αναφορικά με την εξέλιξη των τιμών στην πλευρά της παραγωγής το α' οκτάμηνο του 2026, ο Γενικός Δείκτης Τιμών Παραγωγού (ΓΔΤΠ), κατέγραψε σημαντική ενίσχυση κατά 8% σε ετήσια βάση, επηρεαζόμενος κυρίως από την έντονη άνοδο των τιμών ενέργειας, την στιγμή που είχε παραμείνει σταθερός κατά το 2025, ενώ έβαινε μειούμενος το 2023 και το 2024. Αναλυτικότερα, ο ΓΔΤΠ χωρίς την ενέργεια ενισχύθηκε την συγκεκριμένη περίοδο κατά 3,4%, έναντι αύξησης 1,5% το προηγούμενο έτος, ενώ ο υποδείκτης για την Ενέργεια κατέγραψε σημαντική άνοδο το α' οκτάμηνο κατά 13,8% σε ετήσια βάση, έναντι οριακής υποχώρησης 0,2% το 2025.

Σχετικά με την εξέλιξη του Γενικού Δείκτη Τιμών Εισαγωγών (ΓΔΤΕ), το α' οκτάμηνο του 2026, σημειώθηκε εξίσου σημαντική άνοδος κατά 8,1% σε ετήσια βάση, αναστρέφοντας μια πορεία 3 συναπτών ετών φθίνουσας πορείας των τιμών, με το 2025 να καταγράφεται μείωση τιμών κατά 2,8%. Και εδώ η έντονη άνοδος της κατηγορίας Ενέργεια κατά 25,7% σε ετήσια βάση, έναντι υποχώρησης 9,9% κατά το 2025, ήταν κυρίως υπεύθυνη για την ενίσχυση του Γενικού Δείκτη, καθώς ο ΓΔΤΕ χωρίς την ενέργεια ενισχύθηκε οριακά κατά 1,4% την συγκεκριμένη περίοδο, λίγο πάνω από τα επίπεδα με το 2025 (άνοδος 0,7%).

Η εξέλιξη των δύο αυτών γενικών δεικτών παρουσιάζεται και στο Διάγραμμα 3.26. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και εδώ η σύγκριση της πορείας των δύο δεικτών πριν και μετά την έναρξη των πολεμικών συγκρούσεων, με τον ΓΔΤΠ και τον ΓΔΤΕ να ενισχύονται την περίοδο Μαρτίου – Αυγούστου κατά 11,7% και 12,3% σε ετήσια βάση, αντίστοιχα, έναντι υποχώρησης τιμών κατά 2,7% και 3,9% αντίστοιχα το α' δίμηνο του έτους.

Διάγραμμα 3.28

Ετήσια μεταβολή ΓΔΤ Παραγωγού και ΓΔΤ Εισαγωγών στην Ελλάδα (%)

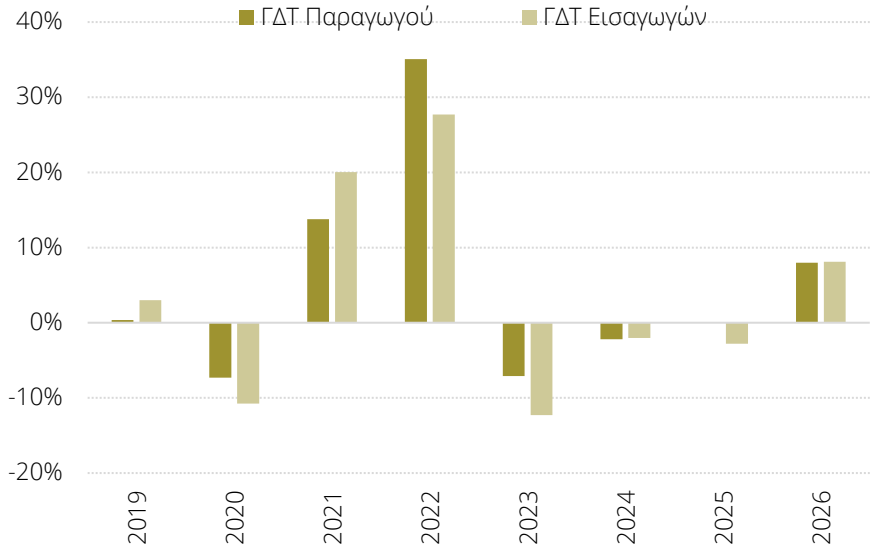

Άνοδος τιμών παραγωγού και εισαγωγών το α' οκτάμηνο του 2026 κατά 8% και 8,1%, αντίστοιχα, κυρίως λόγω της θετικής επίδρασης των τιμών ενέργειας

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. Τα στοιχεία για το 2026 αφορούν την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου.

Μεσοπρόθεσμες εκτιμήσεις

Στο παρόν τμήμα παρουσιάζεται η ανάλυση της προβλεπόμενης πορείας του ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα το προσεχές διάστημα. Αρχικά, περιγράφεται η επίδραση των αναμενόμενων εξελίξεων της παγκόσμιας αγοράς ενέργειας στον δείκτη τιμών. Έπειτα, εξετάζεται η επίδραση των ανακοινωθέντων παρεμβάσεων φορολογίας στο επίπεδο πληθωρισμού, μέσω δυο καναλιών: της έμμεσης φορολογίας, που έχει άμεση επίδραση στο επίπεδο τιμών, και της άμεσης φορολογίας, που έχει δευτερογενή επίδραση, μέσω της μεταβολής στο διαθέσιμο εισόδημα των καταναλωτών, και της συνεπακόλουθης επιρροής που αυτή έχει στην καταναλωτική ζήτηση. Στην συνέχεια, αναλύεται η επίδραση από παράγοντες που αναμένεται να μεταβάλλουν την εγχώρια ζήτηση και προσφορά αγαθών (πέραν της φορολογίας), και μέσω αυτών το επίπεδο τιμών της ελληνικής οικονομίας. Τέλος, εξετάζεται η αναμενόμενη επίδραση των εξελίξεων του παγκόσμιου οικονομικού περιβάλλοντος στο εγχώριο επίπεδο τιμών.

Επίδραση ενεργειακών αγαθών

Κατά το α' 9μηνο του 2026, η μέση διεθνής τιμή του πετρελαίου κινήθηκε έντονα ανοδικά, μιας και ήταν το βασικό αγαθό του οποίου η προσφορά επηρεάστηκε από τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή και το κλείσιμο του Στενού του Ορμούζ, από όπου προπολεμικά διακινούνταν το ένα πέμπτο του παγκόσμιου θαλάσσιου εμπορίου πετρελαίου, γεγονός που ο Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας (ΙΕΑ) χαρακτήρισε ως «την μεγαλύτερη διαταραχή προσφοράς στην ιστορία της παγκόσμιας προσφοράς πετρελαίου».

Συγκεκριμένα, η μέση τιμή του πετρελαίου Brent διαμορφώθηκε στα $93,3/βαρέλι, σημειώνοντας άνοδο κατά 31,5% σε ετήσια βάση. Η άνοδος όμως της μέσης ισοτιμίας του ευρώ έναντι του δολαρίου το ίδιο χρονικό διάστημα κατά 3,9% μετρίασε κάπως την ανοδική πορεία της τιμής του πετρελαίου, με τη μέση τιμή του σε ευρώ να διαμορφώνεται τελικά στα €80,3/βαρέλι, έχοντας ενισχυθεί κατά 26,1% σε ετήσια βάση.

Βέβαια η αγορά ενέργειας χαρακτηρίστηκε από έντονες διακυμάνσεις σε αυτό το χρονικό διάστημα, με σημεία καμπής την έναρξη της πολεμικής σύγκρουσης στη Μέση Ανατολή στις 28 Φεβρουαρίου, που συνοδεύθηκε από το κλείσιμο του Στενού του Ορμούζ από το Ιράν, και την εκεχειρία μεταξύ των δύο μερών, που συνάφθηκε στις 17 Ιουνίου, η οποία οδήγησε στο άνοιγμα του Στενού του Ορμούζ και στην ενίσχυση των ροών, ακόμα και μετά την κατάρρευση της στις 8 Ιουλίου. Τέλος, η προέλαση των Χούθι, με τον αποκλεισμό των ροών πετρελαίου από την Σαουδική Αραβία μέσω του Στενού Μπαμπ-αλ-Μάντεμπ μεταξύ Υεμένης και Τζιμπουτί, καθώς και οι επιθέσεις εναντίον του αγωγού East-West της Σαουδικής Αραβίας στις 11 Σεπτεμβρίου, που τον έθεσαν προσωρινά εκτός λειτουργίας, με τις ροές να μην έχουν επανέλθει ακόμα πλήρως, έφεραν νέες ισχυρές αναταράξεις στις αγορές ενέργειας.

Αναλυτικότερα, πριν την έναρξη του πολέμου, η μέση διεθνής τιμή του πετρελαίου παρέμενε σε σταθερά χαμηλά επίπεδα. Συγκεκριμένα, η μέση τιμή του πετρελαίου Brent το α' δίμηνο του 2026 διαμορφώθηκε στα $68,7/βαρέλι, ελάχιστα χαμηλότερα από τη μέση τιμή του κατά το 2025 ($69,1/βαρέλι). Την ίδια στιγμή, η άνοδος της μέσης ισοτιμίας του ευρώ έναντι του δολαρίου κατά 4,3% σε σχέση με το 2025, ενίσχυσε αυτή την ελαφρά πτωτική πορεία, με τη μέση τιμή του σε ευρώ να διαμορφώνεται στα €58,3/βαρέλι, όταν η μέση τιμή του το 2025 ήταν στα €61,5/βαρέλι.

Μετά την έναρξη των πολεμικών συγκρούσεων και το κλείσιμο του Στενού του Ορμούζ, που οδήγησε σε κατάρρευση τις ροές από τις Χώρες του Κόλπου, η αγορά ενέργειας δέχτηκε έντονες ανοδικές πιέσεις, με τη μέση τιμή του πετρελαίου το διάστημα Μαρτίου – Μαΐου να φτάνει στα $109,2/βαρέλι, μια αύξηση της τάξης του 58,8% σε σχέση με το α' δίμηνο του 2026, ενώ λόγω της μικρής ενίσχυσης του δολαρίου κατά 1,1%, η τιμή του πετρελαίου εκφρασμένη σε ευρώ σημείωσε ελαφρώς μεγαλύτερη αύξηση κατά 60,7%, φτάνοντας τα €93,7/βαρέλι.

Στην συνέχεια, η σύναψη εκεχειρίας μεταξύ των εμπόλεμων πλευρών, μαζί με την ενίσχυση των ροών από το Ορμούζ και την εύρεση παρακαμπτήριων οδών, όπως ο αγωγός East-West της Σαουδικής Αραβίας, οδήγησε σε σημαντική πτώση της μέσης διεθνούς τιμής του πετρελαίου το διάστημα Ιουνίου – Αυγούστου. Έτσι, η μέση τιμή του πετρελαίου Brent υποχώρησε στα $86,7/βαρέλι, σημειώνοντας μια πτώση της τάξεως του 20,6% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ λόγω της συνέχισης της ενίσχυσης του δολαρίου κατά 1,2%, η τιμή του πετρελαίου εκφρασμένη σε ευρώ σημείωσε ελαφρώς μικρότερη πτώση κατά 19,5%, φτάνοντας τα €75,4/βαρέλι.

Τέλος, νέα αύξηση τιμών καταγράφηκε τον Σεπτέμβριο, με τη μέση τιμή του Brent να πλησιάζει τα υψηλότερα επίπεδα που είχαν καταγραφεί από την έναρξη της σύγκρουσης, τον Απρίλιο. Πιο συγκεκριμένα, η τιμή του Brent ενισχύθηκε τον Σεπτέμβριο κατά 31,6% σε σχέση με τον μέσο όρο του προηγούμενου τριμήνου, φτάνοντας τα $114,2/βαρέλι (ή τα €99,2/βαρέλι, με την ισοτιμία ευρώ-δολαρίου να παραμένει σταθερή).

Είναι αξιοσημείωτο ότι οι τιμές έχουν ενισχυθεί σε τέτοιο βαθμό, παρά τη διαρκή απομείωση των παγκόσμιων αποθεμάτων, τα οποία έχουν ελαττωθεί κατά 507 εκατ. βαρέλια από την αρχή του πολέμου ΗΠΑ – Ιράν[25], με τις χώρες του G7 να αναμένεται να διαθέσουν άλλα 100 εκατ. βαρέλια αργού και diesel από τα στρατηγικά αποθέματά τους μέχρι τον Ιανουάριο του 2027.

Στην ενίσχυση των τιμών ενέργειας τον Σεπτέμβριο, πέραν της προσωρινής διακοπής του αγωγού East-West της Σαουδικής Αραβίας, από τον οποίο διακινούνταν 5 εκατ. βαρέλια/ημέρα μέσω της Ερυθράς Θάλασσας (ισοδύναμο με την μισή παραγωγή του βασιλείου προπολεμικά)[26], παρακάμπτοντας το Στενό του Ορμούζ, και την απειλή των Χούθι για μπλοκάρισμα των ροών από την Σαουδική Αραβία μέσω του Μπαμπ-αλ-Μάντεμπ, έχει συνεισφέρει και η εκτόξευση των ναύλων και ασφαλίστρων στα τάνκερ, ανεβάζοντας το κόστος μεταφοράς αργού πετρελαίου.

Αφενός οι επιθέσεις σε εμπορικά πλοία στην περιοχή του Κόλπου ανεβάζουν τα κόστη ασφάλισης κινδύνου, αφετέρου ο επανασχεδιασμός των διαδρομών που ακολουθούν τα πολύ μεγάλα δεξαμενόπλοια μεταφοράς αργού πετρελαίου (VLCCs) για να αποφύγουν τις εμπόλεμες ζώνες έχει ως αποτέλεσμα να παραμένουν στη θάλασσα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και να διανύουν πολύ μεγαλύτερες αποστάσεις ανά διαδρομή, περιορίζοντας έτσι την διαθεσιμότητά τους και οδηγώντας στην άνοδο του κόστους των ναύλων που χρεώνουν. Ενδεικτικά[27], το κόστος ναύλωσης ενός VLCC στην διαδρομή Κόλπος Ομάν – Κίνα τριπλασιάστηκε στην διάρκεια του Σεπτεμβρίου, ενώ το κόστος στην διαδρομή Μέση Ανατολή – Ολλανδία κινείται σε επίπεδα πενταπλάσια των προπολεμικών, την στιγμή που σημαντικές αυξήσεις παρατηρούνται και σε διαδρομές που δεν διέρχονται από τις εμπόλεμες ζώνες.

Πέραν της αύξησης τιμών του αργού πετρελαίου, ραγδαία είναι και η αύξηση τιμών των διυλισμένων προϊόντων, με το crack spread του diesel[28] να ξεπερνάει για πρώτη φορά στις αρχές Σεπτεμβρίου τα $100/βαρέλι στην Ευρώπη, έναντι $25 προπολεμικά, και $50 τον Ιούνιο[29], με αποτέλεσμα οι τιμές του diesel να κυμαίνονται σε επίπεδα άνω των $200/βαρέλι, δύο φορές πάνω από τα προπολεμικά επίπεδα.

Βασικές αιτίες είναι ο περιορισμός της παγκόσμιας διυλιστικής δυναμικότητας, λόγω ζημιών από πυραυλικές επιθέσεις σε διυλιστήρια του Κόλπου, καθώς και η απαγόρευση εξαγωγών ρωσικού diesel από τον Ιούλιο, ως συνέπεια των επιθέσεων ουκρανικών drones σε ρωσικά διυλιστήρια. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι καθαρές εξαγωγές των χωρών του Κόλπου βρίσκονται στο 1/4 του προπολεμικού τους επιπέδου, ενώ αθροιστικά, οι καθαρές εξαγωγές από τις χώρες του Κόλπου και την Ρωσία τον Αύγουστο ήταν μειωμένες κατά 1,6 εκατ. βαρέλια/ημέρα από τον Φεβρουάριο, όταν από κοινού αποτελούσαν το 45% των παγκόσμιων εξαγωγών[30]. Οι μεγάλες αυξήσεις στις τιμές diesel, που δεν αναμένεται να αμβλυνθούν βραχυπρόθεσμα, λόγω των προαναφερθέντων περιορισμών στην παγκόσμια διυλιστική δυναμικότητα, αναμένεται να ασκήσουν ανοδικές πιέσεις στο μεταφορικό κόστος και τις τιμές αγροτικών και βιομηχανικών προϊόντων.

[25] IEA Monthly Oil Market Report, Σεπτέμβριος 2026
[26] EIA Short-Term Energy Outlook, Οκτώβριος 2026
[27] reuters.com/business/energy/oil-tanker-rates-hit-record-highs-following-iran-us-shipping-attacks-2026-09-11
[28] Το crack spread του diesel είναι η διαφορά στην τιμή ενός βαρελιού diesel με ένα βαρέλι αργού πετρελαίου.
[29] ft.com/content/f117f347-e1e0-457c-83fc-ba4745581bb2?syn-25a6b1a6=1
[30] IEA Monthly Oil Market Report, Σεπτέμβριος 2026

Σχετικά με τις μελλοντικές εξελίξεις στην αγορά ενέργειας, στις τελευταίες εκτιμήσεις της, η EIA[31] προβλέπει την υποχώρηση της παγκόσμιας προσφοράς πετρελαίου κατά 5,2 εκατ. βαρέλια/ημέρα σε σχέση με τα επίπεδα του 2025, στα 101,1 εκατ. βαρέλια/ημέρα, οδηγώντας σε άμβλυνση των συνθηκών υπερβάλλουσας προσφοράς που επικρατούσαν στην αγορά ενέργειας, με την ανάκαμψη της αγοράς να τοποθετείται το 2027, όταν η παγκόσμια προσφορά αναμένεται να ενισχυθεί κατά 8,5 εκατ. βαρέλια/ημέρα, ξεπερνώντας το επίπεδο του 2025 και αναπληρώνοντας τις απώλειες της φετινής χρονιάς. Φυσικά, το ενδεχόμενο μιας νέας ανάφλεξης και η συνεπαγόμενη αβεβαιότητα των ροών από τις χώρες του Κόλπου μπορεί να καθυστερήσει το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα επαναφοράς στην κανονικότητα.

Την ίδια στιγμή, η ζήτηση για πετρέλαιο προβλέπεται να μειωθεί κατά 2 εκατ. βαρέλια/ημέρα το 2026, φτάνοντας τα 102,4 εκατ. βαρέλια/ημέρα, και στην συνέχεια να επανακάμψει στα επίπεδα του 2025. Αυτές οι συνθήκες, με την ισχυρή ανάκαμψη της προσφοράς, και την πιο ήπια επαναφορά της παγκόσμιας ζήτησης, αναμένεται να οδηγήσουν σε σταδιακή αποκλιμάκωση των τιμών του πετρελαίου, από $105/βαρέλι στο δ' τρίμηνο του 2026, και $96/βαρέλι στο σύνολο της χρονιάς, στα $84/βαρέλι το 2027 (φτάνοντας έως τα $74/βαρέλι στο δ' τρίμηνο), πάντα υπό την προϋπόθεση της αποφυγής περαιτέρω ανάφλεξης στη Μέση Ανατολή.

Πέρα από το πετρέλαιο, σημαντική πίεση στις τιμές ενέργειας αναμένεται να ασκήσει και το φυσικό αέριο, με τις τιμές στον κόμβο TTF της Ολλανδίας να κυμαίνεται στα €75/MWh τον Σεπτέμβριο, έχοντας υπερδιπλασιαστεί από την τιμή των €30/MWh που επικρατούσε πριν την έναρξη του πολέμου. Αυτή η εξέλιξη οφείλεται στην μείωση των εισαγωγών φορτίων LNG από το Κατάρ, καθώς και στα ιστορικά χαμηλά επίπεδα πληρότητας των ευρωπαϊκών αποθηκών για αυτή την περίοδο του έτους, λίγο πάνω από 70%, 10 π.μ. χαμηλότερα του ιστορικού τους μέσου όρου, ως συνέπεια της ελάττωσης των αποθεμάτων λόγω αυξημένων αναγκών ηλεκτροπαραγωγής εν μέσω του θερμότερου καλοκαιριού που έχει καταγραφεί στην Δυτική Ευρώπη. Η αύξηση των τιμών φυσικού αερίου αναμένεται να περάσει σε μεγάλο βαθμό και στις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος, λόγω της σημαντικής συνεισφοράς του στο μείγμα ηλεκτροπαραγωγής.

Επίδραση φόρων

Αναφορικά με τις αναμενόμενες επιδράσεις των ανακοινωθέντων παρεμβάσεων φορολογίας στις δύο τελευταίες ΔΕΘ, αναμένεται αυτές να μεταβάλλουν θετικά με ήπιο ρυθμό τον δείκτη τιμών του τρέχοντος έτους. Πιο συγκεκριμένα, παρεμβάσεις άμεσης φορολογίας, όπως η μείωση των συντελεστών φορολογίας για μεσαία εισοδήματα, η κατάργηση ή μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης των εισοδημάτων νέων κάτω από 30 ετών, τρίτεκνων και πολύτεκνων οικογενειών, και αγροτών, καθώς και η μείωση των τεκμηρίων διαβίωσης και της προκαταβολής φόρου (σταδιακά) για ελεύθερους επαγγελματίες, αναμένεται να τονώσουν το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών κατά το τρέχον και το επόμενο έτος, και η συνεπακόλουθη αύξηση της ζήτησης να συντηρήσει τις πληθωριστικές πιέσεις στην ελληνική οικονομία.

Ένας ακόμα παράγοντας που επηρεάζει έμμεσα το επίπεδο τιμών, πέρα από το επίπεδο των φόρων και επιβαρύνσεων αυτό καθαυτό, είναι ο βαθμός συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα για την περίπτωση της ελληνικής οικονομίας, δύο

[31] EIA Short-Term Energy Outlook, Οκτώβριος 2026

πρόσφατες τάσεις πιθανότατα έπαιξαν κάποιο ρόλο στο παρατηρούμενο πληθωριστικό κύμα των προηγούμενων ετών, και η προβλεπόμενη διατήρησή τους το τρέχον έτος αναμένεται να συμβάλλει επίσης στην αύξηση του επιπέδου τιμών.

Η πρώτη είναι η μεγάλη μείωση του κενού ΦΠΑ που έχει παρατηρηθεί τα τελευταία χρόνια, από 24% το 2019, σε 9% το 2024[32], σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία αποτελεί την μεγαλύτερη μείωση μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Η δεύτερη είναι η επέκταση της κάρτας εργασίας σε μια σειρά κλάδων, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των δηλωθεισών υπερωριών έως και 73% το 2025[33], σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας. Και στις δύο περιπτώσεις, το κόστος συμμόρφωσης και η συνεπακόλουθη ανάγκη πληρωμής φόρων και εισφορών, ιδιαίτερα σε κλάδους με μικρά περιθώρια κέρδους, όπως η εστίαση ή ο τουρισμός, οδηγεί τις επιχειρήσεις να περάσουν, όπως είναι αναμενόμενο, ένα μέρος αυτού του επιπλέον κόστους στις τελικές τιμές, ενισχύοντας τις πληθωριστικές πιέσεις.

Επίδραση εγχώριας ζήτησης και προσφοράς

Ως προς την καταναλωτική ζήτηση το τρέχον έτος, το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών αναμένεται να ενισχυθεί από την αύξηση της απασχόλησης και των μισθών, την ανάπτυξη των συλλογικών διαπραγματεύσεων και τη νέα αύξηση του κατώτατου μισθού, η οποία με το νέο σύστημα αμοιβών μεταφέρεται και στους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων και στο επίδομα ανεργίας. Έτσι στηρίζεται η εγχώρια ζήτηση, ασκώντας περαιτέρω πίεση στις τιμές.

Αντίστοιχη επίδραση αναμένεται να έχουν μέτρα όπως η αύξηση των συντάξεων με βάση τον πληθωρισμό και την ανάπτυξη του ΑΕΠ από το τρέχον έτος, η αύξηση της μόνιμης ενίσχυσης συνταξιούχων του Νοεμβρίου, η διεύρυνση εισοδηματικών κριτηρίων των δικαιούχων επιστροφής ενοικίου, καθώς και αλλαγές που ανακοινώθηκαν στις δύο τελευταίες ΔΕΘ, όπως οι αυξήσεις στα ειδικά μισθολόγια ένστολων και το επίδομα Χριστουγέννων για τους δημοσίους υπαλλήλους. Στο πλαίσιο αυτό, ενισχυτικά της συνολικής ζήτησης είναι και μέτρα αντιμετώπισης της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης, όπως η επιδότηση της τιμής των καυσίμων κίνησης, η οποία αναμένεται να επεκταθεί και στο πετρέλαιο θέρμανσης.

Συνεπώς, και λαμβάνοντας υπόψη τους ενισχυτικούς προς την καταναλωτική ζήτηση παράγοντες που περιγράφονται στα δύο τελευταία τμήματα, αλλά και την πίεση στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών από το πληθωριστικό κύμα λόγω του πολέμου στη Μέση Ανατολή, η ιδιωτική κατανάλωση εκτιμάται ότι θα ενισχυθεί στην περιοχή του 1,5% το 2026 και 1,4% το 2027, συντηρώντας σε ένα βαθμό τις υψηλές τιμές.

Επίδραση διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος

Οι προοπτικές της παγκόσμιας ανάπτυξης το 2026 φαίνεται να υποχωρούν σύμφωνα με τις μακροοικονομικές προβλέψεις διεθνών οργανισμών[34]. Ειδικότερα, όπως παρουσιάζεται αναλυτικά και στο Κεφάλαιο 2.1, η άνοδος του παγκόσμιου ΑΕΠ αναμένεται να διαμορφωθεί στο

[32] taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/vat/fight-against-vat-fraud/vat-gap_en#country-gr

[33] www.government.gov.gr/wp-content/uploads/2026/01/20.01.2026_%CE%A0%CE%91%CE%A1%CE%9F%CE%A5%CE%A3%CE%99%CE%91%CE%A3%CE%97-%CE%A3%CE%A5%CE%9D.-%CE%A4%CE%A5%CE%A0%CE%9F%CE%A5.pdf

[34] OECD Economic Outlook, Interim Report, Σεπτέμβριος 2026

2,9% το 2026, σε χαμηλότερα επίπεδα από τον ρυθμό του 2025 (3,4%), αντανακλώντας κυρίως τις προβλέψεις για επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας σε μεγάλες οικονομίες, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κίνα, και η Ινδία, προτού επανακάμψει ελαφρώς στο 3% το 2027.

Όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης συγκεκριμένων μεγάλων οικονομιών με σημαντική επιρροή στις παγκόσμιες οικονομικές συνθήκες, η ετήσια αύξηση του ΑΕΠ στις ΗΠΑ αναμένεται να διαμορφωθεί σε 2,2% το 2026, οριακά αυξημένη από το 2025 κατά 0,1 π.μ., προτού επανέλθει στο 2,1% το 2027, κυρίως λόγω της προκαλούμενης αβεβαιότητας από τον πόλεμο ΗΠΑ-Ιράν που θα επιβραδύνει το πραγματικό εισόδημα και την κατανάλωση των νοικοκυριών, με τις δυναμικές επενδύσεις στην ΤΝ να λειτουργούν ως αντίβαρο. Η ανάπτυξη στην Κίνα αναμένεται να υποχωρήσει στο 4,5% το 2026 και 4,2% το 2027, αντίστοιχα, από 5% το 2025, λόγω κυρίως της υψηλής εξάρτησης από εισαγόμενα ενεργειακά αγαθά, που την αφήνει εκτεθειμένη σε διαταραχές της αγοράς ενέργειας, και της υποτονικής καταναλωτικής ζήτησης.

Τέλος, για το 2026 αναμένεται κάμψη της ανάπτυξης στην Ευρωζώνη στο 0,9% (από 1,3% το 2025) και ανάκαμψη στο 1,4% το 2027, παρά τις υψηλές τιμές ενέργειας που αναμένεται να επικρατήσουν έως τα μέσα του 2027 και να επηρεάσουν καθοδικά τις ιδιωτικές επενδύσεις και την καταναλωτική ζήτηση. Η κάμψη αυτή πάντως είναι μικρότερη του αναμενομένου για το 2026, ωθούμενη κυρίως από τις καλύτερες των αρχικών προβλέψεων επιδόσεις μεγάλων ευρωπαϊκών οικονομιών, όπως της γερμανικής, της ιταλικής και της ισπανικής.

Γενικότερα, η προβλεπόμενη επιβράδυνση της παγκόσμιας μεγέθυνσης οφείλεται κυρίως στην ανάφλεξη των πολεμικών συγκρούσεων στη Μέση Ανατολή, η οποία ασκεί έντονα ανοδικές πιέσεις στις παγκόσμιες αγορές ενεργειακών αγαθών, καθώς και άλλων, σημαντικών για τις παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες, προϊόντων που διακινούνται σε μεγάλο βαθμό από το Στενό του Ορμούζ, όπως λιπασμάτων. Οι επιδράσεις αυτές αναμένεται να μεταφερθούν σε ολοένα και μεγαλύτερο βαθμό στις τιμές τόσο των ενδιάμεσων, όσο και των τελικών αγαθών, προϊόντος του χρόνου, οδηγώντας τόσο σε αύξηση κόστους παραγωγής όσο και σε ασθενέστερη καταναλωτική ζήτηση, όσο η υπάρχουσα κατάσταση δεν βελτιώνεται με την επίτευξη κάποιας συμφωνίας για μονιμότερη ειρήνη στην περιοχή.

Ένας ακόμα παράγοντας που αναμένεται να ασκήσει ανοδικές πιέσεις στις τιμές είναι το εν εξελίξει φαινόμενο «Ελ Νίνιο», το οποίο ιστορικά οδηγεί σε μεγαλύτερη συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων, όπως πλημμυρών ή ξηρασιών, επηρεάζοντας αρνητικά τις σοδειές σημαντικών τροφών, όπως σιτηρά και σόγια, και συνεπακόλουθα μειώνοντας την παγκόσμια προσφορά τροφίμων. Δεδομένου του ιστορικά ισχυρού τρέχοντος φαινομένου, το οποίο αναμένεται να αποτελέσει το ισχυρότερο της καταγεγραμμένης ιστορίας[35], η άνοδος τιμών των τροφίμων αναμένεται να κινηθεί σε διψήφια ποσοστά. Χαρακτηριστικά, μελέτη της ΕΚΤ[36] για το προηγούμενο «Ελ Νίνιο» του 2023-2024 προέβλεπε αύξηση τιμών τροφίμων 5% έως 13%, αναλόγως της έντασης του φαινομένου, ενώ ανάλυση της Goldman Sachs[37] εκτιμά ότι το φετινό

[35] meteo.gr/article_view.cfm?entryID=4343
[36] ecb.europa.eu/press/economic-bulletin/focus/2023/html/ecb.ebbox202306_01~36e78cc75e.en.html
[37] theguardian.com/business/2026/jul/12/super-el-nino-severe-shock-global-food-prices-lasting-into-2028-economists-warn

«Ελ Νίνιο» θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση τιμών τροφίμων ακόμα και 15,8%. Οι επιδράσεις αυτές αναμένεται να γίνουν αισθητές από την επόμενη χρονιά και να κορυφωθούν το 2028.

Συνεκτιμώντας τις παραπάνω εξελίξεις στους κυριότερους παράγοντες που επηρεάζουν τις τιμές καταναλωτή, **προβλέπεται πως ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή θα ενισχυθεί με ρυθμό στην περιοχή του 4% κατά το τρέχον έτος και κατά 3% το 2027, κυρίως λόγω της αύξησης των διεθνών τιμών ενέργειας, συνεπεία των πολέμων σε Μέση Ανατολή και Ουκρανία, καθώς και πιθανών δευτερογενών επιδράσεων τους στις αλυσίδες παραγωγής, με σταδιακή αποκλιμάκωση τιμών από το β' τρίμηνο του επόμενου έτους.**

Ωστόσο, η αβεβαιότητα γύρω από την εξέλιξη των τιμών τόσο το τρέχον, όσο και το επόμενο έτος είναι ιδιαίτερα έντονη, με τον μεγαλύτερο κίνδυνο να προέρχεται από το ενδεχόμενο αποτυχίας επίτευξης οριστικής συμφωνίας ειρήνευσης μεταξύ των αντιμαχόμενων πλευρών. Σε περίπτωση που οι πολεμικές συγκρούσεις συνεχιστούν, με περαιτέρω διαταραχές στις ροές από τα Στενά του Ορμούζ και του Μπαμπ-αλ-Μάντεμπ, οι συνέπειες τόσο για την διεθνή, όσο και για την ελληνική οικονομία θα είναι έντονες, και οι παραπάνω προβλέψεις θα επιδεινωθούν, με ενίσχυση του πληθωρισμού και επιβράδυνση της ανάπτυξης.

Σημαντική πληροφόρηση για την εξέλιξη των τιμών το επόμενο χρονικό διάστημα παρέχουν και τα αποτελέσματα των μηνιαίων ερευνών οικονομικής συγκυρίας του ΙΟΒΕ, τα οποία συνιστούν πρόδρομες ενδείξεις για την εξέλιξή τους από την πλευρά της προσφοράς.

Οι τάσεις στις προβλέψεις μεταβολών των τιμών είναι πτωτικές κατά το γ' τρίμηνο του 2026 έναντι του β' τριμήνου του τρέχοντος έτους. Οι προβλέψεις των τιμών κινούνται έντονα πτωτικά στο Λιανικό εμπόριο, στις Υπηρεσίες και στη Βιομηχανία, ενώ στις Κατασκευές εξασθενούν οριακά. Ως προς την αντίστοιχη περυσινή τριμηνιαία περίοδο, οι προσδοκίες για την εξέλιξη των τιμών κατέγραψαν έντονα ανοδική μεταβολή στη Βιομηχανία, στο Λιανικό εμπόριο και στις Ιδιωτικές Κατασκευές, ενώ διατηρήθηκαν αμετάβλητες στις Υπηρεσίες. Αναλυτικότερα:

Στη Βιομηχανία, οι προβλέψεις της πορείας των τιμών το γ' τρίμηνο του έτους υποχώρησαν σημαντικά σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο. Συγκεκριμένα, ο δείκτης διαμορφώθηκε στις +17 μονάδες από +32 μονάδες το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ βελτιώθηκε κατά 12 μονάδες σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025. Από τις επιχειρήσεις του τομέα, το 6% αναμένει πτώση τιμών βραχυπρόθεσμα, ενώ υποχωρεί στο 23% (από 36%) το ποσοστό όσων προβλέπουν άνοδό τους, με το υπόλοιπο 71% να αναμένει σταθερότητα.

Στο Λιανικό Εμπόριο, το ισοζύγιο των +41 μονάδων στις τιμές των επιχειρήσεων του τομέα κατά το προηγούμενο τρίμηνο υποχωρεί κατά 13 μονάδες, ενώ αντίθετα βρέθηκε 16 μονάδες υψηλότερα σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2025. Από τις επιχειρήσεις του τομέα, το 7% αναμένει πτώση τιμών βραχυπρόθεσμα, ενώ εξασθενεί στο 37% (από 44%) το ποσοστό όσων προβλέπουν άνοδό τους, με το υπόλοιπο 56% να αναμένει σταθερότητα. Στους επιμέρους κλάδους του Λιανικού Εμπορίου, οι μεταβολές στις προβλέψεις των τιμών το γ' τρίμηνο του 2026 σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο ήταν κυρίως πτωτικές με εξαίρεση τον κλάδο Ειδών οικιακού εξοπλισμού όπου ο σχετικός δείκτης κινήθηκε ήπια ανοδικά.

Ο μέσος δείκτης πρόβλεψης της μεταβολής των τιμών στις Υπηρεσίες το εξεταζόμενο τρίμηνο εξασθένισε σημαντικά σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και διαμορφώθηκε στις +12 (από

+23) μονάδες, ενώ παράλληλα κινήθηκε στα ίδια επίπεδα με την αντίστοιχη μέση επίδοση του γ΄τρίμ. 2025 (+12 μον.). Το εξεταζόμενο τρίμηνο, το 4% των επιχειρήσεων του κλάδου αναμένει μείωση τιμών, ενώ αντίθετα το 17% από 25% το προηγούμενο τρίμηνο αναμένει άνοδο. Στους επιμέρους εξεταζόμενους κλάδους, ο σχετικός δείκτης εξασθένισε έντονα στον κλάδο Ξενοδοχείων-Εστιατορίων-Τουριστικών Πρακτορείων και ηπιότερα στους λοιπούς κλάδους, ενώ παρέμεινε αμετάβλητος στον κλάδο των Διάφορων Επιχειρηματικών Προσδοκιών.

Τέλος, στον τομέα των Ιδιωτικών Κατασκευών, το έντονα θετικό ισοζύγιο των +55 μονάδων του προηγούμενου τριμήνου διατηρήθηκε στα ίδια επίπεδα, έχοντας ωστόσο ενισχυθεί σημαντικά σε σύγκριση με το αντίστοιχο επίπεδο του 2025 (+37 μον.). Επιπλέον, μόλις το 3% των επιχειρήσεων του τομέα προβλέπει υποχώρηση των τιμών του κλάδου, ενώ το ποσοστό εκείνων που αναμένουν άνοδο διατηρείται στο 57% με το υπόλοιπο 40% να προβλέπει σταθερότητα τιμών.

Διάγραμμα 3.29

Προβλέψεις για εξέλιξη τιμών στο επόμενο τρίμηνο (ισοζύγιο απαντήσεων = διαφορά θετικών – αρνητικών απαντήσεων)

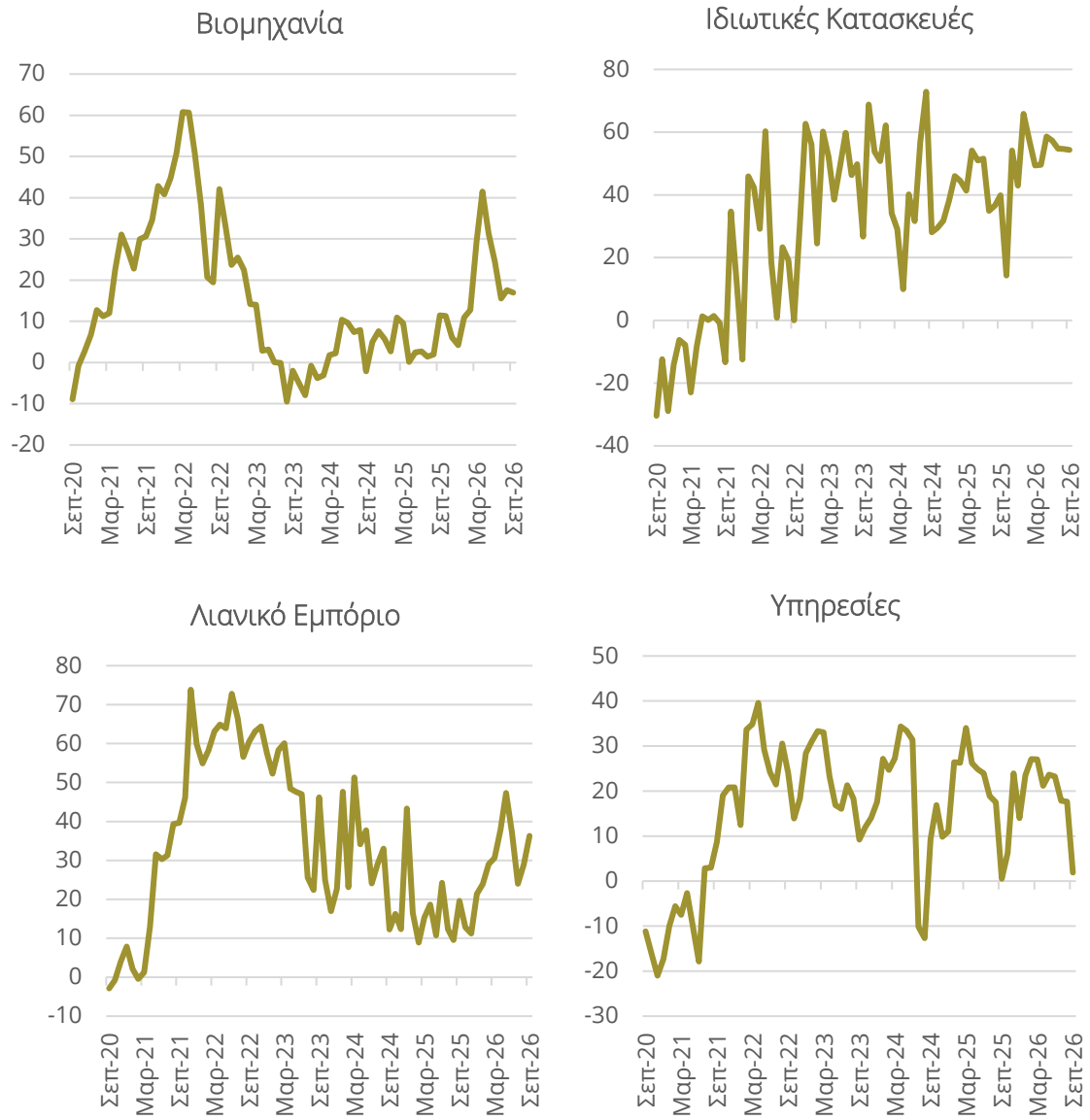

Πηγή: ΙΟΒΕ

Οι τάσεις στις προβλέψεις μεταβολών των τιμών είναι πτωτικές κατά το γ' τρίμηνο του 2026 έναντι του β' τριμήνου του τρέχοντος έτους. Οι προβλέψεις των τιμών κινούνται έντονα πτωτικά στο Λιανικό εμπόριο, στις Υπηρεσίες και στη Βιομηχανία, ενώ στις Κατασκευές εξασθενούν οριακά.

4 Η στέγαση στην Ελλάδα: προκλήσεις και προτάσεις πολιτικής [38]

- Μια αγορά σε ιστορικά υψηλά: Οι τιμές κατοικιών αυξάνονται σταθερά από το 2017, αντανακλώντας την ανάκαμψη της οικονομίας, και έχουν πλέον ξεπεράσει τα προ κρίσης επίπεδα.
- Η κατασκευαστική δραστηριότητα ανακάμπτει σταδιακά, ενώ η αξιοποίηση του υφιστάμενου αποθέματος και η ισχυρή ζήτηση από το εξωτερικό διαμορφώνουν τη δυναμική της αγοράς.
- Μεγάλη εγχώρια πρόκληση αποτελεί η προσιτότητα στη στέγαση, με το στεγαστικό κόστος να αντιστοιχεί στο μεγαλύτερο μερίδιο του εισοδήματος των νοικοκυριών στην ΕΕ. Πέρα από το εισόδημα, η προσιτότητα στη στέγαση διαφέρει ανάλογα με τον τόπο διαμονής, το καθεστώς στέγασης, την απασχόληση και τα δημογραφικά του νοικοκυριού.
- Εθνική Στρατηγική για τη Στεγαστική Πολιτική: Στόχος η αύξηση της διαθέσιμης προσφοράς, η στήριξη της ζήτησης των νοικοκυριών και η διευκόλυνση της πρόσβασης στην ιδιοκατοίκηση.
- Οι μελέτες του ΙΟΒΕ για την αγορά κατοικίας και τη στεγαστική επιβάρυνση των νοικοκυριών αξιοποιήθηκαν στη συμβουλευτική υποστήριξη του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας για τον σχεδιασμό της Στρατηγικής.

Το στεγαστικό ζήτημα έχει αναδειχθεί τα τελευταία χρόνια σε μία από τις κεντρικές οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις της χώρας, με τη στέγαση να αποτελεί πλέον μείζονα άξονα πολιτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Εν μέσω των εξελίξεων αυτών, το ΙΟΒΕ έχει εκπονήσει την τελευταία διετία ερευνητική δραστηριότητα στην ανάλυση της αγοράς κατοικίας και των στεγαστικών συνθηκών των νοικοκυριών. Η παρούσα ενότητα συνθέτει τα συλλογικά ευρήματα αυτού του έργου, το οποίο ξεκινά από την αποτύπωση των συνθηκών στην αγορά κατοικίας και το προφίλ των νοικοκυριών με τους εντονότερους περιορισμούς στεγαστικής προσιτότητας και καταλήγει στην υποστήριξη του σχεδιασμού της στρατηγικής για τη στέγαση.

Το έργο αυτό περιλαμβάνει τρία διακριτά σκέλη. Το πρώτο είναι η μελέτη του ΙΟΒΕ (2026) για τη διαΝΕΟσις «Η στέγαση στην Ελλάδα: Τάσεις, προκλήσεις και προοπτικές». Η μελέτη αποτύπωσε συνολικά τη λειτουργία της αγοράς, το θεσμικό πλαίσιο, τις υφιστάμενες πολιτικές και τις διεθνείς

[38] Το κεφάλαιο βασίζεται σε πρόσφατες μελέτες που εκπονήθηκαν από το ΙΟΒΕ, όπως το 2025 και 2026.

πρακτικές, και κατέληξε σε δέσμη προτάσεων πολιτικής. Το δεύτερο είναι η μελέτη του ΙΟΒΕ (2025) για την Τράπεζα της Ελλάδος, μέρος της οποίας δημοσιεύθηκε στο 61ο Οικονομικό Δελτίο της Τράπεζας. Η μελέτη αξιοποίησε μικροδεδομένα της Έρευνας Χρηματοοικονομικής Κατάστασης και Κατανάλωσης των Νοικοκυριών (HFCS) και ανέλυσε την προσιτότητα της στέγασης με ενιαίο τρόπο για ιδιοκτήτες και ενοικιαστές, καθώς και σε περιφερειακό επίπεδο. Το τρίτο σκέλος είναι η συμμετοχή του ΙΟΒΕ, σε συνεργασία με την ΕΥ, στην υποστήριξη του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κατά την εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Στεγαστική Πολιτική.

Τα τρία σκέλη λειτουργούν συμπληρωματικά, καθώς το πρώτο χαρτογραφεί την αγορά και το πλαίσιο πολιτικής, το δεύτερο εντοπίζει πού συγκεντρώνονται οι περιορισμοί προσιτής στέγασης και το τρίτο αξιοποιεί τα ευρήματα στη συμβουλευτική υποστήριξη του σχεδιασμού της πολιτικής. Κοινή αφετηρία και των τριών είναι μια αγορά κατοικίας που έχει περάσει από τη βαθιά ύφεση σε μια παρατεταμένη άνοδο.

Μια αγορά σε ιστορικά υψηλά

Από το 2017, και αφού είχαν απολέσει πάνω από το 40% της αξίας τους κατά την κρίση, οι τιμές των ακινήτων ανεβαίνουν αδιάκοπα επί σχεδόν μία δεκαετία, δίχως η πανδημία να επιβραδύνει τον ρυθμό ανόδου των τιμών. Τα τελευταία χρόνια, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης του δείκτη τιμών της Τράπεζας της Ελλάδος κινείται κοντά στο 10%. Έτσι, οι τιμές έχουν πλέον υπερβεί το προ κρίσης ιστορικό τους υψηλό, με την άνοδο να είναι εντονότερη στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Ανάλογη, αν και λιγότερο ευκρινής, είναι η εικόνα στα ενοίκια. Η σχετική συνιστώσα του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κινείται ανοδικά από το 2019, με ρυθμό που επιταχύνθηκε από 1,3% το 2022 σε 5,1% το 2024.[39] Δύο ακόμα δείκτες αποτίμησης συμπληρώνουν την τάση της αγοράς. Ο λόγος τιμών πώλησης προς ενοίκια (Price-to-Rent), που βρίσκεται ήδη υψηλότερα από ό,τι το 2008, δείχνει ότι οι τιμές αυξάνονται ταχύτερα από τα ενοίκια, ένδειξη πως υφίσταται ισχυρό επενδυτικό ενδιαφέρον στην αγορά ακινήτων. Ο λόγος τιμών προς εισόδημα (Price-to-Income) κινείται επίσης ανοδικά, προσεγγίζοντας τα ιστορικά υψηλά του, ένδειξη ότι οι τιμές απομακρύνονται από την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών (Διάγραμμα 4.1).

Σημαντικοί δομικοί παράγοντες αυτής της ανόδου εντοπίζονται στην πλευρά της προσφοράς. Η κατασκευαστική δραστηριότητα, η οποία πριν από το 2008 ξεπερνούσε το 10% του ΑΕΠ, κατέρρευσε κατά την κρίση και άρχισε να ανακάμπτει μόλις γύρω στο 2018. Η επάνοδος της ζήτησης συνάντησε ένα απόθεμα κατοικιών που ουσιαστικά δεν είχε ανανεωθεί επί μία δεκαετία. Παρά την πρόσφατη ανάκαμψη, οι επενδύσεις σε κατοικίες ως ποσοστό του ΑΕΠ υπολείπονται ακόμη του ευρωπαϊκού μέσου όρου, ενώ το κόστος κατασκευής έχει αυξηθεί αισθητά υπό την πίεση των τιμών ενέργειας και πρώτων υλών και του ακριβότερου δανεισμού (ΙΟΒΕ, 2026). Προς την ίδια κατεύθυνση λειτουργούν και οι απαιτήσεις ενεργειακής αναβάθμισης, οι οποίες αφενός βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση του αποθέματος, αφετέρου ανεβάζουν το κόστος τόσο της νέας κατασκευής όσο και της ανακαίνισης, κόστος που συνήθως μετακυλίεται σε ενοικιαστές και αγοραστές.

[39] Για το 2025, ο ρυθμός αύξησης καταγράφεται στο 10%.

Διάγραμμα 4.1

Δείκτες τιμών ακινήτων (2010 = 100)

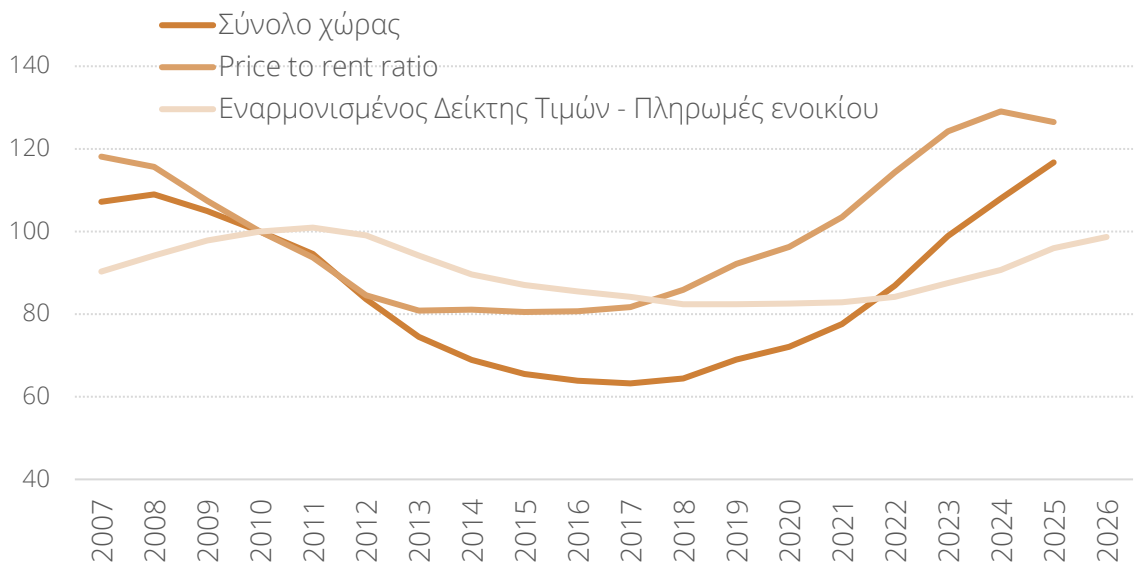

Πηγή: ΤτΕ, ΟΟΣΑ, ΕΛΣΤΑΤ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Ένα επιπλέον ιδιόμορφο χαρακτηριστικό του ελληνικού στεγαστικού αποθέματος είναι ότι περίπου μία στις τρεις κατοικίες είναι κενή. Πρόκειται κυρίως για εξοχικές και δευτερεύουσες κατοικίες στην περιφέρεια, ενώ στην Αττική, όπου η ζήτηση είναι εντονότερη, το ποσοστό κενών κατοικιών είναι το χαμηλότερο στη χώρα. Το αδρανές απόθεμα βρίσκεται, δηλαδή, συχνά εκεί όπου η ανάγκη είναι μικρότερη. Σε αυτό προστίθενται οι κατοικίες που διατίθενται για βραχυχρόνια μίσθωση, καθώς και εκατοντάδες χιλιάδες ακίνητα που, ως κληρονομιά των «κόκκινων» δανείων, παραμένουν σε καθεστώς ρύθμισης ή πλειστηριασμού. Συνολικά, ένα σημαντικό τμήμα του αποθέματος δεν αποτελεί άμεσα διαθέσιμες κατοικίες.

Από την πλευρά της ζήτησης, οι εγχώριες και οι εξωτερικές τάσεις κινούνται σε διαφορετικές κατευθύνσεις (Διάγραμμα 4.2). Αφενός, το ποσοστό ιδιοκατοίκησης μειώνεται με γρήγορους ρυθμούς από το 2010. Αφετέρου, ο δανεισμός των νοικοκυριών σε σχέση με το εισόδημά τους υποχωρεί, και οι νέες εκταμιεύσεις στεγαστικών δανείων ανήλθαν το 2025 σε 2,1 δισεκ. ευρώ, έναντι περίπου 15 δισεκ. ευρώ το 2007, παράγοντες που συμβάλλουν σε μια αρκετά συγκρατημένη εγχώρια ζήτηση. Η αύξηση των επιτοκίων την περίοδο 2022–2024 συνέβαλε στην επιβράδυνση, δεν αρκεί όμως για να εξηγήσει μια τόσο μακροχρόνια υποχώρηση. Ταυτόχρονα, η συγκέντρωση της οικονομικής δραστηριότητας στην Αττική εστιάζει γεωγραφικά τη ζήτηση, ενώ η μείωση του μέσου μεγέθους των νοικοκυριών στρέφει το ενδιαφέρον προς μικρότερες κατοικίες. Παρότι προγράμματα επιδοτήσεων όπως το «Σπίτι μου» ενισχύουν προσωρινά τη ζήτηση, σε μια αγορά με ανελαστική προσφορά ένα μέρος του οφέλους τους κινδυνεύει να απορροφηθεί από υψηλότερες τιμές. Αντίθετα, η ζήτηση από το εξωτερικό στηρίζει την άνοδο των τιμών από το 2018, με τις άμεσες ξένες επενδύσεις σε ακίνητα να αυξάνονται έως πρόσφατα, σε σημαντικό βαθμό μέσω του προγράμματος της Χρυσής Βίζα.

Διάγραμμα 4.2

Δυναμικές προσφοράς και ζήτησης στην αγορά ακινήτων (εκατομμύρια Ευρώ)

Πηγή: ΤτΕ. Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Η στεγαστική επιβάρυνση για τα ελληνικά νοικοκυριά

Η άνοδος των τιμών των κατοικιών έχει δύο όψεις. Από τη μία, αντανακλά την ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας και των επενδύσεων και ενισχύει τον πλούτο των νοικοκυριών, για τα οποία η κατοικία αποτελεί το κυριότερο περιουσιακό στοιχείο. Από την άλλη, επιβαρύνει την προσιτότητα της στέγασης. Σύμφωνα με τη Eurostat, η Ελλάδα βρίσκεται στη δυσμενέστερη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με το 34,6% του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών να κατευθύνεται στη στέγαση το 2025, έναντι 18,9% στην ΕΕ. Ο εθνικός μέσος όρος, ωστόσο, δεν δείχνει ποιοι επωμίζονται αυτό το βάρος. Σε αυτό το ερώτημα απαντά η μελέτη του ΙΟΒΕ (2025) για την Τράπεζα της Ελλάδος. Αξιοποιώντας μικροδεδομένα της Τράπεζας της Ελλάδος (HFCS), η μελέτη εξέτασε την προσιτότητα με ενιαίο τρόπο για ιδιοκτήτες και ενοικιαστές και σε περιφερειακό επίπεδο. Τα ευρήματα της μελέτης ανέδειξαν πως η επιβάρυνση επιδεινώνεται, δεν περιορίζεται πλέον στα χαμηλά εισοδήματα και είναι εντονότερη στα αστικά κέντρα. Ωστόσο, ο κυριότερος παράγοντας που περιορίζει την προσιτότητα στη στέγαση, είναι το καθεστώς στέγασης (Διάγραμμα 4.3). Οι ενοικιαστές και τα νοικοκυριά με στεγαστικό δάνειο αντιμετωπίζουν πολλαπλάσια επιβάρυνση από ιδιοκτήτες χωρίς στεγαστικό δάνειο. Περίπου έξι στους δέκα ενοικιαστές δαπανούν πάνω από το 40% του εισοδήματός τους για στέγαση, έναντι του 13% των ιδιοκτητών χωρίς δάνειο. Δεύτερος καθοριστικός παράγοντας είναι η αγορά εργασίας, με τους ανέργους να βρίσκονται στη δυσμενέστερη θέση. Ακολουθούν οι νέοι, τα μικρά και ιδίως τα μονογονεϊκά νοικοκυριά. Σε μια αγορά υψηλής ιδιοκατοίκησης και με σχεδόν ανύπαρκτο κοινωνικό απόθεμα, η προσιτότητα της στέγασης εξαρτάται, πέραν του εισοδήματος, και από το καθεστώς στέγασης, την απασχόληση, τα δημογραφικά χαρακτηριστικά και τον τόπο διαμονής του νοικοκυριού.

Διάγραμμα 4.3

Ποσοστό νοικοκυριών με υπέρμετρη στεγαστική επιβάρυνση (άνω του 40% του διαθέσιμου εισοδήματος) ανά καθεστώς στέγασης, εργασιακό καθεστώς και ηλικία, 2021 (%)

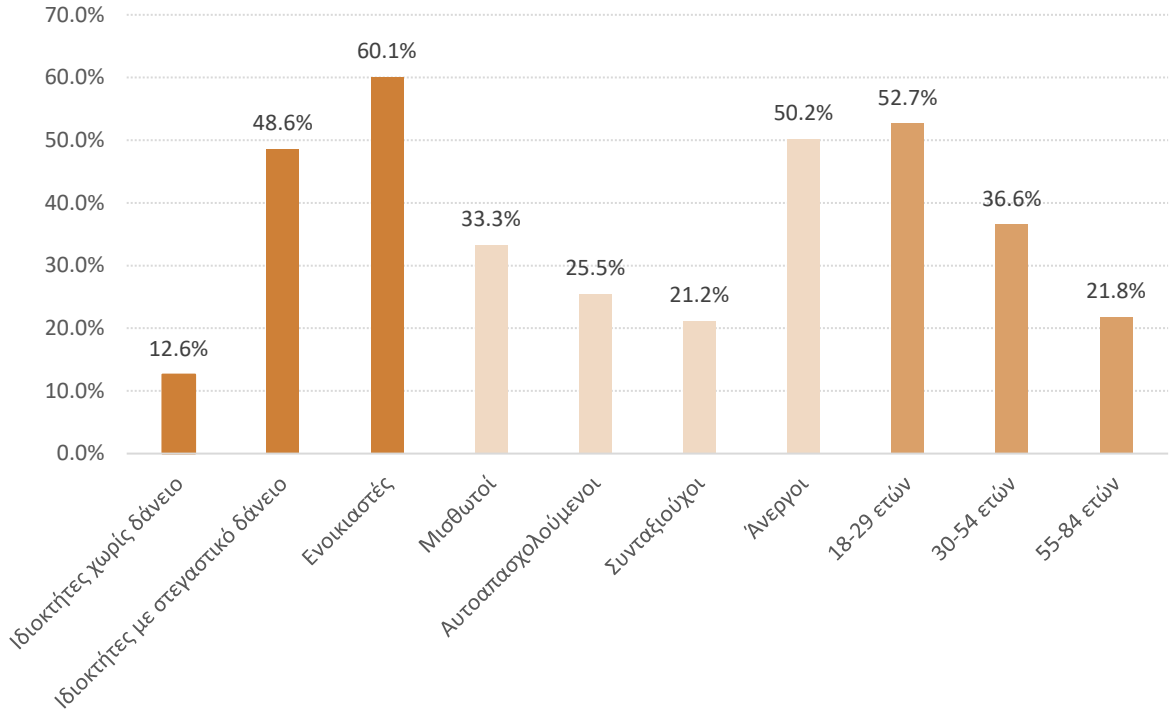

Πηγή: ΤτΕ, ΙΟΒΕ (2025). Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Η Εθνική Στρατηγική για τη Στεγαστική Πολιτική

Πέρα από τη μακρόχρονη ερευνητική ενασχόληση του ΙΟΒΕ με την αγορά κατοικίας, οι δύο μελέτες, μαζί με την επισκόπηση διεθνών πρακτικών στεγαστικής πολιτικής, προσέφεραν ένα επικαιροποιημένο και ολοκληρωμένο υπόβαθρο για τη συμβουλευτική υποστήριξη που παρείχε το ΙΟΒΕ, σε συνεργασία με την ΕΥ, στο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κατά την εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Στεγαστική Πολιτική. Η Στρατηγική, η οποία ολοκληρώθηκε το καλοκαίρι του 2026, οργανώνεται γύρω από τρεις άξονες: την αύξηση της διαθέσιμης προσφοράς, την υποστήριξη των νοικοκυριών που αντιμετωπίζουν στεγαστική δυσκολία και τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην ιδιοκτησία.

Συμπεράσματα και πρόταση πολιτικής

Για την αύξηση της προσφοράς, η Στρατηγική στρέφεται πρώτα στο υφιστάμενο απόθεμα. Από τη μία, το «Ανακαινίζω – Νοικιάζω» επιδοτεί την επισκευή κλειστών κατοικιών, με τον όρο ότι θα διατεθούν για μακροχρόνια μίσθωση. Σε συνδυασμό με την τριετή απαλλαγή των μισθωμάτων από τον φόρο εισοδήματος, η μακροχρόνια μίσθωση γίνεται πιο ελκυστική από τη βραχυχρόνια ή από την αδράνεια. Επειδή όμως το υφιστάμενο απόθεμα δεν αρκεί από μόνο του, η Στρατηγική στοχεύει παράλληλα στη δημιουργία νέας προσφοράς. Η Κοινωνική Αντιπαροχή αξιοποιεί αδρανή δημόσια ακίνητα για την ανέγερση κατοικιών, μέρος των οποίων θα αποτελέσει κοινωνικό απόθεμα, με πιλοτικές εφαρμογές ήδη σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Με την ίδια λογική, νέες φοιτητικές εστίες υλοποιούνται μέσω συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, ενώ η

απλοποίηση της έκδοσης οικοδομικών αδειών αναμένεται να συντομεύσει τους χρόνους και να περιορίσει το κόστος της νέας κατασκευής. Τέλος, για τις χρήσεις που αφαιρούν κατοικίες από τη μόνιμη αγορά, οι περιορισμοί στη βραχυχρόνια μίσθωση σε κεντρικές περιοχές της Αθήνας και τα αυστηρότερα κριτήρια της Χρυσής Βίζα, που πλέον αποκλείουν τη βραχυχρόνια εκμίσθωση των ακινήτων, αποσκοπούν στην επιστροφή τους στη μόνιμη κατοίκηση.

Ο δεύτερος άξονας λαμβάνει υπόψη ότι η αύξηση της προσφοράς αποδίδει σταδιακά, ενώ πολλά νοικοκυριά χρειάζονται άμεση στήριξη. Οι ενοικιαστές χαμηλού εισοδήματος στηρίζονται μέσω της ελάφρυνσης του κόστους της μίσθωσης, με πολιτικές όπως η Ετήσια Επιστροφή Ενοικίου. Για τα νοικοκυριά με πολύ χαμηλό εισόδημα, η στήριξη γίνεται πιο στοχευμένη και με μεγαλύτερη διάρκεια, μέσω του Επιδόματος Στέγασης και του προγράμματος «ΚΑΛΥΨΗ», που καλύπτει για τρία χρόνια τη μίσθωση και την επισκευή κατοικιών. Όσον αφορά την αστεγία, η Στρατηγική επιχειρεί να περάσει από τη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης σε μια πιο συστηματική προσέγγιση. Οι Δομές Φιλοξενίας εξασφαλίζουν την άμεση προστασία, ενώ τα προγράμματα «Στέγαση και Εργασία» συνδέουν τη στέγη με την απασχόληση και την ψυχοκοινωνική υποστήριξη, με στόχο τη σταθερή επανένταξη των ωφελούμενων.

Ο τρίτος άξονας αφορά την πρόσβαση στην ιδιοκατοίκηση, όπου συνήθως το βασικό εμπόδιο είναι η πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Γι' αυτό προγράμματα όπως το «Σπίτι μου» επεκτείνονται, με φορολογικά κίνητρα προς τις τράπεζες που δανείζουν επιλέξιμα νοικοκυριά με χαμηλότερο επιτόκιο. Το κόστος όμως δεν τελειώνει με την απόκτηση της κατοικίας. Προγράμματα όπως το «Εξοικονομώ» μειώνουν το κόστος θέρμανσης και ψύξης, ώστε το όφελος της ιδιοκατοίκησης να μην απορροφάται τόσο από τις λειτουργικές δαπάνες. Στο φορολογικό σκέλος, η Στρατηγική ελαφρύνει τόσο την κατοχή όσο και τη μεταβίβαση της κατοικίας, καθώς ο ΕΝΦΙΑ καταργείται σταδιακά για τις κύριες κατοικίες σε μικρούς οικισμούς και μειώνεται συνολικά για τα φυσικά πρόσωπα, ενώ ο φόρος γονικών παροχών μεταξύ συγγενών πρώτου βαθμού καταργείται. Το τελευταίο μέτρο διευκολύνει τη μεταβίβαση κατοικιών εντός της οικογένειας, που στην Ελλάδα αποτελεί ιστορικά βασική οδό πρόσβασης στη στέγη.

Οι ανάγκες των νοικοκυριών, η έρευνα και η Στρατηγική συγκλίνουν στο κοινό συμπέρασμα πως η στεγαστική πολιτική στην Ελλάδα δεν μπορεί να απευθύνεται μόνο στα νοικοκυριά πολύ χαμηλού εισοδήματος. Καθώς η στέγαση αναδεικνύεται σε κεντρική προτεραιότητα και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, απαιτούνται συνεκτικός σχεδιασμός και συστηματική παρακολούθηση. Οι δύο μελέτες του ΙΟΒΕ προσφέρουν μια ολοκληρωμένη εικόνα των ιστορικών και των σύγχρονων παραγόντων που διαμόρφωσαν τη σημερινή κατάσταση της αγοράς, από την κατάρρευση της κατασκευής κατά την κρίση έως τη δυναμική της εξωτερικής ζήτησης. Παράλληλα, η ανάλυση σε επίπεδο νοικοκυριών αναδεικνύει πως η στεγαστική επιβάρυνση εκτείνεται βαθιά στα μεσαία εισοδήματα και πως η στήριξη θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, πέρα από το εισόδημα, παράγοντες όπως το καθεστώς στέγασης αλλά και τον τόπο διαμονής. Με ένα ευρύ φάσμα παρεμβάσεων στην προσφορά, στη στήριξη των νοικοκυριών και στην ιδιοκατοίκηση, η Εθνική Στρατηγική για τη Στεγαστική Πολιτική αποτελεί σημαντικό βήμα για την αντιμετώπιση του ζητήματος. Το σύνολο των παρεμβάσεων και των τριών αξόνων θα παρακολουθείται μέσω ενιαίας ψηφιακής υποδομής, η οποία επιτρέπει την αξιολόγησή τους και την έγκαιρη αναπροσαρμογή τους. Η παρακολούθηση

αυτή, σε συνδυασμό με τη συνεχή ανάλυση, θα είναι καθοριστική για να διασφαλιστεί μια υγιής αγορά κατοικίας, που στηρίζει την οικονομική δραστηριότητα και ταυτόχρονα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των νοικοκυριών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Διάγραμμα 1

Ρυθμός Μεταβολής ετήσιου πραγματικού ΑΕΠ, β' τριμ. 2026 (*)

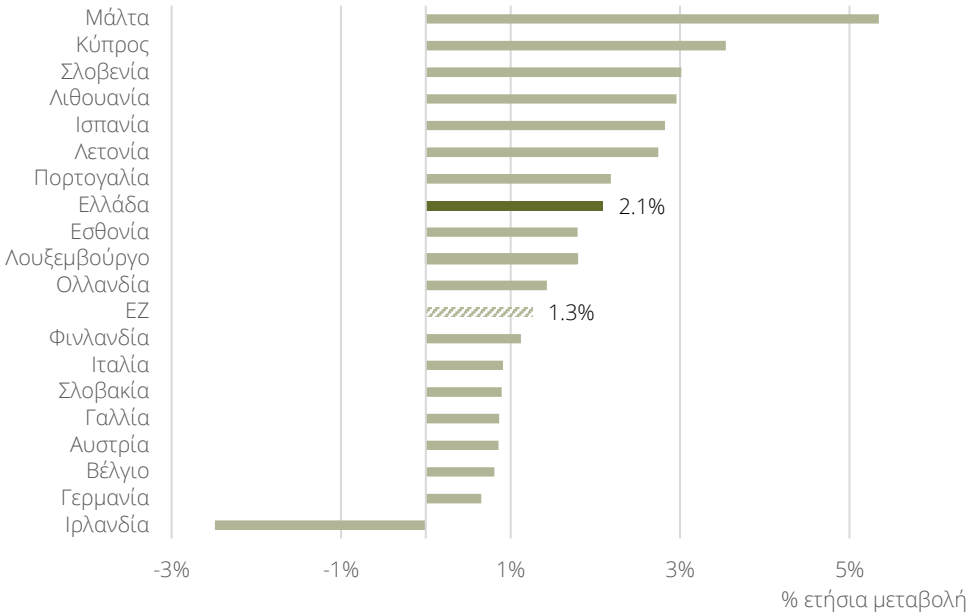

(*) Ετησιοποιημένα στοιχεία ΑΕΠ (κινητός μέσος όρος 4 τριμήνων, έως και το β' τρίμ. 2026)

Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 2

Χρέος Γενικής Κυβέρνησης ως % του ΑΕΠ, α' τρίμ. 2026

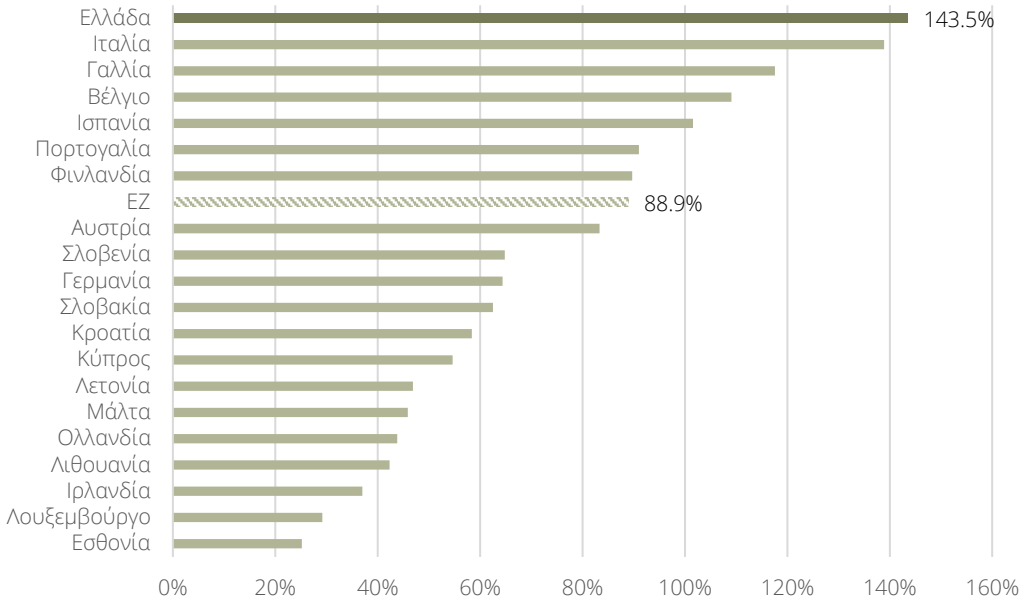

Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 3

Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης ως % του ΑΕΠ, α' τρίμ. 2026 (*)

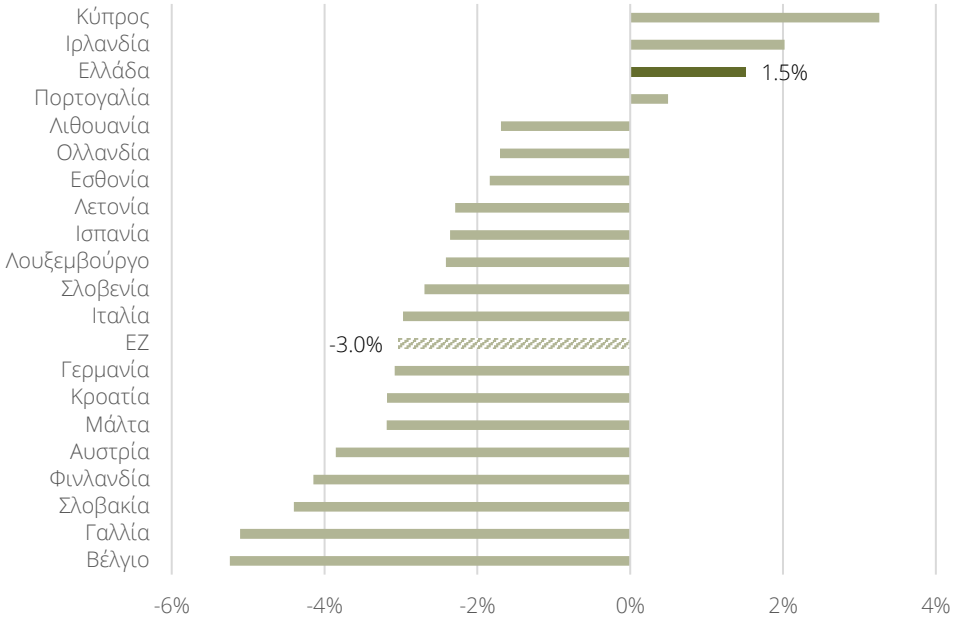

(*) Ετησιοποιημένα στοιχεία (κινητός μέσος όρος 4 τριμήνων, έως και το α' τρίμ. 2026)

Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 4

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, Ιανουάριος – Σεπτέμβριος 2026

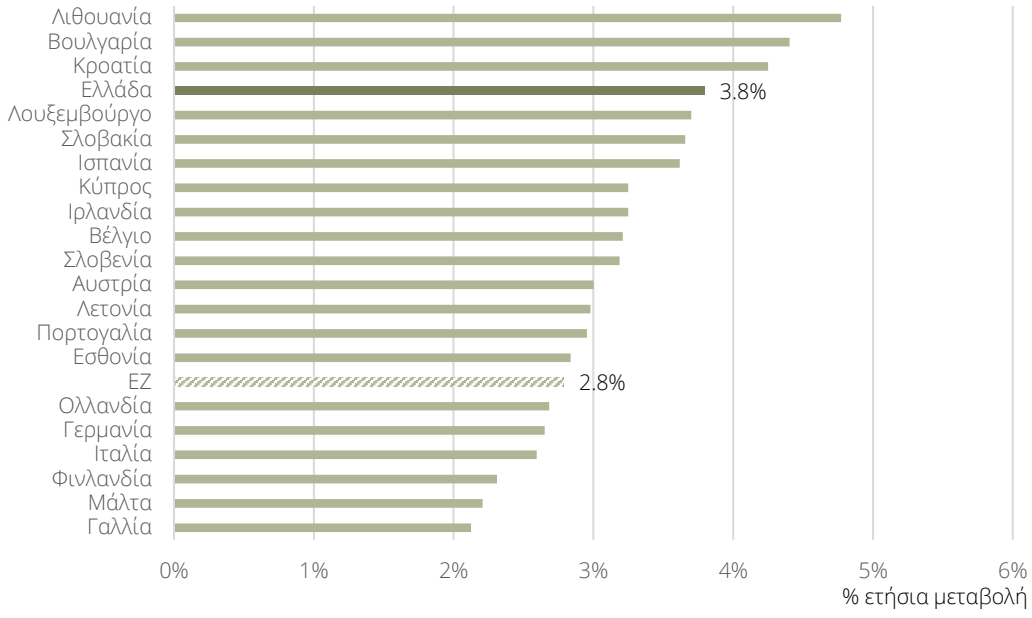

Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 5

Απασχόληση, β' τρίμ. 2026 (*)

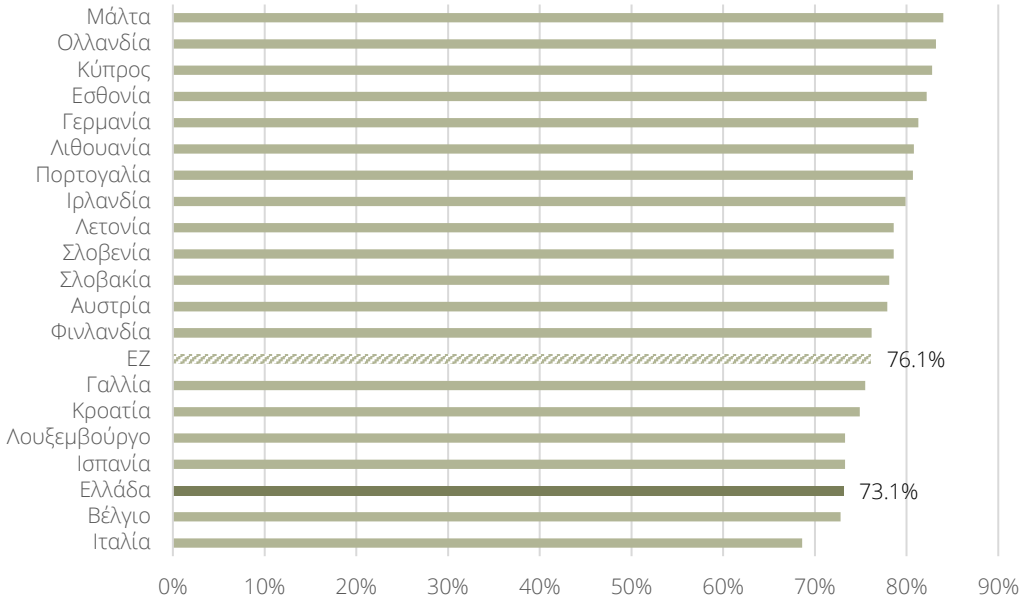

(*) % απασχολούμενων ηλικίας 20-64 ετών στο σύνολο του αντίστοιχου πληθυσμού

Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 6

Μεταβολή απασχόλησης, β' τρίμ. 2026 (*)

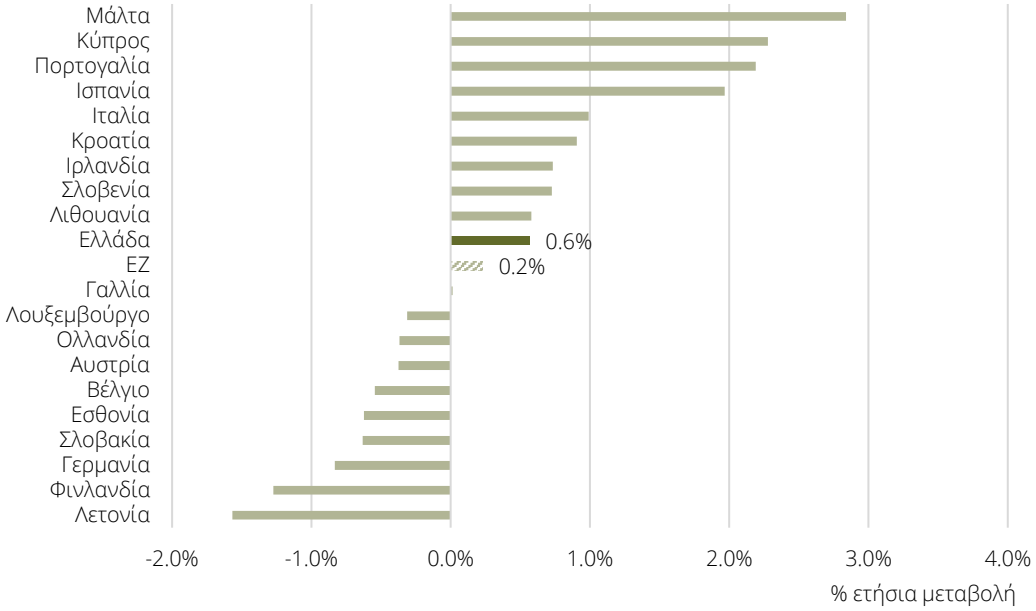

(*) αφορά απασχολούμενους ηλικίας 20-64 ετών

Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 7

Ανεργία, β' τρίμ. 2026 (*)

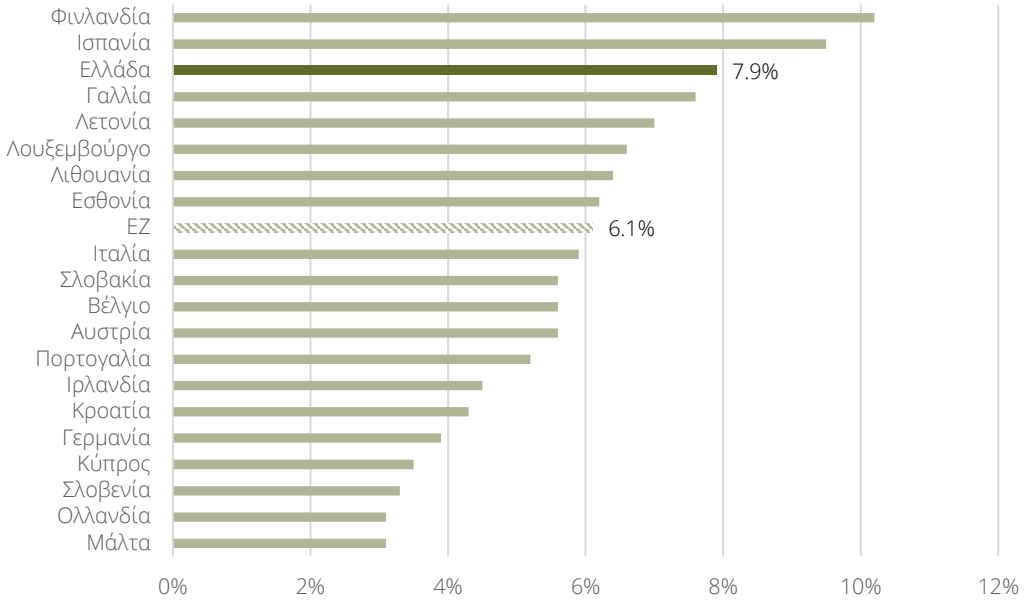

(*) % ανέργων ηλικίας 20-64 ετών στο σύνολο του αντίστοιχου ενεργού πληθυσμού, μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Eurostat